

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 16^{ης} Ιουνίου 2017

Ωρα έναρξης: 10.00 π.μ.

Αρ. 33

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους έντιμους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι, σήμερα έχουμε μαζί μας τον κ. Στυλιανίδη, τον οποίο καλωσορίζω στο γνώριμο και φιλικό περιβάλλον της Βουλής, υπό την ιδιότητά του ως Επιτρόπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αρμόδιου για Θέματα Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Διαχείρισης Κρίσεων. Η εδώ παρουσία του αποδεικνύει έμπρακτα τη βούληση για συνέχιση του ουσιαστικού διαλόγου των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τα εθνικά κοινοβούλια.

Αγαπητέ κύριε επίτροπε, φίλε Χρήστο,

Διαχειρίζεστε ένα χαρτοφυλάκιο με πολλές απαιτήσεις. Η Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένει ο μεγαλύτερος δότης αναπτυξιακής και ανθρωπιστικής βοήθειας παγκοσμίως και η παρουσία της σε περιοχές κρίσης αυξάνει την ορατότητά της και ενισχύει τη θέση της στο διεθνές γίγνεσθαι ως ένωσης πράξεων και όχι λόγων και ως σοβαρού παράγοντα σταθερότητας στο διεθνές πεδίο. Ωστόσο, η συσσωρευμένη αστάθεια σε αρκετά περιφερειακά υποσυστήματα και ιδίως στη γειτονιά της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναμφίβολα εντείνεται, χωρίς να προβλέπεται σύντομη αποκλιμάκωσή της.

Είναι σαφές ότι λόγω της κρίσης στη Συρία η διπλανή πόρτα της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει μετατραπεί σε περιοχή καταιγιστικών εξελίξεων, που ίσως και να αλλάζουν ριζικά το χάρτη της περιοχής. Ταυτόχρονα, οι διαφανόμενες ανακατανομές ισχύος και τα διλήμματα ασφάλειας που δημιουργούνται οδήγησαν τον Αραβικό Κόλπο σε κρίση με απρόβλεπτη συνέπεια. Παράλληλα, στην αφρικανική ήπειρο η αποτυχημένη προσπάθεια για αλλαγή καθεστώτων, οι δυσχερείς οικονομικές περιστάσεις, η δράση τρομοκρατικών οργανώσεων, οι εθνοτικές και φυλετικές διαμάχες, η κλιματική αλλαγή και οι φυσικές καταστροφές έχουν οδηγήσει σε πολλαπλές εστίες ανθρωπιστικών κρίσεων και σε μια άνευ προηγουμένου μεταναστευτική ροή προς της Ευρώπη. Ανάμεσα σε αυτό τον ορυμαγδό των εξελίξεων διά μέσου του επιτρόπου για τη διαχείριση κρίσεων η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι παρούσα, προσπαθώντας να διακόψει την ανατροφοδότηση αυτού του φαύλου κύκλου αστάθειας. Είναι γνωστές οι πρωτοβουλίες που λάβατε εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δη σε έναν τομέα που καταδεικνύει ότι οι προκλήσεις δε γνωρίζουν σύνορα και δεν μπορεί να επιλυθούν παρά μόνο συλλογικά.

Την ίδια ώρα, είναι λογικό ότι η καταγωγή σας και η ανθρωπιστική κρίση που έχει βιώσει η Κύπρος σάς έχουν ευαισθητοποιήσει περαιτέρω. Η συλλογική μνήμη αυτού του λαού έχει τραυματιστεί και είναι πρώτιστο μέλημά μας να διασφαλίσουμε ότι η κρίση αυτή δε θα επαναληφθεί. Είναι γι' αυτό που στις διαπραγματεύσεις για επίλυση του κυπριακού προβλήματος επιμένουμε σε μια πλήρη και άμεση αποχώρηση των τουρκικών

στρατευμάτων και κατάργηση του αναχρονιστικού θεσμού των εγγυήσεων, χωρίς δικαιώματα επέμβασης σε κανένα τρίτο κράτος. Είναι γι' αυτό που η Κύπρος συνηγορεί σταθερά στην ανάληψη ενός ενεργότερου ρόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης τόσο στην επικείμενη φάση της Γενεύης, αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων. Είναι γενικότερη η θέση μας ότι η ανάληψη από πλευράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρωτοβουλίας για κατάρτιση ανεξάρτητων στρατηγικών για την πρόληψη και επίλυση συγκρούσεων, αντί της σειράς υιοθέτησης πολιτικών άλλων κρατών εντός ή εκτός Ένωσης, αποτελεί το μόνο τρόπο που η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να αποκτήσει το σημαντικό της ρόλο και την ισχύ της.

Για την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση πρωταρχικό ρόλο διαδραμάτισε η πεποίθηση ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί ένωση κρατών που υποστηρίζονται από θεσμούς που λειτουργούν στη βάση του διεθνούς δικαίου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου, όπου παρέχεται και ένα μοναδικό πλαίσιο αρχών και αξιών για την εξεύρεση λύσης του κυπριακού προβλήματος. Μέχρι στιγμής όμως, κύριε επίτροπε, οι προσδοκίες αυτές των Κυπρίων πολιτών για τις δυνατότητες της Ένωσης δεν έχουν δυστυχώς ευοδωθεί. Η Κύπρος έχει επιδείξει πολλάκις, θεωρώ, την προσήλωσή της στην ενδυνάμωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ακολουθώντας κοινές θέσεις σε σημαντικά διεθνή ζητήματα, έχει τηρήσει επί μακρόν στάση που ενδεχομένως να αντιβαίνει στα καλώς νοούμενα συμφέροντά της, έχοντας ενίοτε δυσχεράνει τις σχέσεις της με τρίτα κράτη με ουσιώδη ρόλο στο κυπριακό πρόβλημα. Παράλληλα, καταβάλλονται αφειδείς προσπάθειες, για να λειτουργήσει η Κύπρος ως γέφυρα μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και χωρών της περιοχής της Ανατολικής Μεσογείου στη βάση των παραδοσιακά άριστων σχέσεων με κράτη της περιοχής. Στόχος είναι η συνεισφορά στην πολιτική τους σύζευξη, αλλά και στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Κύπρος αναμένει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα σταθεί ανυπέρβλητο εμπόδιο σε αιτιάσεις και μεθοδεύσεις που αφορούν την παραχώρηση της κορωνίδας του ευρωπαϊκού κεκτημένου και δη των τεσσάρων βασικών ελευθεριών σε κράτη μη μέλη, στην υπονόμευση της εξερεύνησης, εξόρυξης και αξιοποίησης του φυσικού πλούτου της και στην υπονόμευση της δυνατότητάς της να δρα ως ενεργό και ισότιμο μέλος στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σήμερα και μετά την εξεύρεση της λύσης του Κυπριακού. Αυτό αποτελεί για το λαό μας ζήτημα αξιοπιστίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Κύπρος δε ζητά παρά την εδραίωση της ειρήνης, της ασφάλειας και της ευημερίας, το αδιαμφισβήτητο καύχημα της επίδρασης της ευρωπαϊκής ενοποίησης στην ηπειρωτική Ευρώπη και στην επικράτειά της. Συμπεριφορές που αφορούν στην προώθηση πίσω από κλειστές πόρτες της αναβάθμισης της τελωνειακής ένωσης της Τουρκίας και του συνόλου των ευρωτουρκικών σχέσεων εν αγνοία της πλειονότητας των κρατών μελών θεωρούμε ότι δε συνάδουν με το ρόλο του θεματοφύλακα των συνθηκών, που επιφυλάσσεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Τα ζητήματα διαφάνειας και λογοδοσίας είναι και θα παραμείνουν η μοναδική απάντηση στην κριτική για το δημοκρατικό έλλειμμα που ταλανίζει την Ευρωπαϊκή Ένωση και τον ευρωσκεπτικισμό, που ολοένα κερδίζει έδαφος. Κύκλοι που επιμένουν να περιγράφουν την Ευρωπαϊκή Ένωση ως απλή συνισταμένη των οικονομικών επιδιώξεων ενός στενού διευθυντηρίου και όχι ως κοινότητα αξιών πρέπει να διαψεύδονται.

Κύριε επίτροπε, αγαπητέ Χρήστο,

Στη Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας μπορείτε να είστε βέβαιος ότι βρίσκετε έναν υπέρμαχο της ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ένα σώμα που συζητά με ενδιαφέρον και προβληματίζεται εποικοδομητικά όσον αφορά καίρια για την Ευρώπη ζητήματα. Όσον αφορά ειδικότερα τη Λευκή Βίβλο για το Μέλλον της Ευρώπης, η συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής έχει ξεκινήσει και θα συνεχιστεί και σε επίπεδο ολομέλειας. Παρακολουθούμε με ενδιαφέρον τα σενάρια που έχει καταθέσει η επιτροπή, καθώς και το πολιτικό τους πλαίσιο. Έχουμε παρακολουθήσει ισχυρά κράτη μέλη να δηλώνουν την ετοιμότητά τους για περαιτέρω προώθηση της ενισχυμένης συνεργασίας.

Εκφράζουμε όμως ανησυχία για την πιθανότητα παραγκωνισμού των μικρών κρατών με τη διαβλεπόμενη μείωση των δυνατοτήτων άσκησης του δικαιώματος αρνησικυρίας σε ζητήματα ύψιστης εθνικής σημασίας. Ούτε το σενάριο που προβλέπει επιστροφή σε ενασχόληση αποκλειστικά με εμπορικά θέματα δεν ανταποκρίνεται στις προσδοκίες μας. Το σενάριο σύμφωνα με το οποίο όλοι μαζί κάνουμε πολύ περισσότερα συνάδει με τις προσδοκίες της Κύπρου να καταστεί η Ευρωπαϊκή Ένωση ένας αξιόπιστος εγγυητής της ασφάλειας των κρατών μελών από εξωτερικές και εσωτερικές απειλές, αλλά σίγουρα φαίνεται να αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις στην υλοποίησή του υπό τις παρούσες περιστάσεις. Όλες οι πιθανές επιλογές δεν εξαντλούνται εδώ και σίγουρα παραμένουν ανοιχτές προς συζήτηση στη Βουλή.

Βλέποντας τις εξελίξεις και σε ό,τι αφορά το Brexit, είναι σαφές ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση βρίσκεται σε περίοδο αμφισβήτησης, ενόσω οι πολίτες δυσκολεύονται να αντιληφθούν την προστιθέμενη αξία της σε καίρια ζητήματα που τους αφορούν, και καλείται σε εξεύρεση νέων συγκλίσεων για την ανανέωσή της. Ωστόσο, η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση έχει ήδη ξεπεράσει σημαντικές κρίσεις στο παρελθόν και εξελισσόμενη συνεχίζει να εμπνέει εκατομμύρια Ευρωπαίων πολιτών και να αποτελεί ισχυρό πόλο έλξης για πολίτες απ' όλο τον κόσμο. Στις προσπάθειές σας ως επιτρόπου για ενίσχυση του ενοποιητικού εγχειρήματος η Κύπρος συμπαρίσταται, με στόχο την πρόοδο και της χώρας μας στα πλαίσια μιας Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα προσδίδει ισχυρή

έμφαση στις ιδρυτικές αξίες και αρχές της, στα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία, που θα διασφαλίζει βιώσιμη και ουσιαστική ανάπτυξη για όλα τα κράτη μέλη της και θα λειτουργεί με ενιαία φωνή στο διεθνές πεδίο.

Θέλω να καλέσω τώρα τον επίτροπο να πάρει τη θέση του και παρακαλώ τον κ. Χρίστο Ορφανίδη να συνοδεύσει τον Επίτροπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Διαχείρισης Κρίσεων στο βήμα.

ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΡΙΣΕΩΝ:

(ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ)

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής,

Κύριε Υπουργέ,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Αν μου επιτρέπετε, νομίζω ότι δικαιούμαι να αποκαλώ τους συναδέλφους μου για πολλά χρόνια και πάλι συναδέλφους, γιατί είναι συγκινητικό να επανέρχομαι σε ένα χώρο που κυριολεκτικά σφράγισε με τις μνήμες και την προσωπική μου ζωή, αλλά και την εμπλοκή μου στην πολιτική.

Καταρχάς, θέλω να ευχαριστήσω τον Πρόεδρο της Βουλής και τους αρχηγούς των κομμάτων, γιατί μου δίνουν αυτή τη δυνατότητα να απευθυνθώ μέσω του ναού της Δημοκρατίας, για να συζητήσουμε καίρια ζητήματα που αφορούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και έστω και για λίγο ζητήματα που αφορούν στο δικό μου το προσωπικό χαρτοφυλάκιο.

Είναι όντως η πρώτη φορά που είμαι εδώ ως Ευρωπαίος επίτροπος. Έχω κάνει την ίδια διαδρομή με τα πλείστα των εθνικών κοινοβουλίων των άλλων κρατών μελών και ήταν με ιδιαίτερη ευχαρίστηση που, όταν το κουβεντιάσαμε με τον Πρόεδρο της Βουλής, αποφασίσαμε αυτή τη συνάντηση, η οποία μάλιστα γίνεται στο κοινό μας σπίτι, στο σπίτι της δημοκρατίας της ιδιαίτερής μου πατρίδας. Και αυτή η συνάντηση, αγαπητοί συνάδελφοι, γίνεται όντως σε μια ιστορική συγκυρία, σε μια πραγματικά κομβικής σημασίας στιγμή τόσο για την Ευρώπη όσο και για την Κύπρο. Και η προσωπική μου εκτίμηση είναι πως οι προσεχείς βδομάδες και μήνες του έτους που διανύουμε, ίσως και του επόμενου έτους, θα είναι μετά βεβαιότητας σημείο αναφοράς από τον ιστορικό του μέλλοντος.

Δίχως να μπαίνω σε λεπτομέρειες, ο Πρόεδρος της Βουλής στη δική του ομιλία έθεσε πολύ σημαντικά ζητήματα και τον ευχαριστώ πολύ. Είναι δύσκολο να μπορέσω να ανταποκριθώ στο χρόνο που έχουμε, για να έχουμε ένα διάλογο που θα μας βοηθήσει σε κοινές συναινέσεις και σε συνθέσεις, αλλά αυτό που έχω να πω είναι ότι εύχομαι η ιστορία των επόμενων μηνών να γραφτεί με εμάς πρωταγωνιστές και όχι κομπάρσους. Και εύχομαι να μην υπάρξουν γεγονότα, είτε στην Ευρωπαϊκή Ένωση είτε στην περιοχή, που να μας αφήσουν στο περιθώριο. Δικαιούμαστε ως Κύπρος, όχι μόνο λόγω της ιστορικής μας πορείας, όχι μόνο λόγω του γεωπολιτικού μας ρόλου, αλλά κυρίως γι' αυτό το ανθρώπινο δυναμικό που διαθέτει η πατρίδα μας, να είμαστε στους πρωταγωνιστές και στην Ευρώπη και στην περιοχή.

Αγαπητοί φίλοι,

Η δική μου σημερινή ομιλία θα έχει ουσιαστικά δύο ενότητες. Η μία ενότητα θα αναφέρεται στα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με κάποια εξειδίκευση στο γνωστό "White Paper", τη Λευκή Βίβλο, και η άλλη θα έχει μικρές αναφορές που αφορούν στο δικό μου προσωπικό χαρτοφυλάκιο. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το δικό μας σπίτι, είμαστε Ευρωπαίοι, συνδιαχειριζόμαστε, συνδιαμορφώνουμε την Ευρώπη μέσα από τους θεσμούς της. Ο Κύπριος επίτροπος συμμετέχει στο Κολέγιο των Επιτρόπων ισότιμα με το Γερμανό επίτροπο, που εκπροσωπεί ογδόντα οκτώ εκατομμύρια. Και η προσωπική μου εμπειρία δυόμισι χρόνια, ναι, είναι πως αυτή η ισοτιμία δεν είναι φενάκη, είναι πραγματική πολιτική πράξη σε όλες τις εκφάνσεις του διαλόγου εντός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση λοιπόν δεν υπάρχει αμφιβολία ότι διέρχεται περίοδο υπαρξιακής κρίσης. Δεν είναι μυστικό· και ο ίδιος ο Πρόεδρος της Επιτροπής, ο Ζαν Κλοντ Γιούνκερ, το διατύπωσε δημοσίως, γι' αυτό και καταλήξαμε να συζητούμε τη Λευκή Βίβλο. Αυτή η υπαρξιακή κρίση είναι μια πραγματικότητα, την οποία όμως οφείλουμε να διαχειριστούμε και να αλλάξουμε. Οφείλουμε λοιπόν να βάλουμε το δάκτυλο επί τον τύπον των ήλων. Οφείλουμε όλοι μας με ιδιαίτερο ρόλο στα εθνικά κοινοβούλια να συζητήσουμε καθαρά και ειλικρινά για το ποια Ευρώπη θέλουμε, για το πού πάει η Ευρώπη, το δικό μας κοινό σπίτι, ειδικά συμπίπτοντας με τα εξηντάχρονα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που είναι ιστορικός σταθμός. Εμείς δεν είχαμε την εμπειρία του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, άλλοι που την είχαν και συζητήσαν για το κοινό σπίτι της Ευρώπης πάνω στα συντρίμια ενός ευρωπαϊκού πολέμου είχαν, φαίνεται, κάποιες στιγμές πολύ καθαρότερες οριοθετήσεις.

Προσωπικά πιστεύω ότι ειδικά το βάρος των εξήντα χρόνων είναι μια μοναδική ευκαιρία, για να γίνει το νέο αποφασιστικό ξεκίνημα. Πρέπει να κτίσουμε στα πολλά και σημαντικά που πετύχαμε ως μια οικογένεια και

ταυτόχρονα να διορθώσουμε λάθη, παραλείψεις και ελλείψεις, επειδή υπάρχουν πολλά λάθη, παραλείψεις και ελλείψεις. Υπάρχουν πολλά και δεν είναι τυχαίο το ότι ζούμε μια άνοδο του λαϊκισμού στην Ευρώπη -εδώ θα πω κάποιες απόψεις για το αν είναι πλέον σε άνοδο ή αν αρχίζει η κάθοδος- και, δεύτερον, το γεγονός ότι υπάρχει αμφισβήτηση από τους πολίτες. Υπάρχει μια αίσθηση ότι η ελίτ των Βρυξελλών αποφασίζει για τα πάντα. Κάποιες στιγμές, ναι, υπάρχει μια γραφειοκρατία, που τη ζω και εγώ τώρα και παλεύω από μέσα, για να αλλάξουν πράγματα, που επικυριαρχεί ως πολιτική οντότητα· πρέπει να αλλάξει. Και γι' αυτό το λόγο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει βάλει στο τραπέζι -ο Πρόεδρος ήδη ανέφερε κάποια- πέντε ρεαλιστικά και συγκεκριμένα σενάρια για το μέλλον της Ευρώπης. Μέσα απ' αυτή τη συζήτηση γι' αυτά τα πέντε σενάρια, που το καθένα έχει τη βαρύτητά του και την προοπτική του και δεν είναι απομονωμένα, αλλά διαπλέκονται, οι αποφάσεις που θα πάρουμε θα καθορίσουν το παρόν και το μέλλον αυτού του κοινού σπιτιού τόσο όσον αφορά τους πολίτες, αλλά και στο ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο παγκόσμιο γίγνεσθαι. Και επιτρέψτε μου, με την εμπειρία μου δυόμισι χρόνων ως επιτρόπου που ασχολείται με θέματα ανά το παγκόσμιο, να έχω ιδιαίτερες απόψεις ειδικά σε αυτό το θέμα. Και αυτή η συζήτηση είναι ένα όχημα, όχι για να αναδειχθούν μόνο οι διαφορετικές απόψεις -που είναι ευχάριστο- όχι για να γίνει ένας γόνιμος διάλογος, αλλά για να σφυρηλατηθεί περαιτέρω η ενότητα των είκοσι επτά πλέον κρατών μελών.

Σε αυτή τη διαδικασία, όπως έχει ειπωθεί εξ αρχής, θα είναι πρωταγωνιστικός ο ρόλος των κυβερνήσεων, των εθνικών κοινοβουλίων, όχι μόνο μέσα από τους γνωστούς θεσμούς τους ευρωπαϊκούς, τη σχέση εθνικών κοινοβουλίων με Ευρωπαϊκή Επιτροπή και Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αλλά ως ένας ιδιαίτερος ρόλος που ξεκινά με το διάλογο των επιτρόπων με όλα τα εθνικά κοινοβούλια. Αλλά επιτρέψτε μου να πω ότι πρώτιστος είναι ο ρόλος των Ευρωπαίων πολιτών. Και ήδη γίνεται μια πολύ υψηλού επιπέδου συζήτηση μέσα από τα κοινωνικά δίκτυα στο επίπεδο της αναζήτησης νέων απόψεων που να αποτυπώνουν την πραγματική βούληση του καθημερινού ανθρώπου, γιατί μόνο μέσα απ' αυτό το διάλογο και το ρόλο τον ιδιαίτερο, τον πρωταγωνιστικό, του Ευρωπαίου πολίτη θα μπορέσει η συζήτηση και να ξεπεράσει τις όποιες απόψεις περί ελίτ των Βρυξελλών. Ναι, πρέπει η γυναίκα του Καίσαρα να είναι και τίμια και στο φαινέσθαι και στην πραγματικότητα, ότι, ναι, υπάρχει διάλογος που η πολιτική ελίτ ακούει, δεν παρακολουθεί μόνο, αλλά ακούει, συμμερίζεται και είναι έτοιμη να κάνει το βήμα μπροστά.

Επαναλαμβάνω, είναι εποικοδομητική, είναι όχι απλώς κατανοητή, ευπρόσδεκτη, η κριτική που γίνεται στους ευρωπαϊκούς θεσμούς, όμως από την άλλη δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι το ευρωπαϊκό οικοδόμημα είναι ένα σπάνιο ιστορικό επίτευγμα. Δε νομίζω να χρειάζεται να επιχειρηματολογήσω ειδικά για την αξία αυτού του ιστορικού επιτεύγματος, αλλά θα πω κάτι από την προσωπική μου εμπειρία, από την Αφρική, τη Μέση Ανατολή, τη Λατινική Αμερική, την Ασία· ήμουν στη Μιανμάρ πριν λίγες μέρες. Το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο και η καταξίωση της δημοκρατίας στο χώρο της Ευρώπης από τους υπόλοιπους λαούς του κόσμου, ναι, θεωρείται το απαύγασμα των δυνατοτήτων της ανθρώπινης ιστορίας μέχρι σήμερα. Και δεν είναι υπερβολή ούτε λόγος περιπτώς. Αυτό το πράγμα, που ξεκινούν άνθρωποι δίχως παπούτσια, δίχως τροφή, για να διανύσουν ερήμους, για να 'ρθουν να το ζήσουν, εμείς, παρ' όλες τις ελλείψεις και παραλείψεις που έχει, δεν είναι η ώρα αυτό το σπίτι, επειδή έχει προβλήματα, να το ρίξουμε, αλλά είναι ώρα να το ανακαινίσουμε. Είναι η ώρα να διορθώσουμε τα παράθυρα, τις πόρτες, τη στέγη ενδεχομένως, αλλά όχι να το ρίξουμε.

Η συζήτηση που έγινε και γίνεται στην Ευρώπη από κάποιους για επιστροφή στην αγκαλιά του παλιομοδίτικου στερεότυπου εθνικού κράτους, κατά την άποψή μου, είναι εκτός πραγματικότητας παγκοσμιοποίησης. Είναι μια συζήτηση που αφορά το παρελθόν, όχι το παρόν και το μέλλον. Κανείς δεν είπε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι ένωση κρατών, δεν είναι ένωση εθνικών κρατών, αλλά είναι άλλο να συζητούμε μέσα από τις ιδιαιτερότητές μας, τις εθνικές μας ιδιαιτερότητες, και άλλο να θέλουμε να επιστρέψουμε πίσω. Αυτό δε θα είναι απλώς επιστροφή στο παρελθόν· θα είναι πλήρης παραγνώριση του παρόντος και του μέλλοντος, πλήρης παραγνώριση των συμφερόντων των λαών της Ευρώπης για το παρόν και το μέλλον τους, το κοινό παρόν και μέλλον. Ως Ευρωπαίος πολίτης είχα προσωπικές εμπειρίες από τις τελευταίες εκλογές στη Γαλλία, που ήταν όντως σταθμός στην ευρωπαϊκή ιστορία, όπου, παρ' όλη την αναγνώριση αυτών των προβλημάτων, των παραλείψεων, εντούτοις έβλεπες σε χωριά, σε πόλεις ότι, ναι, την ειρήνη και την ασφάλεια και την ευημερία που απολαμβάνουμε σήμερα -που μπορούσε να ήταν καλύτερη, αν είχαμε ίσως διαφορετικές πολιτικές- μας την προσέφερε στην προκειμένη περίπτωση όχι αποκλειστικά και μόνο το γαλλικό κράτος, αλλά μας την προσέφερε ακριβώς αυτό το ευρωπαϊκό οικοδόμημα. Και έγινε αντιληπτό, νομίζω, και τα αποτελέσματα το έδειξαν.

Λοιπόν, αυτή η πολύ ανοικτή δημοκρατική δημόσια συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης ξεκινά με τη Λευκή Βίβλο και θα συνεχιστεί μέχρι τις ευρωεκλογές του 2019. Η Λευκή Βίβλος, όπως ονομάστηκε αυτή η κατάθεση των πέντε προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εξετάζει πώς θα μετασχηματιστεί η Ευρώπη μέσα στην επόμενη δεκαετία, που ξεκινά από την επίδραση των νέων τεχνολογιών στην ίδια την κοινωνία, στην οικονομία, στις κοινωνικές σχέσεις, παντού, στην απασχόληση, μέχρι τους προβληματισμούς σχετικά με την παγκοσμιοποίηση, αυτό που ζούμε δηλαδή, που υπάρχει και δεν τίθεται θέμα να το ξανασυζητήσουμε, διότι υπάρχει, αλλά και τα θέματα ασφάλειας, μετανάστευσης, τη συζήτηση με το λαϊκισμό, τη συζήτηση με τις άλλες απόψεις, γιατί προσωπικά δεν απορρίπτω καμιά άποψη ταμπελώνοντάς την, αλλά θέλω να τη συζητήσω. Και παρουσιάζει τις επιλογές που έχουμε, είτε να υποκύψουμε παθητικά στις τάσεις αυτές που εμφανίστηκαν και

είναι εδώ παρούσες είτε να αδράξουμε νέες ευκαιρίες που προσφέρουν μέσα από το διάλογο, για να πάμε μπροστά.

Οι καιροί δεν είναι εύκολοι. Όμως, όπως γνωρίζετε, είναι ακριβώς κρίσιμες στιγμές και διαπιστωμένες αδυναμίες που οδήγησαν και την Ευρώπη -και το είπε και ο Πρόεδρος- σε άλματα προς τα εμπρός πολλές φορές, γιατί πάρα πολλές φορές είχαμε αυτές τις τάσεις στη διαδρομή. Ο πόλεμος στη Γιουγκοσλαβία πριν είκοσι πέντε χρόνια φανέρωσε τότε την αδυναμία της ΕΟΚ να προστατεύσει τη γειτονιά της. Αυτό αποτέλεσε το έναυσμα για τη δημιουργία της κοινής ευρωπαϊκής εξωτερικής και αμυντικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και άμυνας, μας έδωσε περίπου τον Ευρωπαϊκό Υπουργό Εξωτερικών. Οι πολιτικές αυτές, που ξεκίνησαν πριν από είκοσι χρόνια, σταδιακά ενισχύονται και θεσμικά και επιχειρησιακά. Και, επειδή ανήκω σε αυτό το πλέγμα ως Ευρωπαίος Επίτροπος Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Διαχείρισης Κρίσεων, τις εξωτερικές σχέσεις σας λέω ότι τις βλέπω μέσα από τις συζητήσεις που γίνονται ακόμα και στο επίπεδο της επιτροπής που ασχολείται με τα εξωτερικά θέματα. Και την περασμένη βδομάδα -κάτι που θυμάμαι ότι κουβεντιάζαμε πολλές φορές στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και στην επιτροπή Άμυνας- η Επιτροπή παρουσίασε φιλόδοξες ιδέες για το μέλλον της ευρωπαϊκής άμυνας· κάτι τέτοιο θα ήταν αδιανόητο πριν δέκα χρόνια. Ναι, κουβεντιάσαμε θέματα κοινής ευρωπαϊκής άμυνας, μάλιστα με συγκεκριμένα παραδείγματα και προϋπολογισμό. Αυτά γίνονται σταδιακά και είναι τα επιτεύγματα που επιτυγχάνονται θεσμικά και επιχειρησιακά.

Πρέπει όμως να παραδεχθούμε ότι η πραγματικότητα δεν αλλάζει πάντα προς το καλύτερο. Δυστυχώς, υπάρχουν και αλλαγές αρνητικές, που σφραγίζουν την ιστορία ενός υπερεθνικού οργανισμού όπως είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως η επικείμενη αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου και η μεγάλη συζήτηση για το Brexit. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι είναι ένα πλήγμα για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Κάποιες ενδείξεις δείχνουν δεύτερες σκέψεις· θα φανούν. Κανείς δεν μπορεί να προκαθορίσει το μέλλον, γι' αυτό εξαιτίας αυτών των αρνητικών αλλαγών και πτωχευμάτων είναι επιτακτική ανάγκη να προσαρμοστούμε, να διαμορφώσουμε το ρευστό περιβάλλον, να μετατρέψουμε τις προκλήσεις σε ευκαιρίες. Και, κρατώντας το όραμα, να μιλήσουμε με πραγματισμό, γιατί καμιά πολιτική δεν έχει αξία, εάν είναι λόγια και όχι έργα, όπως είτε και ο Πρόεδρος.

Και σας λέω το δικό μου σλόγκαν ως Επίτροπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Διαχείρισης Κρίσεων, ότι είναι καλύτερα να λέμε λίγα και να κάνουμε πολλά στην πράξη, ειδικά σε χαρτοφυλάκια όπως το δικό μου. Αλλά δώστε μου την ευκαιρία να πω μερικά παραδείγματα επιγραμματικά, που αφορούν αυτές τις νέες προκλήσεις. Τεχνολογία· χρόνια τη μιλάμε. Η αυτοματοποίηση και η ψηφιοποίηση οδήγησαν αναμφισβήτητα την ανθρωπότητα μπροστά. Από χτες ξεκίνησε μια μεγάλη αλλαγή. Δεν πληρώνουμε πλέον roaming εκτός εθνικών κρατών, μία επιτυχία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θυμάμαι, όταν με το φίλο μου τον Αδάμο πηγαίναμε σε διάφορες αποστολές στον ΟΑΣΕ και αλλού, ότι προσέχαμε στα τηλέφωνα, πόσα θα πληρώναμε, διότι ήταν ένα θέμα. Τώρα μπορούμε να κατεβάζουμε όλα τα κείμενά μας μέσω του ίντερνετ με δυνατότητα χρέωσης εθνικής. Αυτά όλα επηρεάζουν σε τεράστιο βαθμό την παραγωγή, αλλά και την αγορά εργασίας. Αυτό δεν είναι κάτι νέο, όμως ο ρυθμός αυτής της αλλαγής είναι πρωτόγνωρος, είναι ανεπανάληπτος. Και μόνο ένα παράδειγμα. Τα παιδιά που θα πάνε πρώτη τάξη στο δημοτικό το Σεπτέμβριο θα απασχοληθούν σε δουλειές και επαγγέλματα που δεν έχουν καν δημιουργηθεί, που δεν ξέρουμε καν τι επαγγέλματα είναι! Αυτό σημαίνει προσαρμογή στις τεχνολογίες.

Δεύτερο παράδειγμα η παγκοσμιοποίηση, δεύτερη πρόκληση. Η ψηφιοποίηση της οικονομίας και η σταδιακή απελευθέρωση των εμπορικών συναλλαγών αναντίλεκτα δημιούργησαν ανάπτυξη και δουλειές, ώστε η λογική κατά της παγκοσμιοποίησης, ή υπέρ, να είναι μια συζήτηση άνευ αντικείμενου. Η παγκοσμιοποίηση είναι εδώ και με όρους ευρωπαϊκούς υπολογίζεται, γι' αυτό και υπάρχει μια μεγάλη συζήτηση για τις εμπορικές συμφωνίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ακούσατε τα προβλήματα που υπήρξαν με την εμπορική συμφωνία με τον Καναδά, που είχαμε στο επίπεδο των βελγικών κοινοτήτων, αλλά που τα ξεπεράσαμε. Και η πλήρης αποτύπωση είναι ότι κάθε ένα δισεκατομμύριο ευρώ ευρωπαϊκών εξαγωγών συνεπάγεται περίπου αυτόματα δεκατέσσερις νέες χιλιάδες θέσεις εργασίας εντός Ευρώπης, που σημαίνει ότι μπορείς να συνδέεις τις νέες θέσεις εργασίας με το παγκοσμιοποιημένο εμπορικό περιβάλλον. Όμως, δεν υπάρχει αμφιβολία -και πρέπει να είναι μέλημά μας και μέρος αυτής της συζήτησης- ότι οφείλουμε να ενισχύσουμε ή να δημιουργήσουμε δίχτυα προστασίας γι' αυτούς που θα μείνουν πίσω, γιατί κάποιος θα μείνουν πίσω.

Ασφάλεια. Η τυφλή τρομοκρατία την οποία ζούμε -οι Βρυξέλλες την έχουν ζήσει δυστυχώς κατ' επανάληψη- οι ασύμμετρες, αλλά και οι περιφερειακές απειλές βρίσκονται όντως στην κορυφή των ανησυχιών των Ευρωπαίων πολιτών.

Μετανάστευση. Η προστασία των συνόρων μας είναι ένα θέμα. Frontex, νέοι θεσμοί γύρω από την προστασία των συνόρων, που πρέπει να ενισχυθεί, αλλά ταυτόχρονα πρέπει να διασφαλιστεί το δικαίωμα για ελεύθερη κυκλοφορία. Το Σένγκεν έχει προσφέρει τόσα πολλά σε συνδυασμό με την υποδοχή και ενσωμάτωση των προσφύγων, αποτελεί μία διαρκή πρόκληση. Υπάρχουν διαφωνίες· είδαμε χτες την απόφαση της Επιτροπής, την πήραμε, που αφορά τρεις ευρωπαϊκές χώρες οι οποίες δεν έχουν επαρκώς υιοθετήσει το relocation και το resettlement.

Θα τελειώσω με τα παραδείγματα στην κλιματική αλλαγή. Σήμερα περισσότερο παρά ποτέ είναι αναγκαίο να εφαρμόσουμε τη Συμφωνία των Παρισίων. Είναι αναγκαίο να φέρουμε καινοτόμες περιβαλλοντικές λύσεις στην αγορά τόσο στη χώρα μας όσο και στο εξωτερικό. Τις τρομακτικές συνέπειες του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής προσωπικά τις έχω βιώσει πολλές φορές στις αποστολές μου στην υποσαχάρια Αφρική, με το Ελ Νίνιο στη Λατινική Αμερική και στην Ασία. Δημιουργούν τεράστιες ανθρωπιστικές ανάγκες και φυσική αστάθεια, δηλαδή τα μεταναστευτικά ρεύματα έχουν ως αιτία και την κλιματική αλλαγή, ώστε πρέπει να απαντήσουμε στους φίλους μας τους Αμερικανούς. Δεν είναι ώρα να κάνει κανείς πίσω από μια συμφωνία που επιτεύχθηκε με τόσο κόπο, ακριβώς διότι ο πλανήτης μάς αφορά όλους. Και δεν είναι θέμα αξιολόγησης, υπάρχουν ατράνταχτα επιστημονικά επιχειρήματα και δείγματα για το πού πάει και τι δημιουργεί η κλιματική αλλαγή.

Η Λευκή Βίβλος λοιπόν με τα πέντε σενάρια αποσκοπεί στο να προτείνει εναλλακτικές προτάσεις και λύσεις, να προκαλέσει συζήτηση κυρίως, αλλά όχι να προσφέρει με το ζόρι έτοιμες λύσεις. Δεν είναι αυτή η πρόθεση, γιατί τη λύση θα την αναλάβει το εθνικό κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, οι ευρωπαϊκοί θεσμοί, αλλά και οι πολίτες σε αυτό το διάλογο.

Παραθέτω τα πέντε σενάρια σε τίτλους. Το πρώτο σενάριο είναι: “Συνεχίζουμε”. Είναι ένα σενάριο το οποίο είναι υπαρκτό. Τώρα αν είναι εφικτό, είναι θέμα πώς το βλέπει ο καθένας. Το δεύτερο σενάριο: “Τίποτε άλλο εκτός από την ενιαία αγορά”. Είναι μία άποψη που κατατίθεται από πολλούς, ότι η ενιαία αγορά πρέπει να αναζωογονηθεί και ας μείνουν τα υπόλοιπα άλλα πίσω. Τρίτο σενάριο, το τόνισε ο Πρόεδρος: “Όσοι θέλουν περισσότερα κάνουν περισσότερα”. Είναι αυτό που κάποιοι, προσπαθώντας να το τραυματίσουν εξ αρχής, σε εισαγωγικά και δίχως εισαγωγικά το ονομάζουν “Ευρώπη των πολλών ταχυτήτων”. Το τέταρτο είναι ένα συναφές σενάριο με το δεύτερο, “Κάνουμε λιγότερα αλλά με πιο αποδοτικό τρόπο”, και το πέμπτο “Κάνουμε όλοι μαζί πολύ περισσότερα”. Ελπίζω να μην ακούγεται ευχολόγιο. Τα σενάρια αυτά, κατά την άποψή μου και κατά την άποψη της Επιτροπής, είναι αλληλοσυμπληρούμενα. Δεν είναι θέμα να εγκλωβιστούμε στη συζήτηση ο καθένας τσιμεντωμένος πίσω από μία από τις πέντε προτάσεις. Κατά την άποψή μου, πρέπει να είμαστε ανοιχτοί στη συζήτηση. Μπορεί να δεχθούμε στοιχεία του ενός σεναρίου στο άλλο. Η ουσία όμως είναι ότι θα πρέπει να καταλήξουμε σε μια συγκεκριμένη λύση το συντομότερο δυνατό. Εν πάση περιπτώσει, όποια κι αν είναι η τελική κατάληξη, θεωρώ ότι η Κύπρος πρέπει να είναι στην καρδιά των εξελίξεων. Πρέπει να είναι στην πρώτη ταχύτητα, στη μοναδική ταχύτητα, πρέπει να είναι στον κεντρικό κύκλο και θα εξαρτηθεί από τις πολιτικές εξελίξεις και στην περιοχή και στο εθνικό θέμα.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Σε έναν κόσμο που εξελίσσεται η θέση της Ευρώπης αλλάζει και επιτρέψτε μου τώρα να πω για την Ευρώπη στο παγκόσμιο γίγνεσθαι. Είπαμε, και υπονόησε και ο Πρόεδρος την υπόθεση με το soft power, αυτή η συζήτηση γίνεται χρόνια εντός των ευρωπαϊκών θεσμών. Έχω καταθέσει μια άποψη στην Επιτροπή και προτείνω αντί του soft power το smart power, έξυπνη δύναμη. Θεωρώ ότι η Ευρώπη έχει αυτή τη δυνατότητα και το είδα στην πράξη, on the ground, επί του εδάφους, ότι έχει το ανθρώπινο δυναμικό, έχει το δημοκρατικό υπόστρωμα, έχει τη δυνατότητα της τεχνολογικής προοπτικής, έχει τη δυνατότητα όχι της κυριαρχίας εξαιτίας μιας υπερδύναμης, αλλά της κυριαρχίας εξαιτίας του μυαλού. Αλλά ο πληθυσμός της Ευρώπης, τα πεντακόσια εκατομμύρια γηράσκουν, τα συστήματα κοινωνικής πρόνοιας δυσκολεύονται να συντηρηθούν και σήμερα η Ευρώπη, γιατί είναι ένας αριθμός, που νομίζω ότι οφείλουμε να το δούμε, αποτελεί περίπου το 6% του πληθυσμού, του παγκόσμιου πληθυσμού, και το 2050 θα πέσει γύρω στο 4%. Από το 1980 -μιλίω τώρα μόνο για την Αφρική- που είχε πληθυσμό 480 εκατομ. σήμερα, μετρά 1,2 δις κατοίκους και το 2050 θα είναι ακριβώς οι διπλάσιοι, 2,4 δις, δηλαδή ογδόντα γεννήσεις το λεπτό. Θα πάω στη Νιγηρία σε λίγες μέρες και η Νιγηρία είναι γύρω στα 180 εκατομ. και προβλέπεται το 2030 να είναι πάνω από 350 εκατομ. Αντιλαμβάνεστε ότι δεν μπορεί να γίνει διαχείριση της αφρικανικής πρόκλησης με τα σημερινά μόνο, με τις σημερινές δυνατότητες, δίχως να υπάρξει κάτι καινούριο. Αλλιώς, οι μεταναστευτικές ροές, οι πρόσφυγες, όχι μόνο θα αυξηθούν, θα κατακλύσουν. Και κάποια στιγμή ενδεχομένως να νοσταλγούν κάποιοι την προσφυγική κρίση του 2015, αν δε βρούμε λύσεις από τώρα γι’ αυτό που έρχεται σε δέκα, είκοσι χρόνια.

Γι’ αυτό ειλικρινά βρίσκω λίγο ειρωνικό το ότι κάποιοι εν έτει 2017 στην Ευρώπη θεωρούν ότι η απάντηση στα δεδομένα αυτά είναι τείχη και συρματοπλέγματα. Το θεωρώ αφελές, γιατί έχω δει στην πράξη ότι όχι μόνο δε λειτουργεί, όχι μόνο βρίσκεται έξω από το ηθικό πλαίσιο αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά κυρίως δεν έχει κανένα πρακτικό αποτέλεσμα. Γι’ αυτό πέρα από την πρακτική διάσταση του θέματος, για να κρατήσουμε και την ταυτότητά μας, τον εαυτό μας, το είναι μας, νομίζω θα ήταν καταστροφικό, αν αφήναμε τις δυνάμεις της ξενοφοβίας και του λαϊκισμού και της άρνησης της ίδιας της ευρωπαϊκής ιδέας να κυριαρχήσουν σε αυτό το θέμα. Έχουμε ηθική υποχρέωση και ιστορική να προστατεύσουμε αυτό το πλαίσιο αναφοράς του ευρωπαϊκού οικοδομήματος.

Είπα και πριν ότι η νίκη του Εμμανουέλ Μακρόν στη Γαλλία, αλλά και η επικράτηση των ευρωπαϊκών δυνάμεων στην Ολλανδία και στην Αυστρία ήταν μια ανακούφιση, γιατί όντως, μετά το Brexit, μετά τις έντονες, ειδικά προεκλογικά, επικρίσεις του νέου Αμερικανού Προέδρου προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, το οικοδόμημα σείστηκε συθέμελα. Αλλά όντως οι νέες νίκες της ευρωπαϊκής άποψης εμψυχώνουν και δείχνουν ότι οι

Ευρωπαίοι πολίτες όχι μόνο αντιστέκονται, αλλά έχουν αντιληφθεί μέσα από το νέο ορυμαγδό των εξελίξεων ότι αυτό που ζουν είναι το δικό τους, που τους ενδιαφέρει και τους προσφέρει πλεονεκτήματα. Και θα το πω δίχως καμιά χαιρεκακία· όλοι αυτοί που προέβλεπαν χαιρέκακα το τέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης -ήταν πολλοί σε μέσα μαζικής ενημέρωσης, σε εθνικά κοινοβούλια- διαψεύστηκαν από τις τελευταίες εξελίξεις. Και αυτό που είδα και σε συζητήσεις και στη Γαλλία και στην Ολλανδία, αλλά και στην Αυστρία, είναι ότι ο μέσος πολίτης αντιλαμβάνεται ότι η πρόοδος, η σταθερότητα και η ειρήνη στην ευρωπαϊκή ήπειρο δεν οφείλονται μόνο -γιατί έχει και τη συνεισφορά του το εθνικό κράτος- δεν οφείλονται μόνο στο εθνικό κράτος, αλλά είναι τεράστια και η συνεισφορά της ίδιας της Ένωσης. Και αναμένουν τώρα να κλείσουμε αυτή τη συζήτηση περί ελίτ. Και, αν δεν το πράξουμε, θα είμαστε ανάξιοι της ιστορικής στιγμής, γιατί Ευρώπη είμαστε όλοι εμείς, τα ευρωπαϊκά όργανα, οι εθνικές κυβερνήσεις, τα κοινοβούλια, οι τοπικοί άρχοντες, οι ακαδημαϊκοί, η επιχειρηματική κοινότητα, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και βεβαίως η κοινωνία των πολιτών. Τα επιτεύγματα που έφερε η Ένωση και οι κατακτήσεις δεν είναι κάτι δεδομένο. Θέλουν διαρκή στήριξη, θέλουν διαρκή προστασία και ενίσχυση, πολιτική προστασία και ενίσχυση, γιατί πιστεύω ακράδαντα μέσα σε αυτό το παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον, το έντονα ανταγωνιστικό, ότι με ένα νέο κύκλο αβεβαιοτήτων το ευρωπαϊκό πρότζεκτ παραμένει και σήμερα το αύριο των Ευρωπαίων πολιτών.

Δύο λόγια για το δικό μου χαρτοφυλάκιο και θα τελειώσω. Είδα από πρώτο χέρι μέσα απ' αυτό το χαρτοφυλάκιο πόσο σημαντικός είναι ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εντός και εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παραμένει ηγετίδα δύναμη στην παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας παγκοσμίως η Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και αναπτυξιακής. Και μέσα από την ανθρωπιστική βοήθεια συμβάλλουμε καθοριστικά στη συμφιλίωση και στην ειρήνη σε περιοχές σφοδρών συγκρούσεων. Σίγουρα πρώτιστος στόχος της ανθρωπιστικής βοήθειας μέσα από τις ανθρωπιστικές αρχές είναι να μειώσει τον πόνο των ανθρώπων, να δώσει άμεσες λύσεις ανάγκης, να σώσει ζωές, αλλά αναπόφευκτα έχει και πολιτικό ρόλο, αφού συμβάλλει στην προώθηση της ειρήνης, συμβάλλει στην αποφυγή των συγκρούσεων, δημιουργεί συνθήκες αντιμετώπισης των αιτιών της σύγκρουσης.

Η Συρία, που ανέφερε και ο Πρόεδρος, είναι μια χαρακτηριστική περίπτωση. Δεν υπάρχει πολιτική λύση, αλλά η εμπειρία μου στη Μοσούλη είναι ότι η διαδικασία συμφιλίωσης των κοινοτήτων της Μοσούλης, που είναι το μωσαϊκό του Ιράκ, ξεκινά από την ανθρωπιστική βοήθεια και έχει αποδειχθεί στην πράξη. Ενώ περιμέναμε μια τρομακτική ανθρωπιστική κρίση, τώρα διαχειριζόμαστε μια κρίση ανθρωπιστική συνηθισμένων διαστάσεων και αυτό οφείλεται στο ότι η ανθρωπιστική βοήθεια δημιούργησε πλαισίο, για να μπορέσουν οι κοινότητες της Μοσούλης, οι Κούρδοι με τους Ιρακινούς, να βρεθούν στο ίδιο χαράκιμα και να αντιμετωπίσουν την επόμενη μέρα του Ιράκ. Όμως η προσφυγική κρίση, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν είναι μόνο ευρωπαϊκή κρίση, είναι παγκόσμια κρίση. Οι πληροφορίες που φέρουν παραδοσιακούς ανθρωπιστικούς εταίρους έτοιμους να μειώσουν την ανθρωπιστική βοήθεια όντως μας δημιουργούν μεγάλο προβληματισμό και θεωρούμε ότι πρέπει να πείσουμε ότι δεν υπάρχει άλλος τρόπος, για να μειωθούν τα προβλήματα και στον ανεπτυγμένο κόσμο, αν δεν αντιμετωπιστούν οι αιτίες στην περιοχή των συγκρούσεων.

Τελευταίο θέμα είναι ο δεύτερος πυλώνας του χαρτοφυλακίου μου, που είναι ο μηχανισμός πολιτικής προστασίας. Ο Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την άποψή μου, είναι η ευρωπαϊκή αλληλεγγύη στην πράξη. Η Κύπρος το ένιωσε την περίοδο των σεισμών. Με δύο αεροπλάνα από τη Γαλλία και την Ιταλία -και το έχω συζητήσει πολλές φορές και με αρμόδιους- ήταν καθοριστική η βοήθεια, για να μπορέσει να γίνει η κομβική αλλαγή τη στιγμή που έπρεπε, στο σωστό timing. Από την άλλη, πού να σας πω; Στη Χιλή, σε όλο τον κόσμο, στο Νεπάλ μέσω του Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας η Ευρώπη ακριβώς απέδειξε ότι δεν είναι μόνο soft power, αλλά είναι και smart power. Όταν έφευγαν οι πυροσβέστες από το αεροδρόμιο του Σαντιάγο, υπήρχε διαδήλωση υπέρ της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το λαό για τη βοήθεια που πρόσφεραν. Ήταν περίπου είκοσι με τριάντα χιλιάδες άνθρωποι στο αεροδρόμιο, για να αποχαιρετήσουν τους πυροσβέστες που τους βοήθησαν να μην καούν. Διότι αυτό που ξεχωρίζει την Ένωση, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι οι αρχές και οι αξίες της, τις οποίες πρέπει να διασφαλίσουμε.

Και θα πω κάτι, γιατί ακούγονται πολλά, και θέλω να το καταθέσω. Με την ίδια επιμονή, ως Επίτροπος Ανθρωπιστικής Βοήθειας, που υποστηρίζω τις καταδικόμενες χριστιανικές μειονότητες στη Μέση Ανατολή πιστεύω ότι πρέπει να αγωνίζομαι να διασφαλίσω και τα στοιχειώδη για τη μουσουλμανική μειονότητα στη Μιανμάρ. Την επισκέφτηκα τον περασμένο μήνα, ταξιδεύαμε ατέλειωτες ώρες με το συνεργάτη μου, τον κ. Γιακουμή, για να πάρουμε αυτή τη βοήθεια και να συνομιλήσουμε επιτόπου με τις αρχές εκεί, για να διασφαλίσουμε ακριβώς ότι τυγχάνουν ανθρωπιστικής βοήθειας, που σημαίνει ότι αυτή την Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να διαφυλάξουμε. Και με τις αλλαγές που συμβαίνουν γύρω μας η ευθύνη όλων μας μεγαλώνει.

Είναι με την Ευρωπαϊκή Ένωση, συνάδελφοι, που κτίσαμε μια κοινωνία για όλους, είναι η Ένωση που, παρά τα προβλήματα, τις αδυναμίες και τις παραλείψεις της που αντιμετωπίζει, παραμένει το πιο σταθερό, το πιο ασφαλές πολιτικό και οικονομικό μοντέλο. Αυτό είναι ένα ισχυρό κεκτημένο που πρέπει να προστατεύσουμε. Σε αυτή την Ένωση επιλέξαμε να συμμετέχουμε ως ισότιμα μέρη· είπα από την αρχή, της ανήκουμε και μας ανήκει, γι' αυτό είναι ευθύνη όλων μας να την προστατεύσουμε. Ας εμπλακούμε στο διάλογο με ανοικτό μυαλό, για να δούμε τα προβλήματα ακριβώς στην ουσία τους και να δώσουμε τις κοινές λύσεις.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε επίτροπε.

Παρακαλώ, να σας παρακαλέσω και στη συνέχεια, δεν επιτρέπεται καμία έκφραση μέσα στη Βουλή, είτε λεκτική είτε σωματική είτε με χειροκροτήματα. Και την επόμενη φορά που θα γίνει, αντιλαμβάνεστε ότι πρέπει να εφαρμόσω τους κανονισμούς. Πρέπει να σεβαστείτε ότι οι πόρτες της Βουλής είναι ανοικτές, αλλά στη βάση των διαδικασιών της.

Ευχαριστώ, κύριε επίτροπε. Είσαστε ευπρόσδεκτος, αν θέλετε, να μείνετε και άλλο, όσο μπορείτε. Εξάλλου, οι δύο επόμενες μου αναφορές είναι πολύ σύντομες και σας αφορούν.

Συμπληρώνονται φέτος είκοσι τρία χρόνια από την υιοθέτηση της Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Ερημοποίησης και της Ξηρασίας από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών. Η Κύπρος, που ανήκει σε μια ιδιαίτερα απειλούμενη περιοχή, επικύρωσε τη Σύμβαση το 1999 και το 2008 προχώρησε στην εκπόνηση Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Καταπολέμηση της Απερήμωσης και τον Περιορισμό των Συνεπειών της Ξηρασίας.

Επίσης στις 20 Ιουνίου τιμούμε την Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων, μια ημέρα αλληλεγγύης προς όσους δεν μπορούν ή δε θέλουν να επιστρέψουν στις χώρες τους εξαιτίας διώξεων λόγω καταγωγής, θρησκείας ή πολιτικών πεποιθήσεων. Η πατρίδα μας, όπως γνωρίζετε, έχει το πρόβλημα των προσφύγων για σαράντα τρία χρόνια.

Τέλος, να ενημερώσω τη Βουλή, χωρίς να μπω σε λεπτομέρειες, θα το διαβάσετε και από τις εκθέσεις, επέστρεψα ψες, σήμερα το πρωί στην ακρίβεια, από τη Σουηδία μετά από πρόσκληση του Σουηδού ομολόγου μου, κ. Urban Ahlin, όπου είχα και άλλες συναντήσεις. Ξεχωρίζουν δυο πράγματα, όχι τόσο πολιτικά. Καταθέσαμε στεφάνι στο μνημείο των βετεράνων που υπηρετήσαν ως ειρηνευτές στην Κύπρο από το 1964 μέχρι το 1989. Πρόκειται για κάπου είκοσι χιλιάδες Σουηδούς, πολλοί εκ των οποίων ήρθαν και δεύτερη και τρίτη φορά στην Κύπρο. Έχω την εντύπωση ότι αυτό το γεγονός είναι κάτι το οποίο πρέπει να προσέξουμε και στο μέλλον. Και, δεύτερον, επισκεφθήκαμε και είδαμε τη μελέτη -και έχουμε φέρει και ένα πολύ ενδιαφέρον φιλμάκι πίσω, το οποίο νομίζω ότι πρέπει να το προωθήσουμε- για τις εκσκαφές της σουηδικής αποστολής για τις αρχαιότητες της Κύπρου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε τώρα.

Να ευχηθώ καλή συνέχεια στον Επίτροπο της ΕΕ για Θέματα Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Διαχείρισης Κρίσεων. Ευχαριστούμε πάρα πολύ και θα συνεχίσουμε το διάλογο.

Προχωρούμε τώρα στο Πρώτο Κεφάλαιο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει κατατεθειμένη από την προηγούμενη ημερήσια διάταξη, και έχω στείλει και σχετική επιστολή κοντά σας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, το είδα.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

...πρόταση ψηφίσματος ως αντίδραση της κυπριακής Βουλής προς την अपαράδεκτη απόφαση του Προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών, του κ. Τραμπ, να αποσυρθεί από τη Συνθήκη των Παρισίων για τις κλιματικές αλλαγές, θέμα που ήγειρε και ο επίτροπος κατά τη διάρκεια της ομιλίας του. Θα παρακαλούσα όπως μπει στη σημερινή ημερήσια διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα σας παρακαλέσω, όταν τελειώσω με τη νομοθετική εργασία, αν θέλετε, να εγείρετε αυτό το ζήτημα και να αποφασίσει η ολομέλεια. Δε θα σας σταματήσω να το εγείρετε, αλλά, νομίζω, τώρα να μπούμε σε αυτό το μεγάλο θέμα που έχουμε σήμερα, το ΓΕΣΥ.

Τα πρώτα τρία θέματα της ημερήσιας διάταξης είναι «Ο περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμος του 2016», «Οι περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2017» και «Ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016». Παρ' όλο που οι εκθέσεις έχουν κυκλοφορήσει και παρ' ότι η ψήφιση θα γίνει στη συνέχεια ξεχωριστά, λόγω της σημαντικότητας του θέματος, θεωρώ ότι είναι σωστό να δοθούν λίγα λεπτά στον πρόεδρο της επιτροπής, μετά που θα διαβαστούν οι σκοποί, να μας πει λίγα λόγια από τις εκθέσεις.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς όλων των νομοσχεδίων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ίδρυση οργανισμού δημόσιου δικαίου ο οποίος θα αναλάβει την ευθύνη της λειτουργίας όλων των δημόσιων νοσηλευτηρίων και των κέντρων παροχής πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας στις περιοχές που ελέγχονται από τη Δημοκρατία, καθώς και την ευθύνη για εφαρμογή της διοικητικής και οικονομικής αυτονομίας στα δημόσια νοσηλευτήρια.

Ρύθμιση του εργασιακού πλαισίου που θα εφαρμόζεται για το προσωπικό που θα προσληφθεί από τον αυτόνομο οργανισμό ο οποίος θα ιδρυθεί με βάση τις διατάξεις του περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμος του 2017.

Εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου για την εισαγωγή του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓΕΣΥ).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμος του 2016»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούττας

Νίκος Νουρής

Μαρίνος Σιζόπουλος

Στέλλα Κυριακίδου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αδάμος Αδάμου

Γιώργος Λουκαΐδης

Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Γιώργος Περδίκης

Γεώργιος Προκοπίου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε μεγάλο αριθμό συνεδριάσεων της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 3 Νοεμβρίου 2016 και 1^{ης} Ιουνίου 2017. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Υγείας, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες του υπουργείου του, η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ο διευθυντής του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης και της Υπηρεσίας Ασύλου του Υπουργείου Εσωτερικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας, του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ), ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής και εκπρόσωποι του ΟΑΥ, ο πρόεδρος και εκπρόσωποι του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου (ΠΙΣ), εκπρόσωποι και επικεφαλής του Παγκύπριου Οδοντιατρικού Συλλόγου, του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου, του Συνδέσμου Διευθυντών Κλινικών Εργαστηρίων, Βιοϊατρικών και Κλινικών Εργαστηριακών Επιστημόνων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Νοσηλευτών και Μαιών (ΠΑΣΥΝΜ), της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Συνδέσμων Πασχόντων και Φίλων (ΠΟΣΠΦ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (ΠΑΣΙΝ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Κυβερνητικών Ιατρών (ΠΑΣΥΚΙ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Νοσηλευτών (ΠΑΣΥΝΟ), του Συνδέσμου Εκτάκτων και Συμβασιούχων Ιατρών Κύπρου (ΣΕΣΙΚ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Κυβερνητικών Φαρμακοποιών (ΠΑΣΥΚΥΦΑ), του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, της ΠΑΣΥΔΥ (Κλάδοι: Ιατρών, Νοσηλευτών Ψυχικής Υγείας, Γενικής Νοσηλευτικής, Τεχνολόγων Ακτινολόγων και Τεχνολόγων Ακτινοθεραπευτών, Φυσιοθεραπευτών, Εργοθεραπευτών, Πυρηνικής Ιατρικής, Υπαλλήλων Φαρμακευτικών Υπηρεσιών και Ειδικών Ψυχολόγων), των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, του Παγκύπριου Συλλόγου Ψυχολόγων (ΠΑΣΥΨΥ), του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου (ΣΑΕΚ), εκπρόσωποι της Κυπριακής Ένωσης Φαρμακευτικών Εταιρειών Έρευνας και Ανάπτυξης (ΚΕΦΕΑ) και άλλων επαγγελματικών συλλόγων παροχέων υπηρεσιών φροντίδας υγείας.

Σκοπός του νομοσχεδίου

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η ίδρυση οργανισμού δημόσιου δικαίου ο οποίος θα αναλάβει την ευθύνη της λειτουργίας όλων των δημόσιων νοσηλευτηρίων και των κέντρων παροχής πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας στις περιοχές που ελέγχονται από τη Δημοκρατία, καθώς και την ευθύνη για εφαρμογή της διοικητικής και οικονομικής αυτονομίας στα δημόσια νοσηλευτήρια.

Ειδικότερα, στο νομοσχέδιο προβλέπονται κυρίως τα ακόλουθα:

1. Η ίδρυση οργανισμού δημόσιου δικαίου με την επωνυμία “Οργανισμός Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας”, υπό τη διαχείριση του οποίου θα υπάγονται τα δημόσια νοσηλευτήρια και τα κέντρα πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας τα οποία λειτουργούν στη Δημοκρατία.
2. Ο καθορισμός των σκοπών και των αρμοδιοτήτων του οργανισμού.
3. Ο καθορισμός του τρόπου διορισμού του διοικητικού συμβουλίου και της διευθυντικής ομάδας που θα διοικούν τον οργανισμό, καθώς και των αρμοδιοτήτων τους.
4. Ο καθορισμός διευθύνσεων, δημόσιων νοσηλευτηρίων, κέντρων πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, ασθενοφόρων ή άλλων υπηρεσιών που θα παρέχονται από τον οργανισμό, οι οποίες θα διοικούνται από διμελείς ή τριμελείς διευθυντικές ομάδες, ανάλογα με το μέγεθός τους.
5. Η σύσταση Επιστημονικού Συμβουλίου και Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου στον οργανισμό.
6. Ο τρόπος στελέχωσης και λειτουργίας του οργανισμού με το υφιστάμενο και με το νέο προσωπικό.
7. Ο καθορισμός των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων του προσωπικού του οργανισμού.
8. Η ρύθμιση της διαδικασίας κήρυξης δημόσιων νοσηλευτηρίων και της μεταβίβασης των περιουσιακών στοιχείων των εν λόγω νοσηλευτηρίων στον οργανισμό.
9. Η ρύθμιση των οικονομικών θεμάτων του οργανισμού και η διενέργεια των απαραίτητων ελέγχων.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή μελέτησε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ταυτόχρονα με το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016», το οποίο αποσκοπεί στον εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου για την εισαγωγή του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓΕΣΥ). Περαιτέρω, σημειώνεται ότι κατά τη συζήτηση των εν λόγω νομοσχεδίων στην επιτροπή όλες οι τοποθετήσεις του Υπουργού Υγείας και των εκπροσώπων του υπουργείου του, του προέδρου και των εκπροσώπων του ΟΑΥ, καθώς και οι θέσεις, απόψεις και προβληματισμοί όλων των εμπλεκόμενων φορέων και οργανώσεων που υποβλήθηκαν αφορούσαν και τα δύο νομοσχέδια. Στη συνέχεια, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε κατ' άρθρο το κάθε νομοσχέδιο ξεχωριστά.

Ιστορικό

Στα πλαίσια της συζήτησης επί των προνοιών των δύο νομοσχεδίων από την επιτροπή, στην παρουσία όλων των εμπλεκόμενων φορέων και οργανώσεων, ο Υπουργός Υγείας αναφέρθηκε στις διαβουλεύσεις που προηγήθηκαν της κατάθεσής τους στη Βουλή μεταξύ του Προέδρου της Δημοκρατίας και των πολιτικών αρχηγών και στις αποφάσεις που λήφθηκαν, οι οποίες έθεσαν τα όρια εντός των οποίων ενήργησε ο ίδιος.

Σύμφωνα με τον ίδιο αξιωματούχο, οι εν λόγω αποφάσεις περιλάμβαναν την ταυτόχρονη κατάθεση του νομοσχεδίου που αφορά την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων και του νομοσχεδίου που αφορά το ΓΕΣΥ, ώστε να καταστεί δυνατή η από κοινού μελέτη τους από τη Βουλή.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τον Υπουργό Υγείας, η μεταρρύθμιση την οποία επιχειρεί να επιφέρει η εκτελεστική εξουσία, αρχής γενομένης με τα υπό συζήτηση νομοσχέδια, εστιάζει στον τελικό στόχο, που είναι η εισαγωγή του ΓΕΣΥ.

Σημειώνοντας ο ίδιος υπουργός ότι, παρ' όλο που η βούληση του νομοθέτη εκφράστηκε το 2001 με νόμο, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ κατά τον εν λόγω χρόνο και ο οποίος δεσμεύει την πολιτεία, έκτοτε πολύ λίγα έχουν επιτευχθεί, για να τεθεί ο νόμος αυτός σε εφαρμογή. Περαιτέρω, αναφέρθηκε στα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζει ο χώρος της υγείας στον τόπο μας και κυρίως σε αυτά που αντιμετωπίζει το σύστημα των δημόσιων νοσηλευτηρίων. Συναφώς δήλωσε ότι η αιτία των προβλημάτων έγκειται πρώτιστα στο γεγονός ότι ο σχεδιασμός του συγκεκριμένου συστήματος δημόσιων νοσηλευτηρίων έγινε στις αρχές του 20^{ου} αιώνα από τους Άγγλους αποικιοκράτες, δομήθηκε ένα σύστημα πάνω σε ένα μοντέλο το οποίο ουσιαστικά ήταν το μοντέλο του βασιλικού στρατού της Μεγάλης Βρετανίας, με νοσοκομεία στα οποία υπηρετούσαν γιατροί αξιωματικοί και πρόσφεραν υπηρεσίες σε κληρωτούς της εργατικής τάξης και εξέφρασε την άποψη ότι τα νοσηλευτήριά μας διαπνέονται ακόμη και σήμερα από αυτή την κουλτούρα, η οποία, εκτός του ότι είναι παρωχημένη, δεν μπορεί να εξυπηρετήσει τις σύγχρονες ανάγκες του Κύπριου ασθενούς. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, όπως ανέφερε ο ίδιος υπουργός, με απόλυτο σεβασμό στον Κύπριο ασθενή, από της αναλήψεως των καθηκόντων του μοναδικός γνώμονάς του υπήρξε η ευημερία του Κύπριου ασθενούς, για να καταλήξει στην ετοιμασία των υπό συζήτηση νομοσχεδίων. Τα νομοσχέδια αυτά, δήλωσε, περιλαμβάνουν συγκερασμό απόψεων και θέσεων που εκφράστηκαν από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, στο μέτρο που αυτές οι θέσεις δε θα επέτρεπαν την εκτροπή από τον τελικό στόχο, που δεν είναι άλλος από την ευημερία του Κύπριου ασθενούς.

Ως εκ τούτου, όπως ο ίδιος υπουργός δήλωσε, τελικός στόχος της κυβέρνησης είναι η εισαγωγή του ΓΕΣΥ, όπως αυτό έχει σχεδιαστεί και θεσμοθετηθεί, έτσι ώστε να παρασχεθεί η ευχέρεια και η δυνατότητα στα

δημόσια νοσηλευτήρια να ορθοποδήσουν, στόχος που επιχειρείται να επιτευχθεί με το νομοσχέδιο που αφορά την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων. Ειδικότερα, ο ίδιος δήλωσε πρόσθετα ότι το νομοσχέδιο αυτό στοχεύει στη δημιουργία συνθηκών που θα απεγκλωβίσουν τους δημόσιους λειτουργούς που εργοδοτούν τα δημόσια νοσηλευτήρια, οι οποίοι υπηρετούν τον πολίτη, από όλα τα κωλύματα και τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουν στην καθημερινότητά τους, με τη δημιουργία ενός νέου περιβάλλοντος, το οποίο θα τους επιτρέψει να αντιληφθούν τον τρόπο που λειτουργεί η σύγχρονη αγορά υγείας, γιατί είναι σε αυτό ακριβώς το περιβάλλον, της σύγχρονης αγοράς υγείας, που θα κληθούν, με την εισαγωγή του ΓΕΣΥ, να ανταγωνιστούν πλέον επί ίσοις όροις τον ιδιωτικό τομέα. Συναφώς, σύμφωνα με τον αρμόδιο υπουργό, με την αυτονόμηση επιχειρείται να θωρακιστεί ο δημόσιος χαρακτήρας των νοσηλευτηρίων με τρόπο που αφενός μεν θα διασφαλίσει στο διηνεκές ότι τα δημόσια νοσηλευτήρια θα καλύπτουν τις κοινωνικές ανάγκες του τόπου και των ασθενών, αφετέρου δε θα τους επιτρέπει να λειτουργούν σε ένα περιβάλλον που θα μπορούν να κοστολογούν και να τιμολογούν τις υπηρεσίες που προσφέρουν, ώστε να καθίστανται ανταγωνιστικά και να διεκδικούν, στα πλαίσια του ΓΕΣΥ, τη μερίδα που τους αναλογεί.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τον ίδιο υπουργό, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο δεν επιδιώκεται η ρύθμιση των εργασιακών ζητημάτων, αλλά τίθεται το πλαίσιο στο οποίο θα κινηθεί ο νέος οργανισμός δημόσιου δικαίου, ο οποίος θα αναλάβει την παροχή ιατρικών υπηρεσιών εκ μέρους του κράτους. Συναφώς, τα εργασιακά ζητήματα, σημείωσε, θα αποτελέσουν αντικείμενο ειδικών κανονισμών, σύμφωνα με τους οποίους κανένας υπάλληλος δε θα εξαναγκαστεί να αλλάξει το εργασιακό του καθεστώς και οι υφιστάμενοι δημόσιοι υπάλληλοι θα μπορούν να διατηρήσουν τη θέση τους και να παραμείνουν δημόσιοι υπάλληλοι μέχρι να συνταξιοδοτηθούν. Επιπρόσθετα, ανέφερε ότι θα παρασχεθούν κίνητρα στους δημόσιους υπαλλήλους που ήδη υπηρετούν στα δημόσια νοσηλευτήρια, για να μετακινηθούν στο νέο οργανισμό, παρέχοντάς τους παράλληλα τη δυνατότητα ποιοτικής και επιστημονικής αναβάθμισης. Περαιτέρω, εξέφρασε την άποψη ότι κανένα πρόσωπο δεν μπορεί να συνεχίσει να εργάζεται σε ένα περιβάλλον που δεν του καλύπτει τις βασικές ανάγκες διαβίωσης, την αξιοπρέπεια και την προοπτική για μισθολογική και επιστημονική ανέλιξη και διευκρίνισε ότι η αυτονόμηση θα αποδώσει καρπούς σε βάθος χρόνου, ενώ στο μεσοδιάστημα θα πρέπει να ληφθούν μέτρα προς αποφυγή της τάσης φυγής των γιατρών από τα κρατικά νοσηλευτήρια. Τέλος, διαβεβαίωσε την επιτροπή ότι το νομοσχέδιο της αυτονόμησης των δημόσιων νοσηλευτηρίων διασφαλίζει ότι καμιά κυβέρνηση δε θα μπορεί να προβεί σε ιδιωτικοποίηση των νοσηλευτηρίων, τα οποία, όπως σημείωσε, θα παραμείνουν κρατικά και θα ενισχυθούν, ενώ ο ιδιωτικός τομέας θα λειτουργεί μόνο επικουρικά.

Αναφερόμενος στη νομοθεσία που διέπει το ΓΕΣΥ, ο αρμόδιος υπουργός δήλωσε ότι περί τα τέλη του 2007, όπως είναι γνωστό, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο της εν λόγω βασικής νομοθεσίας, το οποίο ήταν το αποτέλεσμα διαβούλευσης με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων το Νοέμβριο του 2007. Το υπό συζήτηση τροποποιητικό νομοσχέδιο της βασικής νομοθεσίας που διέπει το ΓΕΣΥ αντικαθιστά το υπό αναφορά τροποποιητικό νομοσχέδιο του 2007 και αποσκοπεί στην πλήρη εναρμόνιση της βασικής νομοθεσίας με τη σχετική Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για διασφάλιση της καλύτερης λειτουργίας του ΓΕΣΥ και διαμόρφωση ενός σύγχρονου νομοθετικού πλαισίου για την εισαγωγή του. Με το νομοσχέδιο αυτό αναμένεται ότι το ΓΕΣΥ θα καταστεί πιο λειτουργικό και θα ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των δικαιούχων για ισότιμη μεταχείριση και εξασφάλιση υψηλού επιπέδου φροντίδας υγείας.

Με βάση τις πρόνοιες του εν λόγω νομοσχεδίου:

1. παραμένει ο αρχικός σχεδιασμός που είχε γίνει για το ΓΕΣΥ με βάση τις προτάσεις των συμβούλων και τις αποφάσεις της Βουλής το 2001,
2. συγκεκριμενοποιείται ο οδικός χάρτης που έχει καθοριστεί από τους πολιτικούς αρχηγούς και καθορίζεται η τελική ημερομηνία εφαρμογής του ΓΕΣΥ,
3. χρήζουν περαιτέρω συζήτησης οι ρυθμίσεις που αφορούν τη συνεισφορά στο ΓΕΣΥ και τις συμπληρωμές λόγω των πολλών σεναρίων που υποβλήθηκαν και για τα οποία υπήρξε ανάλυση, προκειμένου να διευκολυνθεί ο διάλογος και να υπάρξει από κοινού κατάληξη στο ορθότερο σενάριο για το ύψος των εισφορών, αφού ακουστούν όλες οι απόψεις για την κατανομή του βάρους μεταξύ εργαζομένων, εργοδοτών και κυβέρνησης.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε στην επιτροπή ότι η προώθηση του ΓΕΣΥ για βελτίωση της ιατροφαρμακευτικής περιθαλψής όλου του πληθυσμού είναι πάρα πολύ σημαντική και πρέπει να γίνει στα πλαίσια των δημοσιονομικών δυνατοτήτων του κράτους. Περαιτέρω, η προώθησή του καθίσταται αναγκαία εξαιτίας και του γεγονότος ότι επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως η Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής, παρουσιάζουν μετρήσεις σύμφωνα με τις οποίες μέχρι το 2020 ο ρυθμός αύξησης των δαπανών υγείας θα είναι υψηλότερος από το ρυθμό αύξησης του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ). Συναφώς, όπως ο ίδιος επεξήγησε, επειδή στη βάση των πιο πάνω οι δαπάνες της υγείας διαχρονικά θα αυξάνονται ως ποσοστό επί του ΑΕΠ, η εισαγωγή του ΓΕΣΥ ενδέχεται να συγκρατήσει αυτή την επερχόμενη αύξηση λόγω της γήρανσης του πληθυσμού. Παράλληλα, επισήμανε ότι για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ απαιτείται η αυτονόμηση

των δημόσιων νοσηλευτηρίων, καθώς και η συμφωνία και ο προσδιορισμός των όρων ένταξης των ιδιωτών παρόχων υγείας στο ΓΕΣΥ.

Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος, αναφερόμενος στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2016, που καλεί το Υπουργείο Οικονομικών να διεξαγάγει μελέτη αντικτύπου από την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, διευκρίνισε ότι τέτοια μελέτη δεν έγινε ποτέ και υπάρχει προβληματισμός για τις επιπτώσεις που αυτό θα έχει στο ρυθμό ανάπτυξης και στα δημόσια οικονομικά. Τέλος, ανέφερε ότι είναι σημαντικό να γνωρίζουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς κατά πόσο θα μπορούν τα δημόσια νοσηλευτήρια να αντεπεξέλθουν στον οικονομικό ανταγωνισμό υπό καθεστώς ΓΕΣΥ.

Ο διευθυντής του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε στην επιτροπή ότι με το νομοσχέδιο που αφορά την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων διασφαλίζεται το εργασιακό καθεστώς και τα κεκτημένα του προσωπικού που θα μεταφερθεί στο νέο οργανισμό. Με το εν λόγω νομοσχέδιο, δήλωσε ο ίδιος, επηρεάζονται 7 000 υπάλληλοι διάφορων ειδικοτήτων, των οποίων η μετάβαση στο νέο οργανισμό σκοπεύεται να γίνει με όσο το δυνατό πιο ομαλό τρόπο. Αφετηρία της προσπάθειας αυτής, σημείωσε ο ίδιος, είναι η διασφάλιση των δικαιωμάτων των ήδη υπηρετούντων εργαζομένων και η παροχή σε αυτούς κινήτρων, ώστε να επιλέξουν οι ίδιοι κατά πόσο θα μετακινηθούν στο νέο οργανισμό.

Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΟΑΥ, ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής και άλλοι υπηρεσιακοί παράγοντες του οργανισμού δήλωσαν τα ακόλουθα:

Στο διοικητικό συμβούλιο του οργανισμού συμμετέχουν όλοι οι κοινωνικοί εταίροι και αυτό λειτουργεί συλλογικά. Ο σχεδιασμός και η αρχιτεκτονική του συστήματος υγείας, όπως αποτυπώνεται στο σχετικό νομοσχέδιο, είναι το αποτέλεσμα διάφορων μελετών που εκπονήθηκαν από οίκους διεθνούς κύρους και εξασφαλίζει ισότιμη πρόσβαση στους πολίτες, υψηλή ποιότητα και οικονομική αποτελεσματικότητα. Το ΓΕΣΥ είναι σύγχρονο, ολοκληρωμένο, ανθρωποκεντρικό σύστημα και προϊόν της μεγαλύτερης δυνατής κοινωνικής συναίνεσης, τεχνοκρατικής και επιστημονικής τεκμηρίωσης.

Ο ΟΑΥ τάσσεται υπέρ της διαφάνειας, η οποία διασφαλίζεται μέσα από τις πρόνοιες του νομοσχεδίου για το ΓΕΣΥ, οι οποίες προβλέπουν κυρίως τα ακόλουθα:

1. Εξουσία του Υπουργού Υγείας να εκδίδει οδηγίες προς τον ΟΑΥ.
2. Εποπτεία από τον Επίτροπο Εποπτείας για τα δικαιώματα των πολιτών.
3. Εποπτεία από την Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου.
4. Έλεγχος από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.
5. Κοινοβουλευτικός έλεγχος.
6. Συμμετοχή στο διοικητικό συμβούλιο όλων των κυβερνητικών εταίρων, του κράτους, των συνδικαλιστικών οργανώσεων, των εργοδοτικών οργανώσεων και των οργανώσεων των ασθενών.
7. Δημιουργία Συμβουλευτικής Επιτροπής Φαρμάκων.

Ιδιαίτερη αναφορά έγινε από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΟΑΥ στην αναλογιστική μελέτη του οίκου "Mercer", η οποία ετοιμάστηκε το 2013, όταν ήταν δεδομένη η οικονομική κρίση και οι παράμετροί της. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΟΑΥ, όπως διαφάνηκε, οι προβλέψεις της μελέτης αυτής μέχρι σήμερα αποδείχθηκαν ακριβείς και ορθές και μπορούμε να συνεχίσουμε να στηριζόμαστε σε αυτήν.

Οι εκπρόσωποι του ΟΑΥ επεξήγησαν στην επιτροπή τα τέσσερα σενάρια σε σχέση με τον καθορισμό των ποσοστών εισφοράς και των συμπληρωμών, επισημαίνοντας ότι σε όλα τα σενάρια το κράτος διατηρεί ποσοστό ύψους 4,55% επί των αποδοχών και των συντάξεων των μισθωτών, των αυτοτελώς εργαζομένων, των συνταξιούχων και των αξιωματούχων.

Θέσεις εμπλεκόμενων

Οι θέσεις/απόψεις/προβληματισμοί/εισηγήσεις όλων των εμπλεκόμενων φορέων και οργανώσεων επί της φιλοσοφίας και των δύο νομοσχεδίων σκιαγραφούνται συνοπτικά ως ακολούθως:

1. Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα
Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα εισηγήθηκε στην επιτροπή την αναδιτύπωση των σχετικών με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προνοιών των υπό συζήτηση νομοσχεδίων, ώστε να ανταποκρίνονται στις διατάξεις του νόμου που διέπει την προστασία και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
2. Επίτροπος Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Η Επίτροπος Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ως Ανεξάρτητη Αρχή Προώθησης Δικαιωμάτων Ατόμων με Αναπηρία, παρ' όλο που δεν είχε κληθεί, για να παραστεί στην επιτροπή, με γραπτό υπόμνημα που απέστειλε διατυπώνει τις απόψεις της όσον αφορά το νομοσχέδιο για το ΓΕΣΥ. Στο εν λόγω υπόμνημα αναφέρεται ότι κατά την ετοιμασία του εν λόγω νομοσχεδίου δε λήφθηκαν υπόψη γενικές αρχές, υποχρεώσεις και δικαιώματα που απορρέουν από τη Σύμβαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία. Συγκεκριμένα, υποστηρίζει ότι δεν περιλήφθηκαν σε αυτό ρυθμίσεις που διασφαλίζουν μεταξύ άλλων το δικαίωμα ίσης απόλαυσης και χωρίς διακρίσεις λόγω αναπηρίας του υψηλότερου δυνατού επιπέδου υγείας, την πρόσβαση σε δωρεάν ή οικονομικά προσιτή φροντίδα υγείας και προγράμματα, τη διαθεσιμότητα και πρόσβαση σε υπηρεσίες έγκαιρης διάγνωσης και παρέμβασης, την ανάπτυξη υπηρεσιών και προγραμμάτων αποκατάστασης στον τομέα της υγείας και την εφαρμογή της αρχής της διαβούλευσης και της συμμετοχής στις αποφάσεις που αφορούν την εφαρμογή του ΓΕΣΥ μέσω των αντιπροσωπευτικών οργανώσεων των ατόμων με αναπηρία.

3. Γραφείο Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων

Οι εκπρόσωποι του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων χαιρέτισαν το γεγονός ότι με βάση τις προτεινόμενες ρυθμίσεις κάθε χρηματοδότηση θα υπόκειται στις διατάξεις του περί Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων Νόμου, γιατί, όπως ανέφεραν, με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η συμβατότητα με το κοινοτικό κεκτημένο για τις κρατικές ενισχύσεις.

4. ΣΕΚ

Οι εκπρόσωποι της ΣΕΚ δήλωσαν πως η οργάνωσή τους αναγνωρίζει την ανάγκη εκσυγχρονισμού των κρατικών νοσηλευτηρίων και θεωρεί ότι η αυτονόμησή τους κάτω από το υφιστάμενο κρατικό ιδιοκτησιακό καθεστώς θα ενισχύσει ουσιαστικά την ανταγωνιστικότητα των κρατικών ιατρικών υπηρεσιών και θα βελτιώσει την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών προς όφελος των πολιτών, με την προϋπόθεση όμως της διασφάλισης όλων των δικαιωμάτων των επηρεαζόμενων εργαζομένων.

Όσον αφορά το νομοσχέδιο για το ΓΕΣΥ, δήλωσαν πως η προώθηση ενός μονοασφαλιστικού σχεδίου με ενισχυμένο ρόλο του ΟΑΥ βρίσκεται προς τη σωστή κατεύθυνση και εξυπηρετεί τις ανάγκες της κυπριακής κοινωνίας.

Σε σχέση με το ποσό των εισφορών που θα κληθεί να καταβάλει η κάθε πλευρά, αυτό πρέπει να ρυθμιστεί με δίκαιο για όλους τρόπο. Συγκεκριμένα, το ποσοστό που προκρίνει η εκτελεστική εξουσία για συνεισφορά του κράτους, ύψους 4,55% επί των αποδοχών και συντάξεων, θεωρείται από τη ΣΕΚ αρκετά χαμηλό σε σύγκριση με τα ισχύοντα στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, γι' αυτό και εισηγήθηκαν την αύξηση της εισφοράς του κράτους, ώστε να είναι πιο ανώδυνη η εισφορά των εργοδοτών και των μισθωτών.

5. ΠΕΟ

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους της ΠΕΟ η γενική προσέγγιση της ΠΕΟ και στα δύο νομοσχέδια είναι θετική. Βασικές αρχές για την ΠΕΟ είναι να συνεισφέρει ο καθένας ανάλογα με τα εισοδήματά του και να δικαιούται ποιοτική ιατρική περίθαλψη από ένα σύστημα που θα υπόκειται σε δημόσιο κοινωνικό έλεγχο και δε θα εξυπηρετεί ιδιωτικά ή άλλα συμφέροντα.

Αναφορικά με το νομοσχέδιο για την ίδρυση Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως θεωρούν αναγκαία την αυτονόμηση των κρατικών νοσηλευτηρίων και επισήμαναν ότι απαιτείται να γίνουν οι αλλαγές που θα επιτρέψουν στα δημόσια νοσηλευτήρια να αποκτήσουν λειτουργική και διοικητική αυτοτέλεια και θα τους παρέχουν τη δυνατότητα να χειρίζονται τους πόρους τους. Συναφώς, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, η διαδικασία αυτή είναι εφικτή στα πλαίσια του Υπουργείου Υγείας, χωρίς οποιαδήποτε αλλαγή στο ιδιοκτησιακό καθεστώς των κρατικών νοσηλευτηρίων. Παράλληλα, επισήμαναν πως η οργάνωσή τους δεν αποδέχεται στα πλαίσια της αυτονόμησης ρυθμίσεις που θα δημιουργήσουν εργαζομένους πολλών ταχυτήτων, γι' αυτό και ζήτησαν όπως τεθούν ενιαίοι όροι απασχόλησης, με μία ενιαία παγκύπρια συλλογική σύμβαση εργασίας για όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό των κρατικών νοσηλευτηρίων.

Περαιτέρω, σημείωσαν θετικά το γεγονός ότι το νομοσχέδιο για το ΓΕΣΥ διαφυλάσσει τις βασικές αρχές λειτουργίας του ΓΕΣΥ όπως αυτές ενσωματώθηκαν στο νόμο που ψηφίστηκε το 2001. Όσον αφορά το ύψος των εισφορών που θα καταβάλλονται, οι ίδιοι δήλωσαν πως αυτό πρέπει να κινείται στα πλαίσια που έχει καταγράψει η τελευταία αναλογιστική μελέτη, κρίνοντας απαραίτητη τη συμπερίληψη ειδικών ρυθμίσεων για τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, όπως είναι τα άτομα με χαμηλή σύνταξη, τα άτομα που ζουν με επιδόματα από το κράτος και οι μακροχρόνια άνεργοι χωρίς εισοδήματα. Επιπρόσθετα, διαφώνησαν με την πρόνοια του νομοσχεδίου σύμφωνα με την οποία πολίτες των οποίων οι αποδοχές, οι συντάξεις και τα εισοδήματα είναι πέραν των €150.000 ετησίως θα καταβάλλουν εισφορά στο ποσοστό που τους αναλογεί μόνο μέχρι του ποσού των €150.000, καθώς και με την πρόνοιά του που

προβλέπει την καταβολή συμπληρωμής στον προσωπικό ιατρό. Τέλος, δήλωσαν πως η λεγόμενη “συνεισφορά ΙΙ”, όπως καθορίζεται στο νομοσχέδιο, θα είναι μία μόνιμη πρόσθετη εισφορά και θα επιβαρύνει τα πρόσωπα που λαμβάνουν υπηρεσίες από το σύστημα, με αποτέλεσμα να “τιμωρούνται” εκείνοι που θα κάνουν μεγαλύτερη χρήση του συστήματος, ανατρέποντας τη βασική αρχή ότι ο καθένας θα λαμβάνει υπηρεσίες με βάση τις ανάγκες του.

6. ΔΕΟΚ

Ο εκπρόσωπος της ΔΕΟΚ, αναφερόμενος στο νομοσχέδιο για την αυτονόμηση, δήλωσε πως η ΔΕΟΚ θεωρεί ότι ο οργανισμός που θα δημιουργηθεί πρέπει να αφηθεί αυτόνομα να επιτελέσει το ρόλο του, γι’ αυτό και οι πρόνοιες του νομοσχεδίου που προβλέπουν παρεμβάσεις στο έργο του πρέπει να απαλειφθούν. Περαιτέρω, όπως δήλωσε ο ίδιος, πρέπει να προστατευθούν τα υφιστάμενα δικαιώματα του δημοσιοϋπαλληλικού και ωρομίσθιου προσωπικού που θα μεταφερθεί στο νέο οργανισμό, ενώ όσον αφορά το νέο προσωπικό που θα προσληφθεί στον οργανισμό μετά την ίδρυσή του πρέπει να διασφαλιστούν οι ίδιοι όροι εργοδότησης που ισχύουν για το υφιστάμενο προσωπικό.

Σε σχέση με το νομοσχέδιο για το ΓΕΣΥ, ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε πως η ΔΕΟΚ θεωρεί ότι ενσωματώνονται σε αυτό οι θεμελιώδεις αρχές που συμφωνήθηκαν από το 2001, όπως είναι η καθολικότητα, η κοινωνική αλληλεγγύη και η ισότιμη πρόσβαση όλων των πολιτών στο σύστημα της υγείας, και δήλωσε ότι συμφωνεί με την προώθηση του μονοασφαλιστικού συστήματος υγείας.

Τέλος, σε σχέση με το ζήτημα της καταβολής εισφορών, δήλωσε πως θέση της ΔΕΟΚ είναι ότι η φιλοσοφία του θέματος αυτού καθορίστηκε το 2001, γι’ αυτό και πρέπει να παραμείνουν οι ίδιες ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στην υφιστάμενη νομοθεσία.

7. ΠΑΣΥΔΥ

Ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΔΥ δήλωσε στην επιτροπή ότι όλες οι εκθέσεις των εμπειρογνομόνων, συμπεριλαμβανομένων αυτών της Παγκόσμιας Τράπεζας και άλλων, επικεντρώνονταν πάντοτε στην ανάγκη αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού των νοσηλευτηρίων πριν από την εφαρμογή ενός ασφαλούς και αποτελεσματικού ΓΕΣΥ, γι’ αυτό και η ΠΑΣΥΔΥ τάσσεται υπέρ της διοικητικής και οικονομικής αυτονομίας των κρατικών νοσηλευτηρίων, για να μπορέσουν με ευελιξία να εκσυγχρονιστούν και να γίνουν πιο ανταγωνιστικά και βιώσιμα, ενόψει της εισαγωγής του νέου συστήματος υγείας. Ωστόσο, όπως ο ίδιος δήλωσε, σοβαρή παράμετρο του θέματος αποτελεί η στελέχωση των υπό ίδρυση αυτονομημένων νοσοκομείων από διάφορες κατηγορίες προσωπικού (υφιστάμενοι δημόσιοι υπάλληλοι, έκτακτοι υπάλληλοι αορίστου χρόνου, ωρομίσθιο προσωπικό και προσωπικό με συμβόλαιο) και γι’ αυτό εξέφρασε την ανάγκη να γίνει εντατικός, θεσμοθετημένος διάλογος με τα Υπουργεία Υγείας και Οικονομικών, για να εξευρεθεί το οργανωτικό πλαίσιο στο οποίο θα ενταχθούν και θα συνυπάρξουν λειτουργικά και απρόσκοπτα οι υπό αναφορά διαφορετικές κατηγορίες προσωπικού.

Περαιτέρω, σημείωσε πως πρωταρχική υποχρέωση όλων είναι να διασφαλιστεί ότι το προσωπικό και ο τρόπος στελέχωσης των υπό ίδρυση αυτονομημένων νοσηλευτηρίων θα είναι λειτουργήσιμος, αποτελεσματικός και χωρίς προστριβές μεταξύ του προσωπικού.

Όσον αφορά την υποχρέωση για την καταβολή εισφορών για το ΓΕΣΥ, ο γενικός γραμματέας της ΠΑΣΥΔΥ δήλωσε ότι μέχρι το 2013 όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι ήταν δικαιούχοι δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Από το 2013 επιβλήθηκε υποχρεωτική συνεισφορά από αυτούς ύψους 1,5% επί των απολαβών τους και για την απόφαση αυτή η ΠΑΣΥΔΥ έχει προσφύγει στο Ανώτατο Δικαστήριο τόσο εκ μέρους των μελών της δημόσιων υπαλλήλων όσο και εκ μέρους των μελών της Αστυνομικής Δύναμης Κύπρου και το θέμα αυτό αναμένεται να κριθεί στο Ανώτατο Δικαστήριο.

8. ΟΕΒ

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους της ΟΕΒ, η οργάνωσή τους στηρίζει την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, γιατί θα οδηγήσει σε αναβάθμιση της δημόσιας υγείας, ωστόσο διαφωνεί με τη δημιουργία οργανισμού δημόσιου δικαίου, γιατί με αυτόν θεωρεί ότι δε θα παρέχεται η ευελιξία ανταγωνισμού επί ίσοις όροις με τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια. Περαιτέρω, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως η ΟΕΒ υποστηρίζει την εφαρμογή ενός λειτουργικού και οικονομικά βιώσιμου ΓΕΣΥ, η υλοποίηση του οποίου θα αποτελέσει σημαντικότερη κοινωνική παροχή, ανάλογη με το σύστημα κοινωνικών ασφαλίσεων, και θα αναβαθμίσει το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών φροντίδας υγείας προς όλους τους δικαιούχους. Ωστόσο, πρέπει να υπάρξει ελεύθερη επιλογή του ασφαλιστικού παρόχου, γι’ αυτό η ΟΕΒ προκρίνει την εισαγωγή ενός πολυασφαλιστικού συστήματος και διαφωνεί με την προώθηση του μονοασφαλιστικού συστήματος, θεωρώντας ότι θα οδηγήσει σε απώλεια της τεχνογνωσίας και εμπειρίας του ιδιωτικού τομέα, καθώς και σε απώλεια πολλών θέσεων εργασίας, με αποτέλεσμα ο κλάδος της ασφάλισης υγείας να οδηγηθεί σε σημαντική συρρίκνωση.

Περαιτέρω, ο γενικός διευθυντής της ΟΕΒ δήλωσε στην επιτροπή ότι δεν είναι σε θέση να καταθέσει απόψεις για το ύψος των συνεισφορών, γιατί θεωρεί ότι πρέπει πρώτα να ολοκληρωθεί η μελέτη των οικονομικών επιπτώσεων που θα εκπονηθεί από το Υπουργείο Οικονομικών. Ωστόσο, επισήμανε ότι δεν υπάρχει κανένα σύστημα με τριμερή ή διμερή μορφή που να έχει οτιδήποτε άλλο εκτός από την ισομερή καταβολή συνεισφορών, επικαλούμενος το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, την πλειοψηφία των ταμείων πρόνοιας και των ταμείων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

9. ΚΕΒΕ

Οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ που παρευρέθηκαν στην επιτροπή δήλωσαν πως το ΚΕΒΕ στηρίζει την εισαγωγή του ΓΕΣΥ ως κοινωνικού αγαθού, όπως είναι ο θεσμός των κοινωνικών ασφαλίσεων, παρ' όλο που μέρος του κόστους θα επωμισθούν οι εργοδότες και το όφελος από αυτή τη συνεισφορά θα το έχουν οι εργοδοτούμενοι.

Επιπροσθέτως, δήλωσαν πως το ΚΕΒΕ διαφωνεί με τη δημιουργία οργανισμού δημόσιου δικαίου και εξέφρασαν τη θέση ότι τα δημόσια νοσηλευτήρια πρέπει να ανήκουν στο κράτος και ο οργανισμός που θα τα διοικεί να λειτουργεί στη βάση των αρχών του ιδιωτικού δικαίου.

Συγκεκριμένα, όπως οι ίδιοι δήλωσαν, οι προϋποθέσεις που θέτει το ΚΕΒΕ για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ είναι οι ακόλουθες:

- α. Διοικητική και οικονομική αυτονομία των κρατικών νοσηλευτηρίων στα πρότυπα του ιδιωτικού δικαίου που να καθορίζει και το καθεστώς εργοδότησης των εργαζομένων στα δημόσια νοσηλευτήρια.
- β. Πλήρης και λεπτομερής κοστολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών φροντίδας υγείας στα δημόσια και ιδιωτικά νοσηλευτήρια.
- γ. Πλήρης σχεδιασμός του συστήματος που θα εφαρμοστεί.
- δ. Διασφάλιση του δικαιώματος όλων των δικαιούχων για ελεύθερη επιλογή του ιατρού και του ιδρύματος στο οποίο επιθυμούν να νοσηλευτούν.
- ε. Διασφάλιση ίσης μεταχείρισης του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στα πλαίσια του ΓΕΣΥ και αξιοποίηση των δυνατοτήτων του ιδιωτικού τομέα κατά την εφαρμογή του.

Αναφορικά με το ζήτημα των εισφορών, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως το ΚΕΒΕ θεωρεί ότι η συνεισφορά μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων πρέπει να είναι ισομερής και δεν είναι ορθό για το κράτος να προκρίνει το ίδιο σταθερό ποσοστό συνεισφοράς, γιατί αυτό συνεπάγεται αύξηση του κόστους για τους υπόλοιπους συνεισφορείς.

10. ΠΙΣ

Ο πρόεδρος του ΠΙΣ δήλωσε πως πάγια πολιτική του συλλόγου είναι η εφαρμογή ενός εθνικού σχεδίου υγείας που να διασφαλίζει την ποιοτική ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και την προσβασιμότητα σε αναβαθμισμένες υπηρεσίες υγείας. Θέση του ΠΙΣ είναι ότι απαιτείται η εφαρμογή ενός ασθενοκεντρικού, λειτουργικού και οικονομικά βιώσιμου ΓΕΣΥ, το οποίο θα επιλύει τα υφιστάμενα προβλήματα και θα προσφέρει μια νέα δυναμική ανάπτυξης, αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού των παρεχόμενων ιατροφαρμακευτικών υπηρεσιών.

Επισημαίνεται ότι ο ΠΙΣ απέστειλε στη Βουλή συγκριτική ανάλυση του νομοσχεδίου του ΓΕΣΥ και των απορροδόντων από τη μελέτη που συντάχθηκε από ελεγκτικό όικο για τον καθορισμό των νέων αρχών και παραμέτρων που δύναται να διέπουν τον τρόπο λειτουργίας του εθνικού συστήματος υγείας.

Περαιτέρω, ο πρόεδρος του ΠΙΣ εξέφρασε επιφυλάξεις σε σχέση με επιμέρους πρόνοιες των υπό εξέταση νομοσχεδίων που συνίστανται στα ακόλουθα:

- α. Στην ανυπαρξία κοστολόγησης των υπηρεσιών που να είναι συνυφασμένη με τις εισφορές που θα κληθούν οι πολίτες να συνεισφέρουν.
- β. Στην παροχή υπερεξουσιών στον ΟΑΥ.
- γ. Στον ελλιπή καθορισμό των συνθηκών εργασίας των επαγγελματιών υγείας.

11. Παγκύπριος Φαρμακευτικός Σύλλογος

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου δήλωσαν πως ο σύλλογός τους υποστηρίζει την αυτονομία των δημόσιων νοσηλευτηρίων, γιατί θεωρεί ότι θα γίνουν πιο ευέλικτοι και ανταγωνιστικοί οργανισμοί και εξέφρασαν ικανοποίηση για το γεγονός ότι με την αυτονομία παρέχεται η επιλογή του τρόπου με τον οποίο θα συμβληθούν οι φαρμακοποιοί του δημόσιου τομέα.

Περαιτέρω, δήλωσαν ότι ο σύλλογός τους τάσσεται υπέρ του ΓΕΣΥ και εξέφρασαν την ελπίδα ότι ο Φαρμακευτικός Σύλλογος θα συμμετέχει στην εφαρμογή της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας.

Τέλος, εισηγήθηκαν τη συμμετοχή του συλλόγου τους στα διάφορα συμβούλια και επιτροπές σε σχέση με την επιλογή, αλλά και την εξέταση για σκοπούς αποζημίωσης των φαρμάκων.

12. Παγκύπριος Οδοντιατρικός Σύλλογος

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Παγκύπριου Οδοντιατρικού Συλλόγου, απαραίτητη προϋπόθεση για την ορθή λειτουργία και τον υγιή ανταγωνισμό μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών νοσηλευτηρίων αποτελεί η αυτονόμηση. Περαιτέρω, δήλωσαν πως μία επίσκεψη σε οδοντίατρο το χρόνο είναι το ελάχιστο που θα μπορούσε να παρέχει το ΓΕΣΥ στους πολίτες και πως το ποσό που προορίζεται για τις οδοντιατρικές θεραπείες αποκλείει τις πραγματικές οδοντιατρικές ανάγκες του μέσου ασθενή.

13. ΠΑΣΥΨΥ

Οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΥΨΥ δήλωσαν πως ο σύλλογός τους υποστηρίζει τη δημιουργία ενός εθνικού σχεδίου υγείας, ωστόσο θεωρούν ότι τα καθήκοντολόγια των ψυχολόγων πρέπει να βελτιωθούν, γιατί έχουν περιοριστεί κατά πολύ. Ειδικότερα, στο νομοσχέδιο για το ΓΕΣΥ απαιτείται να συμπεριληφθεί, πέραν της ειδικότητας του κλινικού ψυχολόγου, και η ειδικότητα του συμβουλευτικού ψυχολόγου, η οποία σχετίζεται με καθήκοντα τα οποία περιλαμβάνουν διάγνωση και συστηματική ψυχολογική περίθαλψη προσώπων με ήπια ψυχοπαθολογία.

14. ΠΑΣΥΚΙ

Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΚΙ δήλωσαν πως η οργάνωσή τους διαφωνεί με τη δημιουργία οργανισμού δημόσιου δικαίου, επειδή θεωρεί ότι η παροχή του πολυτιμότερου αγαθού της υγείας στους πολίτες αποτελεί υποχρέωση του κράτους και ως εκ τούτου το ίδιο το κράτος πρέπει να σχεδιάζει, να εφαρμόζει και να ελέγχει όλες τις υπηρεσίες υγείας. Ειδικότερα, όπως οι ίδιοι δήλωσαν, η ΠΑΣΥΚΙ υποστηρίζει τη δημιουργία διοίκησης των αυτονομημένων κρατικών νοσηλευτηρίων στα πλαίσια του Υπουργείου Υγείας. Περαιτέρω, θεωρεί ότι πριν από την αυτονόμηση πρέπει να προωθηθεί η αναδιοργάνωση των δημόσιων νοσηλευτηρίων, ώστε να μπορούν να ανταγωνιστούν στο περιβάλλον της αυτονόμησης και του ΓΕΣΥ.

Τέλος, δήλωσαν πως η ΠΑΣΥΚΙ θεωρεί ότι οι λειτουργοί των υπηρεσιών υγείας αποτελούν εξειδικευμένο προσωπικό και δεν μπορεί να μεταφερθεί σε άλλες υπηρεσίες.

15. ΠΑΣΥΝΟ

Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΝΟ δήλωσαν πως η συντηχή τους διαφωνεί με τη δημιουργία οργανισμού δημόσιου δικαίου και θεωρεί ότι η λειτουργία των κρατικών νοσηλευτηρίων μπορεί να βελτιωθεί με τη λήψη μέτρων αναδιοργάνωσης και παραχώρησης σ' αυτά οικονομικής και διοικητικής αποκέντρωσης από το Υπουργείο Υγείας μέσα από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο του δημόσιου τομέα. Στόχος του κράτους, δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, πρέπει να είναι η αναδιάρθρωση και ο εκσυγχρονισμός των κρατικών νοσηλευτηρίων, διατηρώντας το δημόσιο χαρακτήρα τους, και όχι η μετατροπή τους σε ημικρατικό οργανισμό. Περαιτέρω, σημείωσαν πως η υγεία ως δημόσιο και κοινωνικό αγαθό αποτελεί ευθύνη του κράτους με χαρακτηριστικό γνώρισμα την παροχή ίσων ευκαιριών για φροντίδα υγείας σε όλους τους πολίτες.

Σε σχέση με τα εργασιακά ζητήματα που περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο για την αυτονόμηση, οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΝΟ εξέφρασαν επιφυλάξεις, θεωρώντας ότι όλοι οι εργαζόμενοι πρέπει να εργάζονται κάτω από ένα ενιαίο εργασιακό περιβάλλον και δεν πρέπει να δημιουργηθούν εργαζόμενοι δύο ή τριών ταχυτήτων.

Επιπρόσθετα, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως η ΠΑΣΥΝΟ υποστηρίζει το προτεινόμενο με το νομοσχέδιο του ΓΕΣΥ μονοασφαλιστικό σύστημα υγείας και θεωρεί ότι στον όποιο σχεδιασμό για εφαρμογή του ΓΕΣΥ απαιτείται να υλοποιηθούν τα πιο κάτω:

- α. Ενίσχυση του νοσηλευτικού και μαιευτικού έργου.
- β. Προώθηση της νοσηλευτικής και μαιευτικής έρευνας.
- γ. Συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη.
- δ. Σχεδιασμός και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.
- ε. Διασφάλιση και έλεγχος των επιπέδων ποιότητας της παρεχόμενης υπηρεσίας υγείας.
- στ. Διαμόρφωση των πολιτικών υγείας.
- ζ. Διασφάλιση και προαγωγή της βέλτιστης ασφάλειας των ασθενών.

16. ΠΑΣΥΝΜ

Ο εκπρόσωπος του ΠΑΣΥΝΜ δήλωσε πως ο σύνδεσμός τους διαφωνεί με τη δημιουργία οργανισμού δημόσιου δικαίου και θεωρεί ότι ο εκσυγχρονισμός, η αναδιάρθρωση, η οικονομική και διοικητική αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων μπορεί να επέλθουν μέσα από τις υφιστάμενες δομές του δημοσίου. Ειδικότερα, ο ίδιος εκπρόσωπος εξέφρασε ανησυχία για το γεγονός ότι πριν από την αυτονόμησή τους τα δημόσια νοσηλευτήρια αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα υποστελέχωσης, καθώς και έλλειψη αναλωσίμων και εξοπλισμού. Συναφώς, δήλωσε, η πολιτεία απαιτείται να προχωρήσει άμεσα στο λεπτομερή εντοπισμό και στην καταγραφή των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν σήμερα τα δημόσια νοσηλευτήρια, ώστε με στοχευμένες λύσεις να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία τους, να εκσυγχρονιστούν και να ανταγωνιστούν επί ίσοις όροις τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια.

Σε σχέση με το νομοσχέδιο για το ΓΕΣΥ ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε πως ο ΠΑΣΥΝΜ θεωρεί ότι για την ορθή εφαρμογή του πρέπει να προχωρήσει παράλληλα η αναδιοργάνωση και η ορθή στελέχωση των κρατικών νοσηλευτηρίων, ώστε να διασφαλιστεί η αναβάθμιση των υπηρεσιών τους και να εξασφαλιστεί η παροχή ποιοτικής φροντίδας υγείας προς τους συμπολίτες μας. Παράλληλα, εξέφρασε προβληματισμό σε σχέση με το ύψος των συμπληρωμών που θα επιβαρύνουν τους ασθενείς.

Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος εξέφρασε τις ανησυχίες του ΠΑΣΥΝΜ αναφορικά με το ενδεχόμενο υιοθέτησης πολυασφαλιστικού συστήματος υγείας και δήλωσε πως τυχόν εισαγωγή του θα επιφέρει επιπρόσθετη οικονομική επιβάρυνση στους Κυπρίους πολίτες. Περαιτέρω, δήλωσε πως θέση του ΠΑΣΥΝΜ είναι πως η πολιτική της κυβέρνησης για την υγεία πρέπει να διέπεται από τη θεμελιακή αρχή ότι η υγεία ως δημόσιο και κοινωνικό αγαθό αποτελεί ευθύνη του κράτους με χαρακτηριστικό γνώρισμα την παροχή ίσων ευκαιριών για φροντίδα υγείας σε όλους τους πολίτες ανεξάρτητα από την οικονομική τους κατάσταση.

17. ΠΟΣΠΦ

Οι εκπρόσωποι της ΠΟΣΠΦ, εκφράζοντας τις θέσεις της ομοσπονδίας τους σε σχέση με τα υπό συζήτηση νομοσχέδια, υποστήριξαν πως απαιτείται να διασφαλιστούν τα πιο κάτω:

- α. Η συμμετοχή εκπροσώπων της ομοσπονδίας τους σε όλα τα κέντρα λήψης αποφάσεων, όπως στο συμβούλιο του οργανισμού που θα διοικεί τα νοσοκομεία, στο επιστημονικό συμβούλιο, στις επιστημονικές επιτροπές, καθώς και σε όλα τα σώματα που συζητούν και λαμβάνουν αποφάσεις που αφορούν τους ασθενείς.
- β. Ο διορισμός μελών του συμβουλίου και της διοίκησης των νοσηλευτηρίων να γίνεται στη βάση μόνο επιστημονικών και αντικειμενικών κριτηρίων, προσόντων και εμπειρογνωμοσύνης.
- γ. Η ποιότητα των υπηρεσιών υγείας.

Τέλος, οι εκπρόσωποι της ΠΟΣΠΦ δήλωσαν πως οι πρόνοιες των νομοσχεδίων πρέπει να επικεντρώνονται στον άνθρωπο, στον ασθενή και στις ανάγκες του, καθώς και στην προσφορά ισότιμης, ασφαλούς και υψηλής ποιότητας υπηρεσιών φροντίδας υγείας.

18. ΣΑΕΚ

Η γενική διευθύντρια του ΣΑΕΚ δήλωσε πως ο σύνδεσμός τους επαναβεβαιώνει την υποστήριξή του στη δημιουργία ενός ΓΕΣΥ που θα παρέχει ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σε όλους τους πολίτες της Δημοκρατίας και επαναλαμβάνει τη δέσμευσή του να συνδράμει με την τεχνογνωσία του στη χωρίς διακρίσεις ασφάλιση των πολιτών.

Περαιτέρω, όπως η ίδια δήλωσε, ο ΣΑΕΚ θεωρεί ότι η σύσταση του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας υπό καθεστώς δημόσιου οργανισμού δε διασφαλίζει την αυτονόμηση που θα καταστήσει τα δημόσια νοσηλευτήρια ευέλικτα και ανεξάρτητα και θεωρεί ότι τα δημόσια νοσηλευτήρια πρέπει να λειτουργούν υπό καθεστώς οργανισμών ιδιωτικού δικαίου, ώστε να δρουν ευέλικτα και ανταγωνιστικά έναντι των ιδιωτικών νοσηλευτηρίων, να είναι βιώσιμα και απαλλαγμένα από τις παθογένειες των δημόσιων οργανισμών και των κρατικών/πολιτικών παρεμβάσεων. Παράλληλα, εξέφρασε τη διαφωνία της με την προτεινόμενη δημιουργία τριών διαφορετικών κατηγοριών υπαλλήλων στα δημόσια νοσηλευτήρια.

Επιπρόσθετα, η ίδια δήλωσε πως ο ΣΑΕΚ θεωρεί λανθασμένη την απόφαση για τη δημιουργία ενός μονοπωλιακού ασφαλιστικού συστήματος, αποκλείοντας έτσι το δικαίωμα του πολίτη να επιλέγει τον ασφαλιστικό φορέα που επιθυμεί να τον εξυπηρετεί. Συναφώς, δήλωσε, με την απόφαση αυτή καταδικάζονται οι εργαζόμενοι των ασφαλιστικών εταιρειών σε ανεργία και απειλείται με συρρίκνωση ο κλάδος εργασιών γενικής φύσεως, ο κλάδος ασφάλισης υγείας, που σήμερα αποτελεί το δεύτερο μεγαλύτερο ασφαλιστικό κλάδο εργασιών γενικής φύσεως και το 14% των συνολικών ασφαλιστικών

εργασιών, γεγονός που θα έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια εκατομμυρίων από την κυπριακή οικονομία. Υπό το φως των πιο πάνω, δήλωσε ότι θέση του ΣΑΕΚ είναι να παρέχεται στον πολίτη το δικαίωμα επιλογής, εκτός του ιατρού και του νοσηλευτηρίου, και του ασφαλιστικού οργανισμού που επιθυμεί να τον εξυπηρετεί.

19. ΠΑΣΙΝ

Οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΙΝ δήλωσαν πως διαχρονικά ο σύνδεσμός τους υποστηρίζει την εφαρμογή του ΓΕΣΥ και συμφωνεί με τη φιλοσοφία που το διέπει. Ωστόσο, θέση του συνδέσμου τους είναι ότι πρέπει να διασφαλιστεί ισότιμος ανταγωνισμός μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, γι' αυτό ο αυτονομημένος οργανισμός πρέπει να λειτουργήσει στη βάση των κανόνων του ιδιωτικού δικαίου.

Τέλος, οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΙΝ σημείωσαν πως απαιτείται να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα τόσο του ΓΕΣΥ όσο και των ιδιωτικών νοσηλευτηρίων, κυρίως κατά τη μεταβατική περίοδο κατά την οποία τα κρατικά νοσηλευτήρια θα επιδοτούνται από το κράτος μέχρι την τελική αυτονόμησή τους και την εφαρμογή του ΓΕΣΥ.

20. ΚΕΦΕΑ

Οι εκπρόσωποι της ΚΕΦΕΑ υποστήριξαν την ανάγκη εφαρμογής ενός βιώσιμου και αποτελεσματικού ΓΕΣΥ, το οποίο να διασφαλίζει την πρόσβαση όλων των Κυπρίων ασθενών σε αποτελεσματικά και ασφαλή φάρμακα. Συναφώς, η παροχή ποιοτικών υπηρεσιών και παράλληλα η διασφάλιση κοινωνικής συνοχής, κοινωνικής ευημερίας και προστασίας της υγείας του κυπριακού πληθυσμού είναι κεφαλαιώδους σημασίας.

Τέλος, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως η υλοποίηση του συστήματος υγείας και η ενοποίηση του ιδιωτικού με το δημόσιο τομέα θα αποτελέσει μοναδική ευκαιρία για την απάμβλυνση των μεγάλων προβλημάτων που ταλανίζουν τον τομέα της υγείας στον τόπο μας και θα δώσει την ευκαιρία για τη δημιουργία ενός συστήματος που θα διέπεται από διαφανείς διαδικασίες και το οποίο θα διασφαλίζει το δικαίωμα του ιατρού να συνταγογραφεί τα φάρμακα που θεωρεί καταλληλότερα για τους ασθενείς.

Επισημαίνεται ότι όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς υπέβαλαν γραπτώς στην επιτροπή και τις κατ' άρθρον θέσεις, απόψεις, προβληματισμούς και εισηγήσεις τους επί των προνοιών και των δύο νομοσχεδίων, ορισμένες από τις οποίες υιοθετήθηκαν και ενσωματώθηκαν στα κείμενά τους.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι κατατέθηκε στην επιτροπή μεγάλος αριθμός υπομνημάτων με τις θέσεις όλων των εμπλεκόμενων πλευρών, τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο μελέτης από την επιτροπή και βρίσκονται αρχαιοθετημένα στη Βουλή και στη διάθεση κάθε μέλους της.

Στα πλαίσια της συζήτησης και της κατ' άρθρον μελέτης των νομοσχεδίων τα κυριότερα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή αφορούν τα ακόλουθα:

1. Η προτεινόμενη δημιουργία οργανισμού δημόσιου δικαίου στον οποίο θα υπάγονται τα αυτόνομα νοσηλευτήρια.
2. Τα εργασιακά ζητήματα.
3. Η προώθηση μονοασφαλιστικού συστήματος υγείας.
4. Το ύψος των εισφορών για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ και το ποσό που θα καταβάλλει ο κάθε δικαιούχος για κάθε υπηρεσία υγείας που θα λαμβάνει, δηλαδή τις συμπληρωμές.
5. Το ενδεχόμενο κάλυψης από το κράτος για περίοδο που δε θα υπερβαίνει τα πέντε έτη μετά την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας τυχόν ελλειμμάτων που θα παρουσιάζει ο οργανισμός.
6. Η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2016, η οποία καλεί το Υπουργείο Οικονομικών να προβεί στην εκπόνηση μελέτης αντικτύπου από την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, δεδομένου του ότι δεν έγινε ποτέ μελέτη των επιπτώσεων εντός του ΓΕΣΥ. Ειδικότερα, τέθηκε ο προβληματισμός για τις επιπτώσεις που θα έχει η εφαρμογή του ΓΕΣΥ στο ρυθμό ανάπτυξης και στα δημόσια οικονομικά, δεδομένου του ότι, όπως υποστηρίχθηκε από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών, είναι σημαντικό να γνωρίζουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς κατά πόσο θα μπορούν τα δημόσια νοσηλευτήρια να αντεπεξέλθουν στον οικονομικό ανταγωνισμό υπό καθεστώς ΓΕΣΥ.
7. Η ανάγκη απλοποίησης του συστήματος για την κάλυψη των αναγκών σε φαρμακευτικά προϊόντα και η ανάγκη πρόσβασης των ασθενών σε όλα τα φάρμακα.

Ο Υπουργός Υγείας, τοποθετούμενος σε σχέση με τα εργασιακά ζητήματα, δήλωσε πως οι δημόσιοι υπάλληλοι που θα αποσπαστούν στο νέο οργανισμό θα έχουν κατοχυρωμένα τα υφιστάμενα δικαιώματα και κεκτημένα τους. Περαιτέρω, ο κάθε δημόσιος υπάλληλος δε θα εξαναγκάζεται, αλλά θα έχει δικαίωμα να επιλέξει αν θέλει να παραμείνει δημόσιος υπάλληλος ή αν θα παραιτηθεί από τη δημόσια υπηρεσία και να

μεταφερθεί στον αυτόνομο οργανισμό με ιδιωτικό συμβόλαιο. Συναφώς, όπως δήλωσε ο ίδιος υπουργός, το υπουργείο του επεξεργάζεται κίνητρα, για να δοθεί ώθηση στους δημόσιους υπαλλήλους να υπογράψουν συμβόλαια με τον αυτόνομο οργανισμό και να αποποιηθούν τη δημοσιούπαλληλική τους ιδιότητα. Τέλος, επισήμανε ότι όσοι θα προσληφθούν ως νέοι υπάλληλοι, καθώς και όσοι θα μεταφερθούν από τη δημόσια υπηρεσία στον αυτόνομο οργανισμό θα υπογράψουν τριετή συμβόλαια εργασίας.

Σημειώνεται ότι έχουν κατατεθεί στο μεταξύ στη Βουλή και εξετάστηκαν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας «Οι περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2017», οι οποίοι ρυθμίζουν το εργασιακό πλαίσιο που θα εφαρμόζεται για το προσωπικό που θα προσληφθεί από τον αυτόνομο οργανισμό. Ειδικότερα, με τους εν λόγω κανονισμούς καθορίζονται οι όροι εργοδότησης των υπαλλήλων του οργανισμού, καθώς και οι διαδικασίες πρόσληψης, αξιολόγησης και πειθαρχικού ελέγχου των υπαλλήλων αυτών.

Σε σχέση με το ύψος των εισφορών υπενθυμίζεται ότι έχουν κατατεθεί στην επιτροπή τέσσερα σενάρια σχετικά με τον καθορισμό των ποσοστών εισφοράς και των συμπληρωμών. Σε όλα τα σενάρια το κράτος διατηρεί ως ποσοστό εισφοράς το 4,55% επί των αποδοχών και συντάξεων των μισθωτών, των αυτοτελώς εργαζομένων, των συνταξιούχων και των αξιωματούχων.

Για το θέμα αυτό ο Υπουργός Υγείας δήλωσε αρχικά ότι προκρίνει το σενάριο της ισόποσης κατανομής μεταξύ μισθωτών και εργοδοτών ύψους 2,85% επί των αποδοχών τους, σημειώνοντας παράλληλα ότι αυξάνοντας σταδιακά το ποσοστό εισφοράς των εργαζομένων και των εργοδοτών μειώνονται οι συμπληρωμές. Περαιτέρω, ο ίδιος ανέφερε ότι με το σενάριο που προκρίνει η εκτελεστική εξουσία οι συμπληρωμές αντανακλούν στα σημερινά ισχύοντα, οπότε ο ίδιος θεωρεί ότι κατά τεκμήριο έχουν γίνει αποδεκτές και ανεκτές από την κοινωνία.

Τέλος, ο ίδιος δήλωσε ότι, πέραν του ποσοστού που αναλογεί στο κράτος, η κυβέρνηση έχει υποχρέωση και θα καλύψει τυχόν επιπρόσθετες ανάγκες που θα προκύψουν.

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις υποστήριξαν ότι πρέπει να διατηρηθούν οι αναλογίες των ποσοστών που συμφωνήθηκαν το 2001, σύμφωνα με τις οποίες οι εργοδότες συνεισφέρουν σε μεγαλύτερο ποσοστό από τους μισθωτούς, ενώ από την άλλη οι εργοδοτικές οργανώσεις υποστήριξαν πως πρέπει να είναι ισομερής η συνεισφορά μεταξύ εργοδοτών και μισθωτών.

Πέραν των πιο πάνω, ενώπιον της επιτροπής εκφράστηκαν προβληματισμοί σε σχέση με τα ακόλουθα:

1. Το ενδεχόμενο αύξησης της εισφοράς του κράτους, ώστε να είναι πιο ανώδυνη η εισφορά εργοδοτών και μισθωτών.
2. Την ανάγκη συμπερίληψης ειδικών ρυθμίσεων για τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.
3. Την πρόνοια του νομοσχεδίου που προβλέπει υποχρεωτική καταβολή συμπληρωμής στον προσωπικό ιατρό.

Επισημαίνεται ότι, μετά την κατάθεση από το Υπουργείο Υγείας των κανονισμών που ρυθμίζουν τα εργασιακά ζητήματα σε σχέση με το προσωπικό που θα στελεχώνει τον αυτόνομο οργανισμό, κρίθηκε σκόπιμη η διαμόρφωση του κειμένου του νομοσχεδίου, ώστε αυτό να συνάδει με τις πρόνοιες των κανονισμών όπως αυτές συμφωνήθηκαν με τους εμπλεκόμενους φορείς.

Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Υγείας, σε συνεργασία με την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου στη βάση των επιμέρους απόψεων και εισηγήσεων που υποβλήθηκαν από τους εμπλεκόμενους φορείς, καθώς και για σκοπούς βελτίωσης της διατύπωσης ορισμένων διατάξεών του.

Ειδικότερα, οι κυριότερες τροποποιήσεις είναι οι ακόλουθες:

1. Διαμορφώθηκαν οι κατηγορίες του προσωπικού με τις οποίες θα στελεχώνεται ο οργανισμός. Συγκεκριμένα, ο νέος αυτόνομος οργανισμός θα στελεχώνεται από το ακόλουθο προσωπικό:
 - α. Τους δημόσιους υπαλλήλους οι οποίοι θα αποσπαστούν.
 - β. Τους δημόσιους υπαλλήλους οι οποίοι εντός δεκαοκτώ μηνών από την προσφορά του συμβολαίου θα αποφασίσουν να μεταφερθούν στο νέο οργανισμό.

Επισημαίνεται ότι αυτοί που θα αφυπηρετήσουν από τη δημόσια υπηρεσία εντός των πιο πάνω δεκαοκτώ μηνών θα διατηρήσουν το μισθό τους και δε θα πλεονάζουν.

- γ. Τους εκτάκτους ορισμένου και αορίστου χρόνου, οι οποίοι θα αποφασίσουν επίσης εντός δεκαοκτώ μηνών αν επιθυμούν να μεταφερθούν στο νέο οργανισμό, οπότε και θα υπογράψουν συμβόλαιο μαζί του.

Διευκρινίζεται ότι όσοι θελήσουν να παραμείνουν με το καθεστώς δημόσιου υπαλλήλου θα υπάγονται στον οργανισμό, αλλά στη βάση του δημοσιοϋπαλληλικού καθεστώτος. Συνεπώς, διασφαλίζονται όλοι οι όροι εργοδότησής τους και η συνέχεια της απασχόλησής τους.

- δ. Το ωρομίσθιο προσωπικό το οποίο θα μεταφερθεί στο νέο οργανισμό.
 - ε. Το νέο προσωπικό που θα μπορεί να προσλαμβάνει ο οργανισμός.
2. Καθορίστηκε ότι μόνο απόσπασση δημόσιων υπαλλήλων θα γίνεται στο νέο οργανισμό και δε θα γίνονται μετακινήσεις ή μεταθέσεις δημόσιων υπαλλήλων.
3. Καθορίστηκε ότι τόσο σε σχέση με τους δημόσιους υπαλλήλους οι οποίοι θα αποσπώνται στον οργανισμό όσο και σε σχέση με το προσωπικό που θα μεταφέρεται στον οργανισμό, σε περίπτωση κατά την οποία έχει ξεκινήσει πειθαρχική διαδικασία εναντίον τους, πριν ή κατά τη διάρκεια της δεκαοκτάμηνης περιόδου που έχουν στη διάθεσή τους, για να αποδεχτούν συμβόλαιο από τον οργανισμό, τα συμβόλαια εργοδότησης θα προσφέρονται από τον οργανισμό, μόλις ολοκληρωθεί η εν λόγω πειθαρχική διαδικασία, νοουμένου ότι δε θα τους έχει επιβληθεί η ποινή της αναγκαστικής απυπηρέτησης ή της απόλυσης ή του τερματισμού της απασχόλησης. Περαιτέρω, καθορίστηκε ότι οποιεσδήποτε πειθαρχικές ποινές τυχόν επιβλήθηκαν στους πιο πάνω υπαλλήλους κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους στη δημόσια υπηρεσία μεταφέρονται και διαγράφονται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του νόμου περί δημόσιας υπηρεσίας.

Σημειώνεται ότι, καταθέτοντας στην επιτροπή το πιο πάνω αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, ο Υπουργός Υγείας, για να καθησυχάσει την κυριότερη ανησυχία όλων των εργαζομένων αναφορικά με το ζήτημα της διασφάλισης της εργασίας τους, προέβη σε δήλωση σύμφωνα με την οποία ο υφιστάμενος αριθμός των θέσεων που περιλαμβάνεται στον κρατικό προϋπολογισμό για τα δημόσια νοσηλευτήρια θα αποτελεί την ελάχιστη δομή που θα ισχύει για τους υπηρετούντες υπαλλήλους του αυτόνομου οργανισμού, περιλαμβανομένων των αποσπασμένων δημόσιων υπαλλήλων, για πέντε χρόνια τουλάχιστον από την έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου και των σχετικών κανονισμών.

Περαιτέρω, ο ίδιος δήλωσε ότι, σε περίπτωση που οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο υπηρετεί στη δημόσια υπηρεσία επιλέξει να απολέσει το δημοσιοϋπαλληλικό καθεστώς και να εργοδοτηθεί με νέο συμβόλαιο από τον οργανισμό, οι δομές δύναται να διαφοροποιούνται και να αναπροσαρμόζονται, τηρώντας όμως την ίδια τουλάχιστον αναλογία θέσεων εισδοχής και θέσεων παραγωγής με την υφιστάμενη σε όλα τα επίπεδα ανελλκτικών θέσεων. Τέλος, ο ίδιος τόνισε ότι ο συνολικός αριθμός θέσεων ανά πάσα στιγμή δε δύναται να διαφοροποιηθεί προς τα κάτω κατά τη διάρκεια της πιο πάνω περιόδου των πέντε ετών.

Στα πλαίσια της συζήτησης που διεξήχθη στην επιτροπή επί του αναθεωρημένου στη βάση των πιο πάνω κειμένου του νομοσχεδίου, οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων και άλλων εμπλεκόμενων οργανώσεων εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για το διάλογο που διεξήχθη με τον Υπουργό Υγείας και για την επίτευξη σημαντικών συγκλίσεων στη βάση των σχετικών τους προτάσεων και εισηγήσεων. Παράλληλα, υπέβαλαν επιμέρους παρατηρήσεις επί ορισμένων προνοιών του νομοσχεδίου, για τις οποίες ζήτησαν και τους δόθηκαν οι σχετικές διευκρινίσεις.

Κατά το τελικό στάδιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής επί των προνοιών του νομοσχεδίου, ο Υπουργός Υγείας, έπειτα από σχετική εισήγηση που υποβλήθηκε από βουλευτές και αφού εξασφάλισε έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο, διαμόρφωσε περαιτέρω το κείμενο του νομοσχεδίου, ώστε σε αυτό να περιληφθεί πρόνοια σύμφωνα με την οποία το κράτος δύναται να καλύπτει διά χρηματοδότησης τυχόν ελλείμματα του οργανισμού για τα πέντε πρώτα χρόνια που θα ακολουθήσουν, αμέσως μετά την εισαγωγή και λειτουργία της εξωνοσοκομειακής φροντίδας υγείας του Γενικού Συστήματος Υγείας, στη βάση των διατάξεων του περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμου και των σχετικών περί κρατικών ενισχύσεων προνοιών της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σημειώνεται ότι η πιο πάνω χρηματοδότηση θα τελεί υπό την προϋπόθεση της ομαλής τήρησης της διαδικασίας υλοποίησης της οικονομικής και διοικητικής αυτονομίας κατά τις κατευθυντήριες οδηγίες που θα εκδίδει κατά καιρούς το Υπουργικό Συμβούλιο, κατόπιν σχετικής εισήγησης του Υπουργού Υγείας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό διαμορφώθηκε στη βάση των πιο πάνω.

Το μέλος της επιτροπής πρόεδρος του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή δηλώνει την πρόθεσή της να παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης του όλου θέματος και για το σκοπό αυτό θα βρίσκεται σε συνεχή επαφή με το αρμόδιο υπουργείο και τους εμπλεκόμενους φορείς.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς «Οι περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2017»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούττας

Νίκος Νουρής

Μαρίνος Σιζόπουλος

Στέλλα Κυριακίδου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αδάμος Αδάμου

Γιώργος Λουκαΐδης

Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Γιώργος Περδίκης

Γεώργιος Προκοπίου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε μεγάλο αριθμό συνεδριάσεων της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 27^{ης} Απριλίου και 1^{ης} Ιουνίου 2017. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Υγείας, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες του υπουργείου του, ο διευθυντής του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Παγκύπριας Συντεχνίας Νοσηλευτών (ΠΑΣΥΝΟ), της ΠΑΣΥΔΥ, της Παγκύπριας Συντεχνίας Κυβερνητικών Ιατρών (ΠΑΣΥΚΙ), του Συνδέσμου Εκτάκτων και Συμβασιούχων Ιατρών Κύπρου (ΣΕΣΙΚ) και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 46 του περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμου του 2017, είναι η ρύθμιση του εργασιακού πλαισίου που θα εφαρμόζεται για το προσωπικό που θα προσληφθεί από τον αυτόνομο οργανισμό ο οποίος θα ιδρυθεί με βάση τις διατάξεις του πιο πάνω νόμου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τον Υπουργό Υγείας, το υπουργείο του, με στόχο τη διασφάλιση της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας του αυτόνομου οργανισμού που θα ιδρυθεί με βάση τις διατάξεις του περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμου του 2017 και την τήρηση της δέσμευσής του ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για ετοιμασία του νομοθετικού πλαισίου που θα ρυθμίζει τα εργασιακά θέματα της αυτονόμησης των δημόσιων νοσηλευτηρίων, ετοίμασε και κατέθεσε τους υπό συζήτηση κανονισμούς στη Βουλή.

Ειδικότερα, όπως ανέφερε πρόσθετα ο ίδιος υπουργός, με τους υπό συζήτηση κανονισμούς καθορίζονται οι όροι εργοδότησης των υπαλλήλων του οργανισμού, καθώς και οι διαδικασίες πρόσληψης, αξιολόγησης και πειθαρχικού ελέγχου αυτών. Περαιτέρω, με τις πρόνοιές τους αναμένεται να επιτευχθεί ένας σύγχρονος τρόπος διοίκησης και καλύτερης αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού του οργανισμού, η οποία θα συμβάλει αφενός στην παροχή αναβαθμισμένης ποιότητας υπηρεσιών υγείας στη χώρα μας και αφετέρου στη διοικητική και λειτουργική αναβάθμιση των κρατικών νοσηλευτηρίων, ώστε αυτά να καταστούν ανταγωνιστικά και ευέλικτα στα πλαίσια της επικείμενης εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας.

Ο Υπουργός Υγείας, τονίζοντας την ανάγκη απαλλαγής της δημόσιας υγείας από τις παθογένειες του δημόσιου τομέα, καθώς και ότι απαιτείται να δοθεί προοπτική στα δημόσια νοσηλευτήρια να ανταγωνιστούν τα ιδιωτικά, δήλωσε ότι με τους υπό συζήτηση κανονισμούς επιδιώκεται η δημιουργία ενός ευέλικτου εργασιακού περιβάλλοντος μέσα από το οποίο δε θα επηρεάζεται η ελεύθερη επιλογή των ήδη υπηρετούντων δημόσιων υπαλλήλων ως προς τη μετάβασή τους στο νέο υπό ίδρυση αυτόνομο οργανισμό. Περαιτέρω, διαβεβαίωσε την επιτροπή ότι θα διατηρηθούν στο ακέραιο τα κεκτημένα δικαιώματα των δημόσιων υπαλλήλων που θα επιλέξουν να αποχωρήσουν από το δημόσιο τομέα και να ενταχθούν στο νέο οργανισμό.

Τέλος, ο Υπουργός Υγείας εξέφρασε την ετοιμότητά του να διαβουλευθεί περαιτέρω με τις εμπλεκόμενες οργανώσεις σε σχέση με επιμέρους εισηγήσεις που υπέβαλαν για τροποποίηση του κειμένου των κανονισμών, σε μια προσπάθεια υιοθέτησής τους, νοουμένου όμως ότι αυτές δε διαφοροποιούν τη φιλοσοφία της σκοπούμενης από το υπουργείο του μεταρρύθμισης.

Ο διευθυντής του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε στην επιτροπή ότι με τους υπό συζήτηση κανονισμούς οι όροι εργοδότησης και διάφορα άλλα εργασιακά ζητήματα ρυθμίζονται με διαφορετικό τρόπο από ό,τι ρυθμίζονται σε άλλα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου λόγω των ιδιαιτεροτήτων στη λειτουργία του υπό ίδρυση οργανισμού. Το πεδίο εφαρμογής των υπό συζήτηση κανονισμών, ανέφερε πρόσθετα ο ίδιος, αφορά το προσωπικό που θα προσληφθεί στο νέο οργανισμό,

διευκρινίζοντας παράλληλα ότι με τους κανονισμούς αυτούς δεν επηρεάζονται οι όροι εργοδότησης ήδη υπηρετούντων υπαλλήλων του δημοσίου, είτε αυτοί είναι έκτακτοι είτε είναι μόνιμοι υπάλληλοι. Οι υπό συζήτηση κανονισμοί, όπως επεξήγησε ο διευθυντής του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, παρουσιάζουν τις ακόλουθες καινοτομίες:

1. Οι υπάλληλοι του αυτόνομου οργανισμού που θα ιδρυθεί θα προσλαμβάνονται με συμβόλαια εργασίας ορισμένου χρόνου, με αυτόματη ανανέωση στη βάση υπηρεσιακών αναγκών και υπό ορισμένες προϋποθέσεις.
2. Όλες οι θέσεις που θα πληρωθούν στον υπό αναφορά οργανισμό θα είναι θέσεις πρώτου διορισμού.
3. Οι ρυθμίσεις σε σχέση με τα μισθολογικά ζητήματα και το ωράριο εργασίας είναι ευέλικτες.

Θέσεις εμπλεκόμενων

Οι θέσεις/απόψεις/προβληματισμοί/εισηγήσεις όλων των εμπλεκόμενων φορέων και οργανώσεων επί της φιλοσοφίας των κανονισμών παρουσιάζονται συνοπτικά ως ακολούθως:

1. Ομοσπονδία Εργατοϋπαλλήλων Κυβερνητικοστρατιωτικών και Δημόσιων Υπηρεσιών Κύπρου ΣΕΚ

Οι εκπρόσωποι της υπό αναφορά ομοσπονδίας εισηγήθηκαν όπως εφαρμοστούν στους προτεινόμενους κανονισμούς τα συμφωνηθέντα μεταξύ των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ, Υπουργείου Υγείας και Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού. Συγκεκριμένα, επισήμαναν την ανάγκη εφαρμογής της συμφωνίας μεταξύ των εμπλεκόμενων πλευρών, η οποία διαλαμβάνει ενιαίους όρους εργοδότησης τόσο για το υφιστάμενο ωρομίσθιο προσωπικό που θα μεταφερθεί στον πιο πάνω αναφερόμενο αυτόνομο οργανισμό όσο και για το νέο ωρομίσθιο προσωπικό που θα προσληφθεί σε αυτόν.

2. ΠΕΟ

Οι εκπρόσωποι της ΠΕΟ εξέφρασαν ορισμένες επιφυλάξεις σε επιμέρους πρόνοιες των κανονισμών, γιατί, όπως ανέφεραν, αυτοί χρήζουν διευκρινίσεων, γι' αυτό και υποστήριξαν πως απαιτείται να διεξαχθεί περαιτέρω συζήτηση επί των προνοιών τους, γιατί δεν έχει ολοκληρωθεί η διαβούλευση επί του συνόλου των προνοιών αυτών. Περαιτέρω, εξέφρασαν την άποψη ότι τόσο για το ωρομίσθιο προσωπικό που θα μεταφερθεί στο νέο οργανισμό όσο και για το νέο προσωπικό που θα προσληφθεί σε αυτόν πρέπει να υπάρχει ενιαία συλλογική σύμβαση και κοινοί όροι απασχόλησης.

Τέλος, υποστήριξαν πως τα δικαιώματα του προσωπικού που θα μεταφερθεί στο νέο οργανισμό πρέπει να διατηρηθούν στο ακέραιο.

3. ΔΕΟΚ

Ο εκπρόσωπος της ΔΕΟΚ δήλωσε ότι διαφωνεί με τη φιλοσοφία που διέπει τους κανονισμούς, γιατί εισάγονται σε αυτούς πρόνοιες που παραβιάζουν την αρχή της ίσης μεταχείρισης μεταξύ του προσωπικού, δημιουργώντας προσωπικό διάφορων ταχυτήτων σε ό,τι αφορά το καθεστώς εργοδότησης και τα εργασιακά τους δικαιώματα. Επιπρόσθετα, ανέφερε πως στους κανονισμούς εισάγονται πρόνοιες που υπονομεύουν το δικαίωμα της συλλογικής διαπραγμάτευσης και της ισχύος των συλλογικών συμβάσεων, γιατί με αυτές προβλέπονται προσωπικά συμβόλαια και εκχωρούνται εξουσίες στη διοίκηση να καθορίζει τους όρους απασχόλησης.

4. ΠΑΣΥΚΙ

Οι εκπρόσωποι της υπό αναφορά συντεχνίας εξέφρασαν την έντονη απαρésκειά τους για τη μη διεξαγωγή του απαιτούμενου διαλόγου, όπως ορίζεται στο σχετικό κώδικα εργασιακών σχέσεων. Περαιτέρω, εξέφρασαν επιφυλάξεις για τον τρόπο που θα επιτευχθεί λειτουργικά και διοικητικά η επιθυμητή συνέργεια μεταξύ του υφιστάμενου προσωπικού και του νέου προσωπικού που θα προσληφθεί, καθώς και της διοίκησης του νέου αυτονομημένου οργανισμού και ζήτησαν περαιτέρω διευκρινίσεις σε σχέση με τα εν λόγω ζητήματα.

5. ΠΑΣΥΔΥ

Ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΔΥ, αναγνωρίζοντας ότι η αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων αποτελεί προϋπόθεση για τη μεταρρύθμιση του τομέα της υγείας, δήλωσε ότι σε σχέση με τα εργασιακά ζητήματα πρέπει να διασφαλίζονται πλήρως τα δικαιώματα, τα ωφελήματα και οι όροι εργοδότησης του προσωπικού που θα αποσπαστεί στον αυτόνομο οργανισμό και η διατήρηση της δημοσιοϋπαλληλικής του ιδιότητας. Περαιτέρω, ανέφερε πως ο χρόνος υπηρεσίας όλων των υπηρετούντων δημοσίων υπαλλήλων που θα επιλέξουν να καταστούν υπάλληλοι του νέου οργανισμού πρέπει να αναγνωριστεί. Τέλος, υποστήριξε πως πρέπει να υπάρξουν ασφαλιστικές δικλίδες για την ομαλή συνύπαρξη των υπαλλήλων, τόσο των αποσπασμένων δημοσίων υπαλλήλων στα αυτονομημένα νοσηλευτήρια όσο και

των νέων υπαλλήλων που θα προσληφθούν στον οργανισμό, σε σχέση με ζητήματα διοικητικής υπαγωγής και ιεραρχικής σχέσης στο χώρο εργασίας τους.

6. ΠΑΣΥΝΟ

Οι εκπρόσωποι της συντεχνίας των νοσηλευτών εξέφρασαν απογοήτευση για τη μη ολοκλήρωση του διαλόγου μεταξύ της κυβέρνησης και των εμπλεκόμενων φορέων. Περαιτέρω, εξέφρασαν επιφυλάξεις σε σχέση με ορισμένες πρόνοιες των κανονισμών και γι' αυτό ζήτησαν περαιτέρω διευκρινίσεις σε σχέση με ζητήματα που αφορούν κυρίως τη στελέχωση του νέου οργανισμού και την αξιολόγηση, τις απολαβές, το χρόνο εργασίας και τις άδειες των υπαλλήλων του.

Τέλος, εισηγήθηκαν την εισαγωγή προνοιών στους κανονισμούς που αφορούν το συνδικαλισμό εντός του οργανισμού.

7. Σύνδεσμος Εκτάκτων και Συμβασιούχων Ιατρών Κύπρου

Οι εκπρόσωποι του υπό αναφορά συνδέσμου υποστήριξαν πως πρέπει να επιδιωχθεί η σύναψη ελκυστικών συμβολαίων με τους γιατρούς, ώστε μακροπρόθεσμα να υπάρξει βούληση για να υπογραφούν συμβόλαια από όλους τους εργαζόμενους ιατρούς και να μην υπάρχουν διαφορετικές κατηγορίες ιατρών. Συναφώς, όπως δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, με την ύπαρξη διαφορετικών κατηγοριών εργαζομένων ελλοχεύει ο κίνδυνος δημιουργίας προστριβών και συνεπώς έλλειψης συνεργασίας μεταξύ τους, που θα έχει ως αποτέλεσμα τη μη εύρυθμη λειτουργία του οργανισμού. Τέλος, ζήτησαν άμεση εξομοίωση των συμβασιούχων με τους μόνιμους ιατρούς, ώστε να καταργηθεί το φαινόμενο της ύπαρξης ιατρών πολλών ταχυτήτων.

8. Παγκύπρια Συμμαχία Σπάνιων Παθήσεων

Ο πρόεδρος της Παγκύπριας Συμμαχίας Σπάνιων Παθήσεων ζήτησε όπως ολοκληρωθεί άμεσα η όποια διαβούλευση του Υπουργείου Υγείας με όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές και προωθηθούν άμεσα όλα τα σχετικά με το ΓΕΣΥ νομοθετήματα προς ψήφιση από τη Βουλή, ώστε να επιτευχθεί το συντομότερο η μεταρρύθμιση στον τομέα της υγείας και η εξασφάλιση της πρόσβασης των πολιτών σε αξιοπρεπείς και ποιοτικές υπηρεσίες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Στα πλαίσια της περαιτέρω εξέτασης των κανονισμών, επισημαίνεται ότι ορισμένες από τις εμπλεκόμενες οργανώσεις υπέβαλαν γραπτώς στην επιτροπή τις θέσεις, τις απόψεις, τους προβληματισμούς και τις εισηγήσεις τους επί των προνοιών των κανονισμών, ορισμένες από τις οποίες υιοθετήθηκαν από το αρμόδιο υπουργείο και την επιτροπή και ενσωματώθηκαν στο κείμενο των κανονισμών.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι κατατέθηκαν στην επιτροπή υπομνήματα με τις θέσεις όλων των εμπλεκόμενων πλευρών, τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο μελέτης από την επιτροπή και βρίσκονται αρχειοθετημένα στο Αρχείο της Βουλής και στη διάθεση κάθε μέλους της.

Στο στάδιο της περαιτέρω μελέτης των κανονισμών από την επιτροπή, ο Υπουργός Υγείας πραγματοποίησε εκ νέου συναντήσεις και περαιτέρω διαβουλεύσεις με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και τις οργανώσεις, με στόχο την επίλυση των διάφορων ζητημάτων για τα οποία διατυπώθηκαν διαφωνίες, ώστε να επιτευχθεί η κατά το δυνατόν μέγιστη συναίνεση επί του κειμένου των κανονισμών που θα τεθούν προς έγκριση από τη Βουλή.

Σε μεταγενέστερο στάδιο ο Υπουργός Υγείας ενημέρωσε την επιτροπή ότι, έπειτα από διαβουλεύσεις του ίδιου και των εμπλεκόμενων πλευρών, επήλθε συμφωνία επί ορισμένων ζητημάτων, γι' αυτό και το υπουργείο του ετοίμασε αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών στη βάση των συμφωνηθέντων, το οποίο και υπέβαλε στην επιτροπή.

Ειδικότερα, οι κυριότερες τροποποιήσεις που επήλθαν στο κείμενο των κανονισμών, ανέφερε ο υπουργός, συνίστανται στα ακόλουθα:

1. Διαμορφώθηκαν οι κατηγορίες του προσωπικού με το οποίο θα στελεχώνεται ο νέος αυτόνομος οργανισμός ως ακολούθως:

α. Δημόσιοι υπάλληλοι οι οποίοι θα αποσπαστούν.

β. Δημόσιοι υπάλληλοι οι οποίοι εντός δεκαοκτώ μηνών από την προσφορά του συμβολαίου θα μπορούν να αποφασίσουν κατά πόσο επιθυμούν να μεταφερθούν στο νέο οργανισμό.

Επισημαίνεται ότι οι υπάλληλοι που θα αφυπηρετήσουν από τη δημόσια υπηρεσία εντός του πιο πάνω χρονικού διαστήματος των δεκαοκτώ μηνών θα διατηρήσουν το μισθό τους και δε θα πλεονάζουν.

- γ. Έκτακτοι ορισμένοι και αορίστου χρόνου οι οποίοι θα αποφασίσουν επίσης εντός δεκαοκτώ μηνών αν επιθυμούν να μεταφερθούν στο νέο οργανισμό, οπότε και θα υπογράψουν τα σχετικά συμβόλαια.
- Διευκρινίζεται ότι όσοι θα θελήσουν να παραμείνουν δημόσιοι υπάλληλοι θα υπάγονται στον οργανισμό αλλά στη βάση του δημοσιούπαλληλικού καθεστώτος, έτσι ώστε να διασφαλίζονται όλοι οι όροι εργοδότησής τους και η συνέχεια της απασχόλησής τους.
- δ. Το ωρομίσθιο προσωπικό το οποίο θα μεταφερθεί στο νέο οργανισμό.
- ε. Το νέο προσωπικό το οποίο θα προσληφθεί από τον οργανισμό.
2. Καθορίστηκε ότι στο νέο οργανισμό θα γίνεται μόνο απόσπαση δημόσιων υπαλλήλων και δε θα γίνονται μετακινήσεις ή μεταθέσεις δημόσιων υπαλλήλων.
3. Ικανοποιήθηκαν επιμέρους αιτήματα των εμπλεκόμενων φορέων, που συνίστανται στην καταβολή τιμαριθμικού επιδόματος στους υπαλλήλους του οργανισμού, στην παραχώρηση σε αυτούς μισθοδοτικής αύξησης ανά τριετία, με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου η απόδοση των υπαλλήλων θα αξιολογείται αρνητικά δύο φορές κατά την εν λόγω περίοδο, όπου δε θα λαμβάνουν την εν λόγω αύξηση, καθώς και στην παράταση της καταβολής σε αυτούς επιδόματος άδειας ασθενείας για διάρκεια μέχρι έξι μήνες, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου.

Σημειώνεται ότι, καταθέτοντας στην επιτροπή το πιο πάνω αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών, ο Υπουργός Υγείας, για να καθησυχάσει την κυριότερη ανησυχία όλων των εργαζομένων για το ζήτημα της διασφάλισης της εργασίας τους, προέβη σε δήλωση σύμφωνα με την οποία ο υφιστάμενος αριθμός των θέσεων που περιλαμβάνεται στον κρατικό προϋπολογισμό για τα δημόσια νοσηλευτήρια θα αποτελεί την ελάχιστη δομή που θα ισχύει για τους υπηρετούντες υπαλλήλους του αυτόνομου οργανισμού, περιλαμβανομένων των αποσπασμένων δημόσιων υπαλλήλων, για πέντε χρόνια τουλάχιστον από την έναρξη της ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών.

Περαιτέρω, ο ίδιος υπουργός δήλωσε πως, σε περίπτωση που οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο υπηρετεί στη δημόσια υπηρεσία επιλέξει να απολέσει το δημοσιούπαλληλικό καθεστώς και να εργοδοτηθεί με νέο συμβόλαιο από τον οργανισμό, οι δομές θα δύναται να διαφοροποιούνται και να αναπροσαρμόζονται, τηρώντας όμως την ίδια τουλάχιστον αναλογία θέσεων εισδοχής και θέσεων προαγωγής με την υφιστάμενη σε όλα τα επίπεδα ανεκτικτών θέσεων. Παράλληλα, τόνισε ότι ο συνολικός αριθμός των θέσεων δε θα δύναται ανά πάσα στιγμή να διαφοροποιηθεί προς τα κάτω κατά τη διάρκεια της πιο πάνω περιόδου των πέντε ετών.

Όσον αφορά τα υπόλοιπα εργασιακά ζητήματα που απασχολούν όλους τους κλάδους του προσωπικού, ο Υπουργός Υγείας διευκρίνισε ότι η κυβέρνηση δεν προτίθεται να αρχίσει διάλογο επί των ζητημάτων αυτών, προκειμένου να εγκριθούν οι υπό συζήτηση κανονισμοί από τη Βουλή. Συναφώς, δήλωσε ο ίδιος υπουργός, ο εν λόγω διάλογος επαφίεται στον αυτονομημένο οργανισμό και τη νέα του διοίκηση και επισήμανε πως πρόθεση της κυβέρνησης είναι να δοθεί η δυνατότητα επίλυσης όλων των ζητημάτων που αφορούν το προσωπικό μεταξύ αυτών που κατά τεκμήριο κατέχουν το αντικείμενο της λειτουργίας νοσηλευτικών μονάδων παροχής ιατρικών και φαρμακευτικών υπηρεσιών και των συνδικαλιστικών οργανώσεων. Τέλος, αναγνωρίζοντας ο ίδιος το γεγονός ότι βρίσκονται σε εξέλιξη προσπάθειες για επίλυση πάγιων οικονομικών και θεσμικών αιτημάτων των διάφορων κλάδων, διευκρίνισε ότι αυτά δε σχετίζονται καθ' οιονδήποτε τρόπο με τους υπό συζήτηση κανονισμούς.

Στα πλαίσια της συζήτησης του αναθεωρημένου κειμένου των κανονισμών από την επιτροπή, οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων και άλλων οργανώσεων εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για το διάλογο που διεξήχθη με τον Υπουργό Υγείας και για την επίτευξη σημαντικών συγκλίσεων στη βάση των σχετικών τους προτάσεων και εισηγήσεων. Παράλληλα, υπέβαλαν επιμέρους παρατηρήσεις επί ορισμένων προνοιών των κανονισμών, για τις οποίες ζήτησαν και τους δόθηκαν οι σχετικές διευκρινίσεις, οι οποίες μεταξύ άλλων αφορούν την άδεια ασθενείας, την άδεια ανάπαυσης, την άδεια μητρότητας, το χρόνο εργασίας, καθώς και τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του προσωπικού.

Κατά την περαιτέρω συζήτηση που διεξήχθη στην επιτροπή επί του πιο πάνω αναθεωρημένου κειμένου των κανονισμών, τα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή συνίστανται μεταξύ άλλων στα ακόλουθα:

1. Στη σύναψη συμβολαίου για πρόσληψη υπαλλήλων στον οργανισμό. Συγκεκριμένα, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν ανησυχίες για τυχόν ενσωμάτωση στο συμβόλαιο όρων εργοδότησης υποδεέστερων σε σχέση με τους ισχύοντες όρους σε συλλογικές συμβάσεις, καθώς και την άποψη ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι εκάστοτε σε ισχύ συλλογικές συμβάσεις.
2. Στη συμπερίληψη στα προσόντα για διορισμό στον οργανισμό της γνώσης της ελληνικής γλώσσας.
3. Στην επαγγελματική ευθύνη των υπαλλήλων του οργανισμού.

Τοποθετούμενος σχετικά ο Υπουργός Υγείας, υιοθετώντας εισήγηση που υποβλήθηκε από βουλευτή σε σχέση με τις απολαβές των υπαλλήλων, προέβη στην προσθήκη πρόνοιας στο αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών με βάση την οποία τα διαλαμβανόμενα σε συλλογική σύμβαση ως ελάχιστες απολαβές θα είναι απόλυτα δεσμευτικά και θα υπερισχύουν έναντι αντίθετων προνοιών των συμβολαίων.

Περαιτέρω, ο καθ' ύλην αρμόδιος υπουργός υιοθέτησε εισήγηση σύμφωνα με την οποία η επαγγελματική ευθύνη από πράξεις ή παραλείψεις του υπαλλήλου θα αναλαμβάνεται από τον οργανισμό, χωρίς όμως να καλύπτονται πράξεις ή παραλείψεις υπαλλήλου που δεν εμπίπτουν στην κοινά αποδεκτή πρακτική του συγκεκριμένου επαγγέλματος. Η εν λόγω εισήγηση περιλήφθηκε στις πρόνοιες του αναθεωρημένου κειμένου των εν λόγω κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος τάχθηκαν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών, όπως αυτοί διαμορφώθηκαν στη βάση των πιο πάνω.

Το μέλος της επιτροπής πρόεδρος του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή δηλώνει την πρόθεσή της να παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης του όλου θέματος και για το σκοπό αυτό θα βρίσκεται σε συνεχή επαφή με το αρμόδιο υπουργείο και τους εμπλεκόμενους φορείς.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος	Μαρίνος Μουσιούττας
Νίκος Νουρής	Μαρίνος Σιζόπουλος
Στέλλα Κυριακίδου	
Γιώργος Τ. Γεωργίου	Μη μέλη της επιτροπής:
Αδάμος Αδάμου	Γιώργος Λουκαΐδης
Ειρήνη Χαραλαμπίδου	Γιώργος Περδίκης
Γεώργιος Προκοπίου	Μιχάλης Γιωργάλλας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε μεγάλο αριθμό συνεδριάσεων της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 3 Νοεμβρίου 2016 και 1^{ης} Ιουνίου 2017. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο Υπουργός Υγείας, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες του υπουργείου του, η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ο διευθυντής του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης και της Υπηρεσίας Ασύλου του Υπουργείου Εσωτερικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας, του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ), ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής και εκπρόσωποι του ΟΑΥ, ο πρόεδρος και εκπρόσωποι του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου (ΠΙΣ), του Παγκύπριου Οδοντιατρικού Συλλόγου, του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου, του Συνδέσμου Διευθυντών Κλινικών Εργαστηρίων, Βιοϊατρικών και Κλινικών Εργαστηριακών Επιστημόνων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Νοσηλευτών και Μαιών (ΠΑΣΥΝΜ), της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Συνδέσμων Πασχόντων και Φίλων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (ΠΑΣΙΝ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Κυβερνητικών Ιατρών (ΠΑΣΥΚΙ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Νοσηλευτών (ΠΑΣΥΝΟ), του Συνδέσμου Εκτάκτων και Συμβασιούχων Ιατρών Κύπρου (ΣΕΣΙΚ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Κυβερνητικών Φαρμακοποιών (ΠΑΣΥΚΥΦΑ), του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, της ΠΑΣΥΔΥ (Κλάδοι: Ιατρών, Νοσηλευτών Ψυχικής Υγείας, Γενικής Νοσηλευτικής, Τεχνολόγων Ακτινολόγων και Τεχνολόγων Ακτινοθεραπευτών, Φυσιοθεραπευτών, Εργοθεραπευτών, Πυρηνικής Ιατρικής, Υπαλλήλων Φαρμακευτικών Υπηρεσιών και Ειδικών Ψυχολόγων), των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, του Παγκύπριου Συλλόγου Ψυχολόγων (ΠΑΣΥΨΥ), του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου (ΣΑΕΚ), εκπρόσωποι της Κυπριακής Ένωσης Φαρμακευτικών Εταιρειών Έρευνας και Ανάπτυξης (ΚΕΦΕΑ) και άλλων επαγγελματικών συλλόγων παροχών υπηρεσιών φροντίδας υγείας.

Σκοπός του νομοσχεδίου

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμου, ώστε να επιτευχθεί η πλήρης εναρμόνισή του με την Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη διαφάνεια των μέτρων που ρυθμίζουν τον καθορισμό των τιμών των φαρμάκων για ανθρώπινη χρήση και την κάλυψη του κόστους τους στα πλαίσια των εθνικών ασφαλιστικών συστημάτων υγείας, καθώς και η διασφάλιση της καλύτερης λειτουργίας του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓΕΣΥ), με απώτερο σκοπό τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου και πιο λειτουργικού νομοθετικού πλαισίου για την εισαγωγή του ΓΕΣΥ, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες των ασθενών για παροχή σε αυτούς υψηλού επιπέδου υπηρεσιών φροντίδας υγείας.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου προβλέπονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις της βασικής νομοθεσίας:

1. Εισαγωγή διατάξεων αναφορικά με τις εξουσίες και αρμοδιότητες του Υπουργού Υγείας σε σχέση με το ΓΕΣΥ και τον ΟΑΥ.
2. Διασαφήνιση ορισμένων διατάξεων της που αφορούν στις αρμοδιότητες του ΟΑΥ.
3. Διασαφήνιση των διατάξεων της που καθορίζουν τους δικαιούχους υπηρεσιών φροντίδας υγείας από το ΓΕΣΥ, καθώς και αυτών που προβλέπουν την καταβολή των απαιτούμενων εισφορών και τον τρόπο είσπραξής τους.
4. Εισαγωγή προνοιών που αφορούν στη συμπληρωμή και στη συνεισφορά για αποτελεσματικότερη εφαρμογή του συστήματος υγείας.
5. Διασαφήνιση των διατάξεων της που αφορούν τις παρεχόμενες από το ΓΕΣΥ υπηρεσίες φροντίδας υγείας και τον τρόπο παροχής τους από τους προσωπικούς ιατρούς, τους ειδικούς ιατρούς, τους οδοντιάτρους, τους φαρμακοποιούς, τους νοσηλευτές και τις μαίες και άλλους παροχείς υπηρεσιών φροντίδας υγείας, καθώς και των διατάξεων της που καθορίζουν τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των διάφορων παροχέων υπηρεσιών φροντίδας υγείας που θα συμβάλλονται με τον ΟΑΥ, συμπεριλαμβανομένης της αμοιβής τους.
6. Διασαφήνιση των διατάξεων της που καθορίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των δικαιούχων υπηρεσιών φροντίδας υγείας από το ΓΕΣΥ.
7. Ρύθμιση της παροχής ενδονοσοκομειακής φροντίδας υγείας και υπηρεσιών φροντίδας υγείας στις περιπτώσεις ατυχημάτων και επειγόντων περιστατικών.
8. Ρύθμιση της χρήσης του συστήματος πληροφορικής από τους παροχείς υπηρεσιών φροντίδας υγείας και από τους δικαιούχους.
9. Ρύθμιση του τρόπου χειρισμού των φαρμακευτικών προϊόντων, ώστε να επιτευχθεί η συμμόρφωση με τη σχετική Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να παρασχεθεί η δυνατότητα ελέγχου των δαπανών.
10. Ρύθμιση της διαδικασίας εξέτασης των αιτήσεων κατόχων άδειας κυκλοφορίας φαρμάκων για σκοπούς συμπερίληψης φαρμακευτικών προϊόντων στον κατάλογο που θα ετοιμάζεται από τον ΟΑΥ, ώστε να επιτυγχάνεται συμμόρφωση με την εν λόγω Οδηγία.
11. Εισαγωγή διατάξεων που να ρυθμίζουν τη σύναψη συμβάσεων μεταξύ του ΟΑΥ και των παρόχων υπηρεσιών φροντίδας υγείας, σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας που διέπει τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων.
12. Διασαφήνιση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών του Επιτρόπου Εποπτείας, καθώς και των διατάξεων που αφορούν στην υποβολή εκθέσεων από αυτόν.
13. Εισαγωγή προνοιών για τη ρύθμιση της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των πολιτών, έτσι ώστε αυτές να είναι συμβατές με τις διατάξεις του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου.
14. Εισαγωγή προνοιών για την επιβολή από τον ΟΑΥ διοικητικού προστίμου στις περιπτώσεις που παραβιάζεται από οποιοδήποτε πρόσωπο η υπό τροποποίηση νομοθεσία ή οι κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει αυτής, οι εσωτερικοί κανονισμοί και αποφάσεις του ΟΑΥ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τον Υπουργό Υγείας, ο νόμος που προβλέπει για την εισαγωγή του ΓΕΣΥ ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων το 2001 και καθορίζει σε γενικές γραμμές τα πλαίσια λειτουργίας του συστήματος υγείας στην Κύπρο. Με βάση το νόμο αυτό, διορίστηκε το διοικητικό συμβούλιο του ΟΑΥ, το οποίο προώθησε την εφαρμογή του εν λόγω συστήματος. Ο λεπτομερής σχεδιασμός του ΓΕΣΥ ο οποίος προτείνεται στο νομοσχέδιο, ανέφερε ενημερωτικά ο ίδιος υπουργός, έγινε με τη βοήθεια του συμβουλευτικού οίκου "McKinsey", με στόχο να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά όλα τα προβλήματα, οι στρεβλώσεις και τα αδιέξοδα, οικονομικά και λειτουργικά, που παρατηρούνται στο σημερινό τρόπο λειτουργίας του τομέα της υγείας στην Κύπρο. Επιπρόσθετα, ο

προτεινόμενος με το νομοσχέδιο σχεδιασμός του ΓΕΣΥ υιοθετεί τις βέλτιστες πρακτικές που εφαρμόζονται στα συστήματα υγείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την αναλογιστική μελέτη του οίκου “Mercer”, κατά την εκπόνηση της οποίας λήφθηκαν υπόψη οι πρόσφατες αλλαγές στο οικονομικό περιβάλλον και οι παραδοχές για την οικονομία που ετοίμασε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Το νομοσχέδιο, όπως σημείωσε ο Υπουργός Υγείας, αποσκοπεί στη διασφάλιση της καλύτερης λειτουργίας του ΓΕΣΥ, με σκοπό τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου νομοθετικού πλαισίου για την εισαγωγή του ΓΕΣΥ, έτσι ώστε να καταστεί πιο λειτουργικό και να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των δικαιούχων για ισότιμη μεταχείριση και εξασφάλιση υψηλού επιπέδου φροντίδας υγείας.

Κατά την ετοιμασία του νομοσχεδίου, πρόσθεσε ο ίδιος αξιωματούχος, το Υπουργείο Υγείας έλαβε υπόψη, κατά το δυνατό, τις θέσεις των εμπλεκόμενων φορέων και οργανωμένων συνόλων και με την ψήφισή του, ανέφερε, θα τεθεί η βάση για την εισαγωγή ενός καθολικού, ισότιμου, δίκαιου, κοινωνικού, αλληλέγγυου και οικονομικά βιώσιμου συστήματος υγείας.

Τέλος, ο Υπουργός Υγείας ανέφερε πως το προτεινόμενο στο νομοσχέδιο ύψος των εισφορών που θα καταβάλλονται θα καθοριστεί έπειτα από διαβούλευση του υπουργείου του με τους εμπλεκόμενους φορείς, αφού ληφθούν υπόψη όλα τα δεδομένα της σχετικής αναλογιστικής μελέτης, καθώς και οι θέσεις του Υπουργείου Οικονομικών.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή μελέτησε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ταυτόχρονα με το νομοσχέδιο που πιλοφορείται «Ο περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμος του 2016», το οποίο αποσκοπεί στην ίδρυση οργανισμού δημόσιου δικαίου, ο οποίος θα έχει την ευθύνη της λειτουργίας των δημόσιων νοσηλευτηρίων και των κέντρων πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και της εφαρμογής της διοικητικής και οικονομικής αυτονομίας στα δημόσια νοσηλευτήρια.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι κατά τη συζήτηση των εν λόγω νομοσχεδίων στην επιτροπή όλες οι τοποθετήσεις από πλευράς του Υπουργού Υγείας και των εκπροσώπων του υπουργείου του, του προέδρου και των εκπροσώπων του ΟΑΥ, καθώς και οι θέσεις, απόψεις και προβληματισμοί που υποβλήθηκαν από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και οργανώσεις αφορούσαν και τα δύο νομοσχέδια. Στη συνέχεια η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε κατ' άρθρο το κάθε νομοσχέδιο ξεχωριστά.

Ιστορικό

Στα πλαίσια της συζήτησης επί των προνοιών των δύο νομοσχεδίων από την επιτροπή, στην παρουσία όλων των εμπλεκόμενων φορέων και οργανώσεων, ο Υπουργός Υγείας αναφέρθηκε εκτενώς στις διαβουλεύσεις που προηγήθηκαν της κατάθεσής τους στη Βουλή μεταξύ του Προέδρου της Δημοκρατίας και των πολιτικών αρχηγών και στις αποφάσεις που λήφθηκαν, οι οποίες έθεσαν τα όρια εντός των οποίων ενήργησε ο ίδιος.

Σύμφωνα με τον ίδιο αξιωματούχο, οι εν λόγω αποφάσεις περιλάμβαναν την ταυτόχρονη κατάθεση του νομοσχεδίου που αφορά την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων και του νομοσχεδίου που αφορά το ΓΕΣΥ, ώστε να καταστεί δυνατή η από κοινού μελέτη τους από τη Βουλή.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τον Υπουργό Υγείας, η μεταρρύθμιση την οποία επιχειρεί να επιφέρει η εκτελεστική εξουσία, αρχής γενομένης με τα υπό συζήτηση νομοσχέδια, εστιάζει στον τελικό στόχο, που είναι η εισαγωγή του ΓΕΣΥ.

Σημειώνοντας ο ίδιος υπουργός ότι, παρ' όλο που η βούληση του νομοθέτη εκφράστηκε το 2001 με νόμο, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ κατά τον εν λόγω χρόνο και ο οποίος δεσμεύει την πολιτεία, έκτοτε πολύ λίγα έχουν επιτευχθεί, για να τεθεί ο νόμος αυτός σε εφαρμογή. Περαιτέρω, αναφέρθηκε στα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζει ο χώρος της υγείας στον τόπο μας και κυρίως σε αυτά που αντιμετωπίζει το σύστημα των δημόσιων νοσηλευτηρίων. Συναφώς δήλωσε ότι η αιτία των προβλημάτων έγκειται πρώτιστα στο γεγονός ότι ο σχεδιασμός του συγκεκριμένου συστήματος δημόσιων νοσηλευτηρίων έγινε στις αρχές του 20^{ου} αιώνα από τους Άγγλους αποικιοκράτες, δομήθηκε ένα σύστημα πάνω σε ένα μοντέλο το οποίο ουσιαστικά ήταν το μοντέλο του βασιλικού στρατού της Μεγάλης Βρετανίας, με νοσοκομεία στα οποία υπηρετούσαν γιατροί αξιωματικοί και πρόσφεραν υπηρεσίες σε κληρωτούς της εργατικής τάξης και εξέφρασε την άποψη ότι τα νοσηλευτήριά μας διαπνέονται ακόμη και σήμερα από αυτή την κουλτούρα, η οποία, εκτός του ότι είναι παρωχημένη, δεν μπορεί να εξυπηρετήσει τις σύγχρονες ανάγκες του Κυπρίου ασθενούς. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, όπως ανέφερε ο ίδιος υπουργός, με απόλυτο σεβασμό στον Κύπριο ασθενή, από της αναλήψεως των καθηκόντων του μοναδικός γνώμονός του υπήρξε η ευημερία του Κυπρίου ασθενούς, για να καταλήξει στην ετοιμασία των υπό συζήτηση νομοσχεδίων. Τα νομοσχέδια αυτά, δήλωσε, περιλαμβάνουν συγκεκριμένο απόψεις και θέσεων που εκφράστηκαν από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, στο μέτρο που αυτές οι θέσεις δε θα επέτρεπαν την εκτροπή από τον τελικό στόχο, που δεν είναι άλλος από την ευημερία του Κυπρίου ασθενούς.

Ως εκ τούτου, όπως ο ίδιος υπουργός δήλωσε, τελικός στόχος της κυβέρνησης είναι η εισαγωγή του ΓΕΣΥ, όπως αυτό έχει σχεδιαστεί και θεσμοθετηθεί, έτσι ώστε να παρασχεθεί η ευχέρεια και η δυνατότητα στα δημόσια νοσηλευτήρια να ορθοποδήσουν, στόχος που επιχειρείται να επιτευχθεί με το νομοσχέδιο που αφορά την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων. Ειδικότερα, ο ίδιος δήλωσε πρόσθετα ότι το νομοσχέδιο αυτό στοχεύει στη δημιουργία συνθηκών που θα απεγκλωβίσουν τους δημόσιους λειτουργούς που εργοδοτούν τα δημόσια νοσηλευτήρια, οι οποίοι υπηρετούν τον πολίτη, από όλα τα κωλύματα και τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουν στην καθημερινότητά τους, με τη δημιουργία ενός νέου περιβάλλοντος, το οποίο θα τους επιτρέψει να αντιληφθούν τον τρόπο που λειτουργεί η σύγχρονη αγορά υγείας, γιατί είναι σε αυτό ακριβώς το περιβάλλον, της σύγχρονης αγοράς υγείας, που θα κληθούν, με την εισαγωγή του ΓΕΣΥ, να ανταγωνιστούν πλέον τον ιδιωτικό τομέα επί ίσοις όροις. Συναφώς, σύμφωνα με τον αρμόδιο υπουργό, με την αυτονόμηση επιχειρείται να θωρακιστεί ο δημόσιος χαρακτήρας των νοσηλευτηρίων με τρόπο που αφενός μεν θα διασφαλίσει στο διηνεκές ότι τα δημόσια νοσηλευτήρια θα καλύπτουν τις κοινωνικές ανάγκες του τόπου και των ασθενών, αφετέρου δε θα τους επιτρέψει να λειτουργούν σε ένα περιβάλλον που θα μπορούν να κοστολογούν και να τιμολογούν τις υπηρεσίες που προσφέρουν, ώστε να καθίστανται ανταγωνιστικά και να διεκδικούν, στα πλαίσια του ΓΕΣΥ, τη μερίδα που τους αναλογεί.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τον ίδιο υπουργό, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο δεν επιδιώκεται η ρύθμιση των εργασιακών ζητημάτων, αλλά τίθεται το πλαίσιο στο οποίο θα κινηθεί ο νέος οργανισμός δημόσιου δικαίου, ο οποίος θα αναλάβει την παροχή ιατρικών υπηρεσιών εκ μέρους του κράτους. Συναφώς, τα εργασιακά ζητήματα, σημείωσε, θα αποτελέσουν αντικείμενο ειδικών κανονισμών, σύμφωνα με τους οποίους κανένας υπάλληλος δε θα εξαναγκαστεί να αλλάξει το εργασιακό του καθεστώς και οι υφιστάμενοι δημόσιοι υπάλληλοι θα μπορούν να διατηρήσουν τη θέση τους και να παραμείνουν δημόσιοι υπάλληλοι μέχρι να συνταξιοδοτηθούν. Επιπρόσθετα, ανέφερε ότι θα παρασχεθούν κίνητρα στους δημόσιους υπαλλήλους που ήδη υπηρετούν στα δημόσια νοσηλευτήρια, για να μετακινηθούν στο νέο οργανισμό, παρέχοντάς τους παράλληλα τη δυνατότητα ποιοτικής και επιστημονικής αναβάθμισης. Περαιτέρω, εξέφρασε την άποψη ότι κανένα πρόσωπο δεν μπορεί να συνεχίσει να εργάζεται σε ένα περιβάλλον που δεν του καλύπτει τις βασικές ανάγκες διαβίωσης, την αξιοπρέπεια και την προοπτική για μισθολογική και επιστημονική ανέλιξη και διευκρίνισε ότι η αυτονόμηση θα αποδώσει καρπούς σε βάθος χρόνου, ενώ στο μεσοδιάστημα θα πρέπει να ληφθούν μέτρα προς αποφυγή της τάσης φυγής των γιατρών από τα κρατικά νοσηλευτήρια. Τέλος, διαβεβαίωσε την επιτροπή ότι το νομοσχέδιο της αυτονόμησης των δημόσιων νοσηλευτηρίων διασφαλίζει ότι καμιά κυβέρνηση δε θα μπορεί να προβεί σε ιδιωτικοποίηση των νοσηλευτηρίων, τα οποία, όπως σημείωσε, θα παραμείνουν κρατικά και θα ενισχυθούν, ενώ ο ιδιωτικός τομέας θα λειτουργεί μόνο επικουρικά.

Αναφερόμενος στη νομοθεσία που διέπει το ΓΕΣΥ, ο αρμόδιος υπουργός δήλωσε ότι περί τα τέλη του 2007, όπως είναι γνωστό, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο της εν λόγω βασικής νομοθεσίας, το οποίο ήταν το αποτέλεσμα διαβούλευσης με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων το Νοέμβριο του 2007. Το υπό συζήτηση τροποποιητικό νομοσχέδιο της βασικής νομοθεσίας που διέπει το ΓΕΣΥ αντικαθιστά το υπό αναφορά τροποποιητικό νομοσχέδιο του 2007 και αποσκοπεί στην πλήρη εναρμόνιση της βασικής νομοθεσίας με τη σχετική Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για διασφάλιση της καλύτερης λειτουργίας του ΓΕΣΥ και διαμόρφωση ενός σύγχρονου νομοθετικού πλαισίου για την εισαγωγή του. Με το νομοσχέδιο αυτό αναμένεται ότι το ΓΕΣΥ θα καταστεί πιο λειτουργικό και θα ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των δικαιούχων για ισότιμη μεταχείριση και εξασφάλιση υψηλού επιπέδου φροντίδας υγείας.

Με βάση τις πρόνοιες του εν λόγω νομοσχεδίου:

1. παραμένει ο αρχικός σχεδιασμός που είχε γίνει για το ΓΕΣΥ με βάση τις προτάσεις των συμβούλων και τις αποφάσεις της Βουλής το 2001,
2. συγκεκριμενοποιείται ο οδικός χάρτης που έχει καθοριστεί από τους πολιτικούς αρχηγούς και καθορίζεται η τελική ημερομηνία εφαρμογής του ΓΕΣΥ,
3. χρήζουν περαιτέρω συζήτησης οι ρυθμίσεις που αφορούν τη συνεισφορά στο ΓΕΣΥ και τις συμπληρωμές λόγω των πολλών σεναρίων που υποβλήθηκαν και για τα οποία υπήρξε ανάλυση, προκειμένου να διευκολυνθεί ο διάλογος και να υπάρξει από κοινού κατάληξη στο ορθότερο σενάριο για το ύψος των εισφορών, αφού ακουστούν όλες οι απόψεις για την κατανομή του βάρους μεταξύ εργαζομένων, εργοδοτών και κυβέρνησης.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε στην επιτροπή ότι η προώθηση του ΓΕΣΥ για βελτίωση της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης όλου του πληθυσμού είναι πάρα πολύ σημαντική και πρέπει να γίνει στα πλαίσια των δημοσιονομικών δυνατοτήτων του κράτους. Περαιτέρω, η προώθησή του καθίσταται αναγκαία εξαιτίας και του γεγονότος ότι επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως η Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής, παρουσιάζουν μετρήσεις σύμφωνα με τις οποίες μέχρι το 2020 ο ρυθμός αύξησης των δαπανών υγείας θα είναι υψηλότερος από το ρυθμό αύξησης του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ). Συναφώς, όπως ο ίδιος επεξήγησε, επειδή στη βάση των πιο πάνω οι δαπάνες της υγείας διαχρονικά θα αυξάνονται ως

ποσοστό επί του ΑΕΠ, η εισαγωγή του ΓΕΣΥ ενδέχεται να συγκρατήσει αυτή την επερχόμενη αύξηση λόγω της γήρανσης του πληθυσμού. Παράλληλα, επισήμανε ότι για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ απαιτείται η αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων, καθώς και η συμφωνία και ο προσδιορισμός των όρων ένταξης των ιδιωτών παρόχων υγείας στο ΓΕΣΥ.

Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος, αναφερόμενος στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2016, που καλεί το Υπουργείο Οικονομικών να διεξαγάγει μελέτη αντικτύπου από την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, διευκρίνισε ότι τέτοια μελέτη δεν έγινε ποτέ και υπάρχει προβληματισμός για τις επιπτώσεις που αυτό θα έχει στο ρυθμό ανάπτυξης και στα δημόσια οικονομικά. Τέλος, ανέφερε ότι είναι σημαντικό να γνωρίζουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς κατά πόσο θα μπορούν τα δημόσια νοσηλευτήρια να αντεπεξέλθουν στον οικονομικό ανταγωνισμό υπό καθεστώς ΓΕΣΥ.

Ο διευθυντής του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε στην επιτροπή ότι με το νομοσχέδιο που αφορά την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων διασφαλίζεται το εργασιακό καθεστώς και τα κεκτημένα του προσωπικού που θα μεταφερθεί στο νέο οργανισμό. Με το εν λόγω νομοσχέδιο, δήλωσε ο ίδιος, επηρεάζονται 7 000 υπάλληλοι διάφορων ειδικοτήτων, των οποίων η μετάβαση στο νέο οργανισμό σκοπεύεται να γίνει με όσο το δυνατό πιο ομαλό τρόπο. Αφετηρία της προσπάθειας αυτής, σημείωσε ο ίδιος, είναι η διασφάλιση των δικαιωμάτων των ήδη υπηρετούντων εργαζομένων και η παροχή σε αυτούς κινήτρων, ώστε να επιλέξουν οι ίδιοι κατά πόσο θα μετακινηθούν στο νέο οργανισμό.

Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΟΑΥ, ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής και άλλοι υπηρεσιακοί παράγοντες του οργανισμού δήλωσαν τα ακόλουθα:

Στο διοικητικό συμβούλιο του οργανισμού συμμετέχουν όλοι οι κοινωνικοί εταίροι και αυτό λειτουργεί συλλογικά. Ο σχεδιασμός και η αρχιτεκτονική του συστήματος υγείας, όπως αποτυπώνεται στο σχετικό νομοσχέδιο, είναι το αποτέλεσμα διάφορων μελετών που εκπονήθηκαν από οίκους διεθνούς κύρους και εξασφαλίζει ισότιμη πρόσβαση στους πολίτες, υψηλή ποιότητα και οικονομική αποτελεσματικότητα. Το ΓΕΣΥ είναι σύγχρονο, ολοκληρωμένο, ανθρωποκεντρικό σύστημα και προϊόν της μεγαλύτερης δυνατής κοινωνικής συναίνεσης, τεχνοκρατικής και επιστημονικής τεκμηρίωσης.

Ο ΟΑΥ τάσσεται υπέρ της διαφάνειας, η οποία διασφαλίζεται μέσα από τις πρόνοιες του νομοσχεδίου για το ΓΕΣΥ, οι οποίες προβλέπουν κυρίως τα ακόλουθα:

1. Εξουσία του Υπουργού Υγείας να εκδίδει οδηγίες προς τον ΟΑΥ.
2. Εποπτεία από τον Επίτροπο Εποπτείας για τα δικαιώματα των πολιτών.
3. Εποπτεία από την Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου.
4. Έλεγχος από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.
5. Κοινοβουλευτικός έλεγχος.
6. Συμμετοχή στο διοικητικό συμβούλιο όλων των κυβερνητικών εταίρων, του κράτους, των συνδικαλιστικών οργανώσεων, των εργοδοτικών οργανώσεων και των οργανώσεων των ασθενών.
7. Δημιουργία Συμβουλευτικής Επιτροπής Φαρμάκων.

Ιδιαίτερη αναφορά έγινε από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΟΑΥ στην αναλογιστική μελέτη του οίκου "Mercer", η οποία ετοιμάστηκε το 2013, όταν ήταν δεδομένη η οικονομική κρίση και οι παράμετροί της. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΟΑΥ, όπως διαφάνηκε, οι προβλέψεις της μελέτης αυτής μέχρι σήμερα αποδείχθηκαν ακριβείς και ορθές και μπορούμε να συνεχίσουμε να στηριζόμαστε σε αυτήν.

Οι εκπρόσωποι του ΟΑΥ επεξήγησαν στην επιτροπή τα τέσσερα σενάρια σε σχέση με τον καθορισμό των ποσοστών εισφοράς και των συμπληρωμών, επισημαίνοντας ότι σε όλα τα σενάρια το κράτος διατηρεί ποσοστό ύψους 4,55% επί των αποδοχών και των συντάξεων των μισθωτών, των αυτοτελώς εργαζομένων, των συνταξιούχων και των αξιωματούχων.

Θέσεις εμπλεκόμενων

Οι θέσεις/απόψεις/προβληματισμοί/εισηγήσεις όλων των εμπλεκόμενων φορέων και οργανώσεων επί της φιλοσοφίας και των δύο νομοσχεδίων σκιαγραφούνται συνοπτικά ως ακολούθως:

1. Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα εισηγήθηκε στην επιτροπή την αναδιατύπωση των σχετικών με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προνοιών των

υπό συζήτηση νομοσχεδίων, ώστε να ανταποκρίνονται στις διατάξεις του νόμου που διέπει την προστασία και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Επίτροπος Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Η Επίτροπος Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ως Ανεξάρτητη Αρχή Προώθησης Δικαιωμάτων Ατόμων με Αναπηρία, παρ' όλο που δεν είχε κληθεί, για να παραστεί στην επιτροπή, με γραπτό υπόμνημα που απέστειλε διατυπώνει τις απόψεις της όσον αφορά το νομοσχέδιο για το ΓΕΣΥ. Στο εν λόγω υπόμνημα αναφέρεται ότι κατά την ετοιμασία του εν λόγω νομοσχεδίου δε λήφθηκαν υπόψη γενικές αρχές, υποχρεώσεις και δικαιώματα που απορρέουν από τη Σύμβαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία. Συγκεκριμένα, υποστηρίζει ότι δεν περιλήφθηκαν σε αυτό ρυθμίσεις που διασφαλίζουν μεταξύ άλλων το δικαίωμα ίσης απόλαυσης και χωρίς διακρίσεις λόγω αναπηρίας του υψηλότερου δυνατού επιπέδου υγείας, την πρόσβαση σε δωρεάν ή οικονομικά προσιτή φροντίδα υγείας και προγράμματα, τη διαθεσιμότητα και πρόσβαση σε υπηρεσίες έγκαιρης διάγνωσης και παρέμβασης, την ανάπτυξη υπηρεσιών και προγραμμάτων αποκατάστασης στον τομέα της υγείας και την εφαρμογή της αρχής της διαβούλευσης και της συμμετοχής στις αποφάσεις που αφορούν την εφαρμογή του ΓΕΣΥ μέσω των αντιπροσωπευτικών οργανώσεων των ατόμων με αναπηρία.

3. Γραφείο Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων

Οι εκπρόσωποι του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων χαιρέτισαν το γεγονός ότι με βάση τις προτεινόμενες ρυθμίσεις κάθε χρηματοδότηση θα υπόκειται στις διατάξεις του περί Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων Νόμου, γιατί, όπως ανέφεραν, με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η συμβατότητα με το κοινοτικό κεκτημένο για τις κρατικές ενισχύσεις.

4. ΣΕΚ

Οι εκπρόσωποι της ΣΕΚ δήλωσαν πως η οργάνωσή τους αναγνωρίζει την ανάγκη εκσυγχρονισμού των κρατικών νοσηλευτηρίων και θεωρεί ότι η αυτονόμησή τους κάτω από το υφιστάμενο κρατικό ιδιοκτησιακό καθεστώς θα ενισχύσει ουσιαστικά την ανταγωνιστικότητα των κρατικών ιατρικών υπηρεσιών και θα βελτιώσει την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών προς όφελος των πολιτών, με την προϋπόθεση όμως της διασφάλισης όλων των δικαιωμάτων των επηρεαζόμενων εργαζομένων.

Όσον αφορά το νομοσχέδιο για το ΓΕΣΥ, δήλωσαν πως η προώθηση ενός μονοασφαλιστικού σχεδίου με ενισχυμένο ρόλο του ΟΑΥ βρίσκεται προς τη σωστή κατεύθυνση και εξυπηρετεί τις ανάγκες της κυπριακής κοινωνίας.

Σε σχέση με το ποσό των εισφορών που θα κληθεί να καταβάλει η κάθε πλευρά, αυτό πρέπει να ρυθμιστεί με δίκαιο για όλους τρόπο. Συγκεκριμένα, το ποσοστό που προκρίνει η εκτελεστική εξουσία για συνεισφορά του κράτους, ύψους 4,55% επί των αποδοχών και συντάξεων, θεωρείται από τη ΣΕΚ αρκετά χαμηλό σε σύγκριση με τα ισχύοντα στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, γι' αυτό και εισηγήθηκαν την αύξηση της εισφοράς του κράτους, ώστε να είναι πιο ανώδυνη η εισφορά των εργοδοτών και των μισθωτών.

5. ΠΕΟ

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους της ΠΕΟ η γενική προσέγγιση της ΠΕΟ και στα δύο νομοσχέδια είναι θετική. Βασικές αρχές για την ΠΕΟ είναι να συνεισφέρει ο καθένας ανάλογα με τα εισοδήματά του και να δικαιούται ποιοτική ιατρική περίθαλψη από ένα σύστημα που θα υπόκειται σε δημόσιο κοινωνικό έλεγχο και δε θα εξυπηρετεί ιδιωτικά ή άλλα συμφέροντα.

Αναφορικά με το νομοσχέδιο για την ίδρυση Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως θεωρούν αναγκαία την αυτονόμηση των κρατικών νοσηλευτηρίων και επισήμαναν ότι απαιτείται να γίνουν οι αλλαγές που θα επιτρέψουν στα δημόσια νοσηλευτήρια να αποκτήσουν λειτουργική και διοικητική αυτοτέλεια και θα τους παρέχουν τη δυνατότητα να χειρίζονται τους πόρους τους. Συναφώς, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, η διαδικασία αυτή είναι εφικτή στα πλαίσια του Υπουργείου Υγείας, χωρίς οποιαδήποτε αλλαγή στο ιδιοκτησιακό καθεστώς των κρατικών νοσηλευτηρίων. Παράλληλα, επισήμαναν πως η οργάνωσή τους δεν αποδέχεται στα πλαίσια της αυτονόμησης ρυθμίσεις που θα δημιουργήσουν εργαζομένους πολλών ταχυτήτων, γι' αυτό και ζήτησαν όπως τεθούν ενιαίοι όροι απασχόλησης, με μία ενιαία παγκύπρια συλλογική σύμβαση εργασίας για όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό των κρατικών νοσηλευτηρίων.

Περαιτέρω, σημείωσαν θετικά το γεγονός ότι το νομοσχέδιο για το ΓΕΣΥ διαφυλάσσει τις βασικές αρχές λειτουργίας του ΓΕΣΥ όπως αυτές ενσωματώθηκαν στο νόμο που ψηφίστηκε το 2001. Όσον αφορά το ύψος των εισφορών που θα καταβάλλονται, οι ίδιοι δήλωσαν πως αυτό πρέπει να κινείται στα πλαίσια που έχει καταγράψει η τελευταία αναλογιστική μελέτη, κρίνοντας απαραίτητη τη συμπερίληψη ειδικών ρυθμίσεων για τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, όπως είναι τα άτομα με χαμηλή σύνταξη, τα άτομα

που ζουν με επιδόματα από το κράτος και οι μακροχρόνια άνεργοι χωρίς εισοδήματα. Επιπρόσθετα, διαφώνησαν με την πρόνοια του νομοσχεδίου σύμφωνα με την οποία πολίτες των οποίων οι αποδοχές, οι συντάξεις και τα εισοδήματα είναι πέραν των €150.000 ετησίως θα καταβάλλουν εισφορά στο ποσοστό που τους αναλογεί μόνο μέχρι του ποσού των €150.000, καθώς και με την πρόνοιά του που προβλέπει την καταβολή συμπληρωμής στον προσωπικό ιατρό. Τέλος, δήλωσαν πως η λεγόμενη “συνεισφορά ΙΙ”, όπως καθορίζεται στο νομοσχέδιο, θα είναι μία μόνιμη πρόσθετη εισφορά και θα επιβαρύνει τα πρόσωπα που λαμβάνουν υπηρεσίες από το σύστημα, με αποτέλεσμα να “τιμωρούνται” εκείνοι που θα κάνουν μεγαλύτερη χρήση του συστήματος, ανατρέποντας τη βασική αρχή ότι ο καθένας θα λαμβάνει υπηρεσίες με βάση τις ανάγκες του.

6. ΔΕΟΚ

Ο εκπρόσωπος της ΔΕΟΚ, αναφερόμενος στο νομοσχέδιο για την αυτονόμηση, δήλωσε πως η ΔΕΟΚ θεωρεί ότι ο οργανισμός που θα δημιουργηθεί πρέπει να αφηθεί αυτόνομα να επιτελέσει το ρόλο του, γι’ αυτό και οι πρόνοιες του νομοσχεδίου που προβλέπουν παρεμβάσεις στο έργο του πρέπει να απαλειφθούν. Περαιτέρω, όπως δήλωσε ο ίδιος, πρέπει να προστατευθούν τα υφιστάμενα δικαιώματα του δημοσιοϋπαλληλικού και ωρομίσθιου προσωπικού που θα μεταφερθεί στο νέο οργανισμό, ενώ όσον αφορά το νέο προσωπικό που θα προσληφθεί στον οργανισμό μετά την ίδρυσή του πρέπει να διασφαλιστούν οι ίδιοι όροι εργοδότησης που ισχύουν για το υφιστάμενο προσωπικό.

Σε σχέση με το νομοσχέδιο για το ΓΕΣΥ, ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε πως η ΔΕΟΚ θεωρεί ότι ενσωματώνονται σε αυτό οι θεμελιώδεις αρχές που συμφωνήθηκαν από το 2001, όπως είναι η καθολικότητα, η κοινωνική αλληλεγγύη και η ισότιμη πρόσβαση όλων των πολιτών στο σύστημα της υγείας, και δήλωσε ότι συμφωνεί με την προώθηση του μονοασφαλιστικού συστήματος υγείας.

Τέλος, σε σχέση με το ζήτημα της καταβολής εισφορών, δήλωσε πως θέση της ΔΕΟΚ είναι ότι η φιλοσοφία του θέματος αυτού καθορίστηκε το 2001, γι’ αυτό και πρέπει να παραμείνουν οι ίδιες ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στην υφιστάμενη νομοθεσία.

7. ΠΑΣΥΔΥ

Ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΔΥ δήλωσε στην επιτροπή ότι όλες οι εκθέσεις των εμπειρογνομόνων, συμπεριλαμβανομένων αυτών της Παγκόσμιας Τράπεζας και άλλων, επικεντρώνονταν πάντοτε στην ανάγκη αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού των νοσηλευτηρίων πριν από την εφαρμογή ενός ασφαλούς και αποτελεσματικού ΓΕΣΥ, γι’ αυτό και η ΠΑΣΥΔΥ τάσσεται υπέρ της διοικητικής και οικονομικής αυτονομίας των κρατικών νοσηλευτηρίων, για να μπορέσουν με ευελιξία να εκσυγχρονιστούν και να γίνουν πιο ανταγωνιστικά και βιώσιμα, ενόψει της εισαγωγής του νέου συστήματος υγείας. Ωστόσο, όπως ο ίδιος δήλωσε, σοβαρή παράμετρο του θέματος αποτελεί η στελέχωση των υπό ίδρυση αυτονομημένων νοσοκομείων από διάφορες κατηγορίες προσωπικού (υφιστάμενοι δημόσιοι υπάλληλοι, έκτακτοι υπάλληλοι αορίστου χρόνου, ωρομίσθιο προσωπικό και προσωπικό με συμβόλαιο) και γι’ αυτό εξέφρασε την ανάγκη να γίνει εντατικός, θεσμοθετημένος διάλογος με τα Υπουργεία Υγείας και Οικονομικών, για να εξευρεθεί το οργανωτικό πλαίσιο στο οποίο θα ενταχθούν και θα συνυπάρξουν λειτουργικά και απρόσκοπτα οι υπό αναφορά διαφορετικές κατηγορίες προσωπικού.

Περαιτέρω, σημείωσε πως πρωταρχική υποχρέωση όλων είναι να διασφαλιστεί ότι το προσωπικό και ο τρόπος στελέχωσης των υπό ίδρυση αυτονομημένων νοσηλευτηρίων θα είναι λειτουργήσιμος, αποτελεσματικός και χωρίς προστριβές μεταξύ του προσωπικού.

Όσον αφορά την υποχρέωση για την καταβολή εισφορών για το ΓΕΣΥ, ο γενικός γραμματέας της ΠΑΣΥΔΥ δήλωσε ότι μέχρι το 2013 όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι ήταν δικαιούχοι δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Από το 2013 επιβλήθηκε υποχρεωτική συνεισφορά από αυτούς ύψους 1,5% επί των απολαβών τους και για την απόφαση αυτή η ΠΑΣΥΔΥ έχει προσφύγει στο Ανώτατο Δικαστήριο τόσο εκ μέρους των μελών της δημόσιων υπαλλήλων όσο και εκ μέρους των μελών της Αστυνομικής Δύναμης Κύπρου και το θέμα αυτό αναμένεται να κριθεί στο Ανώτατο Δικαστήριο.

8. ΟΕΒ

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους της ΟΕΒ, η οργάνωσή τους στηρίζει την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, γιατί θα οδηγήσει σε αναβάθμιση της δημόσιας υγείας, ωστόσο διαφωνεί με τη δημιουργία οργανισμού δημόσιου δικαίου, γιατί με αυτόν θεωρεί ότι δε θα παρέχεται η ευελιξία ανταγωνισμού επί ίσοις όροις με τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια. Περαιτέρω, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως η ΟΕΒ υποστηρίζει την εφαρμογή ενός λειτουργικού και οικονομικά βιώσιμου ΓΕΣΥ, η υλοποίηση του οποίου θα αποτελέσει σημαντικότερη κοινωνική παροχή, ανάλογη με το σύστημα κοινωνικών ασφαλίσεων, και θα αναβαθμίσει το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών φροντίδας υγείας προς όλους τους δικαιούχους. Ωστόσο, πρέπει να υπάρχει ελεύθερη επιλογή του ασφαλιστικού παρόχου, γι’ αυτό η ΟΕΒ προκρίνει την εισαγωγή ενός πολυασφαλιστικού συστήματος και διαφωνεί με την προώθηση του μονοασφαλιστικού συστήματος, θεωρώντας ότι θα οδηγήσει σε απώλεια της τεχνογνωσίας και εμπειρίας του ιδιωτικού τομέα, καθώς και

σε απώλεια πολλών θέσεων εργασίας, με αποτέλεσμα ο κλάδος της ασφάλισης υγείας να οδηγηθεί σε σημαντική συρρίκνωση.

Περαιτέρω, ο γενικός διευθυντής της ΟΕΒ δήλωσε στην επιτροπή ότι δεν είναι σε θέση να καταθέσει απόψεις για το ύψος των συνεισφορών, γιατί θεωρεί ότι πρέπει πρώτα να ολοκληρωθεί η μελέτη των οικονομικών επιπτώσεων που θα εκπονηθεί από το Υπουργείο Οικονομικών. Ωστόσο, επισήμανε ότι δεν υπάρχει κανένα σύστημα με τριμερή ή διμερή μορφή που να έχει οτιδήποτε άλλο εκτός από την ισομερή καταβολή συνεισφορών, επικαλούμενος το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, την πλειοψηφία των ταμείων πρόνοιας και των ταμείων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

9. ΚΕΒΕ

Οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ που παρευρέθηκαν στην επιτροπή δήλωσαν πως το ΚΕΒΕ στηρίζει την εισαγωγή του ΓΕΣΥ ως κοινωνικού αγαθού, όπως είναι ο θεσμός των κοινωνικών ασφαλίσεων, παρ' όλο που μέρος του κόστους θα επωμισθούν οι εργοδότες και το όφελος από αυτή τη συνεισφορά θα το έχουν οι εργοδοτούμενοι.

Επιπροσθέτως, δήλωσαν πως το ΚΕΒΕ διαφωνεί με τη δημιουργία οργανισμού δημόσιου δικαίου και εξέφρασαν τη θέση ότι τα δημόσια νοσηλευτήρια πρέπει να ανήκουν στο κράτος και ο οργανισμός που θα τα διοικεί να λειτουργεί στη βάση των αρχών του ιδιωτικού δικαίου.

Συγκεκριμένα, όπως οι ίδιοι δήλωσαν, οι προϋποθέσεις που θέτει το ΚΕΒΕ για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ είναι οι ακόλουθες:

- α. Διοικητική και οικονομική αυτονομία των κρατικών νοσηλευτηρίων στα πρότυπα του ιδιωτικού δικαίου που να καθορίζει και το καθεστώς εργοδότησης των εργαζομένων στα δημόσια νοσηλευτήρια.
- β. Πλήρης και λεπτομερής κοστολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών φροντίδας υγείας στα δημόσια και ιδιωτικά νοσηλευτήρια.
- γ. Πλήρης σχεδιασμός του συστήματος που θα εφαρμοστεί.
- δ. Διασφάλιση του δικαιώματος όλων των δικαιούχων για ελεύθερη επιλογή του ιατρού και του ιδρύματος στο οποίο επιθυμούν να νοσηλευτούν.
- ε. Διασφάλιση ίσης μεταχείρισης του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στα πλαίσια του ΓΕΣΥ και αξιοποίηση των δυνατοτήτων του ιδιωτικού τομέα κατά την εφαρμογή του.

Αναφορικά με το ζήτημα των εισφορών, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως το ΚΕΒΕ θεωρεί ότι η συνεισφορά μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων πρέπει να είναι ισομερής και δεν είναι ορθό για το κράτος να προκρίνει το ίδιο σταθερό ποσοστό συνεισφοράς, γιατί αυτό συνεπάγεται αύξηση του κόστους για τους υπόλοιπους συνεισφορείς.

10. ΠΙΣ

Ο πρόεδρος του ΠΙΣ δήλωσε πως πάγια πολιτική του συλλόγου είναι η εφαρμογή ενός εθνικού σχεδίου υγείας που να διασφαλίζει την ποιοτική ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και την προσβασιμότητα σε αναβαθμισμένες υπηρεσίες υγείας. Θέση του ΠΙΣ είναι ότι απαιτείται η εφαρμογή ενός ασθενοκεντρικού, λειτουργικού και οικονομικά βιώσιμου ΓΕΣΥ, το οποίο θα επιλύει τα υφιστάμενα προβλήματα και θα προσφέρει μια νέα δυναμική ανάπτυξης, αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού των παρεχόμενων ιατροφαρμακευτικών υπηρεσιών.

Επισημαίνεται ότι ο ΠΙΣ απέστειλε στη Βουλή συγκριτική ανάλυση του νομοσχεδίου του ΓΕΣΥ και των απορροδόντων από τη μελέτη που συντάχθηκε από ελεγκτικό όικο για τον καθορισμό των νέων αρχών και παραμέτρων που δύναται να διέπουν τον τρόπο λειτουργίας του εθνικού συστήματος υγείας.

Περαιτέρω, ο πρόεδρος του ΠΙΣ εξέφρασε επιφυλάξεις σε σχέση με επιμέρους πρόνοιες των υπό εξέταση νομοσχεδίων που συνίστανται στα ακόλουθα:

- α. Στην ανυπαρξία κοστολόγησης των υπηρεσιών που να είναι συνυφασμένη με τις εισφορές που θα κληθούν οι πολίτες να συνεισφέρουν.
- β. Στην παροχή υπερεξουσιών στον ΟΑΥ.
- γ. Στον ελλιπή καθορισμό των συνθηκών εργασίας των επαγγελματιών υγείας.

11. Παγκύπριος Φαρμακευτικός Σύλλογος

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου δήλωσαν πως ο σύλλογός τους υποστηρίζει την αυτονομία των δημόσιων νοσηλευτηρίων, γιατί θεωρεί ότι θα γίνουν πιο ευέλικτοι και

ανταγωνιστικοί οργανισμοί και εξέφρασαν ικανοποίηση για το γεγονός ότι με την αυτονόμηση παρέχεται η επιλογή του τρόπου με τον οποίο θα συμβληθούν οι φαρμακοποιοί του δημόσιου τομέα.

Περαιτέρω, δήλωσαν ότι ο σύλλογός τους τάσσεται υπέρ του ΓΕΣΥ και εξέφρασαν την ελπίδα ότι ο Φαρμακευτικός Σύλλογος θα συμμετέχει στην εφαρμογή της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας.

Τέλος, εισηγήθηκαν τη συμμετοχή του συλλόγου τους στα διάφορα συμβούλια και επιτροπές σε σχέση με την επιλογή, αλλά και την εξέταση για σκοπούς αποζημίωσης των φαρμάκων.

12. Παγκύπριος Οδοντιατρικός Σύλλογος

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Παγκύπριου Οδοντιατρικού Συλλόγου, απαραίτητη προϋπόθεση για την ορθή λειτουργία και τον υγιή ανταγωνισμό μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών νοσηλευτηρίων αποτελεί η αυτονόμηση. Περαιτέρω, δήλωσαν πως μία επίσκεψη σε οδοντίατρο το χρόνο είναι το ελάχιστο που θα μπορούσε να παρέχει το ΓΕΣΥ στους πολίτες και πως το ποσό που προορίζεται για τις οδοντιατρικές θεραπείες αποκλείει τις πραγματικές οδοντιατρικές ανάγκες του μέσου ασθενή.

13. ΠΑΣΥΨΥ

Οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΥΨΥ δήλωσαν πως ο σύλλογός τους υποστηρίζει τη δημιουργία ενός εθνικού σχεδίου υγείας, ωστόσο θεωρούν ότι τα καθηκοντολόγια των ψυχολόγων πρέπει να βελτιωθούν, γιατί έχουν περιοριστεί κατά πολύ. Ειδικότερα, στο νομοσχέδιο για το ΓΕΣΥ απαιτείται να συμπεριληφθεί, πέραν της ειδικότητας του κλινικού ψυχολόγου, και η ειδικότητα του συμβουλευτικού ψυχολόγου, η οποία σχετίζεται με καθήκοντα τα οποία περιλαμβάνουν διάγνωση και συστηματική ψυχολογική περίθαλψη προσώπων με ήπια ψυχοπαθολογία.

14. ΠΑΣΥΚΙ

Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΚΙ δήλωσαν πως η οργάνωσή τους διαφωνεί με τη δημιουργία οργανισμού δημόσιου δικαίου, επειδή θεωρεί ότι η παροχή του πολυτιμότερου αγαθού της υγείας στους πολίτες αποτελεί υποχρέωση του κράτους και ως εκ τούτου το ίδιο το κράτος πρέπει να σχεδιάζει, να εφαρμόζει και να ελέγχει όλες τις υπηρεσίες υγείας. Ειδικότερα, όπως οι ίδιοι δήλωσαν, η ΠΑΣΥΚΙ υποστηρίζει τη δημιουργία διοίκησης των αυτονομημένων κρατικών νοσηλευτηρίων στα πλαίσια του Υπουργείου Υγείας. Περαιτέρω, θεωρεί ότι πριν από την αυτονόμηση πρέπει να προωθηθεί η αναδιοργάνωση των δημόσιων νοσηλευτηρίων, ώστε να μπορούν να ανταγωνιστούν στο περιβάλλον της αυτονόμησης και του ΓΕΣΥ.

Τέλος, δήλωσαν πως η ΠΑΣΥΚΙ θεωρεί ότι οι λειτουργοί των υπηρεσιών υγείας αποτελούν εξειδικευμένο προσωπικό και δεν μπορεί να μεταφερθεί σε άλλες υπηρεσίες.

15. ΠΑΣΥΝΟ

Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΝΟ δήλωσαν πως η συντεχνία τους διαφωνεί με τη δημιουργία οργανισμού δημόσιου δικαίου και θεωρεί ότι η λειτουργία των κρατικών νοσηλευτηρίων μπορεί να βελτιωθεί με τη λήψη μέτρων αναδιοργάνωσης και παραχώρησης σ' αυτά οικονομικής και διοικητικής αποκέντρωσης από το Υπουργείο Υγείας μέσα από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο του δημόσιου τομέα. Στόχος του κράτους, δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, πρέπει να είναι η αναδιάρθρωση και ο εκσυγχρονισμός των κρατικών νοσηλευτηρίων, διατηρώντας το δημόσιο χαρακτήρα τους, και όχι η μετατροπή τους σε ημικρατικό οργανισμό. Περαιτέρω, σημείωσαν πως η υγεία ως δημόσιο και κοινωνικό αγαθό αποτελεί ευθύνη του κράτους με χαρακτηριστικό γνώρισμα την παροχή ίσων ευκαιριών για φροντίδα υγείας σε όλους τους πολίτες.

Σε σχέση με τα εργασιακά ζητήματα που περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο για την αυτονόμηση, οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΝΟ εξέφρασαν επιφυλάξεις, θεωρώντας ότι όλοι οι εργαζόμενοι πρέπει να εργάζονται κάτω από ένα ενιαίο εργασιακό περιβάλλον και δεν πρέπει να δημιουργηθούν εργαζόμενοι δύο ή τριών ταχυτήτων.

Επιπρόσθετα, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως η ΠΑΣΥΝΟ υποστηρίζει το προτεινόμενο με το νομοσχέδιο του ΓΕΣΥ μονοασφαλιστικό σύστημα υγείας και θεωρεί ότι στον όποιο σχεδιασμό για εφαρμογή του ΓΕΣΥ απαιτείται να υλοποιηθούν τα πιο κάτω:

- α. Ενίσχυση του νοσηλευτικού και μαιευτικού έργου.
- β. Προώθηση της νοσηλευτικής και μαιευτικής έρευνας.
- γ. Συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη.
- δ. Σχεδιασμός και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.
- ε. Διασφάλιση και έλεγχος των επιπέδων ποιότητας της παρεχόμενης υπηρεσίας υγείας.

στ. Διαμόρφωση των πολιτικών υγείας.

ζ. Διασφάλιση και προαγωγή της βέλτιστης ασφάλειας των ασθενών.

16. ΠΑΣΥΝΜ

Ο εκπρόσωπος του ΠΑΣΥΝΜ δήλωσε πως ο σύνδεσμός τους διαφωνεί με τη δημιουργία οργανισμού δημόσιου δικαίου και θεωρεί ότι ο εκσυγχρονισμός, η αναδιάρθρωση, η οικονομική και διοικητική αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων μπορεί να επέλθουν μέσα από τις υφιστάμενες δομές του δημοσίου. Ειδικότερα, ο ίδιος εκπρόσωπος εξέφρασε ανησυχία για το γεγονός ότι πριν από την αυτονόμησή τους τα δημόσια νοσηλευτήρια αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα υποστελέχωσης, καθώς και έλλειψη αναλωσίμων και εξοπλισμού. Συναφώς, δήλωσε, η πολιτεία απαιτείται να προχωρήσει άμεσα στο λεπτομερή εντοπισμό και στην καταγραφή των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν σήμερα τα δημόσια νοσηλευτήρια, ώστε με στοχευμένες λύσεις να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία τους, να εκσυγχρονιστούν και να ανταγωνιστούν επί ίσοις όροις τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια.

Σε σχέση με το νομοσχέδιο για το ΓΕΣΥ ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε πως ο ΠΑΣΥΝΜ θεωρεί ότι για την ορθή εφαρμογή του πρέπει να προχωρήσει παράλληλα η αναδιοργάνωση και η ορθή στελέχωση των κρατικών νοσηλευτηρίων, ώστε να διασφαλιστεί η αναβάθμιση των υπηρεσιών τους και να εξασφαλιστεί η παροχή ποιοτικής φροντίδας υγείας προς τους συμπολίτες μας. Παράλληλα, εξέφρασε προβληματισμό σε σχέση με το ύψος των συμπληρωμών που θα επιβαρύνουν τους ασθενείς.

Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος εξέφρασε τις ανησυχίες του ΠΑΣΥΝΜ αναφορικά με το ενδεχόμενο υιοθέτησης πολυασφαλιστικού συστήματος υγείας και δήλωσε πως τυχόν εισαγωγή του θα επιφέρει επιπρόσθετη οικονομική επιβάρυνση στους Κυπρίους πολίτες. Περαιτέρω, δήλωσε πως θέση του ΠΑΣΥΝΜ είναι πως η πολιτική της κυβέρνησης για την υγεία πρέπει να διέπεται από τη θεμελιακή αρχή ότι η υγεία ως δημόσιο και κοινωνικό αγαθό αποτελεί ευθύνη του κράτους με χαρακτηριστικό γνώρισμα την παροχή ίσων ευκαιριών για φροντίδα υγείας σε όλους τους πολίτες ανεξάρτητα από την οικονομική τους κατάσταση.

17. ΠΟΣΠΦ

Οι εκπρόσωποι της ΠΟΣΠΦ, εκφράζοντας τις θέσεις της ομοσπονδίας τους σε σχέση με τα υπό συζήτηση νομοσχέδια, υποστήριξαν πως απαιτείται να διασφαλιστούν τα πιο κάτω:

α. Η συμμετοχή εκπροσώπων της ομοσπονδίας τους σε όλα τα κέντρα λήψης αποφάσεων, όπως στο συμβούλιο του οργανισμού που θα διοικεί τα νοσοκομεία, στο επιστημονικό συμβούλιο, στις επιστημονικές επιτροπές, καθώς και σε όλα τα σώματα που συζητούν και λαμβάνουν αποφάσεις που αφορούν τους ασθενείς.

β. Ο διορισμός μελών του συμβουλίου και της διοίκησης των νοσηλευτηρίων να γίνεται στη βάση μόνο επιστημονικών και αντικειμενικών κριτηρίων, προσόντων και εμπειρογνωμοσύνης.

γ. Η ποιότητα των υπηρεσιών υγείας.

Τέλος, οι εκπρόσωποι της ΠΟΣΠΦ δήλωσαν πως οι πρόνοιες των νομοσχεδίων πρέπει να επικεντρώνονται στον άνθρωπο, στον ασθενή και στις ανάγκες του, καθώς και στην προσφορά ισότιμης, ασφαλούς και υψηλής ποιότητας υπηρεσιών φροντίδας υγείας.

18. ΣΑΕΚ

Η γενική διευθύντρια του ΣΑΕΚ δήλωσε πως ο σύνδεσμός τους επαναβεβαιώνει την υποστήριξή του στη δημιουργία ενός ΓΕΣΥ που θα παρέχει ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σε όλους τους πολίτες της Δημοκρατίας και επαναλαμβάνει τη δέσμευσή του να συνδράμει με την τεχνογνωσία του στη χωρίς διακρίσεις ασφάλιση των πολιτών.

Περαιτέρω, όπως η ίδια δήλωσε, ο ΣΑΕΚ θεωρεί ότι η σύσταση του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας υπό καθεστώς δημόσιου οργανισμού δε διασφαλίζει την αυτονόμηση που θα καταστήσει τα δημόσια νοσηλευτήρια ευέλικτα και ανεξάρτητα και θεωρεί ότι τα δημόσια νοσηλευτήρια πρέπει να λειτουργούν υπό καθεστώς οργανισμών ιδιωτικού δικαίου, ώστε να δρουν ευέλικτα και ανταγωνιστικά έναντι των ιδιωτικών νοσηλευτηρίων, να είναι βιώσιμα και απαλλαγμένα από τις παθογένειες των δημόσιων οργανισμών και των κρατικών/πολιτικών παρεμβάσεων. Παράλληλα, εξέφρασε τη διαφωνία της με την προτεινόμενη δημιουργία τριών διαφορετικών κατηγοριών υπαλλήλων στα δημόσια νοσηλευτήρια.

Επιπρόσθετα, η ίδια δήλωσε πως ο ΣΑΕΚ θεωρεί λανθασμένη την απόφαση για τη δημιουργία ενός μονοπωλιακού ασφαλιστικού συστήματος, αποκλείοντας έτσι το δικαίωμα του πολίτη να επιλέγει τον ασφαλιστικό φορέα που επιθυμεί να τον εξυπηρετεί. Συναφώς, δήλωσε, με την απόφαση αυτή

καταδικάζονται οι εργαζόμενοι των ασφαλιστικών εταιρειών σε ανεργία και απειλείται με συρρίκνωση ο κλάδος εργασιών γενικής φύσεως, ο κλάδος ασφάλισης υγείας, που σήμερα αποτελεί το δεύτερο μεγαλύτερο ασφαλιστικό κλάδο εργασιών γενικής φύσεως και το 14% των συνολικών ασφαλιστικών εργασιών, γεγονός που θα έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια εκατομμυρίων από την κυπριακή οικονομία. Υπό το φως των πιο πάνω, δήλωσε ότι θέση του ΣΑΕΚ είναι να παρέχεται στον πολίτη το δικαίωμα επιλογής, εκτός του ιατρού και του νοσηλευτηρίου, και του ασφαλιστικού οργανισμού που επιθυμεί να τον εξυπηρετεί.

19. ΠΑΣΙΝ

Οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΙΝ δήλωσαν πως διαχρονικά ο σύνδεσμός τους υποστηρίζει την εφαρμογή του ΓΕΣΥ και συμφωνεί με τη φιλοσοφία που το διέπει. Ωστόσο, θέση του συνδέσμου τους είναι ότι πρέπει να διασφαλιστεί ισότιμος ανταγωνισμός μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, γι' αυτό ο αυτονομημένος οργανισμός πρέπει να λειτουργήσει στη βάση των κανόνων του ιδιωτικού δικαίου.

Τέλος, οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΙΝ σημείωσαν πως απαιτείται να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα τόσο του ΓΕΣΥ όσο και των ιδιωτικών νοσηλευτηρίων, κυρίως κατά τη μεταβατική περίοδο κατά την οποία τα κρατικά νοσηλευτήρια θα επιδοτούνται από το κράτος μέχρι την τελική αυτονόμησή τους και την εφαρμογή του ΓΕΣΥ.

20. ΚΕΦΕΑ

Οι εκπρόσωποι της ΚΕΦΕΑ υποστήριξαν την ανάγκη εφαρμογής ενός βιώσιμου και αποτελεσματικού ΓΕΣΥ, το οποίο να διασφαλίζει την πρόσβαση όλων των Κυπρίων ασθενών σε αποτελεσματικά και ασφαλή φάρμακα. Συναφώς, η παροχή ποιοτικών υπηρεσιών και παράλληλα η διασφάλιση κοινωνικής συνοχής, κοινωνικής ευημερίας και προστασίας της υγείας του κυπριακού πληθυσμού είναι κεφαλαιώδους σημασίας.

Τέλος, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως η υλοποίηση του συστήματος υγείας και η ενοποίηση του ιδιωτικού με το δημόσιο τομέα θα αποτελέσει μοναδική ευκαιρία για την απάμβλυνση των μεγάλων προβλημάτων που ταλανίζουν τον τομέα της υγείας στον τόπο μας και θα δώσει την ευκαιρία για τη δημιουργία ενός συστήματος που θα διέπεται από διαφανείς διαδικασίες και το οποίο θα διασφαλίζει το δικαίωμα του ιατρού να συνταγογραφεί τα φάρμακα που θεωρεί καταλληλότερα για τους ασθενείς.

Επισημαίνεται ότι όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς υπέβαλαν γραπτώς στην επιτροπή και τις κατ' άρθρον θέσεις, απόψεις, προβληματισμούς και εισηγήσεις τους επί των προνοιών και των δύο νομοσχεδίων, ορισμένες από τις οποίες υιοθετήθηκαν και ενσωματώθηκαν στα κείμενά τους.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι κατατέθηκε στην επιτροπή μεγάλος αριθμός υπομνημάτων με τις θέσεις όλων των εμπλεκόμενων πλευρών, τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο μελέτης από την επιτροπή και βρίσκονται αρχειοθετημένα στη Βουλή και στη διάθεση κάθε μέλους της.

Στα πλαίσια της συζήτησης και της κατ' άρθρον μελέτης των νομοσχεδίων τα κυριότερα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή αφορούν τα ακόλουθα:

1. Η προτεινόμενη δημιουργία οργανισμού δημόσιου δικαίου στον οποίο θα υπάγονται τα αυτόνομα νοσηλευτήρια.
2. Τα εργασιακά ζητήματα.
3. Η προώθηση μονοασφαλιστικού συστήματος υγείας.
4. Το ύψος των εισφορών για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ και το ποσό που θα καταβάλλει ο κάθε δικαιούχος για κάθε υπηρεσία υγείας που θα λαμβάνει, δηλαδή τις συμπληρωμές.
5. Η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2016, η οποία καλεί το Υπουργείο Οικονομικών να προβεί στην εκπόνηση μελέτης αντικτύπου από την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, δεδομένου του ότι δεν έγινε ποτέ μελέτη των επιπτώσεων εντός του ΓΕΣΥ. Ειδικότερα, τέθηκε ο προβληματισμός για τις επιπτώσεις που θα έχει η εφαρμογή του ΓΕΣΥ στο ρυθμό ανάπτυξης και στα δημόσια οικονομικά, δεδομένου του ότι, όπως υποστηρίχθηκε από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών, είναι σημαντικό να γνωρίζουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς κατά πόσο θα μπορούν τα δημόσια νοσηλευτήρια να αντεπεξέλθουν στον οικονομικό ανταγωνισμό υπό καθεστώς ΓΕΣΥ.
6. Η ανάγκη απλοποίησης του συστήματος για την κάλυψη των αναγκών σε φαρμακευτικά προϊόντα και η ανάγκη πρόσβασης των ασθενών σε όλα τα φάρμακα.

Ο Υπουργός Υγείας, τοποθετούμενος σε σχέση με τα εργασιακά ζητήματα, δήλωσε πως οι δημόσιοι υπάλληλοι που θα αποσπαστούν στο νέο οργανισμό θα έχουν κατοχυρωμένα τα υφιστάμενα δικαιώματα και κεκτημένα τους. Περαιτέρω, ο κάθε δημόσιος υπάλληλος δε θα εξαναγκάζεται, αλλά θα έχει δικαίωμα να επιλέξει αν θέλει να παραμείνει δημόσιος υπάλληλος ή αν θα παραιτηθεί από τη δημόσια υπηρεσία και να

μεταφερθεί στον αυτόνομο οργανισμό με ιδιωτικό συμβόλαιο. Συναφώς, όπως δήλωσε ο ίδιος υπουργός, το υπουργείο του επεξεργάζεται κίνητρα, για να δοθεί ώθηση στους δημόσιους υπαλλήλους να υπογράψουν συμβόλαια με τον αυτόνομο οργανισμό και να αποποιηθούν τη δημοσιοϋπαλληλική τους ιδιότητα. Τέλος, επισήμανε ότι όσοι θα προσληφθούν ως νέοι υπάλληλοι, καθώς και όσοι θα μεταφερθούν από τη δημόσια υπηρεσία στον αυτόνομο οργανισμό θα υπογράψουν τριετή συμβόλαια εργασίας.

Σημειώνεται ότι έχουν κατατεθεί στο μεταξύ στη Βουλή και εξετάστηκαν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας «Οι περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2017», οι οποίοι ρυθμίζουν το εργασιακό πλαίσιο που θα εφαρμόζεται για το προσωπικό που θα προσληφθεί από τον αυτόνομο οργανισμό. Ειδικότερα, με τους εν λόγω κανονισμούς καθορίζονται οι όροι εργοδότησης των υπαλλήλων του οργανισμού, καθώς και οι διαδικασίες πρόσληψης, αξιολόγησης και πειθαρχικού ελέγχου των υπαλλήλων αυτών.

Σε σχέση με το ύψος των εισφορών υπενθυμίζεται ότι έχουν κατατεθεί στην επιτροπή τέσσερα σενάρια σχετικά με τον καθορισμό των ποσοστών εισφοράς και των συμπληρωμών. Σε όλα τα σενάρια το κράτος διατηρεί ως ποσοστό εισφοράς το 4,55% επί των αποδοχών και συντάξεων των μισθωτών, των αυτοτελώς εργαζομένων, των συνταξιούχων και των αξιωματούχων.

Για το θέμα αυτό ο Υπουργός Υγείας δήλωσε αρχικά ότι προκρίνει το σενάριο της ισόποσης κατανομής μεταξύ μισθωτών και εργοδοτών ύψους 2,85% επί των αποδοχών τους, σημειώνοντας παράλληλα ότι αυξάνοντας σταδιακά το ποσοστό εισφοράς των εργαζομένων και των εργοδοτών μειώνονται οι συμπληρωμές. Περαιτέρω, ο ίδιος ανέφερε ότι με το σενάριο που προκρίνει η εκτελεστική εξουσία οι συμπληρωμές αντανακλούν στα σημερινά ισχύοντα, οπότε ο ίδιος θεωρεί ότι κατά τεκμήριο έχουν γίνει αποδεκτές και ανεκτές από την κοινωνία.

Τέλος, ο ίδιος δήλωσε ότι, πέραν του ποσοστού που αναλογεί στο κράτος, η κυβέρνηση έχει υποχρέωση και θα καλύψει τυχόν επιπρόσθετες ανάγκες που θα προκύψουν.

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις υποστήριξαν ότι πρέπει να διατηρηθούν οι αναλογίες των ποσοστών που συμφωνήθηκαν το 2001, σύμφωνα με τις οποίες οι εργοδότες συνεισφέρουν σε μεγαλύτερο ποσοστό από τους μισθωτούς, ενώ από την άλλη οι εργοδοτικές οργανώσεις υποστήριξαν πως πρέπει να είναι ισομερής η συνεισφορά μεταξύ εργοδοτών και μισθωτών.

Πέραν των πιο πάνω, ενώπιον της επιτροπής εκφράστηκαν προβληματισμοί σε σχέση με τα ακόλουθα:

1. Το ενδεχόμενο αύξησης της εισφοράς του κράτους, ώστε να είναι πιο ανώδυνη η εισφορά εργοδοτών και μισθωτών.
2. Την ανάγκη συμπερίληψης ειδικών ρυθμίσεων για τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.
3. Την πρόνοια του νομοσχεδίου που προβλέπει υποχρεωτική καταβολή συμπληρωμής στον προσωπικό ιατρό.

Κατά το τελικό στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου από την επιτροπή, ο Υπουργός Υγείας την ενημέρωσε ότι ολοκληρώθηκε ο διάλογος μεταξύ του κράτους και των κοινωνικών εταίρων σε σχέση με το ύψος των εισφορών κάθε πλευράς για τη λειτουργία του ΓΕΣΥ και επιτεύχθηκε καταρχήν συμφωνία, την οποία συνυπέγραψε το κράτος με όλους τους κοινωνικούς εταίρους, πλην της ΟΕΒ.

Ειδικότερα, η εν λόγω συμφωνία περιλαμβάνει υποχρέωση καταβολής εισφορών κάθε μισθωτού σε ποσοστό ύψους 2,65% επί των αποδοχών του, κάθε εργοδότη, περιλαμβανομένου και του κράτους, σε ποσοστό ύψους 2,9% επί των αποδοχών κάθε μισθωτού, κάθε αυτοτελώς εργαζομένου σε ποσοστό ύψους 4% επί των αποδοχών του, κάθε συνταξιούχου σε ποσοστό ύψους 2,65% επί του ποσού της σύνταξής του και του κράτους σε ποσοστό ύψους 4,7% επί των αποδοχών και των συντάξεων των μισθωτών, των αυτοτελώς εργαζομένων, των συνταξιούχων και των προσώπων που κατέχουν οποιοδήποτε αξίωμα.

Η ΟΕΒ, όπως ενημέρωσε την επιτροπή ο γενικός διευθυντής της, δε συνυπέγραψε την πιο πάνω συμφωνία λόγω της μη ολοκλήρωσης της μελέτης οικονομικού αντικτύπου για το πραγματικό κόστος του ΓΕΣΥ.

Περαιτέρω, ο ίδιος εισηγήθηκε την προσθήκη πρόνοιας στο κείμενο του νομοσχεδίου με βάση την οποία δε θα καταβάλλεται οποιαδήποτε εισφορά πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτονόμησης των δημόσιων νοσηλευτηρίων, γιατί, όπως υποστήριξε, η καταβολή εισφορών πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτονόμησης ισοδυναμεί με φορολόγηση χωρίς την αναμενόμενη ανταπόδοση για τους ασθενείς και τους φορολογουμένους. Τέλος, εισηγήθηκε όπως, για περίοδο τριών ετών και μέχρις ότου αξιολογηθεί σε βάθος ο σχεδιασμός και η λειτουργικότητα του νέου συστήματος υγείας, δοθεί η ευκαιρία σε όσους συμπολίτες μας επιθυμούν να διατηρήσουν τα υφιστάμενα ασφαλιστικά σχέδια ή τη συμμετοχή τους σε συλλογικά ταμεία υγείας, νοουμένου ότι θα λαμβάνουν το ίδιο ελάχιστο επίπεδο υπηρεσιών που θα ελάμβαναν και υπό το καθεστώς του ΓΕΣΥ.

Υπό το φως των πιο πάνω, το Υπουργείο Υγείας, σε συνεργασία με την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ετοίμασε αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, το οποίο κατατέθηκε στην επιτροπή, στη βάση των επιμέρους απόψεων, παρατηρήσεων και εισηγήσεων που υποβλήθηκαν τόσο από εμπλεκόμενους φορείς όσο και από μέλη της επιτροπής και στο οποίο ενσωματώθηκαν μεταξύ άλλων ρυθμίσεις σε σχέση με τα ακόλουθα:

1. Το ύψος των ποσοστών καταβολής εισφοράς στο ΓΕΣΥ. Περαιτέρω, καθορίστηκε ότι η έναρξη της καταβολής της εν λόγω εισφοράς σε πρώτη φάση θα αρχίσει την 1^η Μαρτίου 2019 και σε δεύτερη φάση την 1^η Μαρτίου 2020.
2. Ζητήματα που αφορούν τον Επίτροπο Εποπτείας.
3. Η έναρξη της ισχύος επιμέρους διατάξεων του προτεινόμενου νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό διαμορφώθηκε στη βάση των πιο πάνω.

Το μέλος της επιτροπής πρόεδρος του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή εκφράζει την πρόθεσή της να παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης του όλου θέματος και για το σκοπό αυτό θα βρίσκεται σε συνεχή επαφή με το αρμόδιο υπουργείο και τους εμπλεκόμενους φορείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω τη δική μου ομιλία, κύριε Κωνσταντίνου, αλλά θεωρώ πιο ορθολογιστικό και διαδικαστικά σωστό να διαβαστεί πρώτα η συνοπτική έκθεση που ετοιμάστηκε από την επιτροπή ειδικά για την ολομέλεια και αφορά και τα τρία πρώτα θέματα της ημερήσιας διάταξης και μετά να μπούμε στους ομιλητές, όπου θα μιλήσω φυσικά εν συντομία πρώτος.

Είναι με πολλή χαρά που βλέπουμε το ενδιαφέρον πολλών προσκεκλημένων, αλλά θέλω να επαναλάβω ότι πρέπει να σεβαστείτε το χώρο που βρίσκεστε και τις διαδικασίες, είτε σας αρέσουν αυτά που λέμε είτε δε σας αρέσουν. Να έχετε τον τρόπο έκφρασης εκεί που πρέπει.

Ναι, κύριε Κωνσταντίνου.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τα πρώτα τρία θέματα της σημερινής ημερήσιας διάταξης σε μεγάλο αριθμό συνεδριάσεών της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 3 Νοεμβρίου 2016 και 1^{ης} Ιουνίου 2017. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής -κύριε υπουργέ, με συγχωρείτε- ο Υπουργός Υγείας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι παράλειψή μου, κύριε Κωνσταντίνου, που δε χαιρέισα την παρουσία του υπουργού και καλά κάνετε που το λέτε εσείς.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

...συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες του υπουργείου του και όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς και οργανώσεις που καταγράφονται στις σχετικές εκθέσεις που έχουν κυκλοφορήσει στην ολομέλεια του σώματος, στις οποίες περιλαμβάνονται οι θέσεις, απόψεις, προβληματισμοί και εισηγήσεις ενός εκάστου.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η ίδρυση οργανισμού δημόσιου δικαίου ο οποίος θα αναλάβει την ευθύνη της λειτουργίας όλων των δημόσιων νοσηλευτηρίων και των κέντρων παροχής πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας στις περιοχές που ελέγχονται από τη Δημοκρατία, καθώς και την ευθύνη για εφαρμογή της διοικητικής και οικονομικής αυτονομίας στα δημόσια νοσηλευτήρια.

Δε θα αναφερθώ ειδικότερα στους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετημάτων, αφού αυτοί περιλαμβάνονται αναλυτικά στις εκθέσεις που έχουν κυκλοφορήσει στην ολομέλεια και βρίσκονται ενώπιόν σας.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμου, ώστε να επιτευχθεί η πλήρης εναρμόνισή του με την Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη διαφάνεια των μέτρων που ρυθμίζουν τον καθορισμό των τιμών των φαρμάκων για ανθρώπινη χρήση και την κάλυψη του κόστους τους στα πλαίσια των εθνικών ασφαλιστικών συστημάτων υγείας, καθώς και η διασφάλιση της καλύτερης λειτουργίας του Γενικού Συστήματος Υγείας, με απώτερο σκοπό τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου και πιο λειτουργικού νομοθετικού πλαισίου για την εισαγωγή του ΓΕΣΥ, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες των ασθενών για παροχή σε αυτούς υψηλού επιπέδου υπηρεσιών φροντίδας υγείας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τον Υπουργό Υγείας, ο νόμος που προβλέπει για την εισαγωγή του ΓΕΣΥ ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων το 2001 και καθορίζει σε γενικές γραμμές τα πλαίσια λειτουργίας του συστήματος υγείας στην Κύπρο. Με βάση το νόμο αυτό, διορίστηκε το διοικητικό συμβούλιο του ΟΑΥ, το οποίο προώθησε την εφαρμογή του εν λόγω συστήματος. Ο λεπτομερής σχεδιασμός του ΓΕΣΥ ο οποίος προτείνεται στο νομοσχέδιο, ανέφερε ενημερωτικά ο ίδιος υπουργός, έγινε με τη βοήθεια του συμβουλευτικού οίκου “McKinsey”, με στόχο και σκοπό να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά όλα τα προβλήματα, οι στρεβλώσεις και τα αδιέξοδα, οικονομικά και λειτουργικά, που παρατηρούνται στο σημερινό τρόπο λειτουργίας του τομέα της υγείας στην Κύπρο. Επιπρόσθετα, ο προτεινόμενος με το νομοσχέδιο σχεδιασμός του ΓΕΣΥ υιοθετεί τις βέλτιστες πρακτικές που εφαρμόζονται στα συστήματα υγείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την αναλογιστική μελέτη του οίκου “Mercer”, κατά την εκπόνηση της οποίας λήφθηκαν υπόψη οι πρόσφατες αλλαγές στο οικονομικό περιβάλλον και οι παραδοχές για την οικονομία που ετοίμασε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι θα εκδοθούν δυνάμει του άρθρου 46 του προτεινόμενου περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμου του 2017, είναι η ρύθμιση του εργασιακού πλαισίου που θα εφαρμόζεται για το προσωπικό που θα προσληφθεί από τον αυτόνομο οργανισμό ο οποίος θα ιδρυθεί με βάση τις διατάξεις του πιο πάνω νόμου.

Ειδικότερα, με τους υπό συζήτηση κανονισμούς καθορίζονται οι όροι εργοδότησης των υπαλλήλων του οργανισμού, καθώς και οι διαδικασίες πρόσληψης, αξιολόγησης και πειθαρχικού ελέγχου αυτών. Περαιτέρω, με τις πρόνοιές τους αναμένεται να επιτευχθεί ένας σύγχρονος τρόπος διοίκησης και καλύτερης αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού του οργανισμού, που θα συμβάλουν αφενός στην παροχή αναβαθμισμένης ποιότητας υπηρεσιών υγείας στη χώρα μας και αφετέρου στη διοικητική και λειτουργική αναβάθμιση των κρατικών νοσηλευτηρίων, ώστε αυτά να καταστούν ανταγωνιστικά και ευέλικτα στα πλαίσια της επικείμενης εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας.

Ο Υπουργός Υγείας, τονίζοντας την ανάγκη απαλλαγής της δημόσιας υγείας από τις παθογένειες του δημόσιου τομέα, καθώς και ότι απαιτείται να δοθεί προοπτική στα δημόσια νοσηλευτήρια να ανταγωνιστούν τα ιδιωτικά, δήλωσε ότι με τους υπό συζήτηση κανονισμούς επιδιώκεται η δημιουργία ενός ευέλικτου εργασιακού περιβάλλοντος μέσα από το οποίο δε θα επηρεάζεται η ελεύθερη επιλογή των ήδη υπηρετούντων δημόσιων υπαλλήλων ως προς τη μετάβασή τους στο νέο υπό ίδρυση αυτόνομο οργανισμό. Περαιτέρω, διαβεβαίωσε την επιτροπή ότι θα διατηρηθούν στο ακέραιο τα κεκτημένα δικαιώματα των δημόσιων υπαλλήλων που θα επιλέξουν να αποχωρήσουν από το δημόσιο τομέα και να ενταχθούν στο νέο οργανισμό.

Στα πλαίσια της συζήτησης επί των προνοιών των δύο νομοσχεδίων από την επιτροπή, στην παρουσία όλων των εμπλεκόμενων φορέων και οργανώσεων, ο Υπουργός Υγείας αναφέρθηκε στις διαβουλεύσεις που προηγήθηκαν της κατάθεσής τους στη Βουλή μεταξύ του Προέδρου της Δημοκρατίας και των πολιτικών αρχηγών και στις αποφάσεις που λήφθηκαν, οι οποίες έθεσαν τα όρια εντός των οποίων ενήργησε ο ίδιος. Σύμφωνα με τον ίδιο αξιωματούχο, οι εν λόγω αποφάσεις περιλάμβαναν την ταυτόχρονη κατάθεση του νομοσχεδίου που αφορά την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων και του νομοσχεδίου που αφορά το ΓΕΣΥ, ώστε να καταστεί δυνατή η από κοινού μελέτη τους από τη Βουλή. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον Υπουργό Υγείας, η μεταρρύθμιση την οποία επιχειρεί να επιφέρει η εκτελεστική εξουσία, αρχής γενομένης με τα υπό συζήτηση νομοσχέδια, εστιάζει στον τελικό στόχο, που είναι η εισαγωγή του ΓΕΣΥ.

Επισημαίνεται ότι όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς υπέβαλαν τόσο προφορικά όσο και γραπτώς τις θέσεις, απόψεις, προβληματισμούς και εισηγήσεις τους επί των προτεινόμενων νομοθετημάτων, οι οποίες λήφθηκαν υπόψη από την επιτροπή στο στάδιο της μελέτης τους και ορισμένες εκ των οποίων υιοθετήθηκαν και ενσωματώθηκαν στα κείμενα των υπό συζήτηση νομοθετημάτων.

Στα πλαίσια της συζήτησης και της κατ' άρθρον μελέτης των δύο νομοσχεδίων τα κυριότερα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή αφορούν τα ακόλουθα:

1. Την προτεινόμενη δημιουργία οργανισμού δημόσιου δικαίου στον οποίο θα υπάγονται τα αυτόνομα νοσηλευτήρια.
2. Τα εργασιακά ζητήματα.
3. Την πρόωξη μονοασφαλιστικού συστήματος υγείας.

4. Το ύψος των εισφορών για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ και το ποσό που θα καταβάλλει ο κάθε δικαιούχος για κάθε υπηρεσία υγείας που θα λαμβάνει, δηλαδή τις συμπληρωμές.
5. Το ενδεχόμενο κάλυψης από το κράτος για περίοδο που δε θα υπερβαίνει τα πέντε έτη μετά την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας τυχόν ελλειμμάτων που θα παρουσιάζει ο οργανισμός.

Στο στάδιο της μελέτης των κανονισμών από την επιτροπή ο Υπουργός Υγείας πραγματοποίησε εκ νέου συναντήσεις και περαιτέρω διαβουλεύσεις με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και οργανώσεις, με στόχο την επίλυση των διάφορων ζητημάτων για τα οποία διατυπώθηκαν διαφωνίες, ώστε να επιτευχθεί η κατά το δυνατό μέγιστη συναίνεση επί του κειμένου των κανονισμών που θα τεθούν προς έγκριση από τη Βουλή. Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω διαβούλευσης, το Υπουργείο Υγείας κατέθεσε αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου και των κανονισμών με κυριότερες τροποποιήσεις τις ακόλουθες:

1. Διαμορφώθηκαν οι κατηγορίες του προσωπικού με τις οποίες θα στελεχώνεται ο οργανισμός.
2. Καθορίστηκε ότι μόνο απόσπαση δημόσιων υπαλλήλων θα γίνεται στο νέο οργανισμό και δε θα γίνονται μετακινήσεις ή μεταθέσεις δημόσιων υπαλλήλων.
3. Καθορίστηκαν ζητήματα σε σχέση με την πειθαρχική διαδικασία που θα ακολουθείται.
4. Ικανοποιήθηκαν επιμέρους αιτήματα των εμπλεκόμενων φορέων όσον αφορά την καταβολή τιμαριθμικού επιδόματος, τη μισθοδοτική αύξηση και την άδεια ασθένειας των υπαλλήλων του οργανισμού.

Σημειώνεται ότι ο Υπουργός Υγείας, για να καθησυχάσει την κυριότερη ανησυχία όλων των εργαζομένων αναφορικά με το ζήτημα της διασφάλισης της εργασίας τους, προέβη σε δήλωση σύμφωνα με την οποία ο υφιστάμενος αριθμός των θέσεων που περιλαμβάνεται στον κρατικό προϋπολογισμό για τα δημόσια νοσηλευτήρια θα αποτελεί την ελάχιστη δομή που θα ισχύει για τους υπηρετούντες υπαλλήλους του αυτόνομου οργανισμού, περιλαμβανομένων των αποσπασμένων δημόσιων υπαλλήλων, για πέντε χρόνια τουλάχιστον από την έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου και των σχετικών κανονισμών.

Περαιτέρω, ο ίδιος δήλωσε ότι, σε περίπτωση που οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο υπηρετεί στη δημόσια υπηρεσία επιλέξει να απολέσει το δημοσιοϋπαλληλικό καθεστώς και να εργοδοτηθεί με νέο συμβόλαιο από τον οργανισμό, οι δομές δύναται να διαφοροποιούνται και να αναπροσαρμόζονται, τηρώντας όμως την ίδια τουλάχιστον αναλογία θέσεων εισδοχής και θέσεων προαγωγής με την υφιστάμενη σε όλα τα επίπεδα ανελικτικών θέσεων. Τέλος, ο ίδιος τόνισε ότι ο συνολικός αριθμός θέσεων ανά πάσα στιγμή δε δύναται να διαφοροποιηθεί προς τα κάτω κατά τη διάρκεια της πιο πάνω περιόδου των πέντε ετών.

Κατά το τελικό στάδιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής επί των προνοιών του νομοσχεδίου που αφορά την αυτονόμηση ο Υπουργός Υγείας, έπειτα από σχετική εισήγηση που υποβλήθηκε από βουλευτές και αφού εξασφάλισε έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο, διαμόρφωσε περαιτέρω το κείμενο του νομοσχεδίου, ώστε σε αυτό να περιληφθεί πρόνοια σύμφωνα με την οποία το κράτος δύναται να καλύπτει διά χρηματοδότησης τυχόν ελλείμματα του οργανισμού για τα πέντε πρώτα χρόνια που θα ακολουθήσουν, αμέσως μετά την εισαγωγή και λειτουργία της εξωνοσοκομειακής φροντίδας υγείας του Γενικού Συστήματος Υγείας, στη βάση των διατάξεων του περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμου και των σχετικών περί κρατικών ενισχύσεων προνοιών της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σημειώνεται ότι η πιο πάνω χρηματοδότηση θα τελεί υπό την προϋπόθεση της ομαλής τήρησης της διαδικασίας υλοποίησης της οικονομικής και διοικητικής αυτονόμησης κατά τις κατευθυντήριες οδηγίες που θα εκδίδει κατά καιρούς το Υπουργικό Συμβούλιο, κατόπιν σχετικής εισήγησης του Υπουργού Υγείας.

Κατά το τελικό στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου για το ΓΕΣΥ από την επιτροπή ο Υπουργός Υγείας την ενημέρωσε ότι ολοκληρώθηκε ο διάλογος μεταξύ του κράτους και των κοινωνικών εταίρων σε σχέση με το ύψος των εισφορών κάθε πλευράς για τη λειτουργία του ΓΕΣΥ και επιτεύχθηκε καταρχήν συμφωνία, την οποία συνυπέγραψε το κράτος με όλους τους κοινωνικούς εταίρους πλην της ΟΕΒ.

Ειδικότερα, η εν λόγω συμφωνία περιλαμβάνει υποχρέωση καταβολής εισφορών κάθε μισθωτού σε ποσοστό ύψους 2,65% επί των αποδοχών του, κάθε εργοδότη, περιλαμβανομένου και του κράτους, σε ποσοστό ύψους 2,9% επί των αποδοχών κάθε μισθωτού, κάθε αυτοτελώς εργαζομένου σε ποσοστό ύψους 4% επί των αποδοχών του, κάθε συνταξιούχου σε ποσοστό ύψους 2,65% επί του ποσού της σύνταξής του και του κράτους σε ποσοστό ύψους 4,7% επί των αποδοχών και των συντάξεων των μισθωτών, των αυτοτελώς εργαζομένων, των συνταξιούχων και των προσώπων που κατέχουν οποιοδήποτε αξίωμα.

Υπό το φως των πιο πάνω, το Υπουργείο Υγείας διαμόρφωσε το κείμενο του νομοσχεδίου για το ΓΕΣΥ στο οποίο ενσωματώθηκαν ρυθμίσεις σε σχέση με τα ακόλουθα:

1. Το ύψος των ποσοστών καταβολής εισφοράς στο ΓΕΣΥ, με έναρξη της καταβολής σε πρώτη φάση την 1^η Μαρτίου 2019 και σε δεύτερη φάση την 1^η Μαρτίου 2020.
2. Ζητήματα που αφορούν τον Επίτροπο Εποπτείας.

3. Την έναρξη της ισχύος επιμέρους διατάξεων του προτεινόμενου νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης και των δύο νομοσχεδίων σε νόμους και της έγκρισης των κανονισμών, όπως αυτά διαμορφώθηκαν στη βάση των πιο πάνω.
2. Το μέλος της επιτροπής πρόεδρος του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση των νομοσχεδίων και των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή εκφράζει την πρόθεσή της να παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης του όλου θέματος και για το σκοπό αυτό θα βρίσκεται σε συνεχή επαφή με το αρμόδιο υπουργείο και τους εμπλεκόμενους φορείς.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον πρόεδρο της επιτροπής Υγείας, τον κ. Κωνσταντίνου.

Κύριοι συνάδελφοι,

Τα νομοθετήματα για το ΓΕΣΥ, τα οποία βρίσκονται σήμερα ενώπιον της ολομέλειας, θεωρώ ότι είναι από τα σημαντικότερα σχέδια νόμου που είχε ποτέ μελετήσει η κυπριακή Βουλή. Το υφιστάμενο σχέδιο υγείας, με τη σημερινή του μορφή και με τις διάφορες αναπροσαρμογές μέσα από τα χρόνια που πέρασαν, έχει δημιουργηθεί από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ακολούθησαν διάφορες εκθέσεις, μελέτες, εισηγήσεις και επανεκτιμήσεις μέχρι το 2001, που ψηφίζεται ο νόμος για το ΓΕΣΥ και ίδρυση του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας.

Αυτά τα νομοθετήματα θα θέσουν τις βάσεις για μια ριζική μεταρρύθμιση στον τομέα της υγείας, αφού για πρώτη φορά δημιουργείται ουσιαστικά σύστημα υγείας στην Κύπρο. Θέλω να χαιρετίσω την ενέργεια του Υπουργού Υγείας να φέρει ενώπιον της Βουλής ολοκληρωμένες προτάσεις, μεταφέροντας έτσι την ευθύνη στο νομοθετικό σώμα, για να τις μελετήσει.

Το νομοθετικό σώμα ανάλαβε πλήρως τις ευθύνες του και με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να ευχαριστήσω την επιτροπή Υγείας και τον πρόεδρό της, τους λειτουργούς και ιδιαίτερα τη γραμματέα της Επιτροπής Υγείας, για τη συστηματική, επίπονη και αποτελεσματική δουλειά, που ανέλαβαν αμέσως μετά την κατάθεση του νομοσχεδίου, την 21^η Οκτωβρίου 2016 μέχρι και σήμερα. Το αποτέλεσμα αυτής της συλλογικής δουλειάς το έχουμε σήμερα μπροστά μας, με τελικές εμπειριστατωμένες εκθέσεις που προέκυψαν από τις επαφές και τις εισηγήσεις όλων των ενδιαφερομένων.

Να υπενθυμίσω το σώμα ότι το νομοσχέδιο που τροποποιούσε την υφιστάμενη νομοθεσία για το ΓΕΣΥ κατατέθηκε στη Βουλή το 2007, πριν δέκα χρόνια. Αποτέλεσε αντικείμενο συζήτησης στην αρμόδια επιτροπή, ωστόσο δεν προωθήθηκε στην ολομέλεια του σώματος. Έκτοτε, τόσο τον Ιανουάριο του 2016 όσο και τον Ιούνιο του 2016, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τον Υπουργό Υγείας για τις προθέσεις και τον σχεδιασμό του υπουργείου του επί του όλου θέματος. Στη συνέχεια, ως αποτέλεσμα των πιο πάνω σχεδιασμών, την 21^η Οκτωβρίου 2016 κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων τα νομοσχέδια για την αυτονόμηση και για το ΓΕΣΥ και οι κανονισμοί στις 7 Απριλίου 2017. Είναι εδώ που αξίζει να σημειωθεί η σκληρή, επίμονη και αποτελεσματική δουλειά που έκαμε αυτή η Βουλή και ιδιαίτερα αυτή η επιτροπή Υγείας. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας διεξήγαγε συστηματικά και συνολικά δεκατέσσερις συνεδριάσεις από τις 3 Νοεμβρίου 2016 μέχρι και την 1^η Ιουνίου 2017. Στα πλαίσια των εν λόγω συνεδριάσεων είχε την ευκαιρία να ακούσει όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και οργανώσεις, οι οποίοι κατέθεσαν τόσο γραπτώς όσο και προφορικά τις απόψεις τους.

Είχα την ευκαιρία να πραγματοποιήσω κατ' ιδίαν συναντήσεις για συζήτηση του όλου θέματος με τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο, στις 9 Νοεμβρίου 2016, και με την Κοινωνική Συμμαχία για το ΓΕΣΥ, στις 7 Μαρτίου 2017, η οποία αποτελείται από την ομοσπονδία των ασθενών, τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, τις οργανώσεις καταναλωτών και συνταξιούχων και τις οργανώσεις αναπήρων.

Παρακολούθησα στενά τις εργασίες μελέτης των υπό συζήτηση νομοθετημάτων από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας και γνωρίζω το δύσκολο έργο που έχει διεκπεραιώσει λόγω της πολυπλοκότητας του όλου θέματος. Ειδικότερα, απασχόλησαν την επιτροπή σοβαρά ζητήματα για τα οποία είχαν κατατεθεί διστάμενες απόψεις. Στην προσπάθειά της η επιτροπή για επίτευξη συγκλήσεων στα διάφορα ζητήματα κάλεσε επανειλημμένα τον αρμόδιο υπουργό για περαιτέρω διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς, ώστε να αποτραπεί το ενδεχόμενο ματαίωσης των προσπαθειών. Πράγματι, στο τελικό στάδιο της μελέτης των προτεινόμενων νομοθετημάτων και έπειτα από διαβουλεύσεις του Υπουργού Υγείας με τις

εμπλεκόμενες οργανώσεις, επήλθε συμφωνία επί των εργασιακών ζητημάτων σε καθεστώς αυτονομίας των δημόσιων νοσηλευτηρίων. Περαιτέρω, έπειτα από την εκ νέου διεξαγωγή διαλόγου με τους κοινωνικούς εταίρους σε σχέση με το φλέγον θέμα του ύψους των εισφορών που θα κληθεί να καταβάλει η κάθε πλευρά για τη λειτουργία του ΓΕΣΥ, έγινε κατορθωτή η επίτευξη συμφωνίας, την οποία συνυπέγραψε το κράτος με όλους τους κοινωνικούς εταίρους πλην της ΟΕΒ.

Τέλος, ο Υπουργός Υγείας διαβίβασε στο Υπουργικό Συμβούλιο θέση που υποβλήθηκε από βουλευτές και εξασφάλισε ακολούθως την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου για συμπερίληψη πρόνοιας στο νομοσχέδιο για την αυτονομία. Με βάση την πρόνοια αυτή, θα παρέχεται η δυνατότητα στο κράτος να καλύπτει διά χρηματοδότησης τυχόν ελλείμματα του οργανισμού για τα πέντε πρώτα χρόνια που θα ακολουθήσουν αμέσως μετά την εισαγωγή και λειτουργία της εξωνοσοκομειακής φροντίδας υγείας του Γενικού Συστήματος Υγείας.

Με τη σημερινή ψήφιση των νομοσχεδίων και έγκριση των κανονισμών για το ΓΕΣΥ ολοκληρώνεται το πρώτο μεγάλο βήμα των μεταρρυθμίσεων στον τομέα της υγείας. Δεν ολοκληρώνεται όμως το σχέδιο υγείας. Για να ολοκληρωθεί το σχέδιο υγείας, χρειάζεται να καταβάλουμε κάθε προσπάθεια, ούτως ώστε να υλοποιηθούν το συντομότερο δυνατό και χωρίς παλινδρομήσεις οι δεσμεύσεις που έχουμε όλοι αναλάβει σε κοινοβουλευτικό επίπεδο και όχι μόνο.

Για να επιτευχθεί τούτο, χρειάζεται, πρώτον, να εγκύψουμε όλοι συλλογικά στον τρόπο εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας και, δεύτερον, υπουργός, κυβέρνηση και Βουλή να προχωρήσουν τάχιστα, χωρίς καθυστερήσεις στα επιπλέον νομοσχέδια που χρειάζονται, για να συμπληρωθεί το νομοθετικό πλαίσιο που αφορά τον εθνικό μηχανισμό φαρμάκων, την ηλεκτρονική υγεία, τη ρύθμιση των πανεπιστημιακών κλινικών, καθώς και τους ανάλογους κανονισμούς.

Δηλώνω ότι θα αναλάβω προσωπικά την παρακολούθηση της πιο πάνω διαδικασίας και κάνω έκκληση προς τον πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής Υγείας να παρακολουθούν στενά μέσα στα πλαίσια του κοινοβουλευτικού ελέγχου το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης όλων των δεσμεύσεων.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να πω ότι τα νομοσχέδια που βρίσκονται ενώπιον του σώματος για ψήφιση και έγκριση, όπως ήδη έχω αναφέρει, ίσως να είναι από τα σημαντικότερα νομοσχέδια που είχαμε να μελετήσουμε. Βρισκόμαστε σήμερα σε ένα κομβικό σημείο, αφού παράγοντες όπως η γήρανση του πληθυσμού, η πρόοδος της ιατρικής επιστήμης και της τεχνολογίας απαιτούν ολοένα και μεγαλύτερα κόστη για τις υπηρεσίες υγείας.

Ο σημαντικότερος παράγοντας όμως, τον οποίο δε θα πρέπει να αγνοούμε, είναι η υποχρέωση που έχουμε απέναντι στον κυπριακό λαό, που ταλαιπωρείται εδώ και τόσα χρόνια από ένα μη σύστημα υγείας, που τόσες φορές έχουμε ακούσει ότι βρίσκεται στον αναπνευστήρα. Ένα καθολικό, ολοκληρωμένο, ισότιμο, δίκαιο σύστημα, που θα στηρίζεται στην κοινωνική αλληλεγγύη, αλλά ταυτόχρονα να είναι και οικονομικά βιώσιμο θα φέρει στην Κύπρο πάρα πολλά οφέλη. Μέσω του υγειονομικού ελέγχου (Medical audit) πρώτα από όλα θα αναβαθμιστεί η ποιότητα των υπηρεσιών υγείας, θα υπάρχει διαφάνεια και σωστή διαχείριση του κινδύνου. Θα υπάρχει κλινική αποτελεσματικότητα, αναβάθμιση της ιατρικής εκπαίδευσης και της κατάρτισης του ιατρικού προσωπικού. Θα υπάρχουν οι ευκαιρίες για ανάπτυξη της έρευνας και θα δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για επενδύσεις και ανάπτυξη στον ιατρικό τουρισμό, αλλά και σε τομείς πολλούς παρεμφερείς.

Με όλα αυτά τα δεδομένα δε θα ήταν υπερβολή αν έλεγα ότι η Κύπρος μπορεί να καταστεί περιφερειακό κέντρο εκπαίδευσης και έρευνας και παροχής ιατρικών υπηρεσιών, φτάνει να προχωρήσουμε αποφασιστικά και χωρίς δισταγμούς να αξιοποιήσουμε στο μέγιστο δυνατό το νέο περιβάλλον που θα δημιουργηθεί μετά την ψήφιση των νομοσχεδίων σήμερα.

Θα δώσω τώρα το λόγο επί θέματος αρχής σε ομιλητές. Ποιοι θέλουν να μιλήσουν; Έχω και ένα κατάλογο εδώ· θα ξεκινήσω από τον κατάλογο, αν δεν υπάρχει ένσταση.

Ο κ. Παύλος Μυλωνάς.

Υπάρχουν οι χρόνοι, αν μπορείτε να μιλήσετε λιγότερο και να πείτε τα ίδια και ίσως και σημαντικότερα, όταν τα σκεφτείτε καλύτερα, εξυπηρετούμαστε όλοι και εξυπηρετείται και η ταχύτητα στην ψήφιση των νομοσχεδίων.

Τι είναι, κύριε Αδάμου;

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα πάμε με τη λίστα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ό,τι θέλεις κάμε.

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Δεν είναι ό,τι θέλω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ό,τι μου πεις εσύ. Θέλεις να μιλήσεις πρώτος; Να σε βάλω πρώτο, ύστερα από τον Παύλο εννωώ.

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Υποτίθεται ότι υπάρχει λίστα. Θα πάμε με τη λίστα ή θα πάμε με το ηλεκτρονικό σύστημα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τη λίστα θα πάω, αλλά, αν υπάρχει κάποια απαίτηση, να το δούμε.

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Εντάξει, εγώ ήθελα να ξέρω, διότι πατούν τα κουμπιά συνέχεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυλωνάς έχει το λόγο και οι γραμματείς καταγράφουν το χρόνο.

Παρακαλώ.

Π. ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κύριε υπουργέ, καλοσωρίσατε,

Κύριε Πρόεδρε,

Πριν περάσω στο Γενικό Σύστημα Υγείας δε θα μπορούσα να μην σχολιάσω μια αναφορά του επιτρόπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ευρώπη. Έχω την εντύπωση ότι δεν είναι αυτή η Ευρώπη που ίσως οραματιζόμαστε οι περισσότεροι από εμάς. Όσο και να την ωραιοποιούμε, δυστυχώς έχουμε φτωχοποιήσει μεγάλες ομάδες των πληθυσμών χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν υπάρχει Ευρωπαϊκή Ένωση· δεν υπάρχει Ευρωπαϊκή Ένωση πολιτικά, στρατιωτικά, δίπλα μας σκοτώνονται αθώα παιδιά, πρόσφυγες μετανάστες, φτηνό εργατικό δυναμικό. Δυστυχώς, αυτή η Ευρωπαϊκή Ένωση λειτουργεί περισσότερο ως ένα εργαλείο οικονομικών και μόνο συμφερόντων, κάτι το οποίο δεν εκφράζει πάρα πολλούς από εμάς δυστυχώς.

Έρχομαι στο δικό μας θέμα της υγείας, που ουσιαστικά αντικατοπτρίζει, κατά την άποψή μου, τη γενικότερη παρακμή της κοινωνίας μας. Μιας πολιτείας και μιας κοινωνίας που παρακολουθούσε αμήχανη τη λεηλασία της δημόσιας υγείας και όχι τυχαία και όχι βεβαίως χωρίς στόχους και συμφέροντα ή συνδικαλιστικές και άλλες επιχειρηματικές δράσεις κάποιων οι οποίοι βολεύονταν με μια δημόσια υγεία που αργοπέθαινε. Και την παρακολουθούσαμε όλοι περισσότερο αμήχανα ή ανίκανοι να αντιδράσουμε. Νομίζω ότι οι περισσότεροι από τους βουλευτές ή σχεδόν όλοι οι βουλευτές έχουν αντιμετωπίσει ή αντιμετωπίζουν καθημερινά τις τραγικές συνέπειες αυτού του συστήματος που αργοπέθαινε, που δεν μπορούσε να εξυπηρετήσει τον πολίτη, με παιδιά, ηλικιωμένους, ανθρώπους που δεν μπορούσαν να ανταποκριθούν σε αυτό που τους στέλναμε, να βρουν την υγεία τους δηλαδή στα ιδιωτικά νοσηλευτήρια, που έχουν μετατραπεί και αυτά σε εμπορευματοποιημένο σύστημα και μικρό εργαλείο χρήσης στην πιο αδύναμη στιγμή του ανθρώπου που βρίσκεται μπροστά στο φάσμα της υγείας, της ζωής και του θανάτου.

Φτάσαμε μετά από αρκετά χρόνια, για να υπενθυμίσω ότι το 2001 ξαναψηφίστηκε το νομικό πλαίσιο, δυστυχώς μετά από τόσα χρόνια να ξανακουβεντιάζουμε άλλα πρόσωπα στο κοινοβούλιο τα ίδια θέματα. Θυμίζω ξανά την περίφημη δήλωση του Τάσσου Παπαδόπουλου, όταν προσπαθούσε ξανά και αυτός να πετύχει κάτι, και δεν το πέτυχε, και βρεθήκαμε ξαφνικά με έναν Υπουργό Υγείας, τον κ. Παμπορίδη, να προσπαθεί να πολεμήσει και εντός σπιτιού και εκτός σπιτιού και με την κοινωνία, για να πετύχει κάποια πράγματα. Ακόμα και με εκβιασμούς, κύριε υπουργέ, και καλά κάνατε, έμμεσους ή άμεσους, πετύχατε να μας φέρετε ένα πρόγραμμα, ένα σύστημα υγείας, το οποίο ελπίζουμε ότι θα πάρει σάρκα και οστά στην πορεία του χρόνου.

Το γεγονός ότι η Κύπρος και οι πολίτες χρειάζονται αυτό το σύστημα υγείας δεν το αμφισβητεί κανείς. Από καιρό έχει καταρρεύσει το προηγούμενο σύστημα και ήμασταν κατώτεροι των περιστάσεων. Γιατί πρέπει να εφαρμόσουμε το ΓΕΣΥ; Πρέπει να εφαρμόσουμε το ΓΕΣΥ, γιατί απλούστατα σε εκείνη τη δύσκολη στιγμή του πολίτη, του ανθρώπου, θα πρέπει να υπάρχει ο απαραίτητος μηχανισμός ανταπόδοσης της οφειλόμενης υπηρεσίας και υποχρέωσης της πολιτείας προς αυτόν.

Πρέπει και είναι καθήκον μας να στηρίξουμε το Γενικό Σύστημα Υγείας. Εάν υπάρχουν προβλήματα, εάν υπάρχουν σκέψεις για αλλαγές, μπορούμε να τις κάνουμε αργότερα. Τα βασίλεια στον τομέα της υγείας, όπως και τα βασίλεια στην υπόλοιπη κοινωνία, πρέπει να καταργηθούν, να καταστραφούν, να συντριβούν. Το

συζητούμε δύο δεκαετίες τουλάχιστον. Ξεκίνησε το 2001, όταν ψηφίστηκε η αρχική νομοθεσία. Βεβαίως, στην πορεία του χρόνου και πολιτικές δυνάμεις και κόμματα και πολιτεία γενικότερα αδυνατούσαν να συγκρουστούν με τα κατεστημένα. Πλήρωσε ο Κύπριος πολίτης, να το υπενθυμίσω και αυτό, δεκάδες εκατομμύρια σε μελέτες, μισθούς, για να φτάσουμε μετά από δεκαετίες επιτέλους στο τέλος. Το υφιστάμενο σύστημα δεν υπάρχει για όσους το ζουν καθημερινά και είναι οι απλοί πολίτες. Τα νοσοκομεία έχουν καταρρεύσει, οι πολίτες πεθαίνουν σε λίστες αναμονής, ή αν δεν πεθαίνουν προσεύχονται στο Θεό να βοηθήσει να μην πεθάνουν. Πληρώνουν αδρά, όσοι μπορούν να πληρώσουν αδρά, τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια και τις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες. Αυτή την εικόνα, για να μην την κάνω περισσότερο μελανή, θα πρέπει να την καταστρέψουμε και να συγκρουστούμε με όσους επιδιώκουν και θα επιδιώξουν, είμαι σίγουρος, αργότερα να ανατρέψουν αυτούς τους σχεδιασμούς.

Συζητούσαμε και συζητούμε για εργασιακά δικαιώματα και συμφέροντα των ασφαλιστικών εταιρειών, που υπάρχουν και είναι φυσιολογικό και νόμιμο, για εισφορές των εργοδοτών και των εργαζομένων, αν οι δημόσιοι υπάλληλοι πρέπει να συνεισφέρουν ή όχι. Δε βλέπαμε ότι οι διπλανοί μας αργοπέθαιναν ή κρατούσαν τον πόνο εντός των τεσσάρων τοίχων του σπιτιού τους. Πόσοι συμπολίτες μας έψαχναν τον προληπτικό έλεγχο και δεν μπορούσαν να τον κάνουν στα ιδιωτικά νοσηλευτήρια. Δεν είμαι σίγουρος ότι όλοι γνωρίζουμε πόσα κοστίζει το αυτονόητο. Δεν είμαι σίγουρος, γιατί πολλές φορές ο λαός λέει ότι οι ηγεσίες, οι άρχοντές μας, πηγαίνουν στο εξωτερικό να βρουν την υγεία τους ή στα ακριβά ιδιωτικά νοσηλευτήρια. Το αξιοπερίεργο είναι ότι βρίσκουν συμμάχους οι άρχοντες και οι σύμμαχοι αυτοί ξέρετε ποιοι είναι; Συνήθως είμαστε εμείς, οι υπόλοιποι, οι οποίοι για διάφορους λόγους αναζητούμε όπως και για άλλα θέματα τα ψίχουλα που απομένουν από το τραπέζι, από το φαγοπότι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε δύο λεπτά, κύριε Μυλωνά.

Π. ΜΥΛΩΝΑΣ:

Επιτέλους, και θα το πω ξανά, ο κ. Παμπορίδης έξιπνα εκβίασε όλους μας και μας εκβίασε σωστά, και την κοινωνία και τα κόμματα και την πολιτεία, ακόμη και το Προεδρικό και τον συγχαίρω γι' αυτό.

Θα κλείσω μόνο με κάτι που διαβάσαμε όλοι σήμερα στις εφημερίδες, για έναν ογδοντάχρονο που λαμβάνει μια σύνταξη €350 και τον έστειλαν να πάρει φάρμακα τα οποία δεν μπορούσαν να συνταγογραφήσουν τα δημόσια φαρμακεία, τα κρατικά. Αν ήταν ο παππούς, αν ήταν ο γιος μας ο οποίος πάσχει από σοβαρή ασθένεια και θέλει να πάει στο εξωτερικό; Αν ήταν ο αδελφός μας ο οποίος πάσχει; Θα παρακαλούσαμε κάποιους, για να μας βοηθήσουν. Και αν δεν μπορούσαμε να παρακαλέσουμε; Απλώς θα εκάμναμε το μνημόσυνο θυμωμένοι απλά και εκφράζοντας την αγανάκτησή μας, σήμερα εγώ από το βήμα της Βουλής ή από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ή ο καθένας να κουβαλήσει τον πόνο του ξανά στους τέσσερις τοίχους του σπιτιού του.

Συγχαίρω όλες τις πολιτικές δυνάμεις και είμαι ευτυχής που επιτέλους μπαίνει το νερό στο αυλάκι.

Να είστε καλά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Μυλωνά. Μέσα στο χρόνο σας και λιγότερο.

Ο κ. Χρίστου.

Θα πάρετε όλο το χρόνο; Πόσα λεπτά θα μιλήσετε, κύριε Χρίστου;

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Γύρω στα δέκα με δεκαπέντε λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε δεκαπέντε λεπτά. Εσείς να μιλήσετε όσο θέλετε όμως. Δικαιούστε και δύο.

Είναι και αντιπρόεδρος της επιτροπής Υγείας. Έχω την εντύπωση ότι...

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριε υπουργέ,

Πριν ξεκινήσω, θέλω να σημειώσω και εγώ με τη σειρά μου κάτι για την αναφορά του κ. Στυλιανίδη. Ξέχασε στην αναφορά του προς το σώμα να μας ενημερώσει πόσα δισεκατομμύρια έφτασαν στην Τουρκία, για να παρασχεθεί βοήθεια στις προσφυγικές ροές που έφταναν στο έδαφός της, και αν τα λεφτά τελικά αυτά χρησιμοποιήθηκαν όντως για βοήθεια προς τους πρόσφυγες ή κατευθύνθηκαν σε άλλα πράγματα.

Επιστρέφω στο ΓΕΣΥ.

Η σημερινή μέρα είναι ιστορική για τον τόπο μας. Μετά από πολλές δεκαετίες τίθενται σήμερα ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων εκείνα τα νομοσχέδια που θα επιτρέψουν την εισαγωγή και την εφαρμογή ενός Γενικού Συστήματος Υγείας. Το Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο είχε και έχει σταθερή θέση ότι η Κύπρος οφείλει να έχει ένα σύστημα υγείας που θα καλύπτει όλους τους συμπολίτες μας και θα τους παρέχει αξιοπρεπή και ποιοτική περίθαλψη. Ακόμα και πριν την είσοδο του ΕΛΑΜ στη Βουλή, το Μάιο του 2016, είχαμε ζητήσει επιτακτικά όπως αλλάξει η παρούσα σαθρή κατάσταση στον τομέα της υγείας με την εισαγωγή και εφαρμογή ενός Γενικού Συστήματος Υγείας στο οποίο ο κάθε πολίτης θα εισφέρει με βάση τις δυνατότητές του και θα λαμβάνει τις παροχές και τις υπηρεσίες που έχει ανάγκη. Για το εθνικιστικό κίνημα η υγεία είναι κοινωνικό αγαθό και πρέπει να αποτελεί μια από τις κύριες και πρωταρχικές παροχές αυτού του κράτους. Μακριά από λογικές εμπορευματοποίησης και οικονομικής εκμετάλλευσης θεωρούμε ότι ο ασθενής πρέπει να είναι ο πυρήνας της κοινωνικής πολιτικής οποιασδήποτε κυβέρνησης.

Γιατί όμως φθάσαμε μετά από τόσες δεκαετίες να συζητούμε μόλις σήμερα, εν έτει 2017, την ψήφιση της νομοθεσίας που θα διέπει το Γενικό Σύστημα Υγείας; Ενώ από το 2001 είχε γίνει η πρώτη νομοθετική προσπάθεια για την εισαγωγή του ΓΕΣΥ, η νομοθεσία αυτή έμεινε στην ουσία στα χαρτιά για δεκαέξι ολόκληρα χρόνια. Γιατί, ενώ οι ανάγκες των ασθενών ήταν εκεί -καθημερινές, επιτακτικές, με ζωές να χάνονται και με τη δυστυχία να επιβάλλεται σε μερίδα των συμπολιτών μας- όλες οι κυβερνήσεις αμέλησαν εγκληματικά και μετέτρεψαν το ΓΕΣΥ σε γεφύρι της Άρτας.

Όλοι όσοι κυβέρνησαν αυτό τον τόπο έχουν τεράστιες ευθύνες για τη διαίωσιση μιας κατάστασης που δεν τιμά κανέναν. Δεν ήταν μόνο η ανικανότητα και η αναβλητικότητα. Δεν ήταν μόνο η έλλειψη πολιτικής βούλησης. Υπήρξε συνειδητή πράξη όλων αυτών των κυβερνήσεων που επέλεγαν την εξυπηρέτηση ειδικών συμφερόντων πάνω από το γενικό συμφέρον του λαού, διότι επέλεγαν συνειδητά να διαιωνίζουν ένα πελατειακό κράτος που θέλει τους Κυπρίους ψηφοφόρους πελάτες και όχι ενεργούς πολίτες.

Το χάος στην υγεία δημιουργεί την ανάγκη ειδικών εξυπηρετήσεων και η εξυπηρέτηση δημιουργεί την εξάρτηση, η οποία με τη σειρά της οδηγεί στην επανεκλογή και στην εξασφάλιση των προνομίων της εξουσίας. Κατά την άποψή μας, η υγεία δεν προσφέρεται για πολιτικά παιχνίδια και η αξιοπρέπεια των ασθενών είναι αδιαπραγμάτευτη. Η κομματοκρατία, που ριζωσε για τόσα χρόνια και στον τομέα της υγείας, θα πρέπει να σταματήσει και να ξεριζωθεί.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Το ΕΛΑΜ θα στηρίξει τα νομοσχέδια για το ΓΕΣΥ. Αυτό όμως δε σημαίνει ότι είμαστε πλήρως ευχαριστημένοι με το περιεχόμενο των νομοσχεδίων αυτών. Χωρίς να συμφωνούμε με το σύνολο των προτεινόμενων ρυθμίσεων, θα στηρίξουμε την εισαγωγή του ΓΕΣΥ, γιατί θεωρούμε την άμεση εφαρμογή του ιδιαίτερα σημαντική, ανεξαρτήτως προβληματικών σημείων και διατάξεων. Για παράδειγμα, ανησυχία προκαλεί η θέση της Επιτρόπου Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ότι κατά την ετοιμασία των εν λόγω νομοσχεδίων δε λήφθηκαν υπόψη γενικές αρχές, υποχρεώσεις και δικαιώματα που απορρέουν από τη Σύμβαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι πολλά ζητήματα που αφορούν τους εργαζόμενους του νέου οργανισμού, είτε ιατρικό είτε παραϊατρικό προσωπικό, δεν αναφέρονται συγκεκριμένα στους σχετικούς κανονισμούς. Αναμένουμε ότι ο υπουργός θα υλοποιήσει όλα αυτά που δεσμεύτηκε ότι θα πράξει ενώπιον της επιτροπής Υγείας και αφορούν εργασιακά ζητήματα του νέου οργανισμού. Είναι πολύ σημαντικό να υπάρξει εργασιακή ειρήνη στο πλαίσιο του ΓΕΣΥ, αφού το προσωπικό είναι παράγοντας που έχει καθοριστική σημασία για την επιτυχία του. Αναμένουμε λοιπόν ότι οι δεσμεύσεις του αρμόδιου υπουργού έναντι των εκπροσώπων των εργαζομένων θα τηρηθούν στο ακέραιο, ούτως ώστε να μην εμφανιστούν νέα προβλήματα στο μέλλον.

Από την πλευρά μας επιμείναμε σε συγκεκριμένα σημεία τα οποία θεωρούμε ιδιαίτερα σημαντικά. Αυτά ήταν η στήριξη των αυτονομημένων κρατικών νοσηλευτηρίων για μια μεταβατική περίοδο κάποιων ετών και η διασφάλιση όλων των εργασιακών δικαιωμάτων των εργαζομένων που θα μεταφερθούν στο Γενικό Σύστημα Υγείας. Επιπλέον, θεωρήσαμε σημαντική και ζητήσαμε τη δικαιότερη κατανομή των εισφορών, με την όσο το δυνατόν μικρότερη επιβάρυνση των εργαζομένων.

Η αποδοχή των σημείων αυτών από τον αρμόδιο υπουργό μάς επιτρέπει να στηρίξουμε τα νομοσχέδια που έχουμε ενώπιόν μας, αφού πρώτα διατηρήσουμε τις όποιες επιφυλάξεις μας. Είναι όμως αναληθές και επικίνδυνο να καλλιεργηθεί στο κοινό η αντίληψη ότι η ψήφιση και μόνο των νομοσχεδίων για το ΓΕΣΥ θα λύσει όλα τα προβλήματα στον πολύπαθο τομέα της υγείας. Διάφοροι κύκλοι καλλιεργούν αυτή τη στιγμή την εντύπωση ότι με τη σημερινή ψήφιση τα προβλήματα δεκαετιών θα τελειώσουν. Δυστυχώς, τα νομοσχέδια αυτά δεν πρόκειται να αλλάξουν το τοπίο στον τομέα της υγείας. Η Κύπρος δε θα μετατραπεί σε παράδεισο για τους ασθενείς από τη μια μέρα στην άλλη. Η προώθηση της παρούσας νομοθεσίας είναι μόνο το πρώτο βήμα μιας μεγάλης διαδρομής, της οποίας η κατάληξη πρέπει να είναι η πλήρης, ενιαία και ποιοτική παροχή υπηρεσιών υγείας σε όλες και όλους ανεξαιρέτως. Τόσο η σημερινή όσο και οι επόμενες κυβερνήσεις έχουν πολλή δουλειά μπροστά τους και θα χρειαστούν συντονισμένες και σοβαρές ενέργειες για την επιτυχία

εισαγωγή και ολοκλήρωση του ΓΕΣΥ. Η Βουλή οφείλει να είναι παρούσα σε κάθε βήμα υλοποίησης αυτής της μεγάλης προσπάθειας και να παρακολουθεί και να ελέγχει, χωρίς να χαριστεί σε κανέναν υπουργό και σε κανένα υπηρεσιακό παράγοντα.

Κύριε Πρόεδρε,

Απαιτείται να γίνουν άμεσες ενέργειες και να παρθούν διορθωτικά μέτρα, ώστε να αντιμετωπιστούν τα μεγάλα προβλήματα στην υγεία, ανεξάρτητα από την πορεία υλοποίησης του ΓΕΣΥ. Τα δημόσια νοσηλευτήρια είναι υποστελεχωμένα και χρειάζονται επιπλέον ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, ενώ υπάρχουν μεγάλες ελλείψεις σε θέματα εξοπλισμού. Είναι γνωστά επίσης τα προβλήματα στα Τμήματα Πρώτων Βοηθειών όλων των πόλεων και τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν νοσοκομεία που εξυπηρετούν μεγάλες γεωγραφικές περιοχές ή δεκάδες χιλιάδες συμπατριωτών μας, όπως είναι το νοσοκομείο Τροόδου και το νοσοκομείο Αμμοχώστου. Οι ανάγκες των ασθενών δεν μπορούν να περιμένουν ούτε το 2019 ούτε το 2020. Η πολιτεία οφείλει να προχωρήσει αμέσως στο λεπτομερή εντοπισμό και στην καταγραφή των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα διάφορα δημόσια νοσηλευτήρια και με στοχευμένες λύσεις να διασφαλίσει την εύρυθμη λειτουργία τους το συντομότερο δυνατό. Πρέπει από αύριο κιόλας η κατάσταση της δημόσιας υγείας να αρχίσει να αναβαθμίζεται και σε καμία περίπτωση η μελλοντική εφαρμογή του ΓΕΣΥ δεν πρέπει να μας εφησυχάζει.

Καταλήγοντας θέλω να τονίσω ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων και οι πολιτικές δυνάμεις οφείλουν να παρακολουθούν με προσοχή το πώς θα εφαρμοστούν οι μεγάλες αλλαγές που αποφασίζονται σήμερα. Στα επόμενα χρόνια δεν πρέπει να επιτρέψουμε να επαναληφθούν λάθη του παρελθόντος. Όσοι σκέφτονται ότι μια πιθανή αποτυχία στην εφαρμογή του ΓΕΣΥ θα ανοίξει το δρόμο για την πλήρη ιδιωτικοποίηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων να το ξεχάσουν! Η υγεία του λαού μας είναι πάνω από τα συμφέροντα μιας οικονομικής ολιγαρχίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Έχετε μιλήσει λίγο περισσότερο από εννέα λεπτά, κύριε Χρίστου.

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριε υπουργέ,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τα αδιέξοδα και οι τραγικές ιστορίες που ζούμε τα τελευταία χρόνια στον τομέα της υγείας οφείλονται στη διαχρονική εμπορευματοποίηση της υγείας και στην κερδοσκοπική φιλοσοφία που κυριαρχεί δυστυχώς και σε αυτό τον τομέα της ζωής μας. Ικανοποιούνται μεμονωμένα συμφέροντα -οικονομικά, συνδικαλιστικά, ωφελμιστικά- αλλά η δημόσια υγεία οδηγείται σε οδυνηρά επίπεδα. Οι πολιτικά υπεύθυνοι μέχρι σήμερα δεν ήταν σε θέση να δείξουν πρωτοποριακό πνεύμα με στόχο τη δίκαιη ιατρική περίθαλψη με τη βιώσιμη χρήση των διαθέσιμων οικονομικών πόρων.

Πρέπει κατά την άποψή μας να δημιουργηθεί ένα Γενικό Σύστημα Υγείας που να φροντίζει τον άνθρωπο, αλλά και τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές συνθήκες μέσα στις οποίες ζει, με στόχο τη μείωση και τελικά το ξεπέραςμα της κοινωνικής ανισότητας και την παροχή αξιόπιστης φροντίδας για όλους τους ανθρώπους ανεξαιρέτα. Το Γενικό Σύστημα Υγείας πρέπει να εργάζεται δίχως οικονομικό κέρδος, αλλά να είναι βιώσιμο, να είναι σε θέση να φροντίζει και τους αδύναμους και τους άπορους και να μπορεί να λειτουργεί πραγματικά αποτελεσματικά με το χαμηλότερο δυνατό κόστος, να παράγει δηλαδή κοινωνικό πλούτο και όχι χρηματικά κέρδη. Το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών θα ψηφίσει υπέρ των νομοσχεδίων που ανοίγουν το δρόμο για την αυτονόμηση των δημόσιων νοσοκομείων και την εφαρμογή -επιτέλους- του Γενικού Συστήματος Υγείας.

Η ανάγκη για εκσυγχρονισμό των συστημάτων παροχής υπηρεσιών υγείας στη χώρα μας είχε διαπιστωθεί από καιρό. Δυστυχώς, για πολλούς και διάφορους λόγους η κατάσταση στη διάρθρωση των συστημάτων της δημόσιας υγείας στην Κύπρο στηριζόταν στο πρότυπο που είχε θεσπίσει πριν από εκατό χρόνια η αποικιοκρατική κυβέρνηση. Το 2001 εγκρίθηκε -επιτέλους- ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμος, όμως έχουν περάσει από τότε δεκαέξι χρόνια. Ξοδεύτηκαν εκατομμύρια ευρώ σε μελέτες, εργατώρες και μισθούς στον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας. Οι κυβερνήσεις και οι υπουργοί έρχονταν και παρέρχονταν, νομοσχέδια ψηφίστηκαν, έρευνες και μελέτες γίνονταν, αλλά καμιά ουσιαστική πρόοδος δε σημειώθηκε όλα αυτά τα χρόνια. Σημειώστε ότι ούτε το μνημόνιο και η τρόικα μπόρεσαν να επιβάλουν στο κυπριακό κατεστημένο την προώθηση του Γενικού Συστήματος Υγείας. Αυτό που έλειπε ήταν η πολιτική βούληση και η

κοινωνική απαίτηση. Όλοι λίγο-πολύ συμφωνούσαν ότι χρειαζόμαστε ένα σύγχρονο, ασθενοκεντρικό, αλληλέγγυο και βιώσιμο ΓΕΣΥ, αλλά φαίνεται ότι κανένας δε συμφωνούσε τόσο πολύ, ώστε να έρθει σε απευθείας σύγκρουση με τα διάφορα εμπλεκόμενα συμφέροντα. Και -κακά τα ψέματα- υπήρχαν -και υπάρχουν ακόμα- εμπλεκόμενα και αντίθετα συμφέροντα.

Τα τελευταία χρόνια η κατάσταση κοινωνικής κρίσης που ζει ο λαός μας επιδείνωσε την κατάσταση στη δημόσια υγεία. Ένας μεγάλος αριθμός ασθενών στράφηκε στα δημόσια νοσηλευτήρια. Πρόκειται για ασθενείς που δεν είναι πλέον μόνο οι δικαιούχοι συνταξιούχοι και κυβερνητικοί, αλλά και ασθενείς που προέρχονται από τα μεσαία εισοδηματικά στρώματα του λαού. Η κρίση στην κοινωνία έφερε επιδείνωση της κατάστασης στη δημόσια υγεία και, όπως συμβαίνει συχνά, η κρίση οδηγεί σε λύση. Οι δραματικές περικοπές στις δημόσιες δαπάνες για την υγεία τα τελευταία χρόνια είχαν αλυσιδωτές επιπτώσεις στις παροχές υγείας: το προσωπικό εξαντλήθηκε αριθμητικά και ποιοτικά, οι υποδομές γέρασαν και φθάρηκαν, οι αποστολές στο εξωτερικό περιορίστηκαν, όλα στο όνομα της αναγκαίας εξοικονόμησης και της πολυδιαφημιζόμενης στόχευσης. Τελικά η ίδια η κοινωνία συνειδητοποίησε ότι χρειαζόμαστε όντως -όχι ως σύνθημα αλλά ως ζωτική ανάγκη- ένα ασθενοκεντρικό, αλληλέγγυο, βιώσιμο και σύγχρονο Γενικό Σύστημα Υγείας.

Η παρούσα κυβέρνηση συνειδητοποίησε αυτή την αλήθεια. Παρά τις εσωτερικές αντιπαραθέσεις συμφερόντων -που ακόμα διατρέχουν οριζόντια, κάθετα και διαγώνια την κυβερνητική παράταξη- ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κατανόησε τη μεγάλη σημασία της επίτευξης συμφωνίας με τις πολιτικές δυνάμεις και, προκειμένου να προχωρήσει απρόσκοπτα η νομοθετική κατοχύρωση του επόμενου βήματος στην πορεία του Γενικού Συστήματος Υγείας, συγκάλεσε σύσκεψη στο Προεδρικό, της οποίας βεβαίως την επιτυχία πιστώνουμε και στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αλλά και στον Υπουργό Υγείας. Σε αυτή τη σύσκεψη συμφωνήθηκαν τα ακόλουθα:

1. Να προωθηθεί και να εφαρμοστεί Γενικό Σχέδιο Υγείας στη βάση των μελετών και σχεδιασμών του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας.
2. Η αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων να αποτελέσει απαραίτητη προϋπόθεση ως αναπόσπαστο κομμάτι των σχεδιασμών.
3. Η ψήφιση των νομοσχεδίων για αυτονόμηση των νοσηλευτηρίων και η εφαρμογή του ΓΕΣΥ να γίνονται ταυτόχρονα και η σταδιακή εφαρμογή να γίνεται στη βάση χρονοδιαγραμμάτων που θα καθοριστούν και θα συμφωνηθούν.
4. Εξίσου απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η ολοκλήρωση το συντομότερο δυνατόν της διαδικασίας κατακύρωσης του διαγωνισμού για το λογισμικό του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας.
5. Να συνεχιστεί παράλληλα η προσπάθεια επίλυσης ή απάμβλυνσης των καθημερινών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο τομέας της δημόσιας υγείας και οι ασθενείς στα δημόσια νοσηλευτήρια.
6. Ο διάλογος κυβέρνησης και κομμάτων να συνεχιστεί, προκειμένου να καταλήξουν σε τελικές αποφάσεις.

Σε εκείνη τη συνάντηση ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έδωσε τέρμα στη συζήτηση/αντιπαραθέση για τη μορφή του Γενικού Συστήματος Υγείας, υιοθετώντας τη θέση κάποιων κομμάτων -μεταξύ των οποίων και του δικού μας κινήματος- για ένα και καθολικό αλληλέγγυο σύστημα υγείας. Δυστυχώς, μέχρι πριν λίγες μέρες, οργανωμένα συμφέροντα, πολιτικές δυνάμεις, ακόμα και υπουργοί πάλεψαν ενάντια σε αυτή την πολιτική δέσμευση πλαίσιο. Ακούσαμε για “μίνι ΓΕΣΥ”, ακούσαμε για “μερικό ΓΕΣΥ”, ακούσαμε για Ιούδες... Ευτυχώς, η οργανωμένη αντίδραση των ίδιων των ασθενών και η στάση του Υπουργού Υγείας κ. Παμπορίδη, αλλά και η δική μας αμετάθετη υποστήριξη σε ένα καθολικό, μονοασφαλιστικό και αλληλέγγυο ΓΕΣΥ έχουν αποτρέψει και ανατρέψει κάθε πονηρό σχέδιο. Πέραν της υποστήριξης της ιδέας για μονοασφαλιστικό σύστημα -όπως συμφωνήθηκε και στη σύσκεψη στο Προεδρικό, τον Ιούλιο του 2016- με το πέρας της απαραίτητης αρχικής περιόδου το σύστημα πιθανόν να μετεξελιχθεί σε μια πιο φιλελεύθερη μορφή όπου θα δίδεται η ευελιξία επιλογής ασφαλιστικού φορέα και από τον ιδιωτικό τομέα. Το κράτος βέβαια πρέπει να συνεχίσει να έχει την ευθύνη διασφάλισης της εφαρμογής του συστήματος λειτουργώντας ως ανεξάρτητη εποπτική αρχή, δηλαδή να έχει την ευθύνη της παρακολούθησης των δεικτών αποτελεσματικότητας και εφαρμογής των πρωτοκόλλων.

Στο σημείο αυτό θα μου επιτρέψετε να αναφερθώ στο πιο πρόσφατο περιστατικό με τη δημόσια τοποθέτηση του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου κατά του ΓΕΣΥ και κατά των πολιτικών κινήματων που το υποστηρίζουν. Κατανοούμε την αντίδραση του συνδέσμου, τα μέλη του οποίου θα δουν πιθανώς να μειώνεται ο κύκλος εργασιών τους λόγω του υπό ψήφιση νόμου, ωστόσο οφείλουμε να τους υπενθυμίσουμε πως θεμελιώδης κανόνας των σύγχρονων δημοκρατιών είναι η ισότητα μεταξύ των πολιτών. Την ισότητα αυτή με την καθολική πρόσβαση των πολιτών σε δημόσιες υπηρεσίες υγείας έρχεται να θεσμοθετήσει ο νόμος για το ΓΕΣΥ, παρά τις όποιες αδυναμίες του, και γι' αυτό τον στηρίζουμε και τον ψηφίζουμε.

Για όσους έχουν την οικονομική άνεση να χρησιμοποιούν τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια ή ακόμα και τους γιατρούς στο εξωτερικό η εφαρμογή ενός σχεδίου υγείας μπορεί να θεωρηθεί περιττή. Προσωπικά εγώ, αλλά

και το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών θεωρούμε ότι είναι θέμα όχι μόνο δημόσιας υγείας, αλλά και θέμα δημοκρατίας η άμεση εφαρμογή ενός βιώσιμου και αποτελεσματικού σχεδίου υγείας. Εμείς εξαρχής είχαμε εκφράσει την τεκμηριωμένη διαφωνία μας με τις θέσεις του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου, υπερασπιζόμενοι το δικαίωμα όλων των Κυπρίων, ανεξαρτήτως του εισοδήματός τους, να έχουν πρόσβαση στο αυτονόητο αγαθό της υγείας. Θεωρούμε αδιανόητο και πολιτικά ανέντιμο εκ μέρους του οποιουδήποτε να κατηγορεί όλα τα κόμματα για παρασκηνιακές επαφές και σκοτεινούς σχεδιασμούς. Στο παιχνίδι του Ιούδα αυτά τα δεκαέξι χρόνια εμείς δεν παίξαμε ούτε καν ως κομπάρσοι! Και αυτό καλό είναι να το ξέρουν -αλλά και να το σημειώσουν- όλοι σε αυτή την αίθουσα, αλλά και στην κοινωνία!

Σήμερα είναι το τέλος της αρχής στο μακρύ δρόμο για την εφαρμογή ενός Γενικού Συστήματος Υγείας, όπως εμείς και ο κάθε απλός πολίτης αυτής της χώρας οραματίζεται. Δεν υποστηρίζουμε ότι πετύχαμε το τέλειο. Υπάρχουν πολλά κενά και παραλείψεις. Έχουν γίνει συμβιβασμοί. Οι συνδικαλιστικές απαιτήσεις, τα δικαιώματα των εργαζομένων, η διασφάλιση των ισότιμων συνθηκών εργασίας βρίσκονται σε ασαφές πλαίσιο. Δεν υπάρχουν εκείνες οι διασφαλίσεις που να αποτρέπουν το μαρασμό των δημόσιων υποδομών υγείας, την αποξένωση και εν τέλει τη δημιουργία επικίνδυνων ιδιωτικών μονοπωλίων. Δε διασφαλίζεται πέραν πάσης αμφιβολίας ότι οι δημόσιες υποδομές υγείας θα αντέξουν στο διηνεκές τον ανταγωνισμό του ιδιωτικού τομέα· αλλά εμείς δε θα σταθούμε σ' αυτά. Κοιτάζοντας στο μέλλον διακρίναμε μια σειρά από αναγκαιότητες -και ίσως και ελλείψεις- στις οποίες έχουμε καθήκον να αναφερθούμε:

1. Πρωτοβάθμια περίθαλψη. Έχουμε την άποψη ότι ο υφιστάμενος αριθμός των ειδικών γενικών ιατρών στην Κύπρο ίσως να είναι ανεπαρκής για να καλύψει πλήρως την πρωτοβάθμια περίθαλψη. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να επαναπροσδιοριστούν τα κριτήρια εφαρμογής του θεσμού του προσωπικού ιατρού ως "θυροφύλακα" του ΓΕΣΥ.
2. Διαχείριση χρόνιων και σπάνιων παθήσεων. Βάσει των πρακτικών που εφαρμόζονται στο εξωτερικό για διαχείριση χρόνιων και σπάνιων παθήσεων, προτείνεται η μετεξέλιξη συγκεκριμένων νοσηλευτηρίων και κλινικών σε "Κέντρα Αναφοράς". Τέτοια περίπτωση μπορεί να είναι η Κλινική Τραύματος ή η Κλινική Νωτιομυελικών Κακώσεων.
3. Αναβάθμιση των υπηρεσιών θεραπείας του καρκίνου. Πέραν της ανάγκης για δημιουργία κρατικών θεραπευτικών ογκολογικών κέντρων στα Γενικά Νοσοκομεία Λευκωσίας και Λεμεσού, επιβάλλεται η δημιουργία κέντρων κλινικών ερευνών για τον καρκίνο και κέντρων ανοσοθεραπειών του καρκίνου.

Επιπλέον και επιγραμματικά προτείνουμε τα εξής:

1. Τη δημιουργία Διεύθυνσης Φαρμακευτικών Μελετών και Έρευνας και Τομέα Κλινικών Δοκιμών στο Υπουργείο Υγείας.
2. Την προώθηση της θεσμοθέτησης πιστοποιητικών ποιότητας από διεθνή συστήματα πιστοποίησης και διαπίστευσης υπηρεσιών υγείας.
3. Την κατοχύρωση και τη θεσμοθέτηση της συμπερίληψης στο ΓΕΣΥ των εναλλακτικών θεραπειών όπως η ομοιοπαθητική, ο βελονισμός, η εργασιοθεραπεία κ.ο.κ.
4. Τη νομιμοποίηση της χρήσης της ιατρικής κάνναβης κατά τρόπο δίκαιο και προσιτό σε όλους τους ασθενείς.
5. Τη μελέτη της ευρύτερης κάλυψης από το ΓΕΣΥ των Οδοντιατρικών Υπηρεσιών.
6. Την προώθηση του εκσυγχρονισμού των παροχών υγείας στην ύπαιθρο και σε απομακρυσμένες περιοχές και την ενίσχυση έτι περαιτέρω της μονάδας ασθενοφόρων και σταθμών πρώτων βοηθειών.
7. Την εισαγωγή των συστημάτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και αντιμετώπισης του προβλήματος της γραφειοκρατίας και των χαμένων φακέλων.
8. Οριστικοποίηση των ιατρικών πρωτοκόλλων και ποσοτικοποίηση/κοστολόγηση των ιατρικών πράξεων, πάντα υπό τον έλεγχο δημόσιων φορέων.
9. Διαφάνεια και απόδοση ευθυνών, όταν προκύπτουν προβλήματα και κακές ιατρικές πρακτικές. Πρέπει να αναβαθμιστεί το νομοθετικό πλαίσιο που αφορά την απόδοση ιατρικής αμέλειας και να εξασφαλιστεί η υποχρεωτική ασφάλιση των ιατρών έναντι ιατρικής αμέλειας.
10. Τη συμπερίληψη στο ΓΕΣΥ των πολιτικών πρόληψης μέσω αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών και διατροφικών κινδύνων.

Στη δική μας την αντίληψη το ΓΕΣΥ πρέπει να είναι η συλλογική κατάθεση μέρους του ιδιωτικού πλούτου για την επίτευξη ενός καθολικού οφέλους. Αυτό το όφελος είναι η υγεία. Όραμά μας είναι το ΓΕΣΥ να εξελιχθεί στο μέλλον στην πλατφόρμα εκείνη μέσα από την οποία θα εφαρμόζεται μια ολιστική αντιμετώπιση της υγείας· όχι μόνο ως ζήτημα θεραπείας αλλά κυρίως ως ζήτημα πρόληψης και αποφυγής. Διότι, όπως είπε και ο πατέρας της ιατρικής, «κάλλιον είναι το προβλέπειν από το θεραπεύειν».

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

«Το προλαμβάνειν».

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

«Το προλαμβάνειν» -ευχαριστώ, γιατρέ μου- «από το θεραπεύειν».

Η ουσία όμως είναι αυτή. Ξοδεύουμε δισεκατομμύρια στο να θεραπεύουμε και πολύ λίγα λεφτά στο να προλαβαίνουμε τη θεραπεία!

Κυρίες και κύριοι,

Σήμερα κάνουμε ένα δεύτερο -πολύ καθυστερημένο- βήμα μιας μακριάς πορείας προς ένα Γενικό Σύστημα Υγείας. Η πολιτική βούληση που επιδεικνύουμε σήμερα πρέπει να έχει διάρκεια, συνέχεια, πρόγραμμα και στοχοπροσήλωση. Πρέπει να τεθούν, μέσα σε πνεύμα συναίνεσης και συμφωνίας, δεσμευτικά χρονοδιαγράμματα. Πρέπει η συμφωνία του Ιουλίου 2016 να τηρηθεί χωρίς παρέκκλιση. Θέλουμε τα καθημερινά προβλήματα στα δημόσια νοσηλευτήρια να λύνονται, καθώς θα ψηφίζονται νομοσχέδια, θα γίνονται μελέτες και θα κλείνουν συμφωνίες με το προσωπικό. Για να γίνουν όλα αυτά, χρειάζεται πολιτική βούληση μεταφραζόμενη σε δαπάνες. Με αυτή την έννοια φρονώ ότι ο προϋπολογισμός για το 2018 θα είναι το επόμενο κομβικό σημείο αυτής της πορείας. Και εκεί θα κριθούμε, κύριε υπουργέ, ξανά όλοι μας!

Συγχαρητήρια, κύριε υπουργέ, για το πείσμα, την επιμονή και τη στοχοπροσήλωση! Δίκαια πιστώνεστε σε μεγάλο βαθμό αυτή τη θετική εξέλιξη. Θα τα ξαναπούμε στον προϋπολογισμό του 2018, γιατί εκεί τα λόγια θα μετατραπούν σε πράξεις!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Έχετε εξαντλήσει όλο το χρόνο του κόμματός σας.

Ο κ. Μιχάλης Γιωργάλλας.

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κύριε υπουργέ,

Θα ξεκινήσω από αυτό που ανέφερε προηγουμένως ο συνάδελφος ο Γιώργος Περδίκης, ότι πριν από δυόμισι σχεδόν χιλιάδες χρόνια ο Ιπποκράτης δίδαξε ότι είναι «κάλλιον του θεραπεύειν το προλαμβάνειν».

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

«Κάλλιον το προλαμβάνειν...»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει δίκαιο ο γιατρός. Είπες τα λλίων ανάποδα, αλλά το νόημα είναι εκεί!

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Καλά τα είπες, καλά τα είπες!

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

«Κάλλιον του θεραπεύειν το προλαμβάνειν». Σωστά το είπα, γιατρέ μου! Εν πάση περιπτώσει, ο Ιπποκράτης ήθελε να αναδείξει τη σημασία της πρόληψης στην ιατρική επιστήμη. Στις μέρες μας όμως και στη δική μας κοινωνία δυστυχώς απέχουμε πάρα πολύ από αυτή την ορθολογιστική προσέγγιση του Ιπποκράτη. Απέχουμε, γιατί το “προλαμβάνειν” είναι μια άγνωστη παράμετρος για τη δική μας κουλτούρα και η πρόληψη είναι επίσης άγνωστη στη δική μας πρακτική. Όσο για το “θεραπεύειν”, δυστυχώς και αυτό πάσχει καθολικά, ιδιαίτερα στον τομέα της δημόσιας υγείας στην πατρίδα μας.

Και, ξέρετε, η τραγική ειρωνεία είναι ότι στις σύγχρονες, συντεταγμένες πολιτείες και στη σύγχρονη ιατρική η πρόοδος έχει φθάσει σε τέτοιο σημείο, ώστε να ασκείται με τη ρομποτική ή με την τηλεϊατρική, και δυστυχώς στον τόπο μας, κουρασμένοι και ασθμαίνοντας, προσπαθούμε ακόμη να φτιάξουμε μηχανισμούς, διαδικασίες και διεργασίες.

Και, ενώ όλοι στα λόγια αποδέχονται το δικαίωμα στην υγεία και τη φροντίδα και αποδέχονται ότι αυτό είναι αναφαίρετο δικαίωμα και ότι δικαιούνται αυτά τα κοινωνικά αγαθά όλοι οι πολίτες, στην πράξη η υγεία και η περίθαλψη στην πατρίδα μας υποβαθμίζονται δραματικά μέσα από τις προβληματικές δομές και την κακή

οργάνωση. Δυστυχώς, αυτό κράτησε για πάρα πολλά χρόνια και ειδικά στις μέρες μας επεκτάθηκε λόγω της οικονομικής κρίσης. Και επιδεινώθηκε αυτή η κατάσταση και τα κρατικά νοσηλευτήρια από τη μια έχασαν σημαντικό ιατρικό προσωπικό, ενώ, από την άλλη, οι ασθενείς που απευθύνονται σε αυτά έχουν πολλαπλασιαστεί.

Η υπερφόρτωση των δημόσιων νοσηλευτηρίων οδήγησε αναπόφευκτα στις μακρές λίστες, στις ουρές, στα φαινόμενα χρηματισμού δημόσιων λειτουργιών, στην έλλειψη φαρμάκων, αναλώσιμων ή στη χρήση του μέσου, για να εξασφαλίσει ο ασθενής αυτό που δικαιούται. Η υπερφόρτωση δημιούργησε την ίδια ώρα και πολλές και σοβαρές λειτουργίες στην καθημερινή διεκπεραίωση των εργασιών στα δημόσια νοσηλευτήρια, που, ακόμα και παρά τις όποιες φιλότιμες προσπάθειες του προσωπικού, δυστυχώς τα προβλήματα στην παροχή ποιοτικής φροντίδας στην υγεία συσσωρεύονται δραματικά. Αποτέλεσμα είναι οι ασθενείς να σχηματίζουν ουρές στην αναμονή, με κίνδυνο για την υγεία τους, και το προσωπικό, φτάνοντας στα όριά του, να εργάζεται εξαντλητικά, για να καλύψει την ποσότητα των ασθενών, αγνοώντας, χωρίς να το θέλει βέβαια, την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Αυτό το κακό παρελθόν στον τομέα της υγείας στον τόπο μας ευελπιστώ ότι σήμερα, με την ψήφιση των νόμων και των κανονισμών για την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων και την έναρξη οικοδόμησης του ΓΕΣΥ, θα το αφήσουμε οριστικά και αμετάκλητα πίσω μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σήμερα τελειώνει η νομοθετική πτυχή της προσπάθειας για τη δημιουργία και την εφαρμογή γενικού σχεδίου υγείας. Σήμερα, έχει ειπωθεί ήδη, ναι, είναι ιστορική μέρα, όμως επιτρέψτε μου έτσι ένα συλλογισμό, γιατί το ΓΕΣΥ είναι σε ηλικία τόσο μεγάλο όσο είναι και το Κυπριακό και παρέμεινε άλυτο τόσα χρόνια λόγω συμφερόντων, όπως και το Κυπριακό, και, επιτρέψτε μου, θα κάνω έτσι μια γρήγορη ιστορική αναδρομή στην προσπάθεια να οικοδομηθεί το ΓΕΣΥ στον τόπο μας.

Ως γνωστόν, με την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας το 1960, ο τότε Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος, επί προεδρίας του φίλατου γιατρού της ΕΔΕΚ, του Βάσου Λυσσαρίδη, τεκμηρίωσε την ανάγκη και άνοιξε τη δημόσια συζήτηση και υποστήριξε σθεναρά τη δημιουργία ενός καθολικού γενικού σχεδίου/συστήματος υγείας στον τόπο μας.

Μετά από 6 χρόνια, ο αείμνηστος Τάσος Παπαδόπουλος, το 1966 -ήταν τότε Υπουργός Υγείας και ταυτόχρονα Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων- ήταν ο πρώτος που ανέθεσε σε εμπειρογνώμονες του ΙΛΟ, του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας δηλαδή, την εκπόνηση της πρώτης αναλυτικής μελέτης για τη δημιουργία μιας εθνικής υπηρεσίας υγείας, που θα διασφάλιζε σε κάθε πολίτη το δικαίωμα ελεύθερης υγείας, χωρίς προϋποθέσεις και χωρίς έλεγχο εισοδήματος. Στα χρόνια που ακολούθησαν εκπονήθηκαν και άλλες, πιο αναλυτικές μελέτες, συντάχθηκαν και πιο ειδικές εκθέσεις μέχρι το 1980, όταν το Υπουργείο Υγείας προχώρησε στη σύνταξη ενός πρώτου σχεδίου κοινωνικής ασφάλισης.

Χρειάστηκαν άλλα είκοσι χρόνια, για να ψηφιστεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 20 Απριλίου 2001 ο πρώτος νόμος για το ΓΕΣΥ και να ιδρυθεί ο Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας, με αποστολή τον καταρτισμό, την εφαρμογή για τη λειτουργία ενός γενικού σχεδίου υγείας.

Ελπίζω ότι η νομοθετική θεμελίωση του ΓΕΣΥ τερματίζεται πανηγυρικά σήμερα, μετά από 16 χρόνια, μετά την ψήφιση του πρώτου νόμου. Και σ' αυτό το σημείο οφείλω να αναδείξω τη συνδρομή, την επιμονή και το θάρρος του Υπουργού Υγείας, του κ. Παμπορίδη, ο οποίος ήταν ίσως ο πιο βασικός παράγοντας, ώστε να καταλήξει η συζήτηση και η ολοκλήρωση αυτής της νομοθετικής πορείας σήμερα στην ολομέλεια. Επίσης, να αναδείξω και την διακομματική συναίνεση που υπήρξε στην επιτροπή Υγείας, αλλά και στις άλλες διακομματικές συναντήσεις υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τη σοβαρότητα με την οποία αντιμετώπιζαν και τα κόμματα την προοπτική, για να τελειώνει αυτή η ιστορία με το ΓΕΣΥ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ελπίζω ότι σε λίγη ώρα τα νομοσχέδια και οι κανονισμοί για την αυτονόμηση των κρατικών νοσοκομείων και την εφαρμογή του ΓΕΣΥ θα είναι νόμοι της Κυπριακής Δημοκρατίας και από αύριο θα ξεκινήσει η προσπάθεια για την ανάπτυξη και τη λειτουργία του.

Οι βασικές αρχές του προτεινόμενου σχεδίου είναι η καθολικότητα και η αλληλεγγύη. Έχουν ειπωθεί πολλά τις προηγούμενες μέρες και μας βρίσκει απόλυτα σύμφωνους η προσέγγιση για ένα σχέδιο που θα είναι καθολικό και θα καλύπτει όλο τον πληθυσμό, όπου ο πολίτης, ασφαλισμένος, θα παίρνει όλες τις υπηρεσίες και καλύψεις που χρειάζεται για τη δική του ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ενώ ταυτόχρονα, με λογικές αλληλεγγύης και ισότητας, όλοι θα συνεισφέρουν με βάση τα εισοδήματά τους και θα λαμβάνουν υπηρεσίες με βάση τις ανάγκες τους.

Η εκτίμηση της Αλληλεγγύης είναι ότι είναι επιτακτική ανάγκη η εφαρμογή, και ιδιαίτερα η σωστή εφαρμογή, γιατί αυτή μπορεί να συμβάλει στη μείωση των δημόσιων δαπανών και στην παροχή πιο ποιοτικών υπηρεσιών, στην πάταξη της αλόγιστης και υπερβολικής συνταγογραφίας φαρμάκων και εργαστηριακών

αναλύσεων, που πραγματικά, εάν δούμε τα ποσοστά, κατατάσσουν την Κύπρο ίσως στις πρώτες θέσεις βάσει ποσοστού πληθυσμού.

Σίγουρα το νέο σύστημα μπορεί να συμβάλει στον περιορισμό των λιστών αναμονής, της φοροδιαφυγής και των φαινομένων διαπλοκής, της πλαστοπροσωπίας και του μέσου, του εργαλείου που πλήττει την αξιοπρέπεια του ασθενή και τον εξαναγκάζει να μπει σ' αυτή τη διαδικασία, προκειμένου να εξασφαλίσει αυτό που δικαιούται.

Ένα σωστό σύστημα υγείας θα οδηγήσει στη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και στη βελτίωση των δημόσιων οικονομικών και ιδιαίτερα θα βοηθήσει στην εξοικονόμηση πόρων οι οποίοι θα μπορούν να διατεθούν για να αναπτυχθούν νέες υποδομές και να χρησιμοποιηθούν νέες τεχνολογίες, όπως είπα προηγουμένως, όπως η τηλεϊατρική, η τηλεματική, η ρομποτική και άλλες.

Εμείς θεωρούμε ότι οι πρόνοιες του ΓΕΣΥ όπως έχουν διαμορφωθεί κατοχυρώνουν για κάθε πολίτη το δικαίωμα της ελεύθερης αναζήτησης και επιλογής των βέλτιστων ποιοτικά υπηρεσιών υγείας. Ταυτόχρονα, μέσα από το ΓΕΣΥ διασφαλίζεται η δυνατότητα πρόσβασης κάθε ασθενή στο γιατρό και το νοσηλευτήριο της επιλογής του.

Εκτιμούμε ότι τα νομοσχέδια και οι κανονισμοί που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας σίγουρα θα μπορούσαν να βελτιωθούν περαιτέρω, αλλά εδώ που είμαστε σήμερα πρέπει να ψηφιστούν όπως καταληκτικά έχουν διαμορφωθεί, ώστε να ξεκινήσει επιτέλους η εφαρμογή, και στη συνέχεια, κατά την υλοποίηση του σχεδίου, θα μπορούν να γίνονται βελτιώσεις και διορθώσεις.

Στην Αλληλεγγύη είμαστε σίγουροι ότι οι προσπάθειες των ποικιλόμορφων συμφερόντων που επιδιώκουν να μην εφαρμοστεί το ΓΕΣΥ θα συνεχιστούν ακόμα και μετά την ψήφιση των νομοσχεδίων και την έναρξη εφαρμογής του σχεδίου. Για αυτό η Αλληλεγγύη δηλώνει από τώρα ότι είναι κάθετα αντίθετη με την οποιαδήποτε προσπάθεια στρέβλωσης του υφιστάμενου σχεδιασμού με την εισαγωγή είτε ενδιάμεσων σχεδίων είτε προγραμμάτων αγοράς υπηρεσιών και μετατροπής των δημόσιων νοσηλευτηρίων σε συμπλέγματα ημικρατικών οργανισμών, αντί της πραγματικής διοικητικής και οικονομικής αυτονόμησής τους.

Με τα σημερινά οικονομικά δεδομένα της χώρας μας, θεωρούμε ότι ορθά έχει επιλεγεί για το ΓΕΣΥ το μονό ασφαλιστικό μοντέλο, όμως οι ασφαλιστικές εταιρείες μπορούν να προσφέρουν πολλά σε αυτή την προσπάθεια. Σημαντική πρέπει να θεωρείται η δυνατότητα εμπλοκής των ασφαλιστικών εταιρειών σε επικοινωνικό ρόλο με ειδικά ίσως πακέτα ασφάλισης, όπως η κάλυψη της συμπλήρωσης για απευθείας πρόσβαση στον ειδικό ιατρό ή η αναβάθμιση του ασθενούς στα κρατικά αυτόνομα ή ιδιωτικά νοσηλευτήρια της επιλογής του, η διενέργεια εξετάσεων πρόληψης και η κάλυψη άλλων υπηρεσιών που δεν καλύπτονται στα πλαίσια του νέου σχεδίου. Αυτά θα μπορούσαν να είναι σημεία όπου θα μπορούσε να υπάρχει επικουρική ασφάλιση.

Ακόμα και οι αμφιβολίες που έχουν διατυπωθεί για το διαθέσιμο αριθμό των ειδικευμένων γιατρών της πρωτοβάθμιας φροντίδας μπορούν να ξεπεραστούν. Μπορούν να ξεπεραστούν, εάν δημιουργηθούν ομαδικές υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας, οι οποίες θα εποπτεύονται από ένα φορέα πρωτοβάθμιας περίθαλψης, ο οποίος θα εποπτεύει τόσο τους ιδιώτες όσο και τους γιατρούς του δημοσίου. Προς την κατεύθυνση αυτή εμείς υποστηρίζουμε ότι πρέπει να επαναρχίσει άμεσα η εκπαίδευση όλων των γιατρών για την προσαρμογή τους στο Γενικό Σύστημα Υγείας, με τη συνεργασία τόσο του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου όσο και του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας.

Σε ό,τι αφορά την απευθείας πρόσβαση στον ειδικό γιατρό, θεωρούμε ότι για μια μεταβατική περίοδο, που θα προσδιοριστεί στην πορεία, αυτή η πρόσβαση θα μπορούσε να είναι δυνατή με αμελητέα αρχικά και κλιμακούμενη στη συνέχεια επιβάρυνση, όπως συμφωνήθηκε μεταξύ του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου και του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας.

Θεωρούμε επίσης ότι η πεντάχρονη μεταβατική περίοδος αυτονόμησης των δημόσιων νοσηλευτηρίων θα τα βοηθήσει να ενταχθούν ομαλά στο νέο περιβάλλον, διότι είναι απόλυτα λογικό οι δυσλειτουργίες δεκαετιών να μην μπορούν να εξαλειφθούν από τη μια μέρα στην άλλη.

Επισημαίνουμε ότι ένα πολύ καλό παράδειγμα που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί είναι το Ογκολογικό Κέντρο. Το Ογκολογικό διαθέτει και πιστοποίηση της ποιότητας των ιατρικών του υπηρεσιών, αλλά και...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε ακόμα ένα λεπτό, κύριε Γιωργάλλα.

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Το Ογκολογικό διαθέτει διαδικασίες επιλογής εργαζομένων και πολύ ικανοποιητικές αμοιβές, πρωτίστως όμως παρέχει υπηρεσίες πολύ υψηλού επιπέδου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτό που μας ανησυχεί και πρέπει να διασφαλιστεί είναι η ποιότητα των υπηρεσιών μέσα από το σχέδιο υγείας. Ανέφερε πάρα πολλά προηγουμένως ο φίλιτος ο Γιώργος Περδίκης για την ανάγκη τα δημόσια νοσηλευτήρια, προκειμένου να προσελκύσουν και σοβαρό ιατρικό τουρισμό, αλλά και ροή ασθενών από το εξωτερικό, να εξασφαλίσουν πιστοποιήσεις και διαπιστεύσεις των υπηρεσιών τους στη βάση διεθνών ιατρικών προτύπων.

Κύριες και κύριοι συνάδελφοι,

Κύριε Πρόεδρε,

Το όραμα της κοινωνικής προσφοράς ενός γενικού σχεδίου υγείας αποτελεί πατριωτική επιταγή, η οποία μπορεί να γίνει πραγματικότητα χωρίς περαιτέρω καθυστερήσεις και αιτιάσεις.

Σήμερα η Βουλή των Αντιπροσώπων γράφει ιστορία στις σελίδες της υγείας του τόπου. Η Αλληλεγγύη θα ψηφίσει και τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς και θα εργαστεί για να συνδράμει με τις ταπεινές τις δυνάμεις όσο μπορεί, για να αποκτήσει η πατρίδα μας ένα Γενικό Σύστημα Υγείας που να είναι κοινωνικά δίκαιο, καθολικό και να διασφαλίζει ισότιμη πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας σε όλους τους πολίτες, ανεξαρτήτως της οικονομικής τους κατάστασης, ώστε να παύσει η υγεία να είναι προνόμιο των λίγων.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Γιωργάλλα.

Ο κ. Λιλλήκας.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ο κ. Λιλλήκας έχει το λόγο.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Απολογούμαι, αλλά έβλεπα τον πίνακα εγώ, δεν είχα τον κατάλογο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχει πρόβλημα. Έχουμε ώρες πολλές δαμαί. Εννά γίνουν τζιαι κάτι 'πού τούτα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κύριε υπουργέ,

Σας καλωσορίζουμε στην ολομέλεια. Η παρουσία σας μας χαροποιεί, αν και θα ακούσετε πολλές φορές ίσως τα ίδια πράγματα, αλλά η επανάληψη είναι η μήτηρ μαθήσεως!

Θέλω να εκφράσω εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών τη μεγάλη μας ικανοποίηση για το γεγονός ότι αυτό το πολυσυζητημένο και για δεκαετίες γενικό σχέδιο υγείας βρίσκεται επιτέλους ενώπιόν μας με τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς εκείνους που μας επιτρέπουν να είμαστε αισιόδοξοι ότι κάνουμε το πρώτο σημαντικό θετικό βήμα προς την ολοκλήρωση αυτής της προσπάθειας και την εφαρμογή του.

Για μας -το έχουμε πει πάρα πάρα πολλές φορές- η υγεία είναι ένα αγαθό, το ύψιστο αγαθό για τον κάθε άνθρωπο. Είναι ταυτόχρονα και δικαίωμα του κάθε πολίτη να έχει πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες φροντίδας και υγείας, αλλά είναι και υποχρέωση κάθε κράτους που θέλει να θεωρείται σύγχρονο και κράτος δικαίου και φροντίδας να προσφέρει αυτή τη δυνατότητα σε όλους τους πολίτες του ανεξαρτήτως της οικονομικής τους ικανότητας και δυνατότητας.

Είναι γι' αυτό το λόγο που εμείς το θεωρήσαμε από την πρώτη στιγμή ως το δεύτερο εθνικό ζήτημα μετά το Κυπριακό και όντως είναι ύψιστης σημασίας για τους Κυπρίους πολίτες. Αρκεί κάποιος να επισκεφθεί σήμερα να κρατικά μας νοσηλευτήρια. Να θυμηθούμε σκηνές που τες είδαμε όλοι είτε από τηλεοράσεως είτε από κοντά συνανθρώπων μας που υποφέρουν, που δεν έχουν τη δυνατότητα να τύχουν της φροντίδας που δικαιούνται, γιατί λόγω της οικονομικής κρίσης και άλλων συνθηκών τα κρατικά μας νοσηλευτήρια γονάτισαν και γιατί η οικονομική δυνατότητα των πολιτών ή μιας τεράστιας μερίδας των συμπολιτών μας δεν τους επιτρέπει να προσφύγουν σε ιδιωτικά νοσηλευτήρια.

Θεωρώ ότι αξίζει συγχαρητήρια ο πρόεδρος της επιτροπής Υγείας -και το εννοώ- όπως και όλα τα μέλη της επιτροπής Υγείας για την εξαιρετική δουλειά που έκαναν, αλλά τα συγχαρητήρια τους τα δίνω, κατά κύριο λόγο γιατί πίστεψαν στο ΓΕΣΥ και γιατί μέσα σε πολιτικά αντίζοες και δύσκολες συνθήκες έκλεισαν τα αυτιά τους στις διάφορες σειρήνες, δούλεψαν συστηματικά, μεθοδικά και μας επιτρέπουν σήμερα να είμαστε σ' αυτή την αίθουσα, για να υπερψηφίσουμε, πιστεύω, ομόφωνα τα νομοσχέδια που έχουμε ενώπιόν μας.

Θέλω ταυτόχρονα να συγχαρώ ιδιαίτερα τον Υπουργό Υγείας, γιατί και ο Υπουργός Υγείας πίστεψε στο ΓΕΣΥ από την πρώτη ημέρα που ανέλαβε τα καθήκοντά του, πάλεψε για το ΓΕΣΥ, αντιστάθηκε σε πάρα πάρα πολλές πιέσεις για το ΓΕΣΥ και με την επιμονή του και με τη βοήθεια τη δική μας, αλλά και άλλων δυνάμεων μας επέτρεψε να πείσουμε και τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να αλλάξει την πολιτική του, να υιοθετήσει το ΓΕΣΥ και έτσι δεν είχαμε μια δεύτερη παραίτηση Υπουργού Υγείας για το ΓΕΣΥ! Έφαγε έναν Υπουργό Υγείας το ΓΕΣΥ, το πολυασφαλιστικό, ο δεύτερος Υπουργός Υγείας ευτυχώς αντιστάθηκε, το πάλεψε και γι' αυτό του αξίζουν πραγματικά συγχαρητήρια. Δεν ήταν εύκολη υπόθεση. Πρέπει να είμαστε ειλικρινείς.

Θεωρώ ότι οι δύο συσκέψεις που έγιναν στο Προεδρικό με τους αρχηγούς των κομμάτων και τα επιχειρήματα που καταθέσαμε μερικοί από μας οδήγησαν στο να έχουμε δύο ομόφωνες αποφάσεις, που άνοιξαν το δρόμο για ένα πραγματικά εποικοδομητικό πολιτικό διάλογο, που μετουσιώθηκε στα νομοσχέδια και τους κανονισμούς που έχουμε ενώπιόν μας.

Έγινε πάρα πάρα πολλή συζήτηση -και ενδεχομένως να συνεχίσει- για τες αδυναμίες και τα κενά που ενδεχομένως να έχει το ΓΕΣΥ, όπως έχει σχεδιαστεί, τα νομοσχέδια και οι κανονισμοί που έχουμε ενώπιόν μας. Δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι δεν πρόκειται για το τέλειο σύστημα. Δεν είναι το τέλειο σύστημα. Είμαι σίγουρος ότι υπάρχουν αδυναμίες και κενά. Αν όμως περιμένουμε, όπως γινόταν για δεκαετίες, ότι κάποια στιγμή θα διαμορφώσουμε ένα τέλειο σύστημα ΓΕΣΥ, το οποίο θα το πάρουμε ως καπέλο και θα το φορέσουμε στο υφιστάμενο σύστημα υγείας και όλα θα λειτουργήσουν ομαλά και τέλεια, επιτρέψτε μου να πω ότι αυτό δε θα γίνει ποτέ. Και δεν έγινε σε καμιά χώρα του κόσμου και για κανένα σύστημα, όχι υγείας, αλλά οποιοδήποτε σύστημα κρατικών υπηρεσιών.

Θα πρέπει να το εφαρμόσουμε με τις αδυναμίες και τα κενά του και είμαστε εδώ, έχουμε την ευθύνη όλοι μας, και η κυβέρνηση, όποια και αν είναι, όταν θα τεθεί σε εφαρμογή, και οι βουλευτές, όποιοι και να 'ναι εδώ, και οι πολιτικές δυνάμεις, όλα τα κενά και τις αδυναμίες που αντιμετωπίζουμε να τα επιλύουμε. Λύσεις υπάρχουν πάντοτε, εναλλακτικές επιλογές υπάρχουν πάντοτε και για όλα τα ζητήματα. Πολιτική βούληση είναι που χρειάζεται και με την πολιτική βούληση που έχει διαμορφωθεί σήμερα είμαι αισιόδοξος ότι, όποια και να 'ναι, όσο μεγάλα και να 'ναι τα προβλήματα που θα παρουσιαστούν στην εφαρμογή του, θα τα αντιμετωπίσουμε και θα τα επιλύσουμε.

Έχει μεγάλη σημασία, κύριε υπουργέ, σε αυτή την προσπάθεια απ' εδώ και πέρα πλέον να πετύχετε τη μέγιστη δυνατή συνεργασία και συμπόρευση με τους εργαζόμενους στον τομέα της υγείας. Είμαστε μπροστά πλέον στο στάδιο της εφαρμογής, της υλοποίησης. Αν ήταν ιδιαίτερα δύσκολη η προετοιμασία, για να φτάσουμε στα νομοσχέδια που μας φέρνουν στο κατώφλι του ΓΕΣΥ, θα είναι ακόμα μεγαλύτερη η δυσκολία που θα αντιμετωπίσουμε στην εφαρμογή του. Άρα, θεωρώ εκ των ων ουκ άνευ ότι ο υπουργός, το υπουργείο, η κυβέρνηση θα πρέπει με ποικίλους τρόπους να αξιοποιήσουν το ανθρώπινο δυναμικό, για να αποτελέσει το δεύτερο εταίρο που έμπρακτα και στην καθημερινότητα θα επιλύει τα προβλήματα που θα προκύπτουν από την εφαρμογή του ΓΕΣΥ.

Από την πρώτη στιγμή θα αντιμετωπίσουμε προβλήματα. Δεν είναι εύκολο να μεταβιβαστεί ένας δημόσιος τομέας που έμαθε να λειτουργεί με μια κουλτούρα στον τρόπο λειτουργίας του ιδιωτικού τομέα. Δεν είναι καθόλου εύκολο. Τα προβλήματα θα ξεκινούν από τη διεύθυνση και θα μεταφέρονται στους γιατρούς μέχρι τους νοσηλευτές. Εάν όλοι είναι συστρατευμένοι και υπάρχει αρμονία και εποικοδομητικός διάλογος, θα επιλύονται γρήγορα. Αν υπάρχει δυσαρμονία, τότε φοβάμαι ότι θα συσσωρευτούν προβλήματα που θα δυσκολευτούμε στην πορεία να τα επιλύσουμε. Άρα, έχετε μια ευθύνη, κύριε υπουργέ, να κινηθείτε προς τη σωστή κατεύθυνση όσο πιο έγκαιρα γίνεται, να στήσετε εκείνους τους μηχανισμούς συνεχούς διαλόγου με τους εργαζόμενους, έτσι ώστε κάθε πρόβλημα που παρουσιάζεται να αντιμετωπίζεται.

Εμείς πρέπει να πούμε ότι ως Συμμαχία Πολιτών είχαμε κάποιες τροπολογίες -δεν επιμέναμε, γιατί δε θέλαμε με κανένα τρόπο να αποτελέσουν εμπόδιο στην υλοποίηση του ΓΕΣΥ- που αφορούν το θέμα της ανάληψης ευθύνης. Είναι γενικότερο βέβαια κακό. Εμάς μας προβληματίζει γενικότερα η απουσία της απονομής ευθύνης σε όσους λαμβάνουν αποφάσεις, έχουν εκτελεστική εξουσία ή διαχειρίζονται δημόσιο χρήμα. Θα θέλαμε το διοικητικό συμβούλιο αυτού του οργανισμού που θα δημιουργηθεί και θα διαχειρίζεται εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ στο τέλος της ημέρας να έχει αυτή την ευθύνη, έτσι ώστε να προσελκύσουμε τους καταλληλότερους και ελπίζω να αποφύγουμε κομματικούς διορισμούς. Δεν είναι μομφή προς εσάς, κύριε υπουργέ, είναι μομφή περισσότερο προς τα κόμματα και τον Πρόεδρο, γιατί έγινε μια παράδοση σε αυτό τον τόπο τα κόμματα να θέλουμε να ελέγχουμε τον κάθε θεσμό ή οργανισμό που υπάρχει στην κοινωνία, από τους συνδέσμους γονέων των νηπιαγωγείων μέχρι τα διοικητικά συμβούλια των ημικρατικών, την ΕΔΥ, την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και πάει λέγοντας.

Ελπίζω, κύριε υπουργέ, ότι αυτός ο οργανισμός θα στελεχωθεί με τους καταλληλότερους και ένας τρόπος να το επιτύχουμε είναι να ψηφίσουμε ένα νόμο-πλαίσιο για τις προσωπικές αστικές ευθύνες όλων όσοι διαχειρίζονται δημόσιο χρήμα για τις εγκληματικές ενδεχομένως αμέλειες ή παραλείψεις τους. Με αυτό τον τρόπο θα ησυχάσουν και τα κόμματα από όλους αυτούς που πιέζουν συνήθως, για να διοριστούν κάπου, διότι, αν έχουν ευθύνη, δε θα θέλουν οι μέτριοι να διοριστούν, θα θέλουν μόνο οι άριστοι να διοριστούν. Και αυτή είναι μια παρότρυνση προς εσάς, κύριε υπουργέ, γιατί σύντομα θα βρεθείτε μπροστά σε αυτό το δίλημμα, ποιους θα προτείνετε να διοριστούν.

Έγινε μεγάλη συζήτηση από τις ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες επέμεναν για ένα πολυασφαλιστικό σύστημα. Πρέπει να σας πω ότι το πιο γνωστό πολυασφαλιστικό σύστημα που υπάρχει σήμερα στον κόσμο είναι το αμερικάνικο. Έχω δει πάρα πολλές μελέτες για το αμερικάνικο σύστημα. Επιχείρησε ο τέως πρόεδρος της Αμερικής, ο κ. Ομπάμα, να το εγκαταλείψει και να δημιουργήσει ένα νέο σύστημα υγείας, όχι από δογματισμό, αλλά γιατί απλούστατα διαπίστωσε εκείνο που βιώνει καθημερινά ο μέσος Αμερικανός στη ζωή του, ότι, αν έχει λεφτά, έχει υγεία, αν έχει λεφτά, έχει μια καλή ασφαλιστική κάλυψη, αν δεν έχει λεφτά, έχει μερική ή και καθόλου ιατρική κάλυψη.

Ανησυχούν οι ασφαλιστικές εταιρείες ότι ενδεχομένως το ΓΕΣΥ να τους αφαιρέσει ή να επηρεάσει αρνητικά τον κύκλο εργασιών τους. Ξέρετε, κανένας δε θέλει το κακό των ασφαλιστικών εταιρειών. Οι ασφαλιστικές εταιρείες απασχολούν μεγάλο αριθμό εργαζομένων, έχουν προσφέρει στην οικονομία του τόπου και είμαι σίγουρος ότι μπορούν να συνεχίσουν να προσφέρουν. Δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι, αν οι ασφαλιστικές εταιρείες δουν ρεαλιστικά και ψύχραιμα το ΓΕΣΥ, θα διαπιστώσουν ότι δε θα τους αφαιρέσει τίποτα.

Στη Γαλλία, όπου έζησα για επτά χρόνια κατά τη διάρκεια των σπουδών μου, το γενικό σχέδιο υγείας είναι πολύ πιο ευρύ και καλύπτει όλους τους τομείς της ιατρικής...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπολείπονται τρία λεπτά, κύριε Λιλλήκα, για το κόμμα σας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Θα τελειώσω πολύ πιο νωρίς.

Καλύπτει πολύ πιο ευρείς τομείς της υγείας και παρ' όλα αυτά οι ασφαλιστικές εταιρείες της Γαλλίας μεγαλουργούν. Και κέρδη κάνουν και έχουν επεκταθεί και διεθνώς και στην Κύπρο, στον τόπο μας.

Εμπιστεύομαι το επιχειρηματικό μυαλό των Κυπρίων ασφαλιστών να δημιουργήσουν εκείνα τα πακέτα, για να αξιοποιήσουν τα κενά που αφήνει το ΓΕΣΥ και τους τομείς που δεν καλύπτει το ΓΕΣΥ.

Θέλω κλείνοντας να πω ότι το μεγάλο στοίχημα που έχουμε πλέον μπροστά μας είναι η υλοποίηση. Θα πρέπει, για να το πετύχουμε, να διαμορφωθεί μια ολοκληρωμένη στρατηγική, κύριε υπουργέ, που να καλύπτει με χρονοδιαγράμματα και σε λεπτομέρεια όλες τις φάσεις υλοποίησης. Το λέω αυτό, γιατί ως λαός, παρότι η λέξη "στρατηγική" είναι ελληνική λέξη και σε όλες τις γλώσσες του κόσμου θα βρούμε την ελληνική λέξη "στρατηγική", για κάποιο λόγο έχουμε πάρει διαζύγιο εμείς από αυτή την έννοια της στρατηγικής. Και επειδή είναι τεράστιο το έργο που θα κληθούμε να επιτελέσουμε -και ιδίως εσείς ως υπουργός- θα πρέπει να γίνει αυτή η στρατηγική σε μεγάλη λεπτομέρεια ανά φάση και με χρονοδιαγράμματα, αν θέλουμε να πετύχουμε. Είναι πολλά που πρέπει να γίνουν και δεν πρέπει να γίνουν μεγάλα λάθη. Λάθη θα γίνουν, αλλά όχι λάθη που θα κοστίζουν ή που θα είναι ανεπανόρθωτα.

Ταυτόχρονα, θέλω να πιστεύω, κύριε υπουργέ, ότι θα φροντίσετε από την πρώτη στιγμή ως μέρος της στρατηγικής να μπορέσει ο νέος οργανισμός με τον τρόπο λειτουργίας του να αξιοποιήσει τις υποδομές των κρατικών νοσηλευτηρίων και την τεχνολογία που διαθέτουν τα κρατικά νοσηλευτήρια -και μιλούμε για εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ επένδυση- με τρόπο που θα επιτρέψει στον οργανισμό να έχει περισσότερα έσοδα προς όφελος των ασθενών, αλλά και με τρόπο που θα επιτρέψει στην κοινωνία μας να μην εξάγει συνάλλαγμα άνευ λόγου και αιτίας. Έχουμε ίσως δεκάδες χειρουργεία τα οποία μετά τις 2.30 το απόγευμα είναι κλειστά και δεν αξιοποιούνται. Έχουμε τεχνολογίες στα χειρουργεία και στα εργαστήριά μας αξίας εκατομμυρίων ευρώ. Θα πρέπει να υπάρξει σύζευξη εδώ και συνεργασία πλέον μεταξύ των κρατικών υποδομών και του ιδιωτικού τομέα προς όφελος και του ιδιωτικού τομέα και του δημόσιου και ευρύτερα της κοινωνίας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Λιλλήκα.

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκφράζω το δικαίωμα να μιλήσω στη σειρά που μιλούν οι αρχηγοί ή εκπρόσωποι των κομμάτων, στο τέλος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα μιλήσει άλλος από το κόμμα σας, κύριε Σιζόπουλε;

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Προκοπίου.

Το ΔΗΚΟ έχει τριάντα λεπτά.

Μπορείς να τα πάρεις όλα, αν θέλεις!

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριε υπουργέ,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η υγεία αποτελεί υπέρτατο κοινωνικό αγαθό για τον κάθε άνθρωπο και ο τομέας της δημόσιας υγείας κρίνει σε μεγάλο βαθμό το επίπεδο πολιτισμού και το κοινωνικό πρόσωπο του κάθε κράτους απέναντι στους πολίτες του. Στην ευρύτερη έννοια της δημόσιας υγείας περιλαμβάνονται ο σχεδιασμός και η αποτίμηση των υπηρεσιών υγείας, καθώς και η κοινωνικοοικονομική αξιολόγηση των υγειονομικών προγραμμάτων και παρεμβάσεων της πολιτείας. Με λίγα λόγια ο τομέας της δημόσιας υγείας είναι ευθύνη του κράτους και αφορά την υγεία του πληθυσμού και ιδιαίτερα των πολιτών και ο τρόπος οργάνωσής του είναι θέμα κυρίως πολιτικής επιλογής.

Συνεπώς χρειάζεται στρατηγική, σχεδιασμός, προγραμματισμός και υλοποίηση αποφάσεων προς όφελος του δημόσιου συμφέροντος και των πολιτών. Η σημερινή οργάνωση των υπηρεσιών υγείας στην Κύπρο δεν ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις. Τα διαχρονικά προβλήματα που υπάρχουν στον τομέα της δημόσιας υγείας, παρ' όλο που ανιχνεύονται και καταγράφονται σε διάφορες μελέτες, δεν έχουν αντιμετωπιστεί επαρκώς, με αποτέλεσμα αντί να επιλύονται δραστικά να αντιμετωπίζονται περιστασιακά με εύκολες λύσεις, που στο τέλος αποβαίνουν εις βάρος της δημόσιας υγείας. Αυτό που χρειάζεται είναι ένα σύστημα υγείας που να μπορεί να ανταποκριθεί στις αυξημένες ανάγκες και απαιτήσεις του πληθυσμού για μια ποιοτικά αναβαθμισμένη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη την ώρα που τη χρειάζεται ο ασθενής και χωρίς την καταβολή οικονομικού κόστους κατά την παροχή της. Το σύστημα που λειτουργεί σήμερα είναι ένας συνδυασμός δημόσιων και ιδιωτικών φορέων παροχής υπηρεσιών, ένα σύστημα με πολλά προβλήματα. Είναι δυσλειτουργικό και δεν παρέχει ισότιμη και καθολική κάλυψη σε όλους τους πολίτες. Το κράτος εδώ και τόσες δεκαετίες δεν κατάφερε να προσφέρει στους πολίτες του ένα σχέδιο υγείας που να ανταποκρίνεται στα δεδομένα ενός σύγχρονου και ευρωπαϊκού κράτους. Η σημερινή εικόνα της απουσίας αποτελεσματικών μηχανισμών διοίκησης και της μη αποτελεσματικής εξυπηρέτησης με τις μεγάλες λίστες αναμονής, την έλλειψη μηχανογράφησης των φακέλων των ασθενών και τη συχνή απώλειά τους καθιστούν την Κύπρο τη μοναδική χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δεν έχει εθνικό σύστημα υγείας.

Αρχικά η νομοθεσία που προβλέπει για την εισαγωγή του ΓΕΣΥ και καθορίζει το πλαίσιο λειτουργίας του συστήματος υγείας στην Κύπρο ψηφίστηκε το 2001. Με βάση το νόμο αυτό, διορίστηκε το διοικητικό συμβούλιο του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας, το οποίο προώθησε την εφαρμογή του ΓΕΣΥ. Χρειάστηκαν λοιπόν δεκαέξι χρόνια με πολλές συζητήσεις, μεγάλο οικονομικό κόστος για τους φορολογούμενους πολίτες μας, πολλές αντιπαραθέσεις, περιπέτειες και τελικά η συναίνεση, για να φθάσουμε σήμερα να έχουμε ενώπιον της ολομέλειας για ψήφιση ένα ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο που εισάγει την εφαρμογή του ΓΕΣΥ στην πατρίδα μας. Το τροποποιητικό νομοσχέδιο για το ΓΕΣΥ στοχεύει στη διασφάλιση της καλύτερης λειτουργίας του συστήματος υγείας, έτσι ώστε να καταστεί πιο λειτουργικό και να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των δικαιούχων για ισότιμη μεταχείριση και εξασφάλιση υψηλού επιπέδου φροντίδας της υγείας. Ο προτεινόμενος με το νομοσχέδιο σχεδιασμός του ΓΕΣΥ υιοθετεί τις βέλτιστες πρακτικές που εφαρμόζονται στα συστήματα υγείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στηρίζεται στην αναλογιστική μελέτη του οίκου "Mercer". Για την εκπόνηση της εν λόγω μελέτης λήφθηκαν υπόψη οι πρόσφατες αλλαγές στο οικονομικό περιβάλλον και οι παραδοχές για την οικονομία που ετοίμασε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Παράλληλα, ο σχεδιασμός του ΓΕΣΥ βασίστηκε και στη μελέτη του συμβουλευτικού οίκου "McKinsey", που έλαβε υπόψη όλα τα προβλήματα, τις στρεβλώσεις και τα αδιέξοδα που παρατηρούνται στο σημερινό τρόπο λειτουργίας του τομέα της υγείας στην Κύπρο. Σήμερα επίσης ψηφίζουμε και για το νομοσχέδιο και τους

κανονισμούς του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας. Με το νομοσχέδιο σκοπεύεται η ίδρυση οργανισμού δημόσιου δικαίου, ο οποίος θα έχει την ευθύνη της λειτουργίας των δημόσιων νοσηλευτηρίων και των κέντρων πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και της εφαρμογής της διοικητικής και οικονομικής αυτονομίας στα δημόσια νοσηλευτήρια.

Με την αυτονόμηση επιχειρείται να θωρακιστεί ο δημόσιος χαρακτήρας των νοσηλευτηρίων με τρόπο που να διασφαλίζει ότι τα δημόσια νοσηλευτήρια θα ανταποκρίνονται στην αποστολή τους για παροχή των αγαθών της υγείας και της περίθαλψης σε όλους τους πολίτες, ενώ πλέον θα κοστολογούν και θα τιμολογούν, σ' ένα ανταγωνιστικό, ευέλικτο περιβάλλον, τις υπηρεσίες υγείας που προσφέρουν στα πλαίσια του ΓΕΣΥ. Περαιτέρω, με τους κανονισμούς ρυθμίζεται το εργασιακό πλαίσιο που θα εφαρμόζεται για το προσωπικό που θα προσληφθεί στον πιο πάνω αυτόνομο οργανισμό. Η αυτονόμηση των νοσοκομείων έχει ως στόχο την αναβάθμιση της αποδοτικότητας, της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, αξιοποιώντας καλύτερα τους διαθέσιμους πόρους. Ευελπιστούμε πως η εφαρμογή του ΓΕΣΥ θα επιφέρει εκείνες τις αλλαγές στον τομέα της υγείας που καθιστούν πραγματικά την υγεία εκείνο το κοινωνικό αγαθό που θα μπορούν να απολαμβάνουν όλοι οι πολίτες χωρίς ταλαιπωρία, χωρίς λίστες αναμονής και καθυστερήσεις και με την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών. Παράλληλα, προτρέπουμε το Υπουργείο Υγείας και ιδιαίτερα τον φίλο Υπουργό Υγείας, τον οποίο συγχαίρω για το πάθος, το θάρρος και την επιμονή που επέδειξε, για να περάσει το σύστημα υγείας, παρά τις τόσες αντιξοότητες και τρικλοποδιές που αντιμετωπίσαμε στις θεαλλώδεις συνεδρίες μας της επιτροπής Υγείας, και τον καλώ να προβεί σε εκστρατεία ενημέρωσης προς τους πολίτες για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους που πηγάζουν από την εφαρμογή του ΓΕΣΥ. Οι απλοί πολίτες πρέπει να ξέρουν με σαφήνεια τι είναι το ΓΕΣΥ και πώς εντάσσεται στην καθημερινότητά τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εδώ και καιρό είναι γνωστή η θέση μας ότι ως Δημοκρατικό Κόμμα στηρίζουμε με όλες μας τις δυνάμεις την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, γιατί πιστεύουμε ότι είναι ένα κοινωνικό αγαθό που δικαιούται και έπρεπε να είχε εδώ και χρόνια ο λαός μας. Στηρίζουμε την εισαγωγή ενός ολοκληρωμένου και βιώσιμου σχεδίου υγείας, το οποίο θα διασφαλίζει τις εξής βασικές αρχές:

1. Την καθολική κάλυψη των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας.
2. Τη δίκαιη κατανομή του κόστους στη βάση της κοινωνικής αλληλεγγύης.
3. Την ελεύθερη επιλογή ιατρού και παρόχου υπηρεσιών φροντίδας υγείας.
4. Την οικονομική βιωσιμότητα του συστήματος.
5. Την υψηλή ποιότητα των υπηρεσιών.
6. Την ίση πρόσβαση των δικαιούχων στις προσφερόμενες υπηρεσίες.

Κορυφαία ανησυχία μας είναι η οικονομική βιωσιμότητα και η διασφάλιση της στήριξης των νοσηλευτηρίων σε περιβάλλον ΓΕΣΥ. Το ενδεχόμενο της οικονομικής και λειτουργικής κατάρρευσής του θα ήταν τεράστια καταστροφή για τον τόπο. Αυτή είναι η βασική μας επιφύλαξη. Η διαβεβαίωση όμως του Υπουργού Υγείας και η συμπερίληψη σχετικής πρόνοιας στο νόμο, ότι δηλαδή το κράτος θα καλύπτει τυχόν ελλείμματα του οργανισμού για τα πρώτα πέντε χρόνια, καταρχάς μας ικανοποιούν. Παράλληλα όμως τονίζουμε ότι πρέπει να παρακολουθείται συνεχώς η λειτουργία του οργανισμού και η εφαρμογή του ΓΕΣΥ και όπου προκύπτουν προβλήματα να επιλύονται άμεσα, γιατί, αν συσσωρεύονται, τότε πραγματικά θα επαληθευτούν οι ανησυχίες μας. Τυχόν αποτυχία του όλου εγχειρήματος όχι μόνο θα επιφέρει κατάρρευση του όλου συστήματος του κράτους, με κίνδυνο οι πολίτες να μην επωφελούνται του βασικού αγαθού της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και να ελλοχεύει και ο κίνδυνος για κατάρρευση της οικονομίας μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το ΓΕΣΥ μελετάται εδώ και τόσα χρόνια και οι φορολογούμενοι πολίτες έχουν καταβάλει εκατομμύρια για την υλοποίηση αυτού του στόχου. Σίγουρα δεν είναι εύκολη υπόθεση, όμως η εφαρμογή του είναι επιτακτική ανάγκη, για να εκλείψει αυτή η θλιβερή κατάσταση με τα πολλά προβλήματα και τις δυσλειτουργίες που παρουσιάζει η δημόσια υγεία στην ευρωπαϊκή κατά τα άλλα πατρίδα μας.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα υπερψηφίζουμε σήμερα τα νομοθετήματα του ΓΕΣΥ και δηλώνουμε έτοιμοι να συμβάλουμε περαιτέρω εποικοδομητικά για τις όποιες βελτιώσεις χρειαστούν και οι οποίες θα προκύψουν κατά την εφαρμογή του στην πράξη.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Υπολείπονται είκοσι λεπτά για το ΔΗΚΟ.

Παρακαλώ την κ. Χαραλαμπίδου και να πω, κύριοι συνάδελφοι, ότι, επειδή δε θα γίνει διάλειμμα, αν θέλετε περιοδικά, έτσι, να κάμετε το διάλειμά σας, μπορείτε να το κάμετε. Είμαι σίγουρος ότι κάποιιοι το κάμνουν, αλλά έχει και κάποιους οι οποίοι μπορεί να μην το σκεφτήκαν.

Η κ. Χαραλαμπίδου.

ΕΙ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Θα είμαι σύντομη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μετρά ο συνάδελφός σου εδώ ο κ. Κώστα, που εν κάμνει λάθος.

Έχει σαράντα λεπτά το ΑΚΕΛ. Μπορεί να πάρει και τα σαράντα λεπτά η...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Το λακωνίζουν εστί φιλοσοφείν!

ΕΙ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Κύριε Κουλία, ουκ εν τω πολλώ το ευ. Θα μιλήσω μόνο τρία με τέσσερα λεπτά.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σήμερα γίνεται ένα βήμα προς την κατεύθυνση της ολικής εφαρμογής ενός βιώσιμου ΓΕΣΥ, στέλλοντας ταυτόχρονα ξεκάθαρα πολιτικά μηνύματα σε όσους είχαν άλλες επιδιώξεις ότι μετά από δεκαέξι χρόνια επαναβεβαιώνουμε πως ένα δημόσιο μονοασφαλιστικό σύστημα είναι η πιο ορθολογιστική επιλογή. Επιχειρούμε επίσης με νέο νόμο να βάλουμε τη βάση για την αυτονόμηση των νοσοκομείων. Εμείς δεν εθελουφλούμε ούτε στρουθοκαμηλίζουμε μπροστά στα σοβαρότατα προβλήματα που υπάρχουν στον τομέα της υγείας με αποτέλεσμα όχι μόνο την ταλαιπωρία των ασθενών, αλλά και τη συνεχή υποβάθμιση της παρεχόμενης ιατρικής περίθαλψης.

Τα νοσοκομεία βρίσκονται σε διαδικασία αποσύνθεσης, σ' ένα οριακό σημείο. Υποστηρίζει κανείς το αντίθετο; Έπρεπε να επιτραπεί να φθάσουν σε αυτό το σημείο; Η φυγή των γιατρών, οι ελλείψεις αναλωσίμων, τα εργασιακά θέματα και το ευρύτερο λειτουργικό αδιέξοδο είναι ζητήματα που ήδη θα έπρεπε να είχαν αντιμετωπιστεί. Για κάποιο λόγο αυτή η κυβέρνηση, η κυβέρνηση του Νίκου Αναστασιάδη, επέλεξε να μη διαχειριστεί τις σοβαρότατες αυτές ανάγκες που υποβαθμίζουν τον τομέα παροχής υγείας, θέτοντας ακόμα και σε κίνδυνο την υγεία των πολιτών εν αναμονή της αυτονόμησης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτή η στάση από μόνη της προκαλεί πολλά ερωτήματα. Επικρατεί τόση ανικανότητα ή μήπως σκόπιμα αφέθηκαν στην εγκατάλειψη και την αποδιοργάνωση; Μήπως κάποιιοι ελπίζουν ενδόμυχα σε ανατροπή σε βάθος χρόνου του μονοασφαλιστικού συστήματος υγείας; Θα πρέπει ακόμη να παραδεχτούν οι κυβερνώντες πως οι παλινδρομήσεις και η αλλοπρόσαλλη πολιτική που εφάρμοζαν στο θέμα του ΓΕΣΥ κατά τα πρώτα τρία χρόνια της διακυβέρνησής τους αποτελούν μνημείο ανευθυνότητας, αναξιοπιστίας και κοροϊδίας σε βάρος της υγείας των πολιτών και ως εκ τούτου μας δίνουν κάθε δικαίωμα να αμφιβάλουμε ως προς τις πραγματικές προθέσεις. Θυμόμαστε όλοι τις δημόσιες συζητήσεις, αλλά και αυτές στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας σε σχέση με την εφαρμογή του πολυασφαλιστικού ΓΕΣΥ. Ήταν έντονες, αφού ο καθορισμένος στόχος τότε του Προέδρου της Δημοκρατίας και της κυβέρνησής του ήταν η προώθηση του πολυασφαλιστικού συστήματος υγείας, πράγμα που παραδέχθηκε με μεγάλη καθυστέρηση και ο ίδιος ο Υπουργός Υγείας, ο τρίτος στη σειρά. Οι προσπάθειες για ανατροπή του μονοασφαλιστικού συστήματος ήταν επίμονες και συνεχείς. Την ίδια ώρα εξανεμίζονταν εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ από τα ταμεία του κράτους σε δαπάνες για μελέτες που τελικά απέδειξαν το αυτονόητο, αυτό που όλοι ξέραμε και αρνείτο δογματικά και πεισματικά να παραδεχτεί η κυβέρνηση, ότι το μονοασφαλιστικό σύστημα υγείας είναι η καλύτερη και η πιο σωστή επιλογή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πρέπει να είμαστε ξεκάθαροι και ειλικρινείς απέναντι στους πολίτες. Σήμερα ψηφίζονται τροπολογίες στο νόμο του ΓΕΣΥ του 2001, καθώς και ένας νέος νόμος για δημιουργία ενός ημικρατικού οργανισμού. Η εφαρμογή και η υλοποίηση των συγκεκριμένων νομοσχεδίων βαραίνει την κυβέρνηση που θα εκλεγεί το Φλεβάρη του 2018 και η υλοποίηση του ΓΕΣΥ εξαρτάται απόλυτα από τη βούληση της επόμενης κυβέρνησης.

Ζήσαμε πολλές παρεμβολές με στόχο την ανατροπή της ψήφισης των νομοσχεδίων λόγω μεγάλων ιδιωτικών οικονομικών συμφερόντων. Ευχόμαστε να μην υπάρξουν και άλλες. Μάλιστα κάποιες απ' αυτές προέρχονταν από το Υπουργείο Οικονομικών της κυβέρνησης Αναστασιάδη και είχαν γίνει με τον πλέον

ξεκάθαρο τρόπο ενώπιόν μας στην επιτροπή Υγείας. Σήμερα αυτοί οι σχεδιασμοί λαμβάνουν άλλη μορφή, αφού απέτυχαν στην αρχική επιδίωξη. Στόχο πια δεν έχουν την ανατροπή της ψήφισης των συγκεκριμένων νομοσχεδίων, αφού το πολιτικό κόστος θα ήταν τεράστιο. Μην ξεχνάμε ότι έρχονται και προεδρικές εκλογές σε οκτώ μήνες, να μην κρυβόμαστε. Οι προσπάθειες ανατροπής θα εστιάζουν πλέον στη μη εφαρμογή των νομοσχεδίων που θα ψηφιστούν σήμερα.

Είναι ένα θέμα λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να ψηφίζονται νομοσχέδια -αυτό έγινε και το 2001, και τότε υπήρχαν πομπώδεις διακηρύξεις- και άλλο θέμα με αποφασιστικότητα και κόντρα σε μεγάλα ιδιωτικά οικονομικά συμφέροντα να εφαρμόζονται. Σήμερα, έστω και αργοπορημένα, έστω υπό τη σκιά των επερχόμενων προεδρικών εκλογών, έστω μετά από τέσσερα χρόνια παχυδερμίας και υποκρισίας, καλούμαστε να επισφραγίσουμε ένα βήμα προς την κατεύθυνση που εμείς θεωρούμε σωστή και κοινωνικά ωφέλιμη και για την οποία εμείς ως ΑΚΕΛ δώσαμε αγώνες. Θα συμπεριφερθούμε σοβαρά, έντιμα και υπεύθυνα, με μοναδικό γνώμονα το δημόσιο συμφέρον, αλλά και το δικαίωμα του κάθε πολίτη σε άριστη παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Ονούφριος Κουλλά.

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Είναι ιδιαίτερα ευχάριστο που ομόφωνα συμφωνούμε να στηρίξουμε μια σημαντική μεταρρύθμιση σε ένα εξέχουσας σημασίας θέμα, μια σημαντική πράγματι κοινωνική μεταρρύθμιση που έφερε ενώπιόν μας η κυβέρνηση του Νίκου Αναστασιάδη, με την προσωπική εμπλοκή μάλιστα και του Νίκου Αναστασιάδη.

Θέλω όμως -και γι' αυτό πήρα το βήμα- να προσθέσω μια άλλη διάσταση στη συζήτησή μας -που υποψιαζόμουν ότι δε θα λεχθεί- μιας και δε θέλω να επαναλάβω πολλά από όσα έχουν λεχθεί ή πολλά από όσα οι συνάδελφοί μου θα πουν στη συνέχεια.

Είναι ωραίο να ψηφίζουμε μέτρα κοινωνικής πρόνοιας. Συνήθως τα ψηφίζουμε ομόφωνα και όλοι θέλουμε να καρπωθούμε λίγη από τη δόξα. Τα προηγούμενα χρόνια με τις διάφορες μελέτες δόθηκε μεγάλη βαρύτητα στην εκτίμηση των δαπανών του προϋπολογισμού του Γενικού Συστήματος Υγείας, το οποίο βεβαίως θεωρείται δεδομένο ότι εξελεγκτικά θα αυξάνεται -και αυτό αναπόφευκτα, καθότι υπάρχει μια συνεχής τεχνολογική εξέλιξη τόσο στην ιατρική όσο και στη φαρμακευτική.

Θα πρέπει τα επόμενα χρόνια να στρέψουμε την προσοχή μας και στα μελλοντικά έσοδα, δηλαδή στις συνολικές συνεισφορές που θα καλύπτουν το σχετικό αυξανόμενο κόστος, για να συνεχίσουμε όχι μόνο στην αρχή, αλλά και στο μέλλον να καλύπτουμε τους πολίτες μας με το τελευταίου τύπου επίπεδο υγείας. Και αυτό δεν μπορεί παρά να σχετίζεται με τη γενικότερη πορεία της οικονομίας, δηλαδή την προσπάθεια για συνεχή και συνετή ανάπτυξη, δηλαδή αυτή που θα δημιουργεί θέσεις εργασίας -και ποιοτικές θέσεις εργασίας- που θα αυξάνεται η παραγωγικότητα και παράλληλα και οι μισθοί, έτσι ώστε να ρέουν και τα ανάλογα έσοδα στον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας. Γιατί, αν προέκυψαν τόσο πολλά προβλήματα στον τομέα της υγείας τα τελευταία χρόνια, στα οποία έχουν αναφερθεί αρκετοί συνάδελφοι, αυτό αναμφίβολα είναι απότοκο της προηγούμενης πολύ κακής κατάστασης της οικονομίας την οποία παραλάβαμε. Και δε νομίζω ότι μπορούσαμε να εφαρμόσουμε ΓΕΣΥ πριν από δύο-τρία χρόνια.

Είναι εδώ που ακόμα και δύσκολα αλλά αναγκαία νομοσχέδια πρέπει να ψηφιστούν με την ίδια συναίνεση όπως και το ΓΕΣΥ, μακριά από δογματισμούς, εμμονές και ιδεοληψίες. Πολλές μεταρρυθμίσεις πρέπει να ολοκληρωθούν, για να βελτιώσουμε το δυναμικό ρυθμό ανάπτυξης, άρα και τα έσοδα του Γενικού Συστήματος Υγείας. Και είναι εδώ -κατά την άποψή μου- το κλειδί, όχι απλά για την ψήφιση αλλά για την πρακτική εφαρμογή, την αποτελεσματική εφαρμογή, την ποιοτική, τη βιώσιμη εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας. Ταυτόχρονα, πρέπει να παραμείνουμε προσηλωμένοι στη δημοσιονομική πειθαρχία, που θα δημιουργεί υψηλό επενδυτικό και καταναλωτικό κλίμα εμπιστοσύνης. Έτσι βάζουμε τις γερές βάσεις που χρειάζονται για την υλοποίηση μεγάλων κοινωνικών οραμάτων.

Να θυμίσω ότι εκκρεμούν οι μεταρρυθμίσεις για τη δημόσια υπηρεσία, για την τοπική αυτοδιοίκηση και για τη δημιουργία υπηρεσιών -που θα κατανέμουν σοφότερα τις αρμοδιότητες και τις ευθύνες- η καλύτερη αξιοποίηση της κρατικής περιουσίας, το Εθνικό Ταμείο Επενδύσεων, η μεταρρύθμιση στον τομέα του στοιχήματος και πολλά άλλα. Θα ήταν ιδιαίτερα ευχάριστο, αν και όλα αυτά ψηφίζονταν με την ίδια συναίνεση, αν όλοι βάζαμε και γι' αυτά λίγο νερό στο κρασί μας. Είναι με αυτό τον τρόπο που θα φέρουμε περισσότερη ανάπτυξη και συνεπώς περισσότερα έσοδα τόσο για το κράτος όσο και για το Γενικό Σύστημα Υγείας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Κουλλά.

Τεσσεράμισι λεπτά. Σημειώστε το.

Ο κ. Μαρίνος Μουσιούπτας. Υπολείπονται είκοσι λεπτά για το κόμμα σας, κύριε Μουσιούπτα.

Μ. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η σημερινή μέρα είναι ίσως μια από τις πιο σημαντικές μέρες στα κοινοβουλευτικά θέσμια από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η πολυετής συζήτηση των νομοσχεδίων και κανονισμών που αφορούν στο ΓΕΣΥ και την αυτονόμηση δεικνύει την πολυπλοκότητα, αλλά και τη σημασία που φέρει η ψήφιση των εν λόγω νομοσχεδίων. Επί της ουσίας επιχειρείται η ριζική αλλαγή ολόκληρου του συστήματος υγείας. Ευχή όλων μας είναι να έχει τα επιθυμητά αποτελέσματα που όλοι προσδοκούμε να έχει. Σκοπός μας είναι να έχουμε ένα ανθρωποκεντρικό σύστημα υγείας, το οποίο να βασίζεται στη σχέση του προσωπικού γιατρού με τον ασθενή και ταυτόχρονα να επιτυγχάνει τη βέλτιστη παροχή ιατροφαρμακευτικής φροντίδας με τα λιγότερα λάθη.

Το υφιστάμενο μοντέλο υγείας που εφαρμόζεται μέχρι σήμερα είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες μιας παλαιότερης εποχής, που τα δημόσια νοσηλευτήρια εξυπηρετούσαν τους ασθενείς με ανεπαρκή τρόπο -θα έλεγε κανείς- και με πολλές αδυναμίες λόγω της έλλειψης συντονισμού, του ανθρώπινου δυναμικού, του πεπαλαιωμένου ιατρικού εξοπλισμού, αλλά και της μη έγκαιρης τροφοδότησης των νοσηλευτηρίων με αναλώσιμα υλικά. Παράλληλα, στα συσσωρευμένα προβλήματα ήρθε να προστεθεί ένα άλλο μεγάλο πρόβλημα, αυτό της οικονομικής κρίσης. Λόγω της οικονομικής ανέχειας των πολιτών οι πολίτες κατέφυγαν μαζί στα δημόσια νοσηλευτήρια, πράγμα το οποίο έθεσε το υφιστάμενο σύστημα στην εντατική, με ορατό τον κίνδυνο να καταρρεύσει με τεράστιες κοινωνικές επιπτώσεις στη ζωή των πολιτών. Υπολογίζεται ότι τα τελευταία χρόνια το 80% των ασθενών κάνει χρήση των δημόσιων νοσηλευτηρίων. Αν συνυπολογίσει κανείς ότι από το 2012 ο ετήσιος προϋπολογισμός του κράτους είναι σε στασιμότητα και κάποιες φορές είναι μειωμένος, αντιλαμβάνεται κανείς πόσο δύσκολο είναι το έργο τόσο του ιατρικού όσο και του παραϊατρικού προσωπικού των δημόσιων νοσηλευτηρίων. Η οικονομική, αλλά και η λειτουργική ασφυξία που υπάρχουν δημιούργησαν κύμα φυγής του ιατρικού προσωπικού προς τον ιδιωτικό τομέα, αλλά και στο εξωτερικό. Η αδήριτη ανάγκη για αλλαγή του συστήματος υγείας είναι ίσως το δεύτερο μεγαλύτερο πρόβλημα που ταλανίζει τους πολίτες μετά από την τουρκική κατοχή. Εδώ βρίσκεται και η σημαντικότητα του εγχειρήματος αυτού.

Η φιλοσοφία του Γενικού Συστήματος Υγείας, η οποία είχε τεθεί με την πρώτη ψήφιση του νομοσχεδίου το 2001, έχει ως στόχο την αποκέντρωση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και βασίζεται στη βέλτιστη και αποτελεσματική πρακτική που μπορούν να προσφέρουν η πρωτοβάθμια φροντίδα, αλλά και η αποσυμφόρηση των υφιστάμενων νοσηλευτηρίων, που μαζί με τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια που θα ενταχθούν θα μπορέσουν να παρέχουν εξειδικευμένες υπηρεσίες στους ασθενείς με αναβαθμισμένο τρόπο, αφού θα υπάρχει μεταξύ τους συνεργασία αλλά ταυτόχρονα και υγιής ανταγωνισμός, που θα δημιουργήσουν νοσηλευτήρια με ποιότητα, αφού ο ίδιος ο ασθενής θα επιλέγει τα νοσηλευτήρια που εμπιστεύεται. Παράλληλα, η επιλογή του ίδιου του ασθενή να εξετάζεται από τον προσωπικό γιατρό τις αρεσκείας του θα έχει πολλαπλά οφέλη τόσο για τους ασθενείς όσο και για τη βιωσιμότητα του συστήματος. Το νομοσχέδιο της αυτονόμησης των δημόσιων νοσηλευτηρίων διασφαλίζει ότι καμιά κυβέρνηση δε θα μπορεί να προβεί σε ιδιωτικοποίηση των νοσηλευτηρίων, τα οποία θα παραμείνουν κρατικά και θα ενισχυθούν, ώστε να ανταγωνίζονται επί ίσοις όροις τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια. Το νέο σύστημα υγείας δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένα σύστημα που εφαρμόζεται στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες. Η φιλοσοφία του βέβαια είναι να θωρακιστεί ο δημόσιος χαρακτήρας των νοσηλευτηρίων με τρόπο που αφενός μεν θα διασφαλίσει στο διηνεκές ότι τα δημόσια νοσηλευτήρια θα καλύπτουν τις κοινωνικές ανάγκες του τόπου και των ασθενών, αφετέρου δε θα τους επιτρέπει να λειτουργούν σε ένα περιβάλλον που θα μπορούν να κοστολογούν και να τιμολογούν τις υπηρεσίες που προσφέρουν, ώστε να καθίστανται ανταγωνιστικά και να διεκδικούν στα πλαίσια του ΓΕΣΥ τη μερίδα που τους αναλογεί.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το Δημοκρατικό Κόμμα προσδίδει μεγάλη σημασία, ώστε τα νομοσχέδια που θα ψηφιστούν σήμερα, αλλά και οι κανονισμοί να μην επιτρέπουν στο ανταγωνιστικό πλαίσιο που θα διέπει τα νοσηλευτήρια την αύξηση των τιμών από άλλες πηγές που θα συμμετάσχουν στο σχέδιο, γιατί θα έχει ως αποτέλεσμα την αναγκαστική αύξηση των εισφορών των πολιτών είτε μέσω ενίσχυσής τους από το κράτος είτε μέσω των εργασιακών τους εισφορών. Αν επισυμβεί είτε το ένα είτε το άλλο, τότε θα οδηγηθούμε σε αχαρτογράφητα

νερά με ανυπολόγιστες συνέπειες στην καθημερινότητα των πολιτών. Το σενάριο που εισηγείται η εκτελεστική εξουσία για τις συμπληρωμές του κράτους είναι το ίδιο με αυτό που συνεισφέρει σήμερα και ανέρχεται περίπου στο ένα δις ευρώ το χρόνο. Στα μέτρα του επιτρεπτού θεωρούμε ότι υπάρχει περιθώριο περαιτέρω συνεισφοράς του κράτους, αφού αναμένεται αύξηση των εσόδων του, εφόσον οι γιατροί θα είναι υποχρεωμένοι να δηλώνουν τον πραγματικό όγκο ασθενών που περιθάλπουν, άρα θα καταβάλλουν και το αναλογούν ποσό στο φόρο εισοδήματος. Τα έσοδα που θα εισρεύσουν στα ταμεία του κράτους πρέπει να μετακυλιστούν στον τομέα της υγείας.

Είναι σημαντικό να τονίσουμε στους πολίτες ότι καμιά αλλαγή δε θα επέλθει άμεσα με την ψήφιση των νομοθετημάτων σήμερα, αλλά η υλοποίησή τους θα γίνει σε στάδια. Η εξωνοσοκομειακή περίθαλψη θα ξεκινήσει τον Ιούνιο του 2019 και η ενδονοσοκομειακή το δεύτερο εξάμηνο του 2020. Ο Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας είναι επιφορτισμένος να υλοποιήσει σημαντικές πτυχές που αφορούν το ΓΕΣΥ, με λίγα λόγια θα πρέπει να δώσει σάρκα και οστά στην εν λόγω νομοθεσία. Πρέπει να γίνουν πολλά έως ότου τεθεί σε πλήρη εφαρμογή το σχέδιο. Καλούμε σήμερα τον ΟΑΥ όπως προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, ώστε να γίνει σημαντική διαφώτιση του κοινού για τον τρόπο λειτουργίας του νέου συστήματος υγείας.

Το Δημοκρατικό Κόμμα, έχοντας πλήρη επίγνωση της σημερινής κατάστασης που διέπει τα δημόσια νοσηλευτήρια, καταθέτει, κύριε υπουργέ, και εισηγήσεις, οι οποίες πιστεύουμε μπορούν να δώσουν λύσεις μέχρι την πλήρη εφαρμογή του ΓΕΣΥ το 2020:

- Τροποποίηση στον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο, που αποσκοπεί στο να δοθούν φορολογικές ελαφρύνσεις στους φορολογούμενους για έξοδα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάτε προς επτά λεπτά, κύριε Μουσιούττα. Μένουν δεκατρία λεπτά για το ΔΗΚΟ.

Μ. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Βεβαίως.

- ...υπό μορφή φορολογικής έκπτωσης έναντι των φορολογητέων εισοδημάτων τους, και ταυτόχρονα να προωθήσει την έκδοση των απαραίτητων νόμιμων αποδείξεων και δικαιολογητικών για τις ιατρικές υπηρεσίες που λαμβάνονται.
- Υιοθέτηση της πρότασης της Υπουργού Εργασίας που αφορά αποκοπή ποσού από όλους τους εργαζομένους με σκοπό την ασφάλιση για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των συνταξιούχων και των οικονομικά δυσπραγούντων συμπολιτών μας.
- Λειτουργία χειρουργικών τμημάτων και εξωτερικών ιατρείων κατά τις απογευματινές ώρες και τα σαββατοκυριακά, ώστε να ικανοποιηθούν κατά το μέγιστο οι ανάγκες των ασθενών.
- Εξέταση της πιθανότητας αγοράς απαραίτητου εξοπλισμού το συντομότερο δυνατό και να μην περιμένουμε μέχρι την εφαρμογή του ΓΕΣΥ.
- Σχολαστική επαναξιολόγηση των δαπανών και εκεί και όπου υπάρχουν περιπτές δαπάνες να αποκοπούν προς όφελος των ασθενών μέσω του ΓΕΣΥ.
- Μέρος της επιβολής άμεσων φόρων σε ανθυγιεινά προϊόντα οινοπνεύματος, καπνού και μη υγιεινών τροφών πρέπει να διατίθεται για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επειδή τον τελευταίο καιρό ακούστηκαν πολλά για το ότι το Δημοκρατικό Κόμμα δεν επιθυμεί την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, σας υπενθυμίζω τα λόγια του πρώην Προέδρου της Δημοκρατίας Τάσσου Παπαδόπουλου από αυτό το βήμα της ολομέλειας της Βουλής κατά τη συζήτηση των αντίστοιχων νομοσχεδίων το 2001: Ο Τάσος Παπαδόπουλος είπε: «Κοιτάζτε μέσα στους φακέλους του Υπουργείου Υγείας και θα δείτε ότι η πρώτη προσπάθεια, η πρώτη μετάκληση ειδικών, η πρώτη σοβαρή προσπάθεια για εισαγωγή ενός τέτοιου σχεδίου έγινε το 1967, όταν εγώ ήμουν Υπουργός Υγείας».

Το Δημοκρατικό Κόμμα, αντιλαμβανόμενο την ευθύνη που του αναλογεί έναντι των πολιτών, θα παρακολουθεί στενά την περίοδο μετάβασης και εκεί και όπου χρειάζεται θα παρέμβει και θα ασκήσει πίεση, για να διορθωθούν τυχόν οικονομικές στρεβλώσεις, προβλήματα ή παρασπαρατήματα από τα συμφωνηθέντα χρονοδιαγράμματα.

Κλείνοντας θα ήθελα να ευχαριστήσω τους συνάδελφους στην επιτροπή Υγείας για το πνεύμα συναντίληψης που έχουν δείξει σε αυτά τα κρίσιμα νομοσχέδια, τον Υπουργό Υγείας για την προσπάθεια που κατέβαλε -με μια μικρή εξαίρεση, υπουργέ, θα σας το πω δημόσια, το τελευταίο μήνυμά σας έπρεπε να

αναφερόταν ονομαστικά σ' αυτόν που εννοούσατε- και την κυβέρνηση για την προσπάθεια που έχει καταβάλει. Πιστεύω ότι όλοι μαζί μπορούμε αυτή την αρχή που γίνεται σήμερα να τη μετουσιώσουμε σε πράξη προς όφελος φυσικά των πολιτών αυτής της Δημοκρατίας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Υπολείπονται έντεκα λεπτά για το Δημοκρατικό Κόμμα.

Το λόγο έχει ο κ. Γεωργίου Τ. Γιώργος του ΑΚΕΛ.

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Θέλω εξ υπαρχής να ευχαριστήσω τον υπουργό για τη συνέπειά του, για να αποκτήσει επιτέλους η χώρα μας Γενικό Σύστημα Υγείας, τη διεύθυνση του υπουργείου και τους λειτουργούς του, τη διεύθυνση της Βουλής και τους συνεργάτες στην επιτροπή Υγείας, καθώς και τον πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής Υγείας για τη δημιουργική συμβολή όλων κατά τη διάρκεια της συζήτησης του διαλόγου για το Γενικό Σύστημα Υγείας και για την αυτονόμηση των νοσοκομείων μας.

Ο διάλογος για την προώθηση ενός Γενικού Συστήματος Υγείας έχει τη δική του ιστορία για τη χώρα μας. Το ΑΚΕΛ γνωρίζετε όλοι ότι το είχε θέσει στις προτεραιότητές του στα συνέδριά του από το 1960. Το 1966 στο Υπουργικό Συμβούλιο του τότε Αρχιεπισκόπου Μακαρίου λήφθηκε η πρώτη απόφαση. Διανύουμε λοιπόν κοντά μισό αιώνα συζητήσεων και διαλόγου για την απόκτηση επιτέλους Γενικού Συστήματος Υγείας.

Χρειάστηκαν πολλά χρόνια συζητήσεων, διαλόγων και ασφαλώς κάθε φορά ο τερματισμός της συζήτησης σκόνταφτε στα τεράστια και πελώρια συμφέροντα τα οποία παρεμβάλλονταν. Θέλω απλώς να σημειώσω ότι σύμφωνα και με την έκθεση του Γενικού Ελεγκτή εκατομμύρια έχουν δαπανηθεί σε μελέτες, σε έρευνες για το θέμα αυτό. Στην έκθεσή του ειδικά για το 2015 αναφέρει ότι πέραν των €17,3 εκατομ. είχαν δαπανηθεί για αυτές τις μελέτες.

Αναφέρω επίσης σημαντικά στοιχεία που αφορούν τις δαπάνες για την υγεία στη χώρα μας:

- Ο μέσος όρος δαπανών για την υγεία στην Κύπρο, ως ποσοστό του οικογενειακού προϋπολογισμού, ανέρχεται στο 7% για τους συνταξιούχους, στο 5% για τους εργαζομένους στο δημόσιο, στον ιδιωτικό τομέα και τους αυτοτελώς εργαζόμενους.
- Ποσοστό 50% των συνολικών δαπανών υγείας απορροφάται από τον ιδιωτικό τομέα, 235 000 πολιτών είναι ασφαλισμένοι στις ιδιωτικές εταιρείες ασφάλειας.
- Το κράτος πληρώνει περίπου το 45% των δημόσιων δαπανών.
- Ο πολίτης καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος της ιδιωτικής δαπάνης.
- Η ιδιωτική δαπάνη είναι δυόμισι φορές υψηλότερη από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Ο μέσος όρος των ιδιωτικών δαπάνων στην Ευρώπη είναι 25% και στην Κύπρο είναι πάνω από 50%.
- Δαπανώνται πάνω από €500 εκατομ. από τον κρατικό προϋπολογισμό και άλλα τόσα από την τσέπη των ασθενών για την υγεία.

Σημειώνω επίσης ότι είμαστε η μοναδική χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δε διαθέτει εθνικό σύστημα υγείας. Είμαστε η μόνη χώρα της Ευρώπης που στις διάφορες μελέτες και εκθέσεις που γίνονται για τη δημόσια υγεία δε λαμβάνεται υπόψη. Είμαστε η χώρα με το πιο αναχρονιστικό σύστημα υγείας, το οποίο δυστυχώς υπάρχει και λειτουργεί από την εποχή της αγγλικής αποικιοκρατίας.

Τα τελευταία χρόνια δυστυχώς χάθηκε πολύτιμος χρόνος, αλλά και χρήμα χωρίς να βρεθούν λύσεις για ένα πολυασφαλιστικό σύστημα υγείας. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και η κυβέρνησή του επιχείρησαν να αλλάξουν το χαρακτήρα του ΓΕΣΥ από μονοασφαλιστικό σε πολυασφαλιστικό. Η περιπλάνηση αυτή έφερε περαιτέρω καθυστέρηση. Κόστος για μελέτες, για να καταδειχθεί στο τέλος ότι θα φέσωσαν τον κυπριακό λαό με πολλά εκατομμύρια ευρώ. Αντέδρασε ακόμα και η τρόικα καλώντας την κυβέρνηση να επανέλθει στο μονοασφαλιστικό σύστημα.

Το ΑΚΕΛ με τις διαχρονικές θέσεις του για την ανάγκη προώθησης ενός ανθρωποκεντρικού συστήματος υγείας, και διά του γενικού γραμματέα του ΑΚΕΛ κ. Κυπριανού, αναλαμβάνοντας άλλη μια πρωτοβουλία, ζήτησε τότε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να συγκαλέσει ειδική σύσκεψη αρχηγών για το ΓΕΣΥ, πρόταση που προς πίστη του αποδέχθηκε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Η απόφαση των αρχηγών των κομμάτων τον

Ιούλιο του 2016 υπήρξε καταλυτική, προώθηση μονοασφαλιστικού συστήματος υγείας, με παράλληλη προώθηση της αυτονομησης των νοσοκομείων.

Τέλος Οκτωβρίου του 2016 η κυβέρνηση, διά του αρμόδιου υπουργού, του Υπουργού Υγείας κ. Παμπορίδη, κατέθεσε τα δυο σχετικά νομοσχέδια στη Βουλή και η επιτροπή Υγείας τα διεξήλθε μέσα σε πνεύμα κοινωνικής ευθύνης και δημιουργικού διαλόγου. Σε αυτό το διάστημα δυστυχώς τα μεγάλα συμφέροντα, αλλά και το κυβερνητικό στρατόπεδο δε σταμάτησαν να ναρκοθετούν αυτή την προσπάθεια. Θυμίζω τη γραπτή επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών, με την υπογραφή Χάρη Γεωργιάδη, όπου υποδείκνυε στο συνάδελφό του Υπουργό Υγείας ότι διαφωνεί πλήρως με το μονοασφαλιστικό σύστημα. Παρόμοιες τοποθετήσεις έγιναν από διάφορες πολιτικές δυνάμεις για ενδιάμεσο ΓΕΣΥ, για μίνι ΓΕΣΥ χωρίς να γνωρίζουν και οι ίδιοι και χωρίς να μπορούν και να είναι σε θέση να αναλύσουν στο λαό τι ακριβώς πρότειναν.

Τα αναφέρω όλα αυτά, για να κατανοεί ο καθένας ότι ο δρόμος προς το ΓΕΣΥ πέρασε από εμπόδια και συμπληγάδες. Και όλα αυτά έχουν όνομα και επίθετο, μεγάλα συμφέροντα και οι πολιτικοί εκφραστές τους.

Η κυβέρνηση και το αρμόδιο υπουργείο, το Υπουργείο Υγείας, χρειάζεται κατεπειγόντως να ετοιμάσουν έναν οδικό χάρτη στήριξης των δημόσιων νοσηλευτηρίων. Σήμερα τα νοσοκομεία βρίσκονται στον πάτο. Οι ασθενείς πονούν και υποφέρουν. Εάν το κράτος δεν προσφέρει την αναγκαία στήριξη, δε θα αντέξουν τον ανταγωνισμό και τότε τα αρπακτικά που караδοκούν θα κτυπήσουν.

Ήρθε η ώρα της αλήθειας. Η συμφωνία για τις συνεισφορές, οι συγκλίσεις στα εργασιακά, ο κοινωνικός και αλληλέγγυος χαρακτήρας του ΓΕΣΥ, η συμφωνία για στήριξη για πέντε χρόνια από το κράτος των δημόσιων νοσηλευτηρίων, στο πλαίσιο της αυτονομησης, δημιουργεί προϋποθέσεις για θετική κατάληξη, να αποκτήσει επιτέλους η χώρα μας Γενικό Σύστημα Υγείας. Παρ' όλα αυτά, ανησυχώ και ανησυχούμε μήπως την τελευταία στιγμή και στη διαδικασία εφαρμογής του συστήματος παρεμβληθούν και πάλι οι γνωστές ερινύες, για να τερματίσουν την προσπάθεια, γι' αυτό πρέπει να επαγρυπνούμε, γιατί η ψήφιση του ΓΕΣΥ είναι μόνο η αρχή.

Ήρθε η ώρα να πρυτανεύσει η λογική του δημόσιου συμφέροντος. Η ψήφιση του ΓΕΣΥ αποτελεί πλέον λαϊκή επιτακτική ανάγκη. Προβλήματα θα υπάρχουν και ενδεχομένως θα βρεθούν στο δρόμο μας και νέα εμπόδια και δυσκολίες. Η ίδια η ζωή θα το κρίνει. Θα είμαστε εδώ, για να τα χειριστούμε και να τα αντιμετωπίσουμε. Η ψήφιση του ΓΕΣΥ θα αποτελέσει τη μεγαλύτερη κατάκτηση του λαού μας, τη μεγαλύτερη προοδευτική, δημοκρατική και εκσυγχρονιστική μεταρρύθμιση. Θα είναι επίτευγμα και εθνική κατάκτηση. Νικητές θα είναι όλοι. Πρώτα και κύρια ο λαός μας.

Το ΑΚΕΛ, η κυπριακή αριστερά και πάλι ήταν πρωταγωνιστές πάνω από όλα για την Κύπρο και το λαό της. Χωρίς σκοπιμότητες και υπολογισμούς. Καταθέσαμε ιδέες, προτάσεις, συνθέσαμε απόψεις, καταθέσαμε ολοκληρωμένο όραμα. Εκ των πραγμάτων, χωρίς να μειώσω την κάθε προσπάθεια όλων των πολιτικών δυνάμεων, αποδείχθηκε από την ίδια τη ζωή ότι η κυπριακή αριστερά υπήρξε η ατμομηχανή για ένα ΓΕΣΥ στην υπηρεσία του λαού και των αναγκών της κοινωνίας.

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Έμειναν είκοσι εφτά λεπτά για το ΑΚΕΛ. Κάμνω λάθος, Κώστα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, σωστά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νουρής.

Ν. ΝΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κύριε υπουργέ,

Στις 19 Απριλίου του 2001, κοντά στα μεσάνυχτα, σ' αυτό εδώ το βήμα ανέβηκε ο αείμνηστος γιατρός και τότε πρόεδρος της επιτροπής Υγείας δρ Ανδρέας Παρισινός. Με το χαρακτηριστικό αφοπλιστικό του μειδίαμα αλλά με εμφανές το αίσθημα της ικανοποίησης ο αγαπητός γιατρός ξεκίνησε την αποτίμηση της διαδρομής του υπό συζήτηση τότε νομοσχεδίου για το ΓΕΣΥ, την παρακαταθήκη που ήθελε να αφήσει ο Γλαύκος Κληρίδης και η κυβέρνησή του στον κυπριακό λαό. Η παρέμβασή του πήρε πολύ γρήγορα αφηγηματικό χαρακτήρα. Μίλησε για το αγαθό της υγείας που όλοι θέλουμε να δώσουμε στους πολίτες, αλλά

που η πολιτική αδεξιότητα που επιδείχθηκε μέχρι εκείνη τη στιγμή κατάφερε να τους το στερήσει. «Σήμερα» δήλωνε καταληκτικά ο Ανδρέας Παρισινός «έχουμε την ευκαιρία να κτίσουμε το χρυσό σκαλοπάτι της κοινωνικής προσφοράς και αλληλεγγύης προς τον Κύπριο πολίτη, το εθνικό σύστημα υγείας».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μετά από δεκαέξι ολόκληρα χρόνια συζητούμε ξανά την ψήφιση δύο νομοσχεδίων, αλλά και των κανονισμών της αυτονομίας. Και, εάν κάποιος ανατρέξει στα ογκωδέστατα πρακτικά της συνεδρίας της 19^{ης} Απριλίου του 2001, ελάχιστες διαφορές θα βρει μεταξύ των δύο νομοσχεδίων. Και εύλογα ο μέσος πολίτης διερωτάται: Τα λογής λογής συμφέροντα μπλόκαραν τα κόμματα και τις εκάστοτε κυβερνήσεις από αυτή την απόφαση; Προς τι η καθυστέρηση των δεκαέξι χρόνων; Και το ερώτημα αυτό θα αποτελεί διαχρονικό βαρίδι στους ώμους όλων μας. Αυτή η παρακαταθήκη όμως καθιστά την αναγκαιότητα για επιτυχή εφαρμογή του εγχειρήματος ακόμη πιο επιτακτική.

Αισίως ψηφίζουμε σήμερα το πολυπόθητο εθνικό σύστημα υγείας. Αφήνοντας πίσω τις διαφορετικές απόψεις και τις όποιες διαφωνίες που κατά καιρούς εκφράστηκαν, οφείλουμε πλέον όλοι μαζί να δράσουμε σαν μια μεγάλη ομόγνωμη κοινωνική συμμαχία, πρώτα για να περιχαρακώσουμε την κατάκτηση και στη συνέχεια για να την κάνουμε πραγματικότητα.

Η αυριανή μέρα δεν μπορεί, και δεν πρέπει να είναι, η ίδια όσον αφορά το χώρο της υγείας. Η κυβέρνηση εντέλλεται να προχωρήσει άμεσα με τις διαδικασίες της αυτονομίας, ξεκινώντας από τη σύσταση του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, που θα σηματοδοτήσει την αποκοπή του ομφάλιου λώρου των κρατικών νοσηλευτηρίων με το Υπουργείο Υγείας, την απαλλαγή τους από τις σημερινές παθογένειες και την εξάλειψη των χρονοβόρων διαδικασιών. Σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα τα μέχρι χθες κρατικά ιδρύματα θα πρέπει να εκσυγχρονιστούν, να καταστούν ευέλικτα στη λήψη αποφάσεων, να βελτιώσουν την παραγωγικότητά τους, ώστε να καταστούν ανταγωνιστικά, εξαλείφοντας πρώτα και πάνω απ' όλα τις λίστες αναμονής.

Επιγραμματικά θα ήθελα να αναφέρω τα ακόλουθα:

- Το ΓΕΣΥ, για το οποίο τόσος λόγος γίνεται, είναι απλά ένα ανεξάρτητο ασφαλιστικό ταμείο, στο οποίο θα κατατίθενται εισφορές ή/και άλλα έσοδα, τα οποία θα διοχετεύονται ως αποζημίωση στους παρόχους φροντίδας υπηρεσιών υγείας.
- Στόχος η παροχή καθολικής και ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας σε όλους τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας χωρίς διακρίσεις ή περιορισμούς και ανεξαρτήτως της οικονομικής τους δυνατότητας.
- Δικαιούχοι του συστήματος θα είναι όλοι οι πολίτες που έχουν τη συνήθη διαμονή τους στις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση της Δημοκρατίας περιοχές, είτε είναι Κύπριοι πολίτες είτε Ευρωπαίοι που διαμένουν και εργάζονται ή έχουν αποκτήσει δικαίωμα μόνιμης διαμονής είτε ακόμα πολίτες τρίτης χώρας οι οποίοι πληρούν τις πρόνοιες της εθνικής μας νομοθεσίας.
- Η σπουδαιότητα του εγχειρήματος έγκειται στο γεγονός ότι το δικαίωμα στις υπηρεσίες υγείας του ΓΕΣΥ είναι ανεξάρτητο από την καταβολή εισφοράς. Οι υπηρεσίες θα παρέχονται στη βάση των αναγκών και όχι στη βάση της οικονομικής δυνατότητας του πολίτη. Επομένως, ακόμη και οι πολίτες που δεν έχουν εισοδήματα όπως οι άνεργοι, τα παιδιά, οι φοιτητές και οι στρατιώτες μας θα έχουν την ίδια ισότιμη πρόσβαση σε μια ολοκληρωμένη φροντίδα υπηρεσιών υγείας.
- Επιπλέον, με την εφαρμογή του ΓΕΣΥ όλοι οι δικαιούχοι θα έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν αυτές τις υπηρεσίες φροντίδας υγείας σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωση στη βάση της Οδηγίας για τη διασυνοριακή περίθαλψη. Και αυτός είναι ένας πρόσθετος λόγος στήριξης των όσων ανέφερε και προηγουμένα ο Ευρωπαίος επίτροπος κ. Στυλιανίδης.
- Όλες αυτές οι υπηρεσίες θα παρέχονται από την ενιαία πλέον αγορά υγείας, αφού δημόσιοι και ιδιωτικοί πάροχοι θα συμβληθούν με τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας.
- Όλο αυτό το διάστημα των συζητήσεων τέθηκε πολλές φορές το ερώτημα εάν υπάρχει δικαίωμα ελεύθερης επιλογής γιατρού και νοσηλευτηρίου. Υπερτονίζουμε ότι αυτό αποτελεί μια από τις πλέον βασικές παραμέτρους του ΓΕΣΥ και σαφές δικαίωμα του ασθενή.
- Διερωτάται ακόμα ο πολίτης: Τι θα γίνεται με περιστατικά που χρήζουν ιατρικής θεραπείας σε κέντρα του εξωτερικού; Τα περιστατικά αυτά θα αξιολογούνται και θα αποστέλλονται σε συγκεκριμένα κέντρα του εξωτερικού με τα έξοδα να καλύπτονται από το εθνικό σύστημα υγείας.
- Ειδική έγνοια δε θα έχουν πλέον ούτε οι χρόνιοι, πολυέξοδοι ασθενείς, αφού όλες τις δαπάνες τους θα τις καλύπτει το εθνικό σύστημα υγείας.

- Πολύς λόγος έγινε ακόμα και για τις εισφορές, αλλά και τις συμπληρωμές προς το ταμείο του οργανισμού. Το ΓΕΣΥ δεν είναι δωρεάν υπηρεσία. Όμως οι εισφορές προς το ΓΕΣΥ δε θα αποτελούν επιπλέον “φορολόγηση” για το νοικοκυριό, όπως λανθασμένα κάποιοι θέλουν να παρουσιάσουν. Όλα τα διαθέσιμα σήμερα στατιστικά στοιχεία καταδεικνύουν ότι χωρίς ΓΕΣΥ ο προϋπολογισμός του κάθε νοικοκυριού σήμερα επιβαρύνεται περίπου με 5% έως 7% για δαπάνες υγείας. Αυτές μάλιστα οι δαπάνες ενδέχεται να καταστούν απρόβλεπτες, εάν ξαφνικά απαιτηθεί μια υπέρογκη δαπάνη για ένα μέλος της οικογένειας.
- Η πεμπτούσια του ΓΕΣΥ είναι ότι παρέχει πλήρη και ολοκληρωμένη κάλυψη όχι απλά από τη γέννηση ενός ανθρώπου, αλλά και από αυτή ακόμα τη “σύλληψή” του μέχρι το θάνατό του, με την απλή καταβολή εισφοράς στη βάση των εισοδημάτων του, αν βέβαια τέτοια υπάρχουν, και όχι με βάση τις απρόβλεπτες ανάγκες του. Οι δε εισφορές για το ΓΕΣΥ, όπως συμφωνήθηκαν, είναι τέτοιες, που η επιβάρυνση στον οικογενειακό προϋπολογισμό να είναι κατά μέσο όρο σημαντικά χαμηλότερη από την υφιστάμενη.

Εύλογα τίθεται το πρόσθετο ερώτημα: Προς τι οι συμπληρωματικές πληρωμές; Έχει συμφωνηθεί ότι οι δικαιούχοι θα καταβάλλουν ένα ποσό συμπληρωμής κατά τη λήψη συγκεκριμένων υπηρεσιών ως μέτρο ελέγχου της υπεύθυνης χρήσης των παρεχόμενων υπηρεσιών, εννοείται, της κατάχρησης, αλλά και της συγκράτησης του κόστους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σήμερα ψηφίζουμε για ένα ανθρωποκεντρικό σύστημα, που σχεδιάστηκε για την εξυπηρέτηση του πολίτη ασθενή, για να μη χρειάζεται να γνοιάζεται για την κακιά ώρα, για να μην πρέπει να αποτινέται σε πολιτειακούς αξιωματούχους, για να εξυπηρετηθεί, για να μην ψάχνει το όνομά του σε μακρόσυρτες λίστες αναμονής, για να μη χρειάζεται ακόμα μέσο, για να λάβει το ενδεδειγμένο φάρμακο ή θεραπεία.

Μέχρι το 2019 όμως, όταν και θα εισαχθεί η πρωτοβάθμια περίθαλψη, το κράτος κοινωνικής πρόνοιας, κύριε υπουργέ, οφείλει να συνεχίσει την εξαιρετική δουλειά που σήμερα επιτελεί με τα σχέδια επιδότησης και παραπομπής στον ιδιωτικό τομέα και στο εξωτερικό, μέσω των οποίων σμικρύνονται οι λίστες αναμονής και σώζονται ζωές.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Περάσαμε από συμπληγάδες. Συζητήσαμε για χρόνια. Ακούσαμε τις απόψεις των ειδικών. Δώσαμε λόγο και ρόλο στους ίδιους τους ασθενείς. Αξιολογήσαμε σωρεία συστημάτων και στο τέλος ομόφωνα υιοθετήσαμε ένα μοντέλο για το οποίο πρέπει όλοι να συνδράμουμε για την επιτυχή εφαρμογή του.

Αισθάνομαι την ανάγκη και εγώ με τη σειρά μου να ευχαριστήσω όλους τους συναδέλφους στην επιτροπή Υγείας, πρώτα το συνάδελφο πρόεδρο της επιτροπής Κώστα Κωνσταντίνου και τους υπηρεσιακούς παράγοντες για την πολύτιμη συνεισφορά τους. Ιδιαίτερη μνεία όμως θα πρέπει να γίνει και στην κυβέρνηση, στον ίδιο τον Πρόεδρο Αναστασιάδη για τις αποφασιστικές παρεμβάσεις του, που, αφηφώντας τα συμφέροντα και τις ερινύες, όπως ακούστηκε, δεν πάγωσε το εθνικό σύστημα υγείας, όπως ο προηγούμενος ένοικος του Προεδρικού, κύριοι συνάδελφοι, αγαπητοί συνάδελφοι του ΑΚΕΛ! Τα εύσημα και στον Υπουργό Υγείας, ο οποίος με την επιμονή και την αποφασιστικότητά του κέρδισε την εκτίμηση και την αποδοχή όλων, όπως διαφάνηκε άλλωστε και μέσα από τις τοποθετήσεις των προηγούμενων ομιλητών. Γεφύρωσε ο υπουργός διαφορές και ολοκλήρωσε δύσκολες συμφωνίες. Πολλές ευχαριστίες όμως οφείλουμε και στους οργανωμένους ασθενείς για την εποικοδομητική συνεισφορά τους.

Σήμερα λοιπόν βάζουμε τις βάσεις. Κάνουμε πράξη αυτό που καμιά προηγούμενη κυβέρνηση δεν πέτυχε. Διαγράφουμε τη χώρα μας από τη μαύρη λίστα που μας ανέφερε ως το μόνο ευρωπαϊκό κράτος χωρίς εθνικό σύστημα υγείας. Καλή αρχή λοιπόν και καλή δύναμη για τη δύσκολη αλλά ελπιδοφόρα συνέχεια!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Τριάντα πέντε και μισό λεπτό για το Δημοκρατικό Συναγερμό υπολείπονται.

Ο κ. Βότσης.

Έχει σύνολο έντεκα λεπτά το ΔΗΚΟ, κύριε Βότση.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Να τα πιάσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πιάσε και τα έντεκα, δεν έχουμε πρόβλημα, μόνο μην αφήσεις του κ. Κουλία, που ένεν μέσα! Πούντον;

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επέλεξα πολύ σύντομα να κάνω μια αναφορά σε αυτό το όραμα που πολλοί το οραματιστήκαμε, αλλά πέρασαν πάρα πάρα πολλά χρόνια, για να μπει στην πορεία υλοποίησής του. Και σήμερα, με ιδιαίτερη ικανοποίηση, βλέπουμε να ξεκινά η τελική του πορεία, η οποία ελπίζω σύντομα και σωστά να ολοκληρωθεί. Βγήκα εδώ στο βήμα, γιατί θεωρώ ότι σε αυτή την εποχή που ζούμε, που οι θεσμοί βρίσκονται συνέχεια υπό λιθοβολισμό, δικαίως τις περισσότερες φορές, σήμερα πρέπει να αποδώσουμε κάποια εύσημα.

Και εγώ θα ήθελα να ξεκινήσω, ναι, να δώσω πρώτα τα εύσημα στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο οποίος πήρε την πρωτοβουλία και την πολιτική ευθύνη να οργανώσει τη σύσκεψη στο Προεδρικό, η οποία έδωσε το έναυσμα, για να ξεπεραστούν τα διάφορα συμφέροντα τα οποία -η λέξη "φρουδά" δεν είναι πάντα κακή, δεν είναι πάντα κακή- δυσκόλευαν την εφαρμογή αυτού του οράματος. Θα πρέπει να δώσουμε τα εύσημα στους αρχηγούς των πολιτικών δυνάμεων, στους αρχηγούς των κομμάτων, που σε εκείνη τη σύσκεψη στο Προεδρικό ο καθένας έβαλε το δικό του λιθαράκι και αφαίρεσε κάτι που ενοχλούσε τον άλλο, πρόσθεσε κάτι που δεν ενοχλούσε τον άλλο και βγήκαν από το Προεδρικό με μία κοινή θέση. Εύσημα πρέπει να δώσουμε στη Βουλή, σε όλους εμάς που σε λίγο θα κληθούμε -και ελπίζω ομόφωνα- να στηρίξουμε αυτή την προσπάθεια, αλλά ιδιαίτερα στον πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής Υγείας για τις άοκνες προσπάθειες που έκαναν. Ιδιαίτερα θέλω να αναφερθώ στους δύο συναδέλφους του Δημοκρατικού Κόμματος, το Μαρίνο και το Γιώργο, των οποίων γνώριζα όλες τις προσπάθειες τις θετικές που είχαν κάνει σε αυτή την προσπάθεια, για να συμβάλουμε και εμείς, όπως όλοι οι άλλοι, στο να πετύχουμε το αδύνατο, κάτι που φαινόταν αδύνατο· όλοι πίστευαν ότι δε θα τα βρίσκαμε. Εύσημα στους ασθενείς, στην Κοινωνική Συμμαχία, η οποία, εκεί που πήγαινε να χαλάσει το πράγμα, επενέβαινε και έβαλε προσωπικό χρόνο και κόστος, για να πιέσει εκεί που χρειαζόταν, ώστε να προχωρήσουν τα πράγματα. Φυσικά, σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς ο καθένας από τους οποίους ξεπέρασε συμφέροντα τα οποία είχε. Και άφησα τελευταίο, θα πω έτσι πολύ απλά το μάγκα της παρέας, έναν υπουργό που δε δίστασε να σπάσει αβγά, για να κάνει ομελέτα, έναν υπουργό, ο οποίος κόντρα στους καιρούς τόλμησε. Και εμείς τον στηρίζουμε και θα τον στηρίξουμε στο επόμενο κομμάτι, που είναι πιο δύσκολο από αυτό που εγκρίνουμε σήμερα. Και ειλικρινά, υπουργέ, δημόσια, για ακόμη μια φορά, θα ήθελα να δώσω τα δικά μου τουλάχιστον συγχαρητήρια στην όλη προσπάθεια που κάνατε και τη δέσμευση ότι θα είμαστε δίπλα σου σε ό,τι χρειαστεί, γιατί τώρα ξεκινούν τα πιο δύσκολα.

Μπορεί κάποια ατάκα να ενόχλησε, εγώ νομίζω ότι θα ήταν πιο δίκαιο να πείτε για πολλούς Ιούδες, κύριε υπουργέ. Και δεν είναι απαραίτητο, όταν μιλούμε για Ιούδες, να μιλούμε για πολιτικούς. Είναι πολλοί οι οποίοι ενδεχομένως για τους δικούς τους λόγους, δικαίως ή αδικώς, δε θέλουν να πετύχει αυτή η προσπάθεια. Θα τους ξαναβρείτε κάποιους μπροστά σας. Θα είμαστε όλοι εδώ, ελπίζω όλοι μαζί, για να λύσουμε τα προβλήματα.

Υπήρχε η άποψη «δεν είναι ακόμη έτοιμο το ΓΕΣΥ, δεν είναι απόλυτα απαντημένα όλα τα ερωτήματα». Βεβαίως δεν είναι! Δεν είναι, γιατί δε μιλάμε για αλλαγή του συστήματος, για διόρθωση· μιλάμε για ανατροπή ενός συστήματος το οποίο κατέρρευσε και καλούμαστε σήμερα να το ανατρέψουμε. Βεβαίως υπάρχουν προβλήματα, βεβαίως θα υπάρξουν θέματα που ακόμη δεν τα πρόβλεψε κανένας. Η δουλειά όλων μας είναι να καταφέρουμε ενωμένοι, όπως είμαστε σήμερα, όποιο πρόβλημα βλέπουμε μπροστά μας να μπορούμε να το ξεπεράσουμε.

Ολοκληρώνω και λέω κλείνοντας ότι θα είμαστε όλοι εδώ με δουλειά, με έλεγχο, με ό,τι χρειάζεται να κάνουμε, ώστε οι Κύπριοι ασθενείς επιτέλους να νιώσουν ότι αυτή η πολιτεία είναι δίπλα τους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εξίμισι λεπτά υπολείπονται για το ΔΗΚΟ.

Ο κ. Αδάμου έχει το λόγο. Έχει είκοσι επτά λεπτά το ΑΚΕΛ. Όσα θέλεις πκιάε.

(Γέλια)

A. ΑΔΑΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Φίλε Υπουργέ της Υγείας,

Όλοι σήμερα μιλούν για μια ιστορική μέρα. Εγώ προσωπικά δεν μπόρεσα να καταλάβω γιατί έν' ιστορική η μέρα. Το 2001 δεν ήταν ιστορική η μέρα; Εν εψηφίσαμε το 2001 νομοσχέδιο για το ΓΕΣΥ; Είδετε να γίνεται τίποτε; Τζιαι το 2005 είδετε να γίνεται τίποτε; Άρα, γιατί είναι ιστορική η μέρα; Η σημερινή μέρα είναι επιτέλους η κατάληξη της ατζέντας του πολίτη, του άρρωστου και της πίεσης που άσκησε τόσα χρόνια και της κατάντιας που έχουμε φτάσει σήμερα στον τομέα της υγείας, για να ψηφίσουμε σήμερα το ΓΕΣΥ. Μη νομίζετε ότι έν' σπουδαίο πράμα που εννά το ψηφίσουμε σήμερα το ΓΕΣΥ. Έν' η αρχή. Είναι ένα μικρό βήμα.

Εχτές ήμουν με το φίλο το Νουρή σε μια ραδιοφωνική εκπομπή δίωρη και ελέχθη ότι, έτσι όπως τα ελέαμεν με το Νουρή, το ΓΕΣΥ έν' παράδεισος. Αναγκαστήκαμε να διευκρινίσουμε φυσικά ότι κάθε άλλο παρά παράδεισος είναι. Είναι ένα εγχείρημα πολύπλοκο, δύσκολο, που θέλει συναίνεση, θέλει ομοφωνία, θέλει συμβιβασμούς, προκειμένου να προσφέρουμε εκείνο που δικαιούται ο Κύπριος ασθενής. Γιατί στο τέλος της ημέρας έν' τον Κύπριο ασθενή που πρέπει να βάλουμε μπροστά και όχι τα διάφορα συμφέροντα, τις δολοπλοκίες και όλα αυτά που εγίνονταν πριν να φτάσουμε εδώ σήμερα και που δυστυχώς -και να το θυμάστε αυτό- θα εντατικοποιηθούν μετά την ψήφισή του. Όλες αυτές οι διαπλοκές που μιλούμε και ακούτε και τους συναδέλφους που μιλούν θα εντατικοποιηθούν μετά την ψήφιση του ΓΕΣΥ, γι' αυτό πρέπει να έχουμε και τα μάτια μας ανοιχτά... Και η συνεργασία που εκάμαμε μέχρι σήμερα, για να φτάσουμε έως εδώ, είναι μια συνεργασία που εχρειάστηκε να γίνουν υπερβάσεις, για να φτάσουμε εδώ. Εμείς προσωπικά έχουμε κάμει τις υπερβάσεις μας, έχουμε κάμει τροπολογίες, ορισμένες έχουν γίνει αποδεκτές, άλλες δεν έχουν γίνει αποδεκτές, τις πήραμε με τροπολογίες, τις αποσύραμε για χάρη της γενικής παραδοχής και ψήφησης ομόφωνα σχεδόν, ελπίζω νάν' ομόφωνα, του νομοσχεδίου για το ΓΕΣΥ. Άρα λοιπόν, να μη νομίζουν οι πολίτες ότι ψηφίζουμε σήμερα και αύριο θα έχουν ΓΕΣΥ. Το ΓΕΣΥ, αν θα εφαρμοστεί, εάν σταθούμε ικανοί να το εφαρμόσουμε στην πράξη, θα εφαρμοστεί τον Ιούνιο του 2020, αφού αρχίσει σταδιακά από το 2019, για να φτάσει τον Ιούνιο του 2020 να εφαρμοστεί το πλήρες σύστημα.

Εκείνο που θέλω να παρακαλέσω, να πω, για να ακουστεί, είναι η ενημέρωση του κόσμου. Ο κόσμος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε υπουργέ, ακούει για το ΓΕΣΥ, αλλά έντζε ξέρει πολλά πράματα. Και ξέρετε πόθεν βγαίνει τούτο; Από τις διάφορες εκπομπές που πάμε, τις ερωτήσεις που κάμνουν. Υπάρχει πλήρης άγνοια για πάρα πολλά πράγματα, με αποτέλεσμα καμιά φορά να ακούει ΓΕΣΥ και να σου λέει «τι είναι αυτό το ΓΕΣΥ; Εννά 'ν καλύτερο για μένα, εννά 'ν χειρότερο για μένα;». Ορισμένοι είπαν ότι εννά ψηφίσουν το ΓΕΣΥ και εννά 'ναι ο παράδεισος. Όταν φτάνουμε στο σημείο να χαρακτηρίζουμε παράδεισο μια μικρή αρχή, φανταστείτε τι κατάντια έχουμε σήμερα.

Άρα λοιπόν, αγαπητέ κύριε υπουργέ, και εκείνοι του ΟΑΥ και άλλοι αρμόδιοι πρέπει να εγκύψουν σε αυτό το πρόβλημα της ενημέρωσης του κόσμου, είτε με διαλέξεις είτε με φυλλάδια. Μπορεί να έχουν γίνει ορισμένες κινήσεις, αλλά δεν είναι αρκετές και δεν είναι ικανοποιητικές, για να ενημερωθεί ο κόσμος.

Λέχθηκε από ένα συνάδελφο προηγουμένως για το τι πρέπει να κάνουμε, για να μειώσουμε και την επίπτωση των ασθενειών στον κόσμο. Πρόληψις. Είπε το ο Γιωργάλλας -και συζητούσαμε δαμαί για τα ιπποκράτεια ρητά- είπε το ο Περδίκης, είπαν το πάρα πολλοί. Η πρόληψη. Με την πρόληψη μπορούμε να μειώσουμε τα νοσήματα. Όταν μειώσουμε τα νοσήματα, σημαίνει μειώνουμε και τις δαπάνες, που είναι εκείνο που μας καύκει ούλλους, τα χρήματα, γιατί, για να κάμουμε το σχέδιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να επενδύσουμε χρήματα, για να αυτονομήσουμε τα νοσοκομεία, πρέπει να επενδύσουμε χρήματα, δεν πρέπει να είναι ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Υγείας έτσι τον έχουν αφήσει στον υπουργό.

Και τον Υπουργό της Υγείας, στον οποίο εγώ, όλοι σχεδόν, όλοι μας του έχουμε δώσει τα εύσημα, γιατί τα αξίζει ο άνθρωπος, τον άκουσα σε μια συνέντευξη στην τηλεόραση να λέει «εγώ δεν είμαι συγκρουσιακός, είμαι αυστηρός!». Κύριε υπουργέ, για να είσαι αυστηρός, είσαι και συγκρουσιακός και σε πάρα πολλές περιπτώσεις στην εφαρμογή αυτού του ΓΕΣΥ ήσουν συγκρουσιακός και μπράβο σου! Δεν κερδίζεις πάντα, όταν είσαι συγκρουσιακός, όμως εφάνηκε -ο υπουργός δεν είχε να αντιπαλέψει αυτό που λέμε "ισχυρή αντιπολίτευση", μια αντιπολίτευση η οποία ήθελε και θέλει και παλεύει για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ- ότι πρώτιστα είχε να παλέψει με δικούς του ανθρώπους. Έν' γι' αυτό το λόγο που του δίνουμε και τα εύσημα, εκτός των άλλων, που κατάφερε να φέρει το ΓΕΣΥ εδώ. Και το ΓΕΣΥ θα ψηφιστεί σήμερα και θέλει πάρα πολύ μεγάλη προσπάθεια, προκειμένου να φτάσει να υλοποιηθεί και να μη μείνουμε στα λόγια. Άρα, ιστορική η στιγμή δεν είναι· είναι το καθήκον μας που πρέπει να κάνουμε σήμερα απέναντι στον Κύπριο ασθενή.

Θέλω να πω και δυο-τρία πράγματα πριν κατέβω από το βήμα. Ιατρική σχολή, κύριε υπουργέ. Κάποια στιγμή το κράτος, σε συνεργασία με τα πανεπιστήμια, πρέπει να κάνει πανεπιστημιακά νοσοκομεία. Όλες αυτές οι εμβληματικές λύσεις του τύπου «εννά τους πάρω να κάμω πανεπιστημιακές κλινικές στα νοσοκομεία, να μοιράζουμε την ευθύνη μισά μισά με τους άλλους», αυτά -να μην πω καμιά κυπριακή βαρετή φράση- έννεν σωστά πράματα! Αν θα πάμε στα νοσοκομεία, κύριε υπουργέ, να κάμουμε πανεπιστημιακές κλινικές, εννά τις κάμουμε αυτόνομες τις κλινικές. Δεν μπορεί να είναι συνεργατικές οι κλινικές στα νοσοκομεία μας και πρέπει κάποια στιγμή να εντρυφήσουμε και στον τομέα τούτο και να κάμουμε πανεπιστημιακά νοσοκομεία, όπως γίνεται σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Ένα άλλο πράμα που είναι στα σχέδια του υπουργείου και πρέπει να το τρέξει ο υπουργός είναι ο εθνικός οργανισμός φαρμάκων, πάρα πολύ σημαντικό, όπως επίσης και η ηλεκτρονική υγεία, το λεγόμενο "e-health", το οποίο πάει μαζί με το ΓΕΣΥ, πάει μαζί με το

ΓΕΣΥ. Και έτσι πρέπει να προχωρήσουν, μαζί όλα αυτά τα πράγματα. Και θα προηγηθεί φυσικά αυτό που λέμε "αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων", θα προηγηθεί πρωτοβάθμια ιατρική περίθαλψη, πράγματα που θα ακούσετε και από άλλους συναδέλφους, και πρέπει να τα κάνουμε.

Τα αστεία με το ΓΕΣΥ και οι αντιπολιτευτικές ή συμπολιτευτικές κορόνες ή και τα συμφέροντα πρέπει να σταματήσουν εδώ. Καμιά φορά και οι κυβερνώντες πρέπει να ακούν προτάσεις της αντιπολίτευσης, γιατί οι προτάσεις της αντιπολίτευσης δεν είναι πάντα λαϊκίστικες, έχουν πάντα ουσία και επιχειρήματα και ίσως εκείνοι που κάνουν την πρόταση να έχουν να επωφεληθούν από προτάσεις των αντιπολιτευομένων. Νομίζω ότι ο Υπουργός της Υγείας, που παρακάθηται εδώ, σε ορισμένα από αυτά έτινε ευήκοον ους, γιατί ο στόχος του ήταν να εφαρμοστεί το ΓΕΣΥ. Εφτάσαμε εδώ σήμερα, εμείς του δώσαμε τα εύσημα του υπουργού, εκάμαμε τις υπερβάσεις μας, ήρθαμε εδώ σήμερα να ψηφιστεί ομόφωνα το ΓΕΣΥ και νομίζω ότι πεδίο δόξης λαμπρόν είναι το τι θα γίνει απ' εδώ και πέρα. Τυχόν αποτυχία θα βαρύνει και αυτό το σώμα, το οποίο δε φτάνει να το ψηφίσει, έχει την υποχρέωση να παρακολουθήσει την εφαρμογή του, προκειμένου να φτάσουμε, να εκπληρώσουμε και τα χρονοδιαγράμματα που έχουν τεθεί.

Κύριε υπουργέ, καλή επιτυχία! Έχεις πει πολλές φορές ότι εννά πάεις σπίτι σου, αν δεν προχωρήσει το ΓΕΣΥ. Ελπίζουμε ότι έθθα πάεις σπίτι σου τζαι ότι θα παραμείνεις εκεί, στις επάλλξεις, προκειμένου με τη συνεργασία και της Βουλής... Δεν είναι τέλειο το ΓΕΣΥ, όλοι το ξέρουμε, αυτό που ψηφίζουμε σήμερα έχει πολλές ελλείψεις, και ευελπιστούμε ότι στην πορεία, εφαρμόζοντάς το, γιατί από κάπου πρέπει να αρχίσουμε, θα το διορθώσουμε -αυτό ελπίζουμε- και θα έχετε την πλήρη συνεργασία μας: αυτό σας το έχουμε πει και εντός και εκτός.

Λοιπόν, σας ευχαριστώ όλους πάρα πολύ και ελπίζω ότι είναι ομόφωνα που θα ψηφίσουμε το ΓΕΣΥ χωρίς καμία αρνητική ψήφο, γιατί εκεί πάνω κάθονται εκείνοι οι οποίοι υποφέρουν σήμερα στις ουρές για οποιαδήποτε θεραπεία και πολλοί από αυτούς ενδεχομένως να χάνουν και τη ζωή τους. Πολλάκις και πλειστάκις όλοι οι βουλευτές έχουμε γίνει δέκτες τέτοιων παραπόνων. Και θα επαναλάβω ακόμα μια φορά αυτό που είπα και την προηγούμενη φορά, όταν θα σταματήσουν οι ασθενείς να τρέχουν από πολιτικό σε πολιτικό, από βουλευτή σε βουλευτή, για να έχουν το αυτονόητο δικαίωμά τους στην υγεία, τότε θα έχουμε Γενικό Σύστημα Υγείας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεκαεφτάμισι λεπτά απομένουν για το ΑΚΕΛ.

Και το λόγο έχει ο κ. Μάριος Μαυρίδης. Έχει πάρα πολύ χρόνο ο Δημοκρατικός Συναγερμός, τριάντα πέντε και μισό λεπτά.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Μάριο Μαυρίδη)

Υπολείπονται, υπολείπονται, μπορεί να πιάσεις όλο το χρόνο, αν θέλεις.

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι δύσκολο να μιλήσει κανείς μετά που έχει μιλήσει ο κ. Αδάμου. Τι να πει για θέματα ιατρικά; Όμως εγώ θα ασχοληθώ με την οικονομική πτυχή του ζητήματος και δεν είναι αυτό που νομίζετε εσείς, αλλά είναι το γεγονός ότι από την οικονομική πλευρά του θέματος το σχέδιο υγείας, το οποίο βεβαίως είναι ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο, που αναμένεται να βελτιώσει την υγεία των πολιτών, εάν καταφέρει να βελτιώσει την υγεία των πολιτών, τότε οι δαπάνες για την υγεία θα μειωθούν. Αυτό είναι το πρώτο και πάρα πολύ σημαντικό σημείο το οποίο θα ήθελα να θίξω. Άρα, πρέπει να επικεντρωθούμε στην πρόληψη μέσω του συστήματος υγείας και βεβαίως, αν δεν μπορούμε στην πρόληψη, να επικεντρωθούμε στη θεραπεία.

Το δεύτερο σημαντικό σημείο είναι το γεγονός ότι πάρα πολλοί πόροι της υγείας, όπως είναι ιδιωτικά νοσοκομεία, γιατροί, εγκαταστάσεις, μηχανήματα, που δε χρησιμοποιούνται σήμερα, με την εισαγωγή του εθνικού σχεδίου υγείας θα χρησιμοποιούνται και αυτοί, άρα θα μπορούμε να αξιοποιούμε όλους τους πόρους προς όφελος της υγείας των πολιτών.

Το τρίτο σημείο -και πιο σημαντικό- είναι ότι, εάν η εφαρμογή του εθνικού σχεδίου υγείας είναι επιτυχημένη και υπάρχει και καλός έλεγχος, τότε με τα ίδια χρήματα ή και λιγότερα θα πετυχαίνουμε καλύτερα αποτελέσματα. Και αυτή βασικά είναι η επιστήμη των οικονομικών, να μπορεί μία κοινωνία να ευημερεί και να προοδεύει με λιγότερους αντί περισσότερους πόρους. Εξοικονομούμε δηλαδή κόστος και με αυτό τον τρόπο μειώνεται και το κόστος των προσφερόμενων υπηρεσιών.

Τα υπόλοιπα όσον αφορά το εθνικό σχέδιο υγείας είναι γνωστά και τα έχουν πει πάρα πολλοί. Πάρα πολλοί συναδέλφοι έχουν πάει και λίγο πίσω στο παρελθόν. Το παρελθόν βεβαίως είναι εκεί, για να μας δίνει μαθήματα για το μέλλον, εμείς κοιτάζουμε μπροστά και ευελπιστούμε σε μια πετυχημένη εφαρμογή του ΓΕΣΥ.

Με την ευκαιρία αυτή να δώσω και εγώ τα συγχαρητήριά μου στον Υπουργό Υγείας, ο οποίος έχασε όλα τα μαλλιά της κεφαλής του προσπαθώντας να επιτύχει το ΓΕΣΥ!

(Γέλια)

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Η τρόικα...

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Η τρόικα; Α, έν' το τελευταίο σημείο που ήθελα να θίξω!

Λέμε για τις προηγούμενες κυβερνήσεις ότι όλες οι κυβερνήσεις προσπάθησαν και απέτυχαν και αυτή τουλάχιστον πέτυχε. Εγώ δε λέω ότι έν' η κυβέρνηση που πέτυχε έν' η τρόικα που πέτυχε και μας επέβαλε το εθνικό σχέδιο υγείας και ευχαριστούμε την τρόικα γι' αυτή την ενέργειά της!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Όχι, συνθήματα δε χρησιμοποιούμε στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Ευχαριστώ πάρα πολύ για την προσοχή σας.

Αν έχετε ερωτήσεις παρεμπιπτόντως, μπορούμε να τις συζητήσουμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ένα λεπτό να κάνουμε έτσι λίγο τους λογαριασμούς μας.

Η κ. Στέλλα Κυριακίδου έχει σειρά, όμως, ώσπου να έρθει, έχω τους ακόλουθους ομιλητές: Στέλλα Κυριακίδου, Μαρίνος Σιζόπουλος, που του υπολείπονται δεκαοχτώ λεπτά, Νικόλας Παπαδόπουλος, που του υπολείπονται εξήμισι λεπτά, Γιώργος Λουκαΐδης, που του υπολείπονται δεκαεπτάμισι λεπτά, και Κώστας Κωνσταντίνου, που μοιράζει μαζί με τη Στέλλα τριάντα δύο λεπτά.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Πόσα σύνολο; Για να ξέρετε πότε τελειώνουμε; Ο Αβέρωφ έχει αποσυρθεί. Πόσα σύνολο; Είναι περίπου μία ώρα. Λίγο λιγότερο από μία ώρα.

Λοιπόν, η κ. Κυριακίδου έχει το λόγο.

ΣΤ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε επιτέλους εδώ σήμερα, για να ψηφίσουμε δύο σημαντικά νομοσχέδια και τους κανονισμούς, των οποίων η ψήφιση αποτελεί χωρίς αμφιβολία τη μεγαλύτερη μεταρρύθμιση στο χώρο της υγείας στον τόπο μας, μια μεταρρύθμιση που είναι απόλυτα αναγκαία, γιατί τόσο καιρό ζούσαμε σε ένα σύστημα υγείας που χαρακτηριζόταν από την κοινωνική ανισότητα και αδικία, ένα σύστημα που παραβιάζει τα θεμελιώδη δικαιώματα των ασθενών, ένα σύστημα που σήμερα παρουσιάζει τεράστιες ελλείψεις με μεγάλο αντίκτυπο στους ίδιους τους ασθενείς, τους πολίτες, αλλά και στην κοινωνία γενικότερα.

Θα ψηφίσουμε σήμερα μετά από ένα ταξίδι που ξεκίνησε πριν περίπου δεκαέξι χρόνια. Σχεδιάστηκε και μελετήθηκε εδώ και δεκαετίες από όλους τους κοινωνικούς εταίρους και την πολιτεία, ξοδεύτηκαν εκατομμύρια σε έρευνες και μελέτες, ενώ κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας αυτών των νομοσχεδίων άλλαξαν πάνω από δέκα Υπουργοί Υγείας.

Σήμερα βρισκόμαστε εδώ, για να ψηφίσουμε δύο νομοσχέδια και τους κανονισμούς, και ιδιαίτερα θέλω να σταθώ στα νομοσχέδια που αφορούν την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων και το ΓΕΣΥ.

Το νομοσχέδιο για την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων σκοπό έχει να βελτιώσει τη λειτουργία των κρατικών νοσηλευτηρίων και των υπηρεσιών που προσφέρονται στους ασθενείς. Αυτό θα το πετύχει μέσα από την οικονομική και διοικητική αυτονόμηση, αλλά και τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμισή τους, ώστε αυτά τα νοσηλευτήρια να μπορούν πραγματικά να προσφέρουν σωστές υπηρεσίες. Σημαντική παράμετρος η σωστή οικονομική αυτονόμηση και η εξασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας των νοσηλευτηρίων σε ένα περιβάλλον ανταγωνιστικό.

Το ΓΕΣΥ, μέσα από το σημερινό νομοσχέδιο, βασίζεται σε ένα μονοσφαιριστικό σύστημα το οποίο στηρίζεται στην αρχή της κοινωνικής αλληλεγγύης, όπου ο κάθε πολίτης θα εισφέρει ανάλογα των δυνατοτήτων του και θα έχει πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας την ώρα που τες χρειάζεται, στην ποιότητα που τες χρειάζεται,

αλλά και που δικαιούται. Θα εφαρμοστούν επιτέλους επιστημονικά πρωτόκολλα και κατευθυντήριες γραμμές, θα υπάρχουν πρότυπα φροντίδας και όλα αυτά δε θα οδηγήσουν μόνο σε εξοικονομήσεις, αλλά θα δώσουν και στον ασθενή το αίσθημα της πραγματικής ασφάλειας και εμπιστοσύνης.

Μιλούμε για ένα καθολικό και αλληλέγγυο σύστημα, για ένα σύστημα που θα σέβεται τον ασθενή, γιατί θα του επιτρέψει να συμμετέχει, όπως εξάλλου δικαιούται, ένα σύστημα καθολικό, γιατί θα καλύπτει ολόκληρο τον πληθυσμό χωρίς εξαιρέσεις, χωρίς διακρίσεις και ανεξάρτητα από οικονομικές δυνατότητες, ένα σύστημα κοινωνικό, γιατί οι συνεισφορές καθορίζονται στη βάση των εισοδημάτων ανεξάρτητα από τις ανάγκες, ένα σύστημα αλληλέγγυο, γιατί θα εισφέρουν οι εργαζόμενοι ή εκείνοι που έχουν εισόδημα και θα λαμβάνουν υπηρεσίες εκείνοι που έχουν ανάγκη, ένα σύστημα ολοκληρωμένο, γιατί θα καλύπτει όλες τις βασικές υπηρεσίες υγείας με τη δυνατότητα συμμετοχής όλων των παροχών υγείας, τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα, και τέλος ένα σύστημα προσβάσιμο, γιατί θα επιτρέπει στο δικαιούχο ασθενή να επιλέγει ελεύθερα τον παροχέα.

Πραγματικά, τι θα σημαίνει τελικά, όταν θα ολοκληρωθεί η εφαρμογή; Θα σημαίνει πρόσβαση σε διευρυμένο κατάλογο φαρμακευτικών προϊόντων, μείωση των λιστών αναμονής, αύξηση των επιλογών του ασθενή, δημιουργία ηλεκτρονικού φακέλου, προστασία των δικαιωμάτων των ασθενών, αξιοποίηση της διασυνοριακής περίθαλψης για όλο τον πληθυσμό, αναβάθμιση της ποιότητας.

Αφού λοιπόν ένα ΓΕΣΥ θα σημαίνει όλα τα πιο πάνω, γιατί μας πήρε τόσες δεκαετίες να προχωρήσουμε; Έλλειψη πολιτικής βούλησης; Συμφέροντα; Οι αμφιβολίες για την οικονομική βιωσιμότητα; Διαφορετικές εκτιμήσεις υπάρχουν, αλλά εγώ σήμερα θα σταθώ σε πέντε από τους λόγους που μας οδήγησαν να φτάσουμε επιτέλους εδώ.

Αναμφίβολα, η πολιτική αποφασιστικότητα που σήμερα υπάρχει, ιδιαίτερα σε επίπεδο Προέδρου της Δημοκρατίας και κυβέρνησης. Η αποφασιστικότητα ιδιαίτερα του Προέδρου της Δημοκρατίας οδήγησε στην πρώτη σύσκεψη των πολιτικών αρχηγών στο Προεδρικό τον Αύγουστο του 2016, μία σύσκεψη που έβαλε ξεκάθαρο πλαίσιο και έθεσε χρονοδιαγράμματα και στόχους.

Δεύτερον, η συναίνεση όλων των πολιτικών δυνάμεων, γιατί από εκείνη τη σύσκεψη τον Αύγουστο υπήρχε ομόφωνη τοποθέτηση υπέρ των συγκεκριμένων σχεδίων και της πορείας και του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης από όλες τις πολιτικές δυνάμεις. Και σίγουρα δεν ήταν πάντοτε εύκολος ο δρόμος. Τελικά όμως εκείνη η σύσκεψη τον Αύγουστο έβαλε τα θεμέλια.

Το τρίτο συστατικό επιτυχίας αυτής της πορείας ο ίδιος ο Υπουργός Υγείας. Προσωπικά θεωρώ ότι η σταθερή στάση του Υπουργού Υγείας ήταν ένα ουσιαστικό στοιχείο αυτής της πορείας.

Το τέταρτο συστατικό επιτυχίας οι ίδιοι οι ασθενείς, η Παγκύπρια Ομοσπονδία Συνδέσμων Πασχόντων και Φίλων, που έχει καθιερωθεί και νομοθετικά, και θεσμικά συμμετέχει, συμβάλλει και διεκδικεί. Η δύναμη της υπεύθυνης φωνής των ίδιων των ασθενών, η εκπαιδευμένη φωνή, η δύναμη της κοινωνίας των πολιτών έστειλε ένα ισχυρό μήνυμα ότι δεν μπορούμε πια να καθυστερούμε στην ψήφιση των νομοσχεδίων. Και αυτή η δύναμη της ΠΟΣΠ και ευρύτερα της κοινωνικής συμμαχίας που δημιουργήθηκε είναι αυτό που θα μας εξασφαλίσει την πορεία, την εφαρμογή, την υλοποίηση και την επιτυχία αυτού του τεράστιου εγχειρήματος.

Τέλος, το πέμπτο συστατικό επιτυχίας η ίδια η Επιτροπή Υγείας της Βουλής, όπου, παρά τις έντονες συζητήσεις, υπήρχε μια σωστή προσήλωση στο στόχο μέσα από συγκλίσεις και συναίνεση, έχοντας ως γνώμονα ότι αυτή η προσπάθεια μας αφορά όλους. Και θέλω να εκφράσω τις ευχαριστίες μου σε όλους τους συναδέλφους της επιτροπής, αλλά ιδιαίτερα στον πρόεδρο της επιτροπής γι' αυτή την πετυχημένη πορεία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πιστεύω ότι σήμερα κάνουμε ένα σημαντικότερο πρώτο βήμα. Οι μεγάλες όμως δυσκολίες θα ακολουθήσουν στην υλοποίηση και εφαρμογή, στην τήρηση χρονοδιαγραμμάτων και προϋπολογισμών, ώστε να εξασφαλίσουμε πραγματικά τη σωστή εφαρμογή και οικονομική βιωσιμότητα του ΓΕΣΥ και, κύριε υπουργέ, μέχρι να εφαρμοστεί το πρώτο στάδιο το '19, πρέπει να υπάρχουν συγκεκριμένες δράσεις και μέτρα αντιμετώπισης των πολλών προβλημάτων που υπάρχουν σήμερα και που ταλαιπωρούν τους ασθενείς και όλους τους πολίτες.

Είμαι πάντα αισιόδοξο άτομο και συνηθίζω να βλέπω το ποτήρι μισογεμάτο. Λοιπόν, σήμερα δε θέλω να αναφερθώ σε προβλήματα και ανησυχίες. Σήμερα, για μας το Δημοκρατικό Συναγερμό, για μας τα μέλη της επιτροπής Υγείας είναι μια μέρα που θέλω να σταθούμε μόνο σε αυτά που πετύχαμε όλοι μαζί. Και αυτό λοιπόν που πετύχαμε όλοι μαζί οφείλουμε να το προστατεύσουμε, γιατί το οφείλουμε στους ασθενείς, στους πολίτες και στον τόπο μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος μέχρι δεκαοκτώ λεπτά.

Από το Δημοκρατικό Συναγερμό υπολείπεται μόνο ο κ. Κωνσταντίνου, έτσι; Έχει είκοσι τέσσερα, είκοσι πέντε λεπτά. Αν τα κάμει και πιο λίγα, καλύτερα, που είμαι σίγουρος ότι θα τα κάμει.

Ναι, κύριε Σιζόπουλε.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επιτρέψτε μου να καλωσορίσω αρχικά τον Υπουργό Υγείας στη σημερινή σημαντική συνεδρία της Βουλής. Όμως θα ήταν σκόπιμο αρχίζοντας να γίνει μια ιστορική αναδρομή, γιατί είναι πάρα πολύ σημαντική, και να υπενθυμίσω ακριβώς ότι ο καθηγητής Hsiao το Σεπτέμβριο του 2003, παρουσιάζοντας την τρίτη μελέτη του για το γενικό σχέδιο υγείας, είχε καταλήξει σε τρεις σημαντικές διαπιστώσεις, πρώτον, ότι στην Κύπρο έχουμε αρκετά λεφτά να ξοδεύουμε σε μελέτες αλλά να μην τις αξιοποιούμε, «γι' αυτό», λέει, «με φέρατε για τρίτη φορά να σας πω τα ίδια πράγματα, για να με ξαναπληρώσετε», δεύτερον, ότι οι Άγγλοι αποικιοκράτες, εγκαταλείποντας την Κύπρο, άφησαν σημαντικά πλεονεκτήματα, αλλά άφησαν και μειονεκτήματα και δε δικαιολογείται η Κυπριακή Δημοκρατία το 2003 τότε να συνεχίζει να λειτουργεί ένα μοντέλο ιατρικών υπηρεσιών όπως το άφησαν οι αποικιοκράτες το 1959 και, τρίτον, ότι το Μάιο του 2004 θα ενταχθούμε μεν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά σχέδιο υγείας δεν πρόκειται να έχουμε. Θα έχουν χώρες της Ασίας και της Αφρικής, αλλά η Κύπρος δε θα έχει σχέδιο υγείας. Και έχει επιβεβαιωθεί πλήρως!

Από την αρχή κατά τρόπο σαφή υποδείξαμε ότι, ανεξάρτητα από τις επιμέρους διαφωνίες μας με πρόνοιες των δύο νομοσχεδίων, η ΕΔΕΚ θα τα ψηφίσει και δικαιολογήσαμε το γιατί θα τα ψηφίσουμε, γιατί το ΓΕΣΥ -και θα το ξανατονίσω- είναι πολιτικό παιδί της ΕΔΕΚ και δεν πρόκειται να το παραχωρήσει σε κανέναν για υιοθεσία! Για πρώτη φορά στην Κύπρο τέθηκε θέμα ΓΕΣΥ το 1968 από το Βάσο Λυσσαρίδη επίσημα στη Βουλή. Το 2001 να υπενθυμίσω ότι ψηφίστηκε το νομοσχέδιο για το ΓΕΣΥ, για να ψηφίσει η ΕΔΕΚ τους προϋπολογισμούς και να μπορέσουν να περάσουν οι προϋπολογισμοί του κράτους.

Η σημερινή έναρξη της διαδικασίας συζήτησης, για να φτάσουμε στο σημερινό αποτέλεσμα, δεν είναι αυτά όλα που ακούστηκαν προηγουμένως. Ήταν αποτέλεσμα των αλληπάλληλων επιστολών που απέστειλα στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, για να πραγματοποιηθεί σύσκεψη με τους αρχηγούς των κομμάτων για τα θέματα του ΓΕΣΥ από τον Απρίλιο του 2015. Και ακριβώς για σκοπούς πρακτικών καταθέτω τες συγκεκριμένες επιστολές και τις απαντήσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας. Η σύγκλιση των αρχηγών τελικά, η πρώτη, έγινε τον Ιούνιο του 2016.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος καταθέτει στη γραμματεία τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.)

Η ΕΔΕΚ είναι το μόνο κόμμα που κατέθεσε ολοκληρωμένη πρόταση για το πώς βλέπει την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, πρόταση την οποία εξήγησα και στον Υπουργό Υγείας, την κατέθεσα γραπτώς και στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την ανέλυσα σε συνάντησή μου με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στην παρουσία και του Υπουργού Υγείας, ο οποίος γνωρίζει πάρα πολύ καλά ότι από την πρώτη ημέρα που ανέλαβε το υπουργείο από την πλευρά της ΕΔΕΚ υπήρχε πλήρης και ειλικρινής υποστήριξη στις προσπάθειές του. Και δεν τα είπαμε μόνο στο παρασκήνιο, τα είπαμε πολλές φορές και με δημόσιες δηλώσεις.

Ξεκαθαρίσαμε επίσης πάρα πολλές φορές ότι το ΓΕΣΥ, για να μπορέσει να ανταποκριθεί στις προσδοκίες των πολιτών και ιδιαίτερα των ασθενών, πρέπει να ικανοποιεί ελάχιστες προϋποθέσεις, να είναι καθολικό, να χαρακτηρίζεται από αλληλεγγύη, να έχει ο ασθενής τη δυνατότητα ελεύθερης επιλογής γιατρού και νοσηλευτηρίου, να αξιοποιεί το υψηλό επίπεδο του ιατρικού προσωπικού που έχουμε στην Κύπρο, που είναι πρώτη στον ευρωπαϊκό χώρο, να προσφέρει υψηλού επιπέδου περίθαλψη στους πολίτες και κυρίως σε αυτούς που δεν έχουν τη δυνατότητα να την εξασφαλίσουν με άλλους τρόπους -και αυτό είναι μια ειδοποιός διαφορά της ΕΔΕΚ από άλλες πολιτικές δυνάμεις- να διαμορφώνει συνθήκες αγαστής και ισότιμης συνεργασίας του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, να ασκείται ουσιαστικός και αποτελεσματικός εποπτικός έλεγχος, ώστε να αποφεύγονται οι καταχρήσεις, οι σπατάλες, τα σκάνδαλα, η κακοδιαχείριση, που πολλές φορές στο παρελθόν καταγγείλαμε επίσημα στη Βουλή, αλλά ένα αόρατο χέρι τα συγκάλυπτε όλα, και τα δημόσια νοσοκομεία θα έπρεπε κατά τρόπο αξιόπιστο να αυτονομηθούν σε διοικητικό, σε επιστημονικό και σε οικονομικό επίπεδο.

Σήμερα κάποιοι χύνουν κροκοδείλια δάκρυα για το ΓΕΣΥ, ότι καθυστερήσαμε, ότι θα υποβάλουμε τροπολογίες και θα καθυστερήσουμε την ψήφιση, ότι θα το αναστείλουμε και όλα τα υπόλοιπα, και λυπούμαι να παρατηρήσω ότι προέρχονται από το χώρο ή από τους χώρους που έχουν βαρύτερες ευθύνες για το ότι μέχρι σήμερα δεν υπάρχει ΓΕΣΥ.

Υπάρχει νομοσχέδιο ΓΕΣΥ από τον Απρίλιο του 2001. Γιατί δεν εφαρμόστηκε; Κάποιοι πρέπει να απαντήσουν. Γιατί ο ΟΑΥ συστάθηκε για πρώτη φορά το 2005; Ποιος παγοποίησε την εφαρμογή του ΓΕΣΥ στη συνέχεια; Ποιος σταμάτησε τον ανταγωνιστικό διάλογο για τα θέματα της προώθησης της μηχανογράφησης, που ήταν απαραίτητη προϋπόθεση για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ;

Θα πρέπει να τονίσουμε παράλληλα ότι η σημερινή κυβέρνηση έχει τεράστιες ευθύνες. Για τεσεράμισι χρόνια πραγματικά, παρ' όλες τις προσπάθειες του υπουργού -γιατί εδώ δεν είναι θέμα υπουργού, είναι θέμα κυβέρνησης- τι έπραξε συγκροτημένα και οργανωμένα, για να μειώσει τα προβλήματα που υπάρχουν στη δημόσια υγεία, στα δημόσια νοσηλευτήρια και όλ' αυτά τα οποία καθημερινά βιώνουμε; Δεν κατόρθωσε να καλύψει τες κενές θέσεις του ιατρικού προσωπικού. Και είναι σαφής ο λόγος γιατί. Παρά τις τεράστιες ευθύνες που έχει το ιατρικό και το νοσηλευτικό προσωπικό, παρά τις συνθήκες κάτω από τις οποίες εργάζονται, εάν σήμερα στέκει κάτι στα δημόσια νοσηλευτήρια, είναι ακριβώς η αγάπη του προσωπικού, του ιατρικού και του νοσηλευτικού, προς τους ασθενείς. Και για να μη θεωρηθεί ότι απλά θεωρητικολογώ, θα καταθέσω δείγματα μισθοδοσίας γιατρών.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος καταθέτει στη γραμματεία τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.)

Δώδεκα, δεκαπέντε, δεκαεπτά χρόνια υπηρετούν στα νοσοκομεία και επτά on call, με πέντε primary επισκέψεις στα νοσοκομεία. Και καλά θα είναι κάποιοι βουλευτές να παν σε ένα νοσοκομείο να δουν τι σημαίνει "primary επίσκεψη" και πόσα αμείβονται οι γιατροί, για να διαπιστώσετε μισθούς καθαρών των €2.566, των €2.591, των €2.403. Και αυτό κατατίθεται για σκοπούς πρακτικών. Με αυτούς τους μισθούς μπορούμε να στηρίξουμε νοσοκομεία; Ως ΕΔΕΚ καταθέσαμε κατ' επανάληψη προτάσεις για το πώς θα πρέπει ακριβώς να καλυφθεί αυτό το κενό. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έδωσε υποσχέσεις για το 2018. Και, όσον αφορά τους νοσηλευτές, να υπενθυμίσουμε, όταν απέρησαν, γιατί ακριβώς διεκδίκησαν την επιστημονική αναβάθμιση, τα σχόλια τα οποία υπήρξαν. Σήμερα αποφασίσαμε να τους αναγνωρίσουμε το 2019 την επιστημονική τους αναβάθμιση.

Παρά τις προσπάθειες οι οποίες έγιναν -και τις αναγνωρίζουμε- για να μειωθούν οι λίστες αναμονής, μειώθηκαν οι λίστες αναμονής; Σε κάποιους τομείς ναι, σε κάποιους όχι. Όμως είναι εκεί, μια πραγματικότητα, οδυνηρή πραγματικότητα. Οι ελλείψεις σε φάρμακα και αναλώσιμα είναι ανησυχητικές και τις διαπιστώνουμε καθημερινά. Αυτή η κυβέρνηση για τεσεράμισι χρόνια δεν ενδιαφέρθηκε να διαθέσει €1,2 εκατομ., για να αγοράσει ένα δεύτερο μαγνητικό τομογράφο, για να μπορέσει να αποσυμφορήσει τες λίστες και να προσφέρει στους ασθενείς γρήγορη και έγκαιρη εξυπηρέτηση. Στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, παρουσία και του υπουργού, ανέφερα συγκεκριμένα ονόματα ασθενών οι οποίοι απεβίωσαν παραμένοντας εις τη λίστα, για να κάμουν μαγνητική τομογραφία. Αν είναι δυνατόν, στην Κύπρο του 2016 να έχουμε τέτοια περιστατικά!

Όχι μόνο δεν προχώρησε εις τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου ογκολογικού τμήματος με τις τεράστιες τάλαιπωρίες που σήμερα έχουν οι ασθενείς από την Πάφο και από τη Λεμεσό, αλλά και το υποτυπώδες που υπήρχε στο νοσοκομείο Λεμεσού έπνεε τα λοισθιά του και πνέει τα λοισθιά του.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Λευκωσίας.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Λευκωσίας. Ευχαριστώ, συνάδελφε.

Στη συνειδηση των πολιτών, όπως καταγράφεται και μέσα από δημοσκοπήσεις, ο δημόσιος τομέας της υγείας έχει απαξιωθεί. Και το επαναλαμβάνω για ακόμα μια φορά, ο Υπουργός Υγείας είναι Υπουργός Υγείας και έχει τες δικές του συνεισφορές, όμως δεν είναι από μόνος του που αποφασίζει, υπάρχει κυβέρνηση. Αυτή η κυβέρνηση στερείται οράματος για την υγεία, στερείται συγκροτημένης οργανωτικής σκέψης, για να εφαρμόσει το ΓΕΣΥ έτσι που να ανταποκρίνεται στις συνθήκες και στις ανάγκες των ασθενών. Έχει να επιδείξει μνημειώδεις παλινδρομήσεις στις θέσεις της. Να υπενθυμίσω το μίνι ΓΕΣΥ; Πού είναι το μίνι ΓΕΣΥ; Να υπενθυμίσω ότι υπέγραψε μνημονιακό όρο για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ το 2016; Γιατί δεν το εφάρμοσε; Να θυμίσω ότι ξεκίνησε με το πολυασφαλιστικό; Καταλήγει σήμερα στο μονοασφαλιστικό ως αδήριτη ανάγκη, αλλά την ίδια στιγμή υπάρχουν στελέχη της τα οποία προωθούν σε πρώτη φάση το μικτό, για να καταλήξουμε στη συνέχεια στο πολυασφαλιστικό. Να υπενθυμίσω ότι το Νοέμβριο του 2014 έδωσε εις τα κόμματα κατεπείγον νομοσχέδιο για την αυτονόμηση των νοσοκομείων με αρχικά έξι αυτονομημένους οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου με κύριο στόχο στη συνέχεια την ιδιωτικοποίησή τους;

Σήμερα κατέληξε σ' έναν οργανισμό δημοσίου δικαίου, χωρίς να προηγηθεί οποιαδήποτε μελέτη και το έχω πει πάρα πολλές φορές. Γιατί ένας και όχι τρεις ενδεχομένως οργανισμοί; Ποια μελέτη είναι αυτή που καταδεικνύει ότι ο ένας οργανισμός είναι καλύτερος ή οι έξι και δεν είναι οι τρεις; Από τη μια, θέλει να ιδιωτικοποιήσει τους ημικρατικούς οργανισμούς, την Αρχή Ηλεκτρισμού, την Αρχή Τηλεπικοινωνιών και όλα τα υπόλοιπα. Σήμερα συστήνει ημικρατικό οργανισμό για την υγεία, αλλά, το πιο παράδοξο, η ίδια ομάδα

εργασίας της κυβέρνησης καταθέτει ταυτόχρονα στη Βουλή δύο νομοσχέδια, το νομοσχέδιο της αυτονόμησης των νοσοκομείων και το νομοσχέδιο της αναδιάρθρωσης της δημόσιας υπηρεσίας.

Και στα δύο νομοσχέδια υπάρχουν πρόνοιες για το πώς θα διορίζονται οι γιατροί, τα διευθυντικά στελέχη των τμημάτων και όλοι οι υπόλοιποι. Στους αυτονομημένους οργανισμούς στο μien ένα θα γίνεται με κανονισμούς τους οποίους θα συντάσσει το διοικητικό συμβούλιο του οργανισμού του αυτονομημένου, στο δε άλλο διαμέσου της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας με γραπτές και προφορικές εξετάσεις. Αν είναι δυνατόν, τα μέλη της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας να υποβάλλουν σε γραπτές και σε προφορικές εξετάσεις γιατρούς που θα στελεχώνουν τις διευθυντικές θέσεις των νοσοκομείων, άνθρωποι οι οποίοι μπορεί να 'ναι καθηγητές με διδακτορικές διατριβές, με έρευνες και με μελέτες! Και μάλιστα αυτές οι δύο οι πρόνοιες να είναι το 70% της βαθμολογίας! Αυτό ακριβώς, για να καταλάβουμε ότι δεν υπάρχει συγκροτημένη σκέψη.

Οι διαφορετικές προσεγγίσεις διάφορων τμημάτων του κυβερνητικού σχηματισμού νομίζω πια ότι είναι έκδηλες, δεν μπορούν να αποσιωπηθούν. Να μην τις αναφέρουμε ονομαστικά για πολλούς και ευνόητους λόγους. Τις γνωρίζουμε όμως όλοι. Αυτός ήταν και ο λόγος που υπάρχουν οι συγκρούσεις και όλα τα προβλήματα, γιατί ακριβώς δεν υπάρχει ομοιογενής αντίληψη για το πώς θα προχωρήσουν, και πελαγοδρομούν.

Τα δύο νομοσχέδια παρουσιάζουν και ελλείψεις και αντιφάσεις, αλλά και επικίνδυνες πρόνοιες και οφείλουμε να τις υποδείξουμε. Αρκετές απ' αυτές τις είπαμε και στην επιτροπή. Δεν εισακούστηκαν κάποιες. Θα τις επαναλάβω. Δε διασφαλίζεται η μη ιδιωτικοποίηση των νοσοκομείων. Και προσέξτε το, κύριε υπουργέ, άλλο η εκποίηση που περιλαμβάνει το νομοσχέδιο και άλλο η μεταβίβαση αύριο περιουσιακών στοιχείων και όλων των υπολοίπων. Το είχαμε υποδείξει ότι πρέπει να το προσέξετε. Έγινε ένα βήμα, αλλά αυτό το βήμα δεν είναι ολοκληρωμένο. Άλλο πράγμα η εκποίηση, ρωτήστε τους νομικούς σας συμβούλους να σας το πουν.

Το συμβούλιο του αυτονομημένου οργανισμού έχει την αρμοδιότητα να προβαίνει σε επιχειρηματικές δραστηριότητες στην Κύπρο και στο εξωτερικό. Μα, ποιος είναι ο ρόλος του αυτονομημένου οργανισμού; Ο ρόλος του αυτονομημένου οργανισμού είναι να επιβλέπει ακριβώς ότι θα προσφέρει υψηλού επιπέδου περίθαλψη στους πολίτες και μόνο και να διαχειρίζεται σωστά αυτή τη διαδικασία, οικονομική, επιστημονική και διοικητική. Θέλετε δηλαδή να φτάσουμε στο σημείο που έφτασαν άλλοι ημικρατικοί οργανισμοί με τα σκάνδαλα των επενδύσεων στο εξωτερικό ή ακόμα και τραπεζών; Και θα αποφασίζει αυτό το συμβούλιο τη στιγμή που γνωρίζουμε ότι τα νοσοκομεία θα έχουν ελλείμματα και θα πρέπει για κάποιο χρονικό διάστημα να στηρίζονται από την πλευρά του κράτους;

Ακόμα μια έντονη διαφωνία. Ή είναι αυτονομημένα τα νοσοκομεία και θα λειτουργούν ή δε θα είναι! Θεωρώ, κύριε υπουργέ, ότι η πρόνοια που υπάρχει ο εκάστοτε υπουργός να έχει το δικαίωμα να παρέχει άδεια σε προσωπικούς γιατρούς να ασκούν ενδονοσοκομειακή περίθαλψη σε ασθενείς θα ανοίξει τον ασκό του Αιόλου και θα το δείτε. Δε θα συμπεριφερθούν όλοι οι υπουργοί με τον ίδιο τρόπο. Μην κρίνετε από τη δική σας τη στάση και τη συμπεριφορά.

Για τις προσλήψεις του προσωπικού. Ενώ για όλα τα υπόλοιπα υπάρχουν τρομακτικές λεπτομέρειες, δεν υπάρχει πουθενά, παρ' όλο που το υποδείξαμε, ότι αυτοί που θα πρέπει να εργοδοτηθούν πρέπει να είναι άριστοι γνώστες της ελληνικής γλώσσας. Το έχετε δει να υπάρχει πουθενά αυτό διατυπωμένο; Όχι. Θα μπορούν να διορίζουν όποιους θέλουν. Και είχαμε και πρόσφατα συζήτηση στην επιτροπή Υγείας για την προσωρινή παροχή άδειας άσκησης ιατρικού επαγγέλματος σε κάποιους που δεν έχουν γνώση της ελληνικής γλώσσας. Οι Κύπριοι γιατροί, όταν θα παν εις το εξωτερικό σε οποιαδήποτε χώρα, μπορούν να ασκήσουν ιατρική, χωρίς να γνωρίζουν άριστα τη συγκεκριμένη γλώσσα και μάλιστα με εξετάσεις υψηλού επιπέδου; Στην Κύπρο γιατί; Είμαστε ένα χάνι, ο καθένας μπαίνει, βγαίνει, διορίζεται, ό,τι θέλει κάμνει; Δεν υπάρχουν ρήτρες προστασίας; Πώς μπορεί σήμερα να επικοινωνήσει ένας ασθενής με ένα γιατρό που δεν είναι άριστος γνώστης της ελληνικής γλώσσας;

Αλλά και στα διοικητικά συμβούλια του αυτονομημένου οργανισμού θα μπορούν να διορίζονται άτομα τα οποία δε θα γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε ακόμα τρία λεπτά.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι.

Όταν έθεσα το συγκεκριμένο ζήτημα, μου απάντησαν το εξής: «Ξέρετε, την αγγλική γλώσσα είναι ανάγκη να τη γνωρίζουν κάποιοι που διορίζονται». Καλά, ένας Κύπριος πρέπει να γνωρίζει την αγγλική γλώσσα, για να διοριστεί, και ένας ξένος δεν πρέπει να γνωρίζει την ελληνική γλώσσα, που είναι η επίσημη γλώσσα του κράτους, για να διοριστεί;

Η ΕΔΕΚ έχει καταθέσει συγκεκριμένη πρόταση για το πώς βλέπουμε και πώς θα πρέπει ακριβώς να εφαρμοστεί το ΓΕΣΥ. Για μας οι βασικές παράμετροι της πρότασής μας είναι να δοθεί η πρωτοβάθμια περίθαλψη και στον ιδιωτικό τομέα, να γίνει αποσυμφόρηση των νοσοκομείων, αναδιοργάνωση και ενίσχυση του ιατρικού εξοπλισμού για τη λειτουργία νέων κλινικών. Είναι δυνατό σήμερα ο δημόσιος τομέας να έχει μια νευροχειρουργική κλινική και ένα μαγνητικό τομογράφο, για να καλύψει τες ανάγκες του; Ομοιόμορφη κατανομή σε ολόκληρη την επικράτεια, αυτονόμηση των νοσοκομείων και εισαγωγή του ΓΕΣΥ. Για σκοπούς πρακτικών, ήδη έχω δώσει την πρόταση, όπως την κατέθεσα στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος καταθέτει στη γραμματεία το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

Κλείνοντας, επειδή τις τελευταίες ημέρες υπήρξαν μυθοπλασίες, υπήρξαν σκευωρίες, υπήρξαν συκοφαντίες, υπήρξαν πολλά και διάφορα, ότι τάχατες η ΕΔΕΚ θέλει να καταργήσει το ΓΕΣΥ, να μην εφαρμοστεί το ΓΕΣΥ και όλα τα υπόλοιπα τα οποία είδαν το φως της δημοσιότητας. Εγώ θα 'θελα κατά τρόπο υπεύθυνο να δηλώσω ότι ουδέν απ' όλα αυτά έχει βάση. Ακόμα και το χθεσινό, που ήταν μια αλλαγή όσον αφορά την αρχική διατύπωση, ότι τάχατες -και οφείλω να το τονίσω αυτό- στις 7 του Ιούνη, την Τετάρτη, από τις 9.00 το πρωί μέχρι τις 11.00 είχα σύσκεψη με εκπρόσωπο του ΔΗΚΟ και με τον πρόεδρο του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου εις τα γραφεία της ΕΔΕΚ, για να συνωμοτήσουμε τάχατες, για να δημιουργήσουμε συνθήκες μη εφαρμογής και μη προώθησης του ΓΕΣΥ, θα ήθελα να δηλώσω απλά δύο πράγματα: Πρώτον, να καταθέσω για σκοπούς των πρακτικών τες δύο δημόσιες ανακοινώσεις των αναφερομένων προσώπων, ότι ακριβώς δεν υπήρχε αυτή η συνάντηση.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος καταθέτει στη γραμματεία τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.)

Μάλιστα, με το ένα πρόσωπο η τελευταία φορά που συναντήθηκα μαζί του ήταν πριν από δύο χρόνια στην παρουσία και εκπροσώπου του ΑΚΕΛ, του υπεύθυνου του ΑΚΕΛ για θέματα υγείας. Δεύτερον, να παραπέμψω, σας παρακαλώ, στην επιτροπή Οικονομικών της Βουλής, επειδή την Τετάρτη, στις 9.30 η ώρα το πρωί, δεν ήμουν στα γραφεία της ΕΔΕΚ, ήμουν στη Βουλή σε συνάντηση με τη γραμματέα της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας, για να προετοιμάσουμε την ατζέντα για συνεδρία της επιτροπής Άμυνας, και στις 10.00 η ώρα ήμουν στην επιτροπή Οικονομικών και ο κ. Μαυρίδης που προέδρευε θα μπορούσε να το επιβεβαιώσει.

Κλείνοντας, θα ήθελα να πω το εξής: Από πότε στερείτε το δικαίωμα στους βουλευτές, ακόμα και να αναθεωρήσουν άποψη, ακόμα και να καταθέσουν τροπολογίες, για να βελτιώσουν ή όχι ένα νομοσχέδιο; Εάν θα απαγορεύεται στους βουλευτές να εκφράζουμε άποψη και να καταθέτουμε τροπολογίες για βελτίωση των νομοσχεδίων, τότε υπάρχει μια απλή λύση, να πάρει μια απόφαση η Βουλή ότι τα νομοσχέδια της κυβέρνησης θα εφαρμόζονται κατευθείαν, χωρίς να εγκρίνονται από τη Βουλή! Αυτό πρέπει να γίνει και αυτό το δικαίωμα εμείς δεν είμαστε διατεθειμένοι να το αποστερηθούμε, έστω και αν χρειάζεται σε πολλές περιπτώσεις να κάνουμε υποχωρήσεις, να κάνουμε υπερβάσεις, να αποσύρουμε τροπολογίες, απλά και μόνο για να διευκολύνουμε μία διαδικασία. Αλλά κοινοβουλευτική φίμωση δε θα δεχτούμε. Μία φορά αυτή η Βουλή φίμωσε και είναι προς πίστιν αυτών που δε φιμώθηκαν, αλλά είναι και στίγμα σε αυτούς που φίμωσαν! Αυτό να μην το ξεχνάμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος, μέχρι εξήμισι λεπτά.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Έντιμε κύριε υπουργέ,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το Δημοκρατικό Κόμμα θα υπερψηφίσει τα νομοσχέδια που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας, ως επίσης και τους κανονισμούς.

Δε θα επαναλάβω τα όσα θετικά αναφέρθηκαν προηγουμένως από τους ευπαίдеυτους συναδέλφους του Δημοκρατικού Κόμματος σε σχέση με την αναγκαιότητα προώθησης του Γενικού Συστήματος Υγείας, καθώς θεωρώ δεδομένο ότι όλοι συμφωνούμε πως η προστασία των ευάλωτων ομάδων, των συνταξιούχων μας, των χρόνια αρρώστων, δεν είναι μόνο αναγκαιότητα· είναι καθήκον.

Αναγνωρίζω, κύριε Πρόεδρε, τη θετική συμβολή του ιδίου του Υπουργού Υγείας, την προσωπική του συμβολή, στην προώθηση αυτών των νομοσχεδίων. Εκεί που ενδεχομένως θα διαφοροποιηθώ λίγο είναι

στους διθυράμβους και στους πανηγυρισμούς που ακούω σήμερα για το ότι προωθούμε ένα σχέδιο που καθυστέρησε δεκαέξι χρόνια, καθώς οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι αυτά τα δεκαέξι χρόνια οι δαπάνες υγείας της Κύπρου υστερούν σε σχέση με το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι υποδομές των δημόσιων νοσηλευτηρίων έχουν καταρρεύσει. Αντιμετωπίζουμε εδώ και χρόνια τριτοκοσμικές εικόνες μέσα στα δημόσια νοσηλευτήρια. Οι λίστες αναμονής και οι ουρές είναι εξοντωτικές. Έχουμε ίσως τα ακριβότερα φάρμακα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτοί που επέτρεψαν να διαιωνίζονται όλα αυτά εδώ και δεκαετίες είναι οι Ιούδες! Αυτοί είναι, όχι η Βουλή των Αντιπροσώπων. Σήμερα δεν είναι σε εμάς που οφείλει απολογίες ο Υπουργός Υγείας, είναι στον κυπριακό λαό, γιατί και ο ίδιος, όχι προσωπικά αλλά ως εκπρόσωπος της κυβέρνησης, έχει ευθύνες γι' αυτή την καθυστέρηση. Επίσης, ευθύνες έχουν φυσικά όλες οι κυβερνήσεις που καθυστέρησαν στην προώθηση του Γενικού Συστήματος Υγείας.

Κύριε Πρόεδρε,

Οφείλω να καταθέσω τη δική μου θλίψη και απογοήτευση για το επίπεδο του διαλόγου τις τελευταίες μέρες, γιατί πραγματικά ακούσαμε πράγματα και θαύματα, ότι ετοιμάζουμε τροπολογίες, ώστε να αναστείλουμε το ΓΕΣΥ, να σταματήσουμε την αυτονόμηση και όλα τα υπόλοιπα. Ακούσαμε καταγγελίες και θεωρίες συνωμοσίας. Και εγώ θέλω, επειδή θέλω να είμαι έντιμος, να ρωτήσω: Ποιο σχέδιο υγείας προώθησε η παρούσα κυβέρνηση; Το πολυασφαλιστικό ή το μονοασφαλιστικό; Αυτό που δήλωνε ο προηγούμενος Υπουργός Υγείας ή ο νυν; Αυτό που ο νυν Υπουργός Υγείας έλεγε ότι θα προωθήσει πριν από συγκεκριμένη χρονική περίοδο ενώπιον των ασφαλιστικών εταιρειών, και είναι ηχογραφημένος, ή το μονοασφαλιστικό σύστημα υγείας;

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Τι κατέθεσε;

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν έχει σημασία τι κατέθεσε τώρα, κύριε Κωνσταντίνου. Σημασία έχει τι έκαναν για τεσσεράμισι χρόνια, πριν να αποφασίσουν, για χάρη των προεδρικών εκλογών, ότι έπρεπε να προωθήσουν το ΓΕΣΥ. Αυτό είναι το ερώτημα.

Ποιο σύστημα υγείας προώθησε αυτή η κυβέρνηση για τεσσεράμισι χρόνια; Αυτό το σύστημα για το οποίο έκαμνε μελέτες ο Υπουργός Οικονομικών ή αυτό το σύστημα υγείας που τελικά τους υποχρέωσε να υιοθετήσουν η τρόικα; Αυτοί που άλλαξαν τρεις Υπουργούς Υγείας, μέχρι να αποφασίσουν ποιο σύστημα υγείας ήθελαν, μας κατηγορούν εμάς για καθυστερήσεις και για αναστολή του συστήματος υγείας. Αυτοί που ψήφισαν με ζήλο κάθε μνημονιακό νομοσχέδιο αλλά κανένα νομοσχέδιο για το ΓΕΣΥ, ενόσω ήταν εδώ η τρόικα, μας κατηγορούν εμάς ότι δε θέλουμε να προωθήσουμε το ΓΕΣΥ! Και είναι ξεκάθαρο ότι κάποιιοι θέλουν να αποπροσανατολίσουν από τα δικά τους εσωκομματικά προβλήματα σε ό,τι αφορά την προώθηση αυτού του σχεδίου. Η διγλωσσία της παρούσας κυβέρνησης θα ήταν κωμική, αν δεν ήταν τραγική!

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς δεν έχουμε κανένα απολύτως πρόβλημα ν' αναλάβουμε τις ευθύνες που σ' εμάς αναλογούν για την καθυστέρηση προώθησης του ΓΕΣΥ, αλλά οφείλω να ρωτήσω: Αν εμείς έχουμε ευθύνες, αυτοί που κυβερνούσαν τα προηγούμενα είκοσι πέντε από τα προηγούμενα τριάντα χρόνια δεν έχουν περισσότερες ευθύνες από εμάς;

Κύριε Πρόεδρε,

Ξεχνάνε κάποιοι ότι είναι η κυβέρνηση του Τάσσου Παπαδόπουλου που έβαλε περιεχόμενο στο νόμο-τίτλο που αυτή η Βουλή ψήφισε προεκλογικά το 2001. Ξεχνάνε ότι είναι η κυβέρνηση του Τάσσου Παπαδόπουλου που δημιούργησε τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας. Ξεχνάνε ότι το Δημοκρατικό Κόμμα συμμετείχε στην ομόφωνη απόφαση του Προεδρικού για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ. Ξεχνάνε ότι το Δημοκρατικό Κόμμα ψηφίζει κάθε νομοσχέδιο, κάθε κανονισμό, κάθε προϋπολογισμό που αφορά το ΓΕΣΥ εδώ και δεκαπέντε χρόνια. Σημασία για κάποιους έχει ο αποπροσανατολισμός.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, το επαναλαμβάνουμε, θεωρούμε σημαντική, θετική εξέλιξη την ψήφιση αυτών των νομοσχεδίων και γι' αυτό θα τα υπερψηφίσουμε. Να μην έχουμε όμως ψευδαισθήσεις. Η ψήφιση αυτών των νομοσχεδίων δε σημαίνει αυτόματη εφαρμογή του ΓΕΣΥ. Και θεωρώ ότι οφείλουμε να επισημάνουμε κάποιες από τις ανησυχίες, τα προβλήματα που θα έχουμε να αντιμετωπίσουμε τα επόμενα χρόνια.

Πρώτον, ξεκινώντας από την αυτονόμηση των νοσοκομείων, ανησυχούμε έντονα ότι αυτή δεν πρόκειται να γίνει με το σωστό τρόπο. Η δομή της αυτονόμησης είναι προβληματική. Και ακόμα δεν έχουμε πεισθεί ότι ο ημικρατικός οργανισμός των δημόσιων νοσηλευτηρίων δε θα αντιμετωπίσει όλα τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν όλοι οι υπόλοιποι ημικρατικοί οργανισμοί της χώρας μας. Τα ελλείμματα των νοσοκομείων θα είναι προβληματικά. Υπενθυμίζω ότι ξεκινήσαμε με την κάλυψη των ελλειμμάτων για τρία χρόνια, πήγαμε στα

πέντε χρόνια, εδώ είμαστε στα οκτώ χρόνια. Ευελπιστώ και εύχομαι στα οκτώ χρόνια να μην έρθουμε πίσω σε αυτή τη Βουλή και να ψηφίσουμε νέα παράταση κάλυψης των ελλειμμάτων.

Σε ό,τι αφορά τες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προσπαθήστε να ολοκληρώσετε, κύριε Παπαδόπουλε, σας παρακαλώ.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ολοκληρώνω με συγκεκριμένες εισηγήσεις, κύριε Πρόεδρε.

Γι' αυτό ακριβώς το λόγο εμείς θεωρούμε ότι η ψήφιση αυτών των νομοσχεδίων δεν είναι το τέλος. Θεωρούμε ότι η μεταρρύθμιση του τομέα της υγείας πρέπει να προωθηθεί, να συνεχίσει. Αυτό που εισηγούμαστε είναι έναν οργανισμό εποπτείας της αυτονομίας των νοσοκομείων που θα βεβαιωθεί ότι η αυτονομία πραγματικά θα προχωρήσει, θα αναδιοργανώσει τα νοσοκομεία. Επειδή θα γίνει πιο περίπλοκη η διαδικασία, θα υπάρξει περισσότερη γραφειοκρατία, αυτό που εισηγούμαστε είναι η δημιουργία κέντρων εξυπηρέτησης των ασθενών. Θεωρούμε ότι η Κύπρος ως η μοναδική χώρα που δεν έχει σήμερα, που δε στεγάζει ευρωπαϊκή αρχή πρέπει να ζητήσει... Η Ευρωπαϊκή Αρχή Φαρμάκων, που θα φύγει από την Αγγλία λόγω Brexit, να έρθει στην Κύπρο. Ο ηλεκτρονικός φάκελος υγείας να υιοθετηθεί για όλους τους ασθενείς. Αυτά και πολλά άλλα είναι που εισηγούμαστε, κύριε Πρόεδρε. Δυστυχώς, δεν έχω χρόνο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ευχαριστώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

...για να τα απαριθμήσω.

Τελειώνοντας, λέω ότι υπερψηφίζουμε σήμερα αυτά τα νομοσχέδια, αλλά δε δίνουμε λευκή επιταγή στην κυβέρνηση, καθώς καθήκον μας είναι να ελέγξουμε τη σωστή εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας, για το καλό της υγείας των πολιτών, για το καλό της οικονομίας, για το καλό της υγείας.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης, μέχρι δεκαεπτάμισι λεπτά.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ελπίζω ότι δε θα τα χρειαστώ, διότι έχω καλυφθεί σε μεγάλο βαθμό από τους συναδέλφους του ΑΚΕΛ-Αριστερά που έχουν μιλήσει, αλλά και από άλλους συναδέλφους άλλων κομμάτων με τους οποίους πρέπει να πω ότι επίσης συμφωνώ σε ό,τι αφορά την παρουσίαση της αναγκαιότητας του ΓΕΣΥ, σε ό,τι αφορά την υπεράσπιση του χαρακτήρα του καθολικού, του αλληλέγγυου ΓΕΣΥ, του ΓΕΣΥ που διασφαλίζει ισότιμη πρόσβαση στους πολίτες.

Κύριε υπουργέ, να σας καλωσορίσω και εγώ με τη σειρά μου για την εδώ παρουσία σας. Είναι σημαντικό που παρακολουθείτε και αυτή τη συζήτηση για ένα σημαντικό ζήτημα.

Νομίζω ότι δε χωρούν υπερβολές, δεν πρέπει να δώσουμε υπερβολικές διαστάσεις σε αυτό που κάμνουμε σήμερα μιλώντας για ένα ιστορικό γεγονός, αλλά και δεν πρέπει να το υποβαθμίσουμε την ίδια ώρα και να θεωρήσουμε ότι είναι ακόμα μια ψηφοφορία ρουτίνας που γίνεται σήμερα. Πρόκειται για ένα σημαντικό σταθμό στην πορεία υλοποίησης του ΓΕΣΥ. Νομίζω ότι αυτό αντανάκλα την αλήθεια και την πραγματικότητα.

Βέβαια, θα συμφωνήσω με τον κ. Παπαδόπουλο ότι δεν είναι το τέλος, όπως το έθεσαν και πολλοί άλλοι συνάδελφοι και οι προλαλήσαντες συνάδελφοι του ΑΚΕΛ βεβαίως. Νομίζω όλοι συμφωνούμε σε αυτό. Ο δρόμος για την Ιθάκη παραμένει μακρύς. Οι Κύκλωπες, οι Λαιστρυγόνες -πού 'ν' τους φιλόλογούς μας;- η Κίρκη, οι Συμπληγάδες, οι Λωτοφάγοι, η Σκύλα και η Χάρυβδη θα είναι μπροστά μας. Θα συνεχίσουν να είναι μπροστά μας στην πορεία εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας. Δεν πρέπει να έχουμε ψευδαισθήσεις. Τώρα δεν ξέρω ποιους εννά βάλετε για το καθένα 'πού τούτο... Εγώ για τις Συμπληγάδες θα έβαζα πολύ έτσι εύστοχα, νομίζω, τις συμπληγάδες των τεράστιων των συμφερόντων, που είναι ικανές να συντρίψουν την προσπάθεια εφαρμογής του ΓΕΣΥ, που τα θεωρούμε ως τη μεγαλύτερη απειλή. Βεβαίως, υπάρχουν σύμμαχοι μαζί με τα μεγάλα συμφέροντα, οι Κύκλωπες και οι Λαιστρυγόνες, που προσπάθησαν όλη την προηγούμενη περίοδο να ακυρώσουν το σχεδιασμό αυτό. Δυστυχώς!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Δε θέλω να αναλώσω την παρέμβασή μου σε ευθύνες σε σχέση με το γιατί τις προηγούμενες σχεδόν έξι δεκαετίες ως κυπριακό κράτος δεν μπορέσαμε να έχουμε το δικό μας εθνικό σχέδιο υγείας και είμαστε, όπως λέχθηκε απ' όλους τους συναδέλφους, η μόνη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση που δεν έχουμε ένα ανάλογο σχέδιο υγείας. Ουδείς είναι άμοιρος ευθυνών και νομίζω ότι είναι εσφαλμένο, παρά την ύπαρξη διαβάθμισης σε ευθύνες, κάποιος να βγάζει την ουρά του έξω. Βέβαια, πρέπει να πούμε τζιαι τούτο, οι προηγούμενες κυβερνήσεις κρίθηκαν όλες. Κρίθηκαν από το λαό. Και είναι αλήθεια ότι αυτός που κρίνεται σήμερα είναι η παρούσα κυβέρνηση σε ό,τι αφορά την πορεία υλοποίησης ή τις πράξεις, τις ενέργειες ή παραλείψεις για την υλοποίηση αυτής της τόσο σημαντικής και αναγκαίας για την κοινωνία μεταρρύθμισης. Έγιναν αυτά που έπρεπε να γίνουν στο χρόνο που έπρεπε να γίνουν με αποφασιστικότητα από τον Πρόεδρο Αναστασιάδη και την κυβέρνησή του; Λέχθηκε και αυτό. Συμπεριλήφθηκε ο Πρόεδρος Αναστασιάδης σε αυτούς που με αποφασιστικότητα υλοποίησαν το Γενικό Σύστημα Υγείας. Έτσι είχαν τα πράγματα;

Εγώ θέλω να ξεκινήσω, πιστώνοντας το φίλο υπουργό για τη δική του αποφασιστική προσπάθεια στο να έχουμε γενικό σχέδιο υγείας. Πρέπει να του το αναγνωρίσουμε. Αλλά ακόμα και αυτός ο υπουργός, φίλε Γιώργο, αναγκάστηκε -θέλω να θυμίσω- πιστεύω ότι αναγκάστηκε, να καταθέσει πρόταση για μίνι ΓΕΣΥ το Γενάρη του 2016 -έχω και τις ημερομηνίες- και να ακυρώσει ουσιαστικά τη μεταρρύθμιση. Κατέθεσε εισήγηση συγκεκριμένη εκ μέρους της κυβέρνησης προφανώς. Ε, για να πάω τζιαι πιο πίσω, νομίζω, κρίνοντας τις πράξεις, τις ενέργειες ή τις παραλείψεις αυτής της κυβέρνησης, θα χρειαστώ πάρα πολύ χρόνο, να τα αναλύσουμε όλα αυτά, αλλά είναι εκεί καταγραμμένα, συνάδελφοι. Ποτέ δεν πίστεψε στο μονασφαλιστικό. Επιζητούσε μικτό, κατέθεσε νομοσχέδιο με μικτό σύστημα η κυβέρνηση, επί προηγούμενου υπουργού, το οποίο αναίρεσε ο νυν υπουργός βέβαια το '15. Αναίρεσε τη μοναδική δέσμευση που, νομίζω, ήταν προς όφελος της κοινωνίας και είχε συμπεριληφθεί στο μνημόνιο. Και επιχείρησε, πήρε συνεχείς αναβολές, ώστε να μην εφαρμόσει αυτή την πρόνοια, την επωφελή για την κοινωνία πρόνοια.

Γιατί να πάμε όμως μακριά; Τις τελευταίες βδομάδες εδώ, στην επιτροπή Υγείας της Βουλής, βρεθήκαμε μερικές φορές προ εκπλήξεων, μερικές φορές προ εκπλήξεων, συνάδελφοι! Μετά από προσπάθεια συμφωνήθηκαν, συμφωνήθηκε η αναλογία των συνεισφορών των κοινωνικών εταίρων. Τελειώσαμε τη συνεδρία, ουσιαστικά εις το τέλος της επιτροπής Υγείας -και θέλω να συγχαρώ και τους συναδέλφους της επιτροπής Υγείας για τη σημαντική δουλειά που έκαναν και τον πρόεδρο της επιτροπής με αυτή την ευκαιρία- και ακούμε τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών να μας λέει «μα, έντζιε συμφώνησε η κυβέρνηση» στην παρουσία του Υπουργού Υγείας! Δε συμφώνησε η κυβέρνηση με την κρατική συνεισφορά για το 4,7%! Και εξέρχεται από την αίθουσα οργισμένος δικαιολογημένα ο υπουργός, για να δει τι είναι που έχει συμβεί και ποια νάρκη τού έχουν βάλει συνάδελφοί του στο Υπουργικό Συμβούλιο, στην ίδια κυβέρνηση βέβαια! Ενώ είχαμε συμφωνήσει, ενώ συμπεριλήφθηκε στο έγγραφο που ετοίμασαν οι υπηρεσίες - τις οποίες επίσης να συγχαρώ για τη δουλειά που έκαναν- της Βουλής πρόνοια που προέβλεπε τη στήριξη των κρατικών νοσηλευτηρίων, του κρατικού τομέα υγείας, του αυτονομημένου οργανισμού, για την πρώτη πενταετία εφαρμογής του γενικού σχεδίου υγείας, για τα όποια ελλείμματα θα είχε, αίφνης ο υπουργός μάς ανακοίνωσε -νομίζω και πάλι χωρίς ο ίδιος να είναι ευτυχής αλλά πολύ δυστυχής- «δεν έχω εξουσιοδότηση γι' αυτό το πράμα που συμφωνήσαμε και πρέπει να πάω πίσω στο Υπουργικό Συμβούλιο!» Άλλη μια νάρκη! Μέσα στην ίδια την κυβέρνηση! Αυτά τις τελευταίες εβδομάδες, για να μην πάω, επαναλαμβάνω, πολύ πίσω.

Επίσης, με επιβεβαίωση των εκπροσώπων των ασφαλιστικών εταιρειών τις τελευταίες ημέρες μάς λέχθηκε ότι υπήρχε πολιτικός αρχηγός, ναι, που ήταν έτοιμος να καταθέσει τροπολογίες. Ουσιαστικά, θα ακύρωναν το ΓΕΣΥ και θα παρέπεμπαν σε πολυασφαλιστικό ΓΕΣΥ. Οι φήμες, που για μας δεν ήταν φήμες, ήταν πολύ συγκεκριμένες πληροφορίες -αλλά δε θα σταθώ στο παρασκήνιο, μένω σε αυτά που είναι γεγονότα, μας ενδιαφέρει το προσκήνιο, όχι το παρασκήνιο- έφεραν κάποιους να είναι έτοιμοι και να μηχανορραφούν, ώστε την τελευταία στιγμή να καταθέσουν τροπολογίες, ναι, που να ακυρώνουν αυτό το χαρακτήρα. Επειδή τα ακούσαμε όλα αυτά -τζιαι είναι από τη δεξιά μου παράταξη, από τη δεξιά πλευρά, που, πρέπει να πω, έρχονταν πληροφορίες, ότι θα αναλάμβανε τέτοιου είδους δράση- επειδή υπήρχαν αυτές οι πληροφορίες -όχι μόνη της βέβαια, με συμμαχίες, με συμμαχίες- ζητήσαμε, παρακαλέσαμε όπως, και με τη σύμφωνη γνώμη του Προέδρου της Βουλής, όλες οι πολιτικές δυνάμεις καταθέσουμε τις τροπολογίες μας έγκαιρα, να μην επιχειρήσουμε να αιφνιδιάσουμε καταθέτοντας τροπολογίες της τελευταίας στιγμής. Όσοι είχαν τροπολογίες για ένα τόσο σημαντικό ζήτημα, όπως ήδη καθιερώσαμε ως κοινοβουλευτική πρακτική σε μερικές περιπτώσεις, και για να προσπαθήσουμε να βρούμε συναίνεση, στα πλαίσια μιας διαδικασίας διαβούλευσης, να συζητήσουμε εις την επιτροπή Υγείας τις όποιες τροπολογίες, πολύ πριν έρθουμε στην ολομέλεια. Και δεσμευτήκαμε όλα τα κόμματα.

Επήαμε σε επόμενη συνεδρία της επιτροπής, με το ΑΚΕΛ να είναι το μόνο που είχε καταθέσει τροπολογίες, και δεσμευτήκαμε όλοι ότι δε θα κατέθεταν τροπολογίες τελικά, με ένταση δεσμευτήκαμε ότι δε θα κατέθεταν τροπολογίες, και μάλιστα κάποιος είπαν ότι δε θα ψηφίσουν καν τροπολογίες -είναι καταγραμμένα στα πρακτικά- γιατί, επαναλήφθηκε η ίδια συζήτηση, δε θα πρέπει να αιφνιδιάσουμε με τροπολογίες που θα

αλλάζουν την ουσία των νομοσχεδίων και θα ακυρώνουν τελικά τη μεταρρύθμιση! Με έκπληξη είδαμε, συνάδελφοι, να γίνεται το αντίθετο την επόμενη βδομάδα. Ένα κόμμα να λέει «θα καταθέσω τροπολογίες, ανεξάρτητα από το τι είπα και το τι είπαμε» τζαι ένα άλλο κόμμα να αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο να καταθέσει τροπολογίες και με εκπρόσωπό του, αντιλαμβάνομαι, σε τηλεοπτικό πάνελ να λέει «θα στηρίξουμε τις τροπολογίες της ΕΔΕΚ».

Αυτά έγιναν, είναι γεγονότα, δεν είναι παρασκήνιο!

Φυσιολογικά δημιουργήθηκαν ερωτηματικά. Το πόσοι και ποιοι θέλουν να εφαρμοστεί το ΓΕΣΥ, να φτάσει αυτή η διαδρομή στο τέλος, να φτάσουμε στην Ιθάκη δηλαδή, που είναι η σωστή εφαρμογή ενός γενικού σχεδίου υγείας, θα κριθεί το επόμενο διάστημα, αγαπητοί συνάδελφοι. Δε θα τελειώσουμε σήμερα εδώ. Για να φτάσουμε όμως μέχρι εδώ, επειδή επιχειρήθηκε και πάλι να δοθεί μια διάσταση... Τζαι εμείς δε θέλουμε να ανταγωνιστούμε τώρα κανέναν για το ποιος είχε περισσότερο ρόλο ή λιγότερο ρόλο στο να φτάσουμε ως εδώ. Ας τον αναγνωρίσει η κοινωνία αυτό το ρόλο, που πιστεύω πρωτοστάτησε. Και αναφέρομαι στις συνδικαλιστικές οργανώσεις, αναφέρομαι στις οργανώσεις των ασθενών, αναφέρομαι στη συμμαχία που είσαι τζαι διαδήλωση, εκδήλωση σήμερα, έξω από τη Βουλή και αναφέρομαι στους πολίτες, που πλέον γνωρίζουν, ξέρουν γιατί είναι σημαντικό να προχωρήσουμε. Αυτοί είναι που σπρώχνουν τα πράγματα, αλλά σεμνυνόμαστε, επιτρέψτε μου να πω, για το ότι διαδραματίσαμε και εμείς το δικό μας ρόλο τα τελευταία χρόνια, για να είμαστε σήμερα εδώ που είμαστε, με αυτό το περιεχόμενο των νομοσχεδίων, όχι γιατί τα νομοσχέδια είναι κομμένα και ραμμένα στις δικές μας εισηγήσεις και θέσεις. Και θέλω να το ξεκαθαρίσω αυτό. Έχουμε κάμει υπερβάσεις και ως ΑΚΕΛ, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά το νομοσχέδιο για τον αυτονομημένο οργανισμό. Διαφορετική ήταν η αρχική μας θέση, την οποία καταθέσαμε στη σύσκεψη αρχηγών στο Προεδρικό, αλλά τελικά είπαμε ότι για χατίρι της υλοποίησης της μεταρρύθμισης πρέπει να κάμουμε αυτή την υπέρβαση. Αλλά, μια και μίλησα για τη σύσκεψη αρχηγών, να πω ότι αυτή η σύσκεψη έγινε κάτω από την πίεση πρώτιστα του ΑΚΕΛ, του οποίου ο γενικός γραμματέας πήγε και συνάντησε τον Πρόεδρο Αναστασιάδη, έθεσε το ζήτημα της ανάγκης για σύσκεψη, ακολούθησε επιστολή που εκαλούσε τον Πρόεδρο Αναστασιάδη να υλοποιήσει αυτά τα οποία συζητήθηκαν, συζήτησε μαζί του ο γενικός γραμματέας του κόμματος, στις 10 Ιουνίου, και ακολούθησαν ανακοινώσεις δημόσιες, τις οποίες επίσης καταθέτω, που επιέζαμε την κυβέρνηση και τον Πρόεδρο να συγκαλέσει τον Ιούλη την πρώτη σύσκεψη. Τις καταθέτω.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης καταθέτει στη γραμματεία το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

Απ' εκεί και πέρα, είναι αλήθεια ότι από πλευράς υπουργού, για να μη μείνω στην προηγούμενή μου αναφορά, υπήρξε μία αποφασιστικότητα και μία συνέπεια, που συνέβαλε επίσης καθοριστικά, για να είμαστε στο σημείο που είμαστε σήμερα εδώ, από τον Ιούλη, Σεπτέμβρη του 2016.

Όμως, συνάδελφοι, προτού κατέλθω του βήματος, επιτρέψτε μου να πω ακόμα κάποια, νομίζω, σημαντικά στοιχεία, τα οποία επίσης αναφέρθηκαν. Ελέχθη ότι ο λόγος που είναι επιτακτική αναγκαιότητα, κοινωνική αναγκαιότητα να προχωρήσουμε με αυτό το σχεδιασμό είναι τα τεράστια, διογκούμενα προβλήματα του δημόσιου τομέα υγείας, ο οποίος ελέχθη ότι είναι υπό κατάρρευση, καταρρέει. Είπε ο Πρόεδρος της Βουλής ότι είναι στον αναπνευστήρα, είπαμε εδώ αυτά που είπαν και οι υπουργοί της κυβέρνησης δηλαδή, ότι καταρρέει ο δημόσιος τομέας, οι τελευταίοι δύο τουλάχιστον υπουργοί. Ερώτημα: Επειδή, επαναλαμβάνω, αυτή η κυβέρνηση κρίνεται, αλλά κρίνεται και το ίδιο το ΓΕΣΥ από το τι θα επακολουθήσει, ποια μέτρα ελήφθησαν από την κυβέρνηση, για να στηριχθεί ο δημόσιος τομέας της υγείας, που, για να μπορέσει να λειτουργήσει ΓΕΣΥ, θα αποτελέσει τη ραχοκοκαλιά του; Ελήφθησαν μέτρα προς την αντίθεση κατεύθυνση, συνάδελφοι. Αυτά τεκμηριώνουν τα γεγονότα. Έχει υπονομευθεί, αντί να αναβαθμιστεί ο δημόσιος τομέας υγείας. Τα ποσά, τα ακριβή ποσά, που αποστερήθηκαν από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας τα τελευταία χρόνια, από το 2013 και εντεύθεν, είναι €279 εκατομ. Μόνο τα ποσά τα οποία αφαιρέθηκαν από τον προϋπολογισμό. Από το 2013 και εντεύθεν μπορώ να τα αναφέρω ένα ένα χρόνο. Κοντά σε αυτά πρέπει να πούμε ότι αποστερήθηκαν άλλα €117 εκατομ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε ακόμα δύο λεπτά, κύριε Λουκαΐδη.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...που είναι η συνεισφορά των δημοσίων υπαλλήλων, που έπρεπε να πάνε στο δημόσιο τομέα υγείας, το 1,5%. Μπορώ επίσης να τα διαβάσω. Σε αυτά πρέπει να προσθέσουμε -εδώ δεν έχω ακριβή στοιχεία, είναι η αλήθεια, στην τρίτη κατηγορία, αλλά νομίζω ότι κάποιος μπορεί να βγάλει συμπεράσματα- τα αυξημένα έσοδα από τα τέλη που επιβλήθηκαν στα νοσοκομεία μετά το 2013. Για να αντιληφθείτε σε τι αναφέρομαι, το 2013 είχαμε €45 εκατομ. έσοδα -επίσημα στοιχεία του λογιστηρίου- το 2014 είχαμε €71 εκατομ., δηλαδή διαφορά σχεδόν €26 εκατομ., που και αυτά έπρεπε να πάνε στο δημόσιο τομέα υγείας. Μιλούμε ενδεχομένως για κοντά στο μισό δις που αποστερήθηκε από το δημόσιο τομέα υγείας.

Κύριε υπουργέ, λέχθηκε από τον κ. Πεردίκη -πολύ σωστά- ότι πρέπει η θέληση να έχουμε ΓΕΣΥ να αντικατοπτριστεί στον προϋπολογισμό του 2018. Από φέτος πρέπει να γίνει αυτό το πράγμα! Με συμπληρωματικό προϋπολογισμό, εμείς λέμε, για να αντιμετωπιστούν τα τεράστια προβλήματα και να υπάρξει οδικός χάρτης για ουσιαστική στήριξη του δημόσιου τομέα υγείας και να υπάρξουν συσκέψεις και να καταθέσουμε εισηγήσεις τα κόμματα, σας καλούμε από το βήμα της Βουλής, όπως έγινε στη σύσκεψη του Προεδρικού, για να δούμε μαζί αυτό τον οδικό χάρτη και να δούμε μαζί και τους σταθμούς ελέγχου αυτού του οδικού χάρτη, γιατί, για να φθάσουμε στην Ιθάκη, θα είναι τεράστιες οι δυσκολίες και μακρύς ο δρόμος, όπως είπαμε. Γιατί, εκτός από τους Κύκλωπες και τους Λαιστρυγόνες, που θα θέτουν εμπόδια σε όλη την πορεία εφαρμογής, εκτός από τις συμπληγάδες, που θα συνεχίσουν να είναι μπροστά μας, των συμφερόντων...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, γιατί επροτιμήσετε να φύγετε από τη Βίβλο και να πάτε στην ελληνική μυθολογία;

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ποιος ήταν της Βίβλου δηλαδή; Ποιον ανταγωνίζομαι;

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ο Ιούδας!

(Γέλια)

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Α, ο Ιούδας; Συγγνώμη!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ο Ιούδας φιλούσε υπέροχα!

ΕΙ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Εξέχασες τις Σειρήνες, που είναι οι πιο σαγηνευτικές απ' όλα όσα ανέφερες.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Οι Σειρήνες παραπέμπουν σε διαπλοκή· έπρεπε να τις είχα συμπεριλάβει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε που σας διέκοψα.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εάν μιλούμε για ναρκοθέτηση του ΓΕΣΥ, τελειώνω, η μεγαλύτερη νάρκη ή ωρολογιακή βόμβα είναι η κατάσταση του δημόσιου τομέα. Και έχουμε υποχρέωση και ευθύνη, απ' εδώ και πέρα τουλάχιστον, να στηρίξουμε ουσιαστικά. Και πρώτιστα αυτή η ευθύνη βαραίνει την κυβέρνηση. Εμείς από δικής μας πλευράς θα συνεχίσουμε να συμπεριφερόμαστε υπεύθυνα και σε αυτό το ζήτημα, γιατί επιστέψαμε και πιστεύουμε ότι είναι απολύτως απαραίτητη αυτή η μεταρρύθμιση.

Ένα στοιχείο, συνάδελφοι -και τελειώνω με τούτο- που δεν έχει λεχθεί είναι ότι η χώρα μας δεν έχει το χειρότερο δείκτη στην Ευρώπη, έχει έναν από τους χειρότερους δείχτες στον κόσμο σε ό,τι αφορά τις ιδιωτικές δαπάνες υγείας, που φτάνουν το 50%. Είμαστε από τις τελευταίες στον κόσμο. Τι σημαίνει αυτό το πράγμα στην πράξη; Μεγαλύτερες ιδιωτικές δαπάνες σημαίνει ότι υπάρχει το μεγαλύτερο πρόβλημα, οι μεγαλύτερες ανισότητες στην πρόσβαση σε άμεση υψηλής ποιότητας ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Μόνο δηλαδή όσοι έχουν λεφτά ή μπορούν να δανειστούν λεφτά μπορούν να έχουν πρόσβαση άμεση σε υψηλής ποιότητας ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ή έστω αξιοπρεπή ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Αυτό λέει, όχι το ΑΚΕΛ, η πραγματικότητα και οι δείχτες που αφορούν την κυπριακή υγεία, οπότε εμείς δηλώνουμε αποφασισμένοι να συνεχίσουμε στον ίδιο δρόμο, πιστοί στον Οδυσσέα, ώστε να φθάσουμε στην Ιθάκη. Νομίζω ο μόνος που έμεινε πιστός στον Οδυσσέα ήταν ο σκύλος του, στο τέλος, έχω την εντύπωση!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Λαλούν και η Πηνελόπη, αλλά...

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Λαλούν!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει αμφιβολίες ο κ. Περδίκης για την Πηνελόπη!

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κώστας Κωνσταντίνου, ο τελευταίος ομιλητής και πρόεδρος της επιτροπής, ο οποίος έχει είκοσι πέντε λεπτά, αλλά δε θέλει να καθυστερήσει την ψήφιση και έτσι θα είναι λίγο πιο σύντομος, νομίζω.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δικαιούμαι να πιω νερό, γιατί δεν έφυγα καθόλου από την αίθουσα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πεις όσο νερό θέλεις!

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Θα μου δώσεις δύο λεπτά μετά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, έθθα σου δώσω τίποτε.

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Έτσι, ρώτα τον να σας πει, αφού δικαιούται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, έντζιε θέμα το ποιος διά. Είναι ο τελευταίος ομιλητής. Εκλείσαμε τη λίστα. Μόνο επί προσωπικού, εάν σε κατηγορήσει ο κ. Κωνσταντίνου, θα σου δώσω το λόγο! Εύρετε τρόπο, συνεννοηθείτε να σε κατηγορήσει...

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Θα κάμουμε τώρα θέμα για δύο λεπτά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βρες έναν τρόπο, Κώστα, κατηγορά τον, για να του δώσω το λόγο!

Κύριε Δίπλαρε, ανάλαβε τον κ. Μαυρίδη, σε παρακαλώ!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κύριε υπουργέ,

Εδώ την πατρότητα του Γενικού Συστήματος Υγείας ακούσαμε να τη διεκδικούν τρία ή τέσσερα κόμματα. Ας αποφασίσουν επιτέλους ποιο από τα κόμματα μπορεί να τη διεκδικεί. Η πραγματικότητα όμως είναι μία. Αυτός ο οποίος είχε την ευαισθησία να καταθέσει πρόταση νόμου, όντας βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού, είναι ο μακαριστός ο Ανδρέας Παρισινός, ο οποίος κατέθεσε την πρόταση, η οποία όμως, μετά από παράκληση της εκτελεστικής εξουσίας, μετουσιώθηκε σε κυβερνητικό νομοσχέδιο και κατατέθηκε εδώ στη Βουλή και έτυχε της ανάλογης επεξεργασίας τότε και προωθήθηκε σε νόμο, για την ίδρυση του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας. Και αυτή είναι η πραγματικότητα, χωρίς να παραγνωρίζονται οι οποιοσδήποτε ευαισθησίες των οποιωνδήποτε είχαν προηγηθεί, όπως ακούσαμε, αλλά η ουσία μια είναι. Τίποτα δεν έγινε, όπως και τίποτα δεν έγινε από το 2001 μέχρι και σήμερα. Πέρασαν διαδοχικά αλληπάλληλες κυβερνήσεις, είτε κυβέρνησαν αυτόνομα είτε ήταν συγκυβερνήσεις. Δηλαδή όλα τα κόμματα κυβέρνησαν αυτό τον τόπο και κυβέρνησαν μάλιστα κάτω από πολύ διαφορετικές συνθήκες. Οι οικονομικές συνθήκες του τόπου ήταν ανθηρές κάποτε. Έπαιρνε ο ποταμός κουζάλια! Τίποτα δεν έγινε από καμία κυβέρνηση και η παχυδερμία των τεσσάρων χρόνων...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κώστα, επανάλαβε το τούτο, γιατί δεν το έπιασαν στα πρακτικά. Έπαιρνε;

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ο ποταμός κουζάλια, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να καταλάβει και ο κ. Λουκαΐδης. Μπορεί να θέλει να απαντήσει.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Έντζιε 'ν παφίτικη, έν' κυπριακή φράση.

Λοιπόν, όσον αφορά την παχυδερμία, την παχυδερμία η οποία ακούστηκε, την παχυδερμία που ακούστηκε των τεσσάρων χρόνων της διακυβέρνησης Αναστασιάδη, έστω και την υστάτη της διακυβέρνησης, επιδειχθηκε ευαισθησία, σίγουρα και κάτω από τις συνθήκες που έχουν περιγραφεί. Και δεν το παραγνωρίζουμε. Μέσα από συναινέσεις, μέσα από προσεγγίσεις, μέσα από έστω παρακλήσεις που έγιναν, αλλά από ανάληψη ευθύνης και πρωτοβουλίας του Προέδρου της Δημοκρατίας, ο οποίος συγκάλεσε σύσκεψη και εκεί, ναι, υπήρξαν αποφάσεις, οι οποίες αποφάσεις έχουν μετουσιωθεί σε κυβερνητικά νομοσχέδια. Αυτή είναι η ουσία των πραγμάτων. Ανεξάρτητα από τις όποιες επιμέρους ιδιαιτερότητες υπήρξαν κατά διαστήματα, έστω και αν υπήρξαν διαφορετικές προσεγγίσεις ή προτάσεις, οι οποίες είναι θεμιτές και μπορούν να έχουν σχέση με τον οποιοδήποτε ενδιαφέρεται και αυτό, ναι, έγινε, η ουσία όμως μία είναι -και είναι εκεί- ότι η κυβέρνηση απεφάσισε, το Υπουργικό Συμβούλιο υιοθέτησε, απεφάσισε, έδωσε εντολή στον Υπουργό Υγείας, ο οποίος κατέθεσε όχι δύο ή τρία νομοσχέδια, κατέθεσε τα κυβερνητικά νομοσχέδια για το ΓΕΣΥ. Αυτά ήταν και μόνο, ανεξάρτητα από τις όποιες προσεγγίσεις, απόψεις υπήρχαν προηγούμενα ή απασχόλησαν προηγούμενα.

Αυτό που έχει σήμερα σημασία και είναι αυτό το οποίο ακολούθησε με πολλή εμμονή, προσήλωση και αποφασιστικότητα ο υπουργός, με οδηγίες του ίδιου του Προέδρου της Δημοκρατίας, ήταν τα νομοσχέδια τα οποία σήμερα θα ψηφίσουμε. Τίποτ' άλλο! Γι' αυτό κάποιος ας αναλάβουν τις δικές τους διαχρονικές ευθύνες ή τις ευθύνες, όταν κυβέρνησαν, που δεν έπραξαν -και, είπα, κάτω από άλλες συνθήκες- και ας αφήσουν τις επικρίσεις που ακούμε σήμερα για καθυστέρηση εντός της θητείας Αναστασιάδη, για τις όποιες άλλες προσεγγίσεις υπήρξαν, που, επαναλαμβάνω, είναι θεμιτές.

Και στο Δημοκρατικό Συναγερμό, κύριοι, ναι -είμαστε πλουραλιστικό δημοκρατικό κόμμα- υπήρξαν διαφορετικές προσεγγίσεις και απόψεις! Πού είναι το πρόβλημα; Σημασία έχει ότι η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού, με την κατάθεση των νομοσχεδίων από πλευράς του υπουργού, υιοθέτησε τα κυβερνητικά νομοσχέδια, υιοθέτησε ομόφωνα και απερίσπαστη προσηλωθήκε στο στόχο της απόφασης της σημερινής για ψήφιση και προώθηση και υλοποίηση. Και αυτό απεδείχθη μέσα από τη συμπεριφορά των μελών της επιτροπής Υγείας που προέρχονται από το Δημοκρατικό Συναγερμό, που σε καμιά περίπτωση δεν είχαν καταστρατηγήσει ή παρεκκλίνει από αυτή την πορεία. Γι' αυτό ας ψάξουν αλλού κάποιιοι για τις όποιες αιχμές και αναφορές και δη των τελευταίων ημερών να ψάξουμε εντός του κόμματός μας να βρούμε αυτούς οι οποίοι διαφωνούσαν ή αυτοί που διαφωνούν ή αυτοί που καταστρατηγούν ή αυτοί που εξυπηρετούν.

Τώρα, έχουμε ακούσει πολλά, έχουμε δει πολλά. Είναι γεγονός ότι διεξήλαμε μία διαδικασία η οποία ήταν επίμονη, επίμοχη. Υπήρξαν διελκυστίνδες. Είναι γεγονός ότι υπήρχαν αντιπαραθέσεις, αντιθέσεις. Είναι θεμιτό αυτό, γιατί υπάρχουν και εκείνοι οι οποίοι ήθελαν να προστατεύσουν τα δικά τους οικονομικά συμφέροντα. Είναι εντός των πλαισίων που επιτρέπεται ο καθένας να μπορεί να προστατεύσει, να διεκδικεί και να θέλει να προστατεύσει.

Σημασία έχει ποια ήταν η κατάληξη μέσα από τις διαδικασίες που έχουν ακολουθηθεί, οι οποίες τείνουν να εξυπηρετήσουν το καλώς νοούμενο έννομο συμφέρον, όπως ο καθένας το αντιλαμβάνεται και όπως το αντιλαμβανόμαστε και εμείς, και η ουσία είναι ότι είμαστε εδώ σήμερα μετά από μία κατάληξη και μέσα από μία συναίνεση η οποία υπήρξε. Και οφείλω να πω ότι υπήρξε συναίνεση από αρκετές πλευρές μέσα από τη διαδικασία που ακολουθήθηκε από την επιτροπή και μάλιστα και μέσα από την άρθρον κατ' άρθρον συζήτηση, που έδωσε το δικαίωμα σε όλους ανεξάρτητα -σε όλους ανεξάρτητα και το τονίζω- ανεξάρτητα από το αν κάποιιοι διαμαρτύρονται ή από το αν κάποιιοι λένε ότι δεν τους δώσαμε το δικαίωμα. Ουδέν αναληθέστερον! Το δικαίωμα δόθηκε μία και δύο φορές σε όλους ανεξάρτητα να εκφράσουν απόψεις, εισηγήσεις και μάλιστα ζητήσαμε να καταθέσουν και προτάσεις γραπτώς, οι οποίες και πάλι λήφθηκαν υπόψη, όταν στην τρίτη φάση συζητούσαμε σε πιο στενό κύκλο, έχοντας σίγουρα υπόψη και τις καταθέσεις μέσα από τις όποιες προτάσεις έγιναν, με υποσημείωση δίπλα από το κάθε άρθρο. Γινόταν αναφορά ακριβώς στις εισηγήσεις που είχαν προταθεί, για να ληφθούν υπόψη και να ληφθεί απόφαση από τα μέλη της επιτροπής, στην παρουσία πάντοτε του υπουργού, αλλά και άλλων αρμόδιων λειτουργών ή/και εκείνων που είχαν το ρόλο και την ευθύνη να είναι τη δεδομένη χρονική στιγμή ενώπιον της επιτροπής. Δημοκρατικότερα διεξήχθη ο διάλογος, δόθηκε το δικαίωμα σε όλους ανεξάρτητα και καταλήξαμε στο τέλος, μέσα από μία διαδικασία για την οποία ο καθένας έκρινε τι εξυπηρετούσε και πού έπρεπε να οδηγηθούν τα πράγματα.

Τώρα, η σημερινή ψήφιση... Συμφωνώ απόλυτα και υιοθετώ όσα έχουν πει όλοι όσοι έχουν μιλήσει και έχουν τοποθετηθεί ότι δεν είναι το τέλος. Ασφαλώς και δεν είναι το τέλος. Τώρα ξεκινούν τα δύσκολα. Τώρα είναι ενώπιόν μας η ευθύνη, η οποία πρέπει να είναι συλλογική, γιατί γνωρίζουμε ακριβώς τα προβλήματα τα οποία απασχολούν και ταλανίζουν το δημόσιο τομέα της υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ρωτά ο κ. Αδάμος πόση ώρα έχει. Έχει ακόμα δεκαπέντε λεπτά, κύριε Αδάμο.

A. ΑΔΑΜΟΥ:

Εν ερώτησα εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

A, επειδή τζειαμαί που εμίλας έτσι άκουσα.

Συνέχισε, κύριε Κωνσταντίνου.

K. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνω, τα δύσκολα τώρα ξεκινούν και, αν δεν υπάρξει υπευθυνότητα από όλους, αν δεν υπάρξει συναίνεση και συλλογικότητα, αν δεν υπάρξει κατανόηση, ούτως ώστε να αμβλυθούν και να απαμβλυθούν τα όποια προβλήματα ταλανίζουν σήμερα και απασχολούν... Γιατί τα προβλήματα δεν είναι σημερινά, όπως θέλουν κάποιιοι να παρουσιάσουν, ότι ως διά μαγείας και εξ ουρανού απασχολούν σήμερα τα δημόσια κύρια νοσηλευτήρια και τους ασθενείς. Είναι μία διαχρονική πορεία κενών και παραλείψεων και όποιων άλλων διαδικασιών ακολουθήθηκαν, ούτως ώστε να οδηγηθούν τα πράγματα στο σημείο που έφτασαν, σίγουρα και υπό την επίδραση της οικονομικής κατάστασης στην οποία έχει βρεθεί ο τόπος, που ήταν η κύρια αιτία των πιο πάνω τα τελευταία χρόνια.

Όμως, παρ' όλα αυτά, πρέπει να γίνουν προσπάθειες, κύριε υπουργέ, με ανάληψη ευθύνης, ούτως ώστε τα όποια κενά υπάρχουν να πληρωθούν, για να μπορέσει να λειτουργήσει το σύστημα μέχρι ότου φτάσουμε εκεί που όλοι επιθυμούμε. Την ίδια στιγμή πρέπει να πούμε και κάτι άλλο που είναι πραγματικότητα. Θα πρέπει κάποιιοι να γίνουν πλέον ανθρωποκεντρικοί, να υπάρχει και μία ευαισθησία, η οποία εν πολλοίς ελλείπει, γιατί -και οφείλουμε να το παραδεχτούμε- δε σκέφτονται και δε συμπεριφέρονται ανθρώπινα και δεοντολογικά όλοι οι παροχείς υγείας και αυτά τα ζούμε καθημερινά. Και τολμώ να σας πω ότι τα επτά στα δέκα τηλεφωνήματα που δέχομαι, οι επτά κλήσεις από τις δέκα, είναι για θέματα υγείας. Είναι πολύ ψυχοφθόρο και οφείλω να το πω: Αυτή είναι η κατάσταση την οποία ζούμε μέρα-νύχτα. Επειδή είναι ευαίσθητος τομέας και είναι ευαίσθητα προβλήματα, δεν μπορείς να τα αγνοήσεις. Θα πρέπει να δώσεις... Οφείλω να το πω, αν και μπορεί να κατηγορηθώ ότι παρεμβαίνω. Είναι ευαίσθητος τομέας. Δεν μπορείς να αγνοήσεις ανθρώπους, συνανθρώπους σου, συμπολίτες, ασθενείς, οι οποίοι τη δεδομένη χρονική στιγμή και ταλαιπωρούνται και αγωνιούν και ζουν ένα δράμα. Γίνεται μία προσπάθεια, στο βαθμό που μπορούμε, έστω με τον τρόπο που μπορούμε, να στηρίξουμε και να βοηθήσουμε. Εδώ είναι που πρέπει να προβληματιστούμε. Τι γίνεται με όλους αυτούς οι οποίοι δεν έχουν μπάραμπα στην Κορώνη ή που δεν έχουν την πρόσβαση ή που δεν μπορούν να κάνουν ένα τηλεφώνημα, για να τύχουν της ανάλογης βοήθειας και στήριξης; Να μην εμπαίζουμε εαυτούς και αλλήλους. Είναι μία πραγματικότητα η οποία είναι εκεί, δεδομένη, και βιά.

Μίλησαν κάποιιοι ωσάν και τα προβλήματα, επαναλαμβάνω, συσσωρεύτηκαν τώρα ή απασχολούν τώρα ένεκα λαθών και παραλείψεων. Ε, μα να υπενθυμίσω ότι στον πρώτο χρόνο διακυβέρνησης του Νίκου Αναστασιάδη 14 000 MRI, που ήταν ο κατάλογος εκεί των εκκρεμοτήτων, ο αριθμός των ασθενών που ανέμεναν στη λίστα αναμονής, για να προβούν στην ανάλογη διαδικασία... Αυτό δεν ήταν συσσωρευμένη διαδικασία ενός και μόνο χρόνου. Ήταν προηγούμενων χρόνων. Λοιπόν, τι έκαναν οι προηγούμενοι; Έλαβε μέτρα η κυβέρνηση. Οφείλουμε να το πούμε. Δεν αρκούν. Η αποστολή, για παράδειγμα... Δόθηκε κονδύλι €6,5 εκατομ. για χορηγία για αποστολή ασθενών για χειρουργικές επεμβάσεις για 21 400 περιπτώσεις, 14 000 στον ιδιωτικό τομέα και άλλες 7 000 σε άλλα ιδιωτικά κέντρα. Γίνονται προσπάθειες και ασφαλώς θα πρέπει να γίνουν και πολλά άλλα, κύριε υπουργέ. Απλά το λέω ενδεικτικά, για να αναλογιστούν κάποιιοι που είχαμε φτάσει, πώς φτάσαμε και να μην επιρρίπτουν απλά ευθύνες σήμερα και μόνο.

Εν πάση περιπτώσει, επειδή όλοι είναι κουρασμένοι... Έχω πολλά να πω, αλλά δεν είναι της ώρας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καθυστερείς την ψήφιση, Κώστα.

K. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ακριβώς.

Χωρίς να πανηγυρίζουμε, κύριε Πρόεδρε, φτάσαμε στην αρχή ενός δύσκολου αγώνα και μίας δύσκολης πορείας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σίγουρα.

K. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

...η οποία, επαναλαμβάνω, θα πρέπει να είναι συλλογική και υπεύθυνη.

Λοιπόν, δε θα μπω στην παράμετρο των τελευταίων ημερών και στα όσα είχαν διαμειφθεί, ακουστεί, διαψευστεί. Ο κ. Λουκαΐδης είπε κάποια πράγματα, αποτύπωσε κάποιες πραγματικότητες και είναι εκεί. Εν πάση περιπτώσει, εγώ αντιπαρέρχομαι. Αυτό το οποίο θα πω είναι ότι ένα ψέμα θέλει άλλα δέκα, για να καταλαγιάσει το πρώτο.

Λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, τελειώνοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

(Ο Πρόεδρος κτυπά τη σφύρα.)

...εσάς προσωπικά για την...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γι' αυτό κτύπησα τη σφύρα, για να ακουστεί, Κωστάκη!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Δεν ξεχνώ, κύριε Πρόεδρε! Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για τη δική σας παρουσία και παρέμβαση, για τις δικές σας πρωτοβουλίες που αναλάβατε και την παρουσία σας ενώπιον της επιτροπής, αλλά και στις συσκέψεις τις οποίες εσείς ο ίδιος με δική σας παρέμβαση διοργανώσατε, ούτως ώστε να στηρίξετε και να βοηθήσετε μία διαδικασία.

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κώστα, και τον υπουργό.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Δεν ξεχνώ τον υπουργό. Θα τον αφήσω τελευταίο.

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Όι, έν' πέντε ώρες τζιειαμαί!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλα τα μέλη της επιτροπής Υγείας για τη συνεργασία που είχαμε, την υπομονή την οποία επέδειξαν και ασφαλώς και τα μη μέλη της επιτροπής τα οποία ήταν εκεί, προεξάρχοντος του Γιώργου Λουκαΐδη, ο οποίος ήταν εκεί το τελευταίο δίμηνο και με τη στάση του μπορώ να πω ότι βοήθησε σημαντικά, ούτως ώστε να υπάρχουν κάποιες συναινετικές προσεγγίσεις και καταλήξεις. Δεν έχουμε κόμπλεξ ούτε αναστολές, αγαπητέ συνάδελφε, να αποδίδουμε τα εύσημα και τις πραγματικότητες όπως αυτές καταγράφονται.

Λοιπόν, θα ήθελα να ευχαριστήσω τη διεύθυνση της Βουλής, τους λειτουργούς της Βουλής, τη γραμματεία. Θα ήθελα να ευχαριστήσω το Σύνδεσμο Πασχόντων και Φίλων, τους διάφορους συνδέσμους ασθενών, οι οποίοι βοήθησαν με τη στάση και την παρουσία τους, αλλά και τις παρεμβάσεις τους, τα υπομνήματά τους, και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, οι οποίες είχαν καθοριστικό ρόλο και παρουσία και ήταν υποβοηθητική η όλη τους στάση. Εν πάση περιπτώσει, είναι πάρα πολλοί και οι οργανισμοί και οι οργανώσεις και οι σύνδεσμοι και οι γιατροί και οι νοσηλεύτες. Οι πάντες. Θα αφήσω κάποιους πίσω και εν πάση περιπτώσει αναφέρομαι σε όλους όσοι κατά καιρούς το τελευταίο χρονικό διάστημα είχαν παρουσία ενώπιον της επιτροπής Υγείας και με τον άλφα ή βήτα τρόπο κατέθεσαν προτάσεις, απόψεις, σημειώματα και η συμμετοχή τους ήταν καθοριστική και θετική.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Υπουργό Υγείας, ο οποίος επέδειξε αποφασιστικότητα, βούληση και συναίνεση εκεί όπου αυτή ήταν επιβαλλόμενη πράξη και συμπεριφορά και με την καθοριστική του παρουσία ασφαλώς έδωσε το στίγμα του ότι, ναι, ήθελε και πέτυχε αυτό το οποίο ήταν επιδίωξη όλων μας.

Τελευταίο, κύριε υπουργέ, να μου επιτρέψετε να συγχαρώ τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο οποίος είναι ο πρώτος Πρόεδρος της Δημοκρατίας ο οποίος με την αποφασιστικότητά του, με την ανάληψη ευθύνης ο ίδιος προσωπικά και με τη συναίνεση και τη στήριξη των πολιτικών αρχηγών κατάφερε, δίνοντας εντολές και οδηγίες και ακολουθώντας συγκεκριμένο πλάνο, να καταλήξουμε και να είμαστε εδώ σήμερα, για να ψηφίσουμε.

Ευχαριστώ όλους. Τα δύσκολα έπονται. Χρειάζεται από όλους μας συναίνεση, πολλή δουλειά και πολλά άλλα. Να 'στε καλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Κωνσταντίνου.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέψετε πριν από την ψηφοφορία... Ξέχασα να καταθέσω ένα έγγραφο στη γραμματεία. Να μου επιτρέψετε να το καταθέσω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, να το φέρετε.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος καταθέτει στη γραμματεία το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

Να ευχαριστήσω και εγώ όλους. Το πεντάωρο που αντέξατε θα πρέπει να αντέξετε να το κάνουμε εξάωρο, για να τελειώσουμε και τα υπόλοιπα που έχουμε. Δεν ψηφίσαμε ακόμα. Τώρα έχουμε ψηφοφορία. Πάρτε τις θέσεις σας. Σχεδόν όλοι οι βουλευτές ή όλοι οι βουλευτές είναι παρόντες απ' ό,τι βλέπω. Είναι από τα θετικά τα οποία πρέπει να υπερτονίζουμε. Και η όλη διαδικασία γι' αυτό το νομοσχέδιο που χρόνιζε και η δουλειά που έκαμε η επιτροπή και η σημερινή συζήτηση που έγινε και το ενδιαφέρον... Πιστεύω ότι θα δούμε πολλά τέτοια παραδείγματα στη Βουλή, όπως είχαμε δει προηγουμένως και από την επιτροπή Αμυνας, για να είμαστε δίκαιοι. Μετά το καλοκαίρι, που μπαίνουμε και σε καινούριες προσεγγίσεις, η αποτελεσματικότητα θεωρώ ότι θα πολλαπλασιαστεί.

Να παρακαλέσω τη γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του πρώτου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Ίδρυση οργανισμού. Άρθρο 4.

Σκοποί του οργανισμού. Άρθρο 5.

Συμβούλιο. Άρθρο 6.

Αρμοδιότητες συμβουλίου. Άρθρο 7.

Ασυμβίβαστο προέδρου, αντιπροέδρου και μελών του συμβουλίου. Άρθρο 8.

Κένωση θέσης προέδρου, αντιπροέδρου και μέλους του συμβουλίου. Άρθρο 9.

Τερματισμός των υπηρεσιών του προέδρου, αντιπροέδρου ή μέλους του συμβουλίου. Άρθρο 10.

Αντικατάσταση προέδρου, αντιπροέδρου και μελών του συμβουλίου. Άρθρο 11.

Προσωρινή αντικατάσταση προέδρου. Άρθρο 12.

Συνεδριάσεις του συμβουλίου, απαρτία και λήψη αποφάσεων. Άρθρο 13.

Εκχώρηση εξουσίας. Άρθρο 14.

Κήρυξη δημόσιου νοσηλευτηρίου. Άρθρο 15.

Μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων. Άρθρο 16.

Γενικός διευθυντής και διευθυντική ομάδα. Άρθρο 17.

Σύσταση επιστημονικού συμβουλίου στον οργανισμό. Άρθρο 18.

Αρμοδιότητες επιστημονικού συμβουλίου. Άρθρο 19.

Συνεδριάσεις επιστημονικού συμβουλίου, απαρτία και λήψη αποφάσεων. Άρθρο 20.

Διορισμός και αρμοδιότητες Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου. Άρθρο 21.

Έσοδα και πόροι του οργανισμού. Άρθρο 22.

Ετήσιος προϋπολογισμός. Άρθρο 23.

Τήρηση λογαριασμών. Άρθρο 24.

Δημοσιονομική έκθεση και τελικός απολογισμός προϋπολογισμού. Άρθρο 25.

Παροχή πληροφοριών και στοιχείων στο Γενικό Ελεγκτή. Άρθρο 26.

Έξοδα ελέγχου των λογαριασμών. Άρθρο 27.

Έγκριση δανείων. Άρθρο 28.

Ετήσια έκθεση. Άρθρο 29.
Καθορισμός διευθύνσεων οργανισμού. Άρθρο 30.
Διορισμός επιστημονικών επιτροπών στα δημόσια νοσηλευτήρια. Άρθρο 31.
Πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους. Άρθρο 32.
Στελέχωση οργανισμού. Άρθρο 33.
Προσωπικό που μεταφέρεται. Άρθρο 34.
Απόσπαση δημόσιων υπαλλήλων. Άρθρο 35.
Αξιολόγηση αποσπασμένων δημόσιων υπαλλήλων. Άρθρο 36.
Ωφελήματα και απολαβές αποσπασμένων δημόσιων υπαλλήλων. Άρθρο 37.
Πειθαρχικά αδικήματα αποσπασμένων δημόσιων υπαλλήλων. Άρθρο 38.
Διαθεσιμότητα αποσπασμένου δημόσιου υπαλλήλου. Άρθρο 39.
Προϋπολογισμός και πιστώσεις. Άρθρο 40.
Εργοδοτούμενοι ορισμένου και αορίστου χρόνου. Άρθρο 41.
Ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό. Άρθρο 42.
Εκκρεμούσες δικαστικές διαδικασίες και βάση αγωγής. Άρθρο 43.
Ποινική ευθύνη. Άρθρο 44.
Τέλη. Άρθρο 45.
Κανονισμοί. Άρθρο 46.
Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 47.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα πατώντας το κουμπί 1 και ό,τι θέλετε απ' εκεί και πέρα.
Να παρακαλέσω να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε.
Πενήντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με πενήντα τρεις ψήφους υπέρ, ομόφωνα τα άρθρα 1 έως 46 εγκρίνονται.
Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προχωρήσουμε τώρα στην ψήφιση του συνόλου του νομοσχεδίου.
Αν είναι οι ίδιοι αριθμοί και η ίδια προσέγγιση, πρέπει να είναι πενήντα τρία, πενήντα τρία.

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μόνο ο κ. Παπαδόπουλος λείπει από την ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, λείπει και ο κ. Κασίνης.

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Α, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι πενήντα τέσσερις παρόντες, πενήντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Πριν ήταν πενήντα δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ήταν πενήντα τρεις. Κάποιος δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάποιος δεν ψήφισε. Τώρα ψήφισε. Είναι πενήντα τέσσερις παρόντες, πενήντα τέσσερις υπέρ. Αν θέλετε να βάλουμε ότι ήταν πενήντα τέσσερις και πενήντα τέσσερις στο προηγούμενο, δεν υπάρχει πρόβλημα. Είναι ομόφωνο.

Προχωρούμε τώρα στην ψήφιση των κανονισμών, παρακαλώ.

Παρακαλώ να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

Κάποιοι αργοπορούν. Αλλάξαν ιδέα για τους κανονισμούς;

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κάτι δεν πάει καλά με το σύστημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έννεν το σύστημα, Γιώργο. Φταίει σου τούτο το σύστημα συνέχεια! Έν' τα δάχτυλά μας που φταιν, έννεν το σύστημα!

Έχει έναν που δεν ψήφισε. Ψηφίστε ακόμα μία φορά.

Μάλιστα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Πενήντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 3 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 2Α. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση των άρθρων 6 και 7 αυτού. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 7Α. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση των άρθρων 9, 10 και 11 αυτού. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 11Α. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση του άρθρου 12 αυτού. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 12Α. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την κατάργηση του άρθρου 15 αυτού. Άρθρο 15.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση του άρθρου 16 αυτού. Άρθρο 16.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 17.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 18.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση των άρθρων 19 και 20 αυτού. Άρθρο 19.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 20Α. Άρθρο 20.

Τροποποίηση του άρθρου 21 του βασικού νόμου. Άρθρο 21.

Αντικατάσταση του τίτλου του Μέρους VII του βασικού νόμου. Άρθρο 22.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση των άρθρων 22 μέχρι και 32 αυτού. Άρθρο 23.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη των νέων άρθρων 32Α, 32Β και 32Γ. Άρθρο 24.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση των άρθρων 33, 34 και 35 αυτού. Άρθρο 25.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 35Α. Άρθρο 26.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση των άρθρων 36, 37, 38, 39, 40 και 41 αυτού.
Άρθρο 27.

Τροποποίηση του άρθρου 42 του βασικού νόμου. Άρθρο 28.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση του άρθρου 43 αυτού. Άρθρο 29.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση του άρθρου 44. Άρθρο 30.

Τροποποίηση του άρθρου 45 του βασικού νόμου. Άρθρο 31.

Τροποποίηση του άρθρου 46 του βασικού νόμου. Άρθρο 32.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων. Άρθρο 33.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση των άρθρων 47, 48, 49, 50 και 51 αυτού.
Άρθρο 34.

Κατάργηση του άρθρου 52 του βασικού νόμου. Άρθρο 35.

Τροποποίηση του άρθρου 53 του βασικού νόμου. Άρθρο 36.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση του άρθρου 54 αυτού. Άρθρο 37.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη σε αυτό των νέων άρθρων 54Α, 54Β και 54Γ.
Άρθρο 38.

Κατάργηση του άρθρου 55 του βασικού νόμου. Άρθρο 39.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση των άρθρων 56 και 57 αυτού. Άρθρο 40.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την κατάργηση του άρθρου 58 αυτού. Άρθρο 41.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση των άρθρων 59 και 60 αυτού. Άρθρο 42.

Τροποποίηση του άρθρου 61 του βασικού νόμου. Άρθρο 43.

Τροποποίηση του άρθρου 62 του βασικού νόμου. Άρθρο 44.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση του άρθρου 63 αυτού. Άρθρο 45.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη των νέων άρθρων 63Α και 63Β. Άρθρο 46.

Τροποποίηση του άρθρου 64 του βασικού νόμου. Άρθρο 47.

Κατάργηση του άρθρου 65 του βασικού νόμου. Άρθρο 48.

Τροποποίηση του άρθρου 66 του βασικού νόμου. Άρθρο 49.

Κατάργηση του άρθρου 67 του βασικού νόμου. Άρθρο 50.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση του άρθρου 68 αυτού. Άρθρο 51.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, σας παρακαλώ.

Δοκιμάστε ξανά, γιατί έχει δύο που δεν ψήφισαν, για να μην πάμε πίσω στο σύστημα να τους βρούμε.

Εσύ ψήφισες, κύριε Μαυρίδη;

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Αν ψηφίσω αρνητικά, να δικαιολογήσω την ψήφο μου; Να μιλήσω;

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Περιμένουμε δύο να ψηφίσουν. Δεν ξέρω για ποιο λόγο.

(Αστειευόμενος)

Κάμνουν το σκόπιμα!

Ωραία. Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Πενήντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με πενήντα δύο ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 51 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρήστε στην ψηφοφορία, παρακαλώ.

Να παρακαλέσω να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες.

Πενήντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με πενήντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Κύριε Μαυρίδη, μπορείτε να δικαιολογήσετε την ψήφο σας τώρα, διότι, με όσα είπατε προηγουμένως, εγώ δεν εκατάλαβα, τώρα που λείπουν ένας-δύο, αν εψηφισες.

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Έν' υπέρ. Εν δικαιολογεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 2014».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπαγωγή...

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Βότση.

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ζητήσουμε αναβολή αυτού του θέματος. Γίνεται μια προσπάθεια από τις αγροτικές οργανώσεις... Έχουν ετοιμάσει μια κοινή εισήγηση και αναμένουν συνάντηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αλλά η εισήγηση είναι να πάμε μετά το καλοκαίρι, για να μην το αναβάλλουμε κάθε εβδομάδα, αν δεν προλάβουν λόγω του Κυπριακού...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό.

Κύριοι, δέχεστε αυτή την εισήγηση όλοι;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχει κανένας ένσταση. Αναβάλλεται το υπ' αριθμόν 4 θέμα για μετά το καλοκαίρι.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Οι περί Ευκολιών Υποδοχής και Απαγόρευσης Απώρριψης στη Θάλασσα Αποβλήτων Πλοίου και Καταλοίπων Φορτίου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/2087 σχετικά με τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τους κανονισμούς «Οι περί Ευκολιών Υποδοχής και Απαγόρευσης Απώρριψης στη Θάλασσα Αποβλήτων Πλοίου και Καταλοίπων Φορτίου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017»

Παρόντες:

Αδάμος Αδάμου, πρόεδρος

Νίκος Κέττηρος

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Ευανθία Σάββα

Γιώργος Κάρουλλας

Χρίστος Ορφανίδης

Αννίτα Δημητρίου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 24 και την 31^η Μαΐου 2017. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας, του Τμήματος Δημοσίων Έργων και του Τμήματος Αρχαιοτήτων του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Άμυνας, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών, του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης και του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, της Αρχής Λιμένων Κύπρου, του Κυπριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου (ΚΝΕ), της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, του Κυπριακού Ιδρύματος Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cyprica), του ΕΒΕ Λάρνακας, του Παγκύπριου Συνδέσμου Θαλασσοκαλλιεργητών (ΠΑΣΥΘΑ), της Κυπριακής Ένωσης Προστασίας του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος (CYMEPA) και της Πρωτοβουλίας για τη Διάσωση των Φυσικών Ακτών. Η Κυπριακή Ένωση Πλοιοκτητών, ο Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων

Κύπρου, η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου, το ΕΒΕ Αμμοχώστου, το ΕΒΕ Πάφου, το ΕΒΕ Λεμεσού, η Κυπριακή Ομοσπονδία Υποβρύχιων Δραστηριοτήτων, ο Σύνδεσμος Καταδυτικών Κέντρων Κύπρου, το Ινστιτούτο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης, το Κέντρο Μελετών και Έρευνας ΑΚΤΗ, το Ινστιτούτο Θαλάσσιων Υποθέσεων Ανατολικής Μεσογείου, ο Σύνδεσμος Επαγγελματιών Ψαράδων Παράκτιας Αλιείας, ο Σύνδεσμος Αλιέων Πολυδύναμων Σκαφών και ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Επαγγελματιών Ψαράδων Παράκτιας Αλιείας Μικρών Σκαφών Περιοδικής Απασχόλησης, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στην επιτροπή.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 12 και 22 του περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Πρόληψη της Ρύπανσης της Θάλασσας από Πλοία (Κυρωτικού) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Ευκολιών Υποδοχής και Απαγόρευσης Απόρριψης στη Θάλασσα Αποβλήτων Πλοίου και Καταλοίπων Φορτίου Κανονισμών, ώστε να εναρμονιστεί το εθνικό δίκαιο με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/2087 της Επιτροπής, της 18^{ης} Νοεμβρίου 2015, για την τροποποίηση του παραρτήματος II της Οδηγίας 2000/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου.

Ειδικότερα, με τους υπό αναφορά κανονισμούς αντικαθίσταται το Δέκατο Παράρτημα των υφιστάμενων κανονισμών, ώστε να καταστεί αποτελεσματικότερος ο έλεγχος παράδοσης αποβλήτων στα λιμάνια της Δημοκρατίας. Συγκεκριμένα, εισάγεται υποχρέωση, ώστε οι πληροφορίες που κοινοποιούν στην αρμόδια αρχή οι πλοίαρχοι που κατευθύνονται στα λιμάνια της Δημοκρατίας να εμπλουτιστούν με τα ακριβή στοιχεία για τους τύπους και τις ποσότητες των αποβλήτων που παράγονται στα πλοία και που παραδόθηκαν από το πλοίο στον τελευταίο λιμένα παράδοσης, καθώς και σχετική κατηγοριοποίησή τους, όπως αυτή υιοθετήθηκε με το τροποποιημένο παράρτημα V της Διεθνούς Σύμβασης περί Πρόληψης της Ρύπανσης της Θάλασσας από Πλοία (Σύμβαση MARPOL).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στη Βουλή, οι προτεινόμενοι κανονισμοί δεν αναμένεται να επιβαρύνουν με πρόσθετο κόστος τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη ναυτιλιακή και λιμενική βιομηχανία, καθότι το σχετικό έντυπο ήδη υποβάλλεται από τους πλοίαρχους με βάση τους υφιστάμενους κανονισμούς, με τη διαφοροποίηση ότι με το νέο προτεινόμενο έντυπο απαιτούνται ορισμένες πρόσθετες πληροφορίες. Επιπροσθέτως των πιο πάνω, επισημαίνεται ότι τα αποτελέσματα όσον αφορά την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και ειδικότερα τη μείωση των θαλάσσιων απορριμμάτων από τη ναυτιλία αναμένεται να είναι ιδιαίτερα θετικά. Τα μειωμένα επίπεδα αποβλήτων του πλοίου στο θαλάσσιο περιβάλλον θα έχουν ως αποτέλεσμα καθαρότερες θάλασσες και θετική επίδραση στα θαλάσσια οικοσυστήματα, στα οποία αναντίρρητα θα υπάρξει θετικός αντίκτυπος, καθώς και σε δραστηριότητες όπως η αλιεία και ο τουρισμός. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα ίδια πιο πάνω στοιχεία, η μεταφορά των προνοιών της προαναφερθείσας Οδηγίας θα έπρεπε να είχε ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι τις 9 Δεκεμβρίου 2016. Ωστόσο, οι υπό εξέταση κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή στις 5 Μαΐου 2017.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν στη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος και των μελών της βουλευτών του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και της Αλληλεγγύης, εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προτεινόμενων προνοιών κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρήστε σε ψηφοφορία, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Σαράντα εννέα ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα (Ετήσια Ανώτατα Όρια Εκπομπών για Ορισμένους Ατμοσφαιρικούς Ρύπους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017». Παρακαλώ να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μερική εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/2284 σχετικά με τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τους κανονισμούς «Οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα (Ετήσια Ανώτατα Όρια Εκπομπών για Ορισμένους Ατμοσφαιρικούς Ρύπους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017»

Παρόντες:

Αδάμος Αδάμου, πρόεδρος	Νίκος Κέττηρος
Χαράλαμπος Θεοπέμπτου	Ευανθία Σάββα
Γιώργος Κάρουλλας	Χρίστος Ορφανίδης
Αννίτα Δημητρίου	Μιχάλης Γιωργάλλας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 31^η Μαΐου και στις 7 Ιουνίου 2017. Στις συνεδριάσεις κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Γραφείου της Επιτρόπου Περιβάλλοντος. Η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου και το Κυπριακό Ίδρυμα Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cyprica), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδριάσεις της επιτροπής.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 8 και 27 του περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα (Ετήσια Ανώτατα Όρια Εκπομπών για Ορισμένους Ατμοσφαιρικούς Ρύπους) Κανονισμών, με στόχο τη μερική εναρμόνιση του εθνικού δικαίου με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/2284 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14^{ης} Δεκεμβρίου 2016 σχετικά με τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων, την τροποποίηση της Οδηγίας 2003/35/ΕΚ και την κατάργηση της Οδηγίας 2001/81/ΕΚ.

Ειδικότερα, με τους υπό αναφορά κανονισμούς αντικαθίσταται η χρονική συχνότητα με την οποία υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος επικαιροποιημένες ορισμένες εκθέσεις.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στη Βουλή, η μεταφορά του συνόλου των διατάξεων της πιο πάνω Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι την 1^η Ιουλίου 2018, αλλά, για να καλυφθεί το νομικό κενό υποβολής των εθνικών απογραφών εκπομπών μέχρι τότε, ζητήθηκε από τα κράτη μέλη να τροποποιήσουν τους υφιστάμενους οικείους κανονισμούς μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου 2017. Συνεπώς, τα συγκεκριμένα υπό εναρμόνιση άρθρα της Οδηγίας έπρεπε να μεταφερθούν στην εθνική νομοθεσία μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου 2017. Λόγω καθυστέρησης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή άρχισε τη διαδικασία παράβασης κατά της Δημοκρατίας με προειδοποιητική επιστολή, η οποία λήφθηκε την 31^η Μαρτίου 2017. Σημειώνεται ότι οι προτεινόμενοι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή στις 19 Μαΐου 2017.

Περαιτέρω, με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, οι προτεινόμενοι κανονισμοί αναμένεται να επιφέρουν μικρό επιπρόσθετο δημοσιονομικό κόστος, ενώ δεν επιβάλλουν οποιαδήποτε επιπρόσθετη επιβάρυνση στους επηρεαζόμενους οικονομικούς φορείς και επειδή, όπως έχει προαναφερθεί, χρήζει άμεσου χειρισμού, λόγω της υποχρέωσης της αρμόδιας αρχής για ετοιμασία των απαιτούμενων εκθέσεων, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν προέβη σε διαβούλευση για τη σύνταξη των προτεινόμενων κανονισμών. Επιπροσθέτως των πιο πάνω, η εφαρμογή των προνοιών των προτεινόμενων κανονισμών θα γίνεται μέσω του μηχανισμού που υφίσταται ήδη στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο, ως αρμόδια αρχή, πιθανόν να χρειασθεί να επενδύσει σε νέο λογισμικό και να συνάψει συμφωνίες για πιθανές συνεργασίες με εκπαιδευτικά ιδρύματα, προκειμένου να μπορέσει να ετοιμάσει τις εκθέσεις αναφορικά με τις προβλέψεις για τα έτη 2030, 2040 και 2050.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Πενήντα ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με πενήντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016», πρόταση νόμου του κ. Περδίκη, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων Συνεργασία Πολιτών.

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ρυθμίσεις ώστε ο συντελεστής ειδικού φόρου κατανάλωσης για μπίρα η οποία παράγεται από ανεξάρτητα μικρά ζυθοποιεία, των οποίων η ετήσια παραγωγή δεν υπερβαίνει τα χίλια εκατόλιτρα μπίρας, να μειωθεί από τα €6 για εκατό λίτρα ανά βαθμό αλκοόλης τελικού προϊόντος στα €3 για εκατό λίτρα ανά βαθμό αλκοόλης τελικού προϊόντος, νοουμένου ότι πληρούνται οι διατάξεις της Οδηγίας 92/83/ΕΟΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Μάριος Μαυριδής

Μαρίνος Μουσιούπτας

Ονούφριος Κουλλά

Άννα Θεολόγου

Στέφανος Στεφάνου

Γιώργος Περδίκης

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από το βουλευτή κ. Γιώργο Περδίκη, σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 3 Οκτωβρίου 2016 και στις 15 και 29 Μαΐου 2017. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας και του Τμήματος Τελωνείων του ίδιου υπουργείου, ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων και ιδιοκτήτες μικρών ζυθοποιείων.

Σκοπός της πρότασης νόμου, όπως αρχικά κατατέθηκε, είναι η τροποποίηση του περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμου, ώστε αφενός μικρά ζυθοποιεία με ετήσια παραγωγή μπίρας μικρότερη του ενός εκατομμυρίου λίτρων να καταβάλλουν ετήσιο τέλος άδειας παραγωγής μπίρας ύψους μέχρι €800 και αφετέρου ο συντελεστής ειδικού φόρου κατανάλωσης για μπίρα να μειωθεί από τα €6 για εκατό λίτρα ανά βαθμό αλκοόλης τελικού προϊόντος στα €3 για εκατό λίτρα ανά βαθμό αλκοόλης τελικού προϊόντος.

Στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου ο εισηγητής της δήλωσε ότι με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις για μείωση του ετήσιου τέλους άδειας παραγωγής μπίρας και του συντελεστή του ειδικού φόρου κατανάλωσης για μπίρα σκοπείται η παροχή κινήτρων για ενθάρρυνση της ανάπτυξης μικρών επιχειρήσεων στον τομέα της ζυθοποιίας.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, χωρίς να διαφωνούν με τη μείωση του ύψους του ετήσιου τέλους άδειας παραγωγής μπίρας, εξέφρασαν τις επιφυλάξεις τους σε σχέση με την εισήγηση για μείωση του συντελεστή του ειδικού φόρου κατανάλωσης για μπίρα, καθότι αυτή θα επιφέρει μείωση ύψους περίπου €9 εκατομ. στα κρατικά έσοδα.

Σε σχέση με την εισήγηση για μείωση του ετήσιου τέλους άδειας παραγωγής μπίρας, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Τελωνείων δήλωσαν ότι, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, ο Υπουργός Οικονομικών έχει τη δυνατότητα να καθορίζει ο ίδιος το ύψος του ετήσιου τέλους και ως εκ τούτου δεν κρίνεται αναγκαία οποιαδήποτε νομοθετική ρύθμιση του ζητήματος αυτού. Περαιτέρω, ενημέρωσαν την επιτροπή ότι, με σχετική απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, από την 1^η Ιανουαρίου 2017 το ετήσιο τέλος άδειας παραγωγής μπίρας από μικρά ζυθοποιεία των οποίων η ετήσια παραγωγή είναι μικρότερη του ενός εκατομμυρίου λίτρων έχει μειωθεί στα €800.

Οι παρευρεθέντες στη συζήτηση ιδιοκτήτες μικρών ζυθοποιείων, αφού συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, δήλωσαν μεταξύ άλλων ότι με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις αναμένεται να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητά τους, ενώ παράλληλα αναμένεται να αναπτυχθεί περαιτέρω ο τομέας της ζυθοποιίας, με αποτέλεσμα να προκύψουν σημαντικά οφέλη για την κυπριακή οικονομία.

Ο εισηγητής της πρότασης νόμου, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις των εκπροσώπων της εκτελεστικής εξουσίας, εισηγήθηκε σε μεταγενέστερο στάδιο όπως ο προτεινόμενος μειωμένος συντελεστής ειδικού φόρου κατανάλωσης για μπίρα εφαρμοστεί μόνο στις περιπτώσεις που η μπίρα παράγεται από μικρά ζυθοποιεία.

Συναφώς, σε σχέση με την πιο πάνω εισήγηση, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών εξέφρασαν επιφυλάξεις ως προς τη συμβατότητα αυτής με το ενωσιακό δίκαιο που διέπει τις κρατικές ενισχύσεις.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Τελωνείων δήλωσαν ότι, με βάση την ευρωπαϊκή Οδηγία 92/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 19^{ης} Οκτωβρίου 1992 για την εναρμόνιση των διαρθρώσεων των ειδικών φόρων κατανάλωσης που επιβάλλονται στην αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά, παρέχεται στα κράτη μέλη η δυνατότητα να εφαρμόζουν, υπό προϋποθέσεις, μειωμένους συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης για μπίρα που παράγεται από μικρά ζυθοποιεία. Όπως οι ίδιοι επισήμαναν, σε περίπτωση που εφαρμοστεί μειωμένος συντελεστής ειδικού φόρου κατανάλωσης για μπίρα που παράγεται από μικρά ζυθοποιεία της Κύπρου, ο ίδιος συντελεστής πρέπει να εφαρμοστεί και για μπίρα που παράγεται από μικρά ζυθοποιεία εγκαταστημένα σε άλλα κράτη μέλη και εισάγεται στην Κύπρο.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι ενημέρωσαν επίσης την επιτροπή ότι η προτεινόμενη ρύθμιση αναμένεται να οδηγήσει σε αύξηση του διοικητικού κόστους για το κράτος λόγω της ανάγκης διενέργειας ελέγχων για εξακρίβωση του μεγέθους των ζυθοποιείων άλλων κρατών μελών από τα οποία θα εισάγεται μπίρα στην Κύπρο, προκειμένου να εφαρμόζεται ο μειωμένος φορολογικός συντελεστής.

Σε σχέση με τις επιφυλάξεις που εκφράστηκαν από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών ως προς το ζήτημα των κρατικών ενισχύσεων, η επιτροπή ζήτησε τις απόψεις του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, οι οποίες κατατέθηκαν με σχετική επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών, ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2016.

Επιπροσθέτως της γραπτής ενημέρωσης, στα πλαίσια της συζήτησης του θέματος ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων δήλωσε μεταξύ άλλων ότι οποιαδήποτε νομοθετική ρύθμιση προωθηθεί σε σχέση με την επιβολή μειωμένου συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης για την μπίρα πρέπει να γίνει με βάση τις σχετικές διατάξεις της Οδηγίας 92/83/ΕΟΚ.

Περαιτέρω, ο ίδιος αξιωματούχος ενημέρωσε την επιτροπή ότι η εφαρμογή της δυνατότητας επιβολής μειωμένου συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης υπό προϋποθέσεις, εφόσον αυτό επιτρέπεται ρητά σε κοινοτική Οδηγία που εναρμονίζει το καθεστώς επιβολής ενός φόρου, δεν εμπίπτει νομικά στους κοινοτικούς κανόνες των κρατικών ενισχύσεων και τούτο παρά το ενδεχόμενο επηρεασμού των συνθηκών ανταγωνισμού στην αγορά.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, με τη σύμφωνη γνώμη του εισηγητή της πρότασης νόμου, αποφάσισε να διαμορφώσει το κείμενο αυτής, ώστε:

1. να διαγραφούν οι πρόνοιες που αφορούν στον καθορισμό ετήσιου τέλους άδειας παραγωγής μπίρας από μικρά ζυθοποιεία με ετήσια παραγωγή μπίρας που είναι μικρότερη του ενός εκατομμυρίου λίτρων μέχρι €800, εφόσον το θέμα αυτό έχει ήδη ρυθμιστεί με σχετική απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, και

2. να τροποποιηθούν οι πρόνοιες που αφορούν στη μείωση του συντελεστή του ειδικού φόρου κατανάλωσης, ώστε ο μειωμένος συντελεστής (€3 για εκατό λίτρα ανά βαθμό αλκοόλης τελικού προϊόντος) να εφαρμόζεται για μπίρα η οποία παράγεται από ανεξάρτητα μικρά ζυθοποιεία των οποίων η ετήσια παραγωγή δεν υπερβαίνει τα χίλια εκατόλιτρα μπίρας, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι σχετικές διατάξεις της Οδηγίας 92/83/ΕΟΚ, ενώ ο υφιστάμενος συντελεστής (€6 για εκατό λίτρα ανά βαθμό αλκοόλης τελικού προϊόντος) να συνεχίσει να εφαρμόζεται για μπίρα η οποία παράγεται από άλλα ζυθοποιεία.

Σημειώνεται ότι μαζί με την υπό αναφορά πρόταση νόμου συζητήθηκε επίσης σχετική πρόταση νόμου, που κατατέθηκε από τον ίδιο βουλευτή, με την οποία προτείνεται η τροποποίηση του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, ώστε η παράδοση μπίρας από μικρά ζυθοποιεία να υπόκειται σε μειωμένο φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), με συντελεστή ύψους 9%. Η εν λόγω πρόταση νόμου αποσύρθηκε ωστόσο από τον εισηγητή της με σχετική επιστολή, ημερομηνίας 23 Μαΐου 2017, καθότι, όπως διαφάνηκε κατά τη συζήτησή της στην Επιτροπή, η υπαγωγή των αλκοολούχων ποτών σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ δεν επιτρέπεται από το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, του μέλους της βουλευτή της Συμμαχίας Πολιτών και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, να εισηγηθεί την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή διαμορφώθηκε τελικά σύμφωνα με τα πιο πάνω και αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017».

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Δεύτερου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψήφιση για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Πενήντα ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με πενήντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες.

Πενήντα ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και καμία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με πενήντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Τα υπ' αριθμόν 9 μέχρι 13 θέματα έχουν κοινή έκθεση και τιλοφορούνται «Οι περί Σπόρων (Κτηνοτροφικά Φυτά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017», «Οι περί Σπόρων (Σιτηρά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017», «Οι περί Σπόρων (Λαχανικά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017», «Οι περί Σπόρων (Ελαιούχα και Κλωστικά Φυτά) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2017» και «Οι περί Παραγωγής και Εμπορίας του Πατατοσπόρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017».

Να διαβαστούν οι σκοποί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός των υπ' αριθμόν 9 μέχρι 13 θεμάτων είναι η εναρμόνιση με την Εκτελεστική Οδηγία 2016/317/ΕΕ όσον αφορά την επίσημη επισήμανση των συσκευασιών σπόρων προς σπορά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Δημήτρης Δημητρίου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Γιώργος Κ. Γεωργίου

Ονούφριος Κουλλά

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 9 και 23 Μαΐου 2017. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας και του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας. Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Φυτοπροστασίας (ΚΥΣΥΦ) και οι αγροτικές οργανώσεις ΠΕΚ, ΕΚΑ, "Νέα Αγροτική Κίνηση", "Παναγροτικός Σύνδεσμος" και "Ευρωπαϊκός", παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν κατέστη δυνατόν να εκπροσωπηθούν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός όλων των κανονισμών του επισυνημμένου παραρτήματος είναι η τροποποίηση των βασικών περί Σπόρων (Κτηνοτροφικά Φυτά) Κανονισμών, των περί Σπόρων (Σιτηρά) Κανονισμών, των περί Σπόρων (Λαχανικά) Κανονισμών, των περί Σπόρων (Ελαιούχα και Κλωστικά Φυτά) Κανονισμών και των περί Παραγωγής και Εμπορίας του Πατατόσπορου Κανονισμών, αντίστοιχα, έτσι ώστε να επέλθει εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Εκτελεστική Οδηγία 2016/317/ΕΕ της Επιτροπής της 3^{ης} Μαρτίου 2016 για την τροποποίηση των Οδηγιών του Συμβουλίου 66/401/ΕΟΚ, 66/402/ΕΟΚ, 2002/54/ΕΚ, 2002/55/ΕΚ, 2002/56/ΕΚ και 2002/57/ΕΚ όσον αφορά την επίσημη επισήμανση των συσκευασιών σπόρων προς σπορά».

Ειδικότερα, με τους κανονισμούς υπ' αριθμόν 1 έως 4 του επισυνημμένου παραρτήματος, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 14 του περί Σπόρων Νόμου, καθώς και με τους κανονισμούς υπ' αριθμόν 5 του επισυνημμένου παραρτήματος, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 14 του περί Παραγωγής και Εμπορίας Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού Νόμου, σκοπεύεται μεταξύ άλλων η προσθήκη της σειριακής αρίθμησης στις απαιτούμενες ενδείξεις που περιλαμβάνονται στην επίσημη ετικέτα των συσκευασιών των σπόρων προς σπορά, καθώς και στα σχετικά έγγραφα που τους συνοδεύουν.

Στα πλαίσια της εξέτασης των κανονισμών από την επιτροπή ο εκπρόσωπος του Τμήματος Γεωργίας υποστήριξε ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις συμβάλλουν στην άσκηση αποτελεσματικότερου ελέγχου αναφορικά με τις επίσημες σημάσεις που φέρουν οι σπόροι προς σπορά, καθώς και στην ενίσχυση της δυνατότητας ιχνηλασιμότητας των εν λόγω σπόρων.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 7 της σχετικής Εκτελεστικής Οδηγίας, η προθεσμία μεταφοράς της στο εθνικό δίκαιο ήταν η 31^η Μαρτίου 2017, ωστόσο οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή στις 5 Μαΐου 2017.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η επιτροπή, κατόπιν συνεννόησης με το Τμήμα Γεωργίας, επέφερε επιμέρους τροποποιήσεις στο κείμενο των προτεινόμενων κανονισμών, με σκοπό τη βελτίωσή τους από νομοτεχνικής άποψης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών του επισυνημμένου παραρτήματος, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί νομοτεχνικά.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί Σπόρων (Κτηνοτροφικά Φυτά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017.
2. Οι περί Σπόρων (Σιτηρά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017.
3. Οι περί Σπόρων (Λαχανικά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017.
4. Οι περί Σπόρων (Ελαιούχα και Κλωστικά Φυτά) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2017.
5. Οι περί Παραγωγής και Εμπορίας του Πατατοσπόρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Αν δεν υπάρχουν, να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία του υπ' αριθμόν 9 θέματος.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες.

Σαράντα εννέα ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 9 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην ψηφοφορία του υπ' αριθμόν 10 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 10 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην ψηφοφορία για το υπ' αριθμόν 11 θέμα.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες.

Σαράντα εννέα ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 11 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην ψηφοφορία του υπ' αριθμόν 12 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εφτά παρόντες.

Σαράντα εφτά ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα εφτά ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 12 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην ψηφοφορία του υπ' αριθμόν 13 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Σαράντα εφτά ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα εφτά ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 13 εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 14, 15 και 16 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2017», «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017» και «Ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017», προτάσεις νόμου των κ. Στέλλας Κυριακίδου και Δημήτρη Δημητρίου, βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Γιώργου Γεωργίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Αννίτας Δημητρίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, Κώστα Κωνσταντίνου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου, Μαριέλλας Αριστείδου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας.

Να διαβαστούν οι σκοποί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός των υπ' αριθμόν 14 μέχρι 16 θεμάτων είναι η απάλειψη αναχρονιστικών όρων σε σχέση με πρόσωπα που έχουν νοητική ή/και ψυχική αναπηρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τις προτάσεις νόμου του επισυνημένου παραρτήματος

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Άριστος Δαμιανού

Ευανθία Σάββα

Μη μέλη της επιτροπής:

Νίκος Κέττηρος

Στέλλα Κυριακίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τις πιο πάνω προτάσεις νόμου, οι οποίες κατατέθηκαν στη Βουλή από τους κ. Στέλλα Κυριακίδου και Δημήτρη Δημητρίου, βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Γεώργιο Γεωργίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Αννίτα Δημητρίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, Κώστα Κωνσταντίνου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου και Μαριέλλα Αριστείδου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15 Μαρτίου και την 31^η Μαΐου 2017.

Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Αστυνομίας Κύπρου, του Υπουργείου Εσωτερικών και των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρίαση αυτή.

Σκοπός όλων των προτάσεων νόμου είναι ο εκσυγχρονισμός των αντίστοιχων υπό τροποποίηση βασικών νόμων με την απάλειψη από το κείμενό τους αναχρονιστικών όρων σε σχέση με πρόσωπα που έχουν νοητική ή/και ψυχική αναπηρία.

Ειδικότερα:

1. με την πρώτη πρόταση νόμου τροποποιείται το άρθρο 6 του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου, στις διατάξεις του οποίου γίνεται αναφορά σε “ηλίθιο πρόσωπο”, ώστε ο όρος αυτός να αντικατασταθεί με τον πιο δόκιμο όρο “πρόσωπο με νοητική ή/και ψυχική αναπηρία”,
2. με τη δεύτερη πρόταση νόμου τροποποιούνται τα άρθρα 155 και 174 του περί Ποινικού Κώδικα Νόμου, στις διατάξεις των οποίων γίνεται αναφορά σε “γυναίκα ηλίθια ή μειωμένου νοητικού” ή σε “άτομο ηλίθιο ή μειωμένου νοητικού”, ώστε οι όροι αυτοί να αντικατασταθούν με τους πιο δόκιμους όρους “γυναίκα με νοητική ή/και ψυχική αναπηρία” και “άτομο με νοητική ή/και ψυχική αναπηρία”, αντίστοιχα,
3. με την τρίτη πρόταση νόμου τροποποιείται το άρθρο 4 του περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμου, το οποίο παραπέμπει στο πιο πάνω αναφερόμενο άρθρο 155 του περί Ποινικού Κώδικα Νόμου, ώστε, όπως και στην περίπτωση του άρθρου 155 του Ποινικού Κώδικα, η αναφορά σε “γυναίκα ηλίθια ή με μειωμένο νοητικό” να αντικατασταθεί με τον όρο “γυναίκα με νοητική ή/και ψυχική αναπηρία”.

Εισάγοντας τις τρεις προτάσεις νόμου, η εκ των εισηγητών τους βουλευτής κ. Στέλλα Κυριακίδου τόνισε την ανάγκη αντικατάστασης του όρου “ηλίθιος” και του όρου “με μειωμένο νοητικό” στη νομοθεσία, εκφράζοντας την άποψη ότι η χρήση τέτοιων όρων παραβιάζει τα δικαιώματα προσώπων με αναπηρία και προάγει διακρίσεις κατά των προσώπων αυτών. Συναφώς, η ίδια εισηγητής ενημέρωσε την επιτροπή ότι στην ψυχιατρική επιστήμη οι όροι αυτοί έχουν καταργηθεί προ σαραντακονταετίας.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ενημέρωσε συναφώς την επιτροπή ότι οι εν λόγω όροι συνιστούν απόδοση των αγγλικών όρων “idiot or imbecile”, οι οποίοι κατά το χρόνο συγγραφής του νόμου αποτελούσαν διαβαθμίσεις της κλίμακας γνωστικών δεξιοτήτων.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτάσεων νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση των προτάσεων νόμου σε νόμους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της δεύτερης πρότασης νόμου, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2017».
2. «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017».
3. «Ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 14 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε τα άρθρα του υπ' αριθμόν 14 θέματος.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ψηφίσουμε για το σύνολο, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Σαράντα οκτώ ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα οκτώ ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 15 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 155 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 174 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και ένας ή μία δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο της πρότασης νόμου, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 16 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο της πρότασης νόμου, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες.

Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τους υπουργούς	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.01.058.107-2017).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Σύστασης Ενιαίας Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.01.058.108-2017).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
3. Ο περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.01.058.109-2017).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
4. Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

	(Αρ. Φακ. 23.01.058.110-2017).		
5.	Ο περί Ρύθμισης Ληξипρόθεσμων Κοινωνικών Εισφορών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.01.058.111-2017).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
6.	Ο περί Προστασίας της Πατρότητας Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.01.058.112-2017).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
7.	Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.01.058.113-2017).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
8.	Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.01.058.114-2017).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
9.	Ο περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.01.058.115-2017).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
10.	Ο περί της Συμφωνίας Συνεργασίας μεταξύ του Γραφείου της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες και της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.01.058.116-2017).	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
11.	Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2017. (Αρ. Φακ. 23.03.054.057-2017).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Νομικών
12.	Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Παροχές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017. (Αρ. Φακ. 23.03.054.058-2017).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
13.	Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Λογαριασμοί του Ταμείου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017. (Αρ. Φακ. 23.03.054.059-2017).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
14.	Οι περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Ταμείον για Πλεονάζον Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017. (Αρ. Φακ. 23.03.054.060-2017).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
15.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Επιτήρηση της Υγείας) Κανονισμοί του 2017. (Αρ. Φακ. 23.03.054.061-2017).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
16.	Οι περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα (Συμβουλευτική Αρχή Μεταφορών) Κανονισμοί του 2017. (Αρ. Φακ. 23.03.054.062-2017).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
17.	Εξελεγχμένες Οικονομικές Καταστάσεις του Ανεξάρτητου Φορέα Κοινωνικής Στήριξης για την περίοδο από 27 Οκτωβρίου μέχρι 31 ^η Δεκεμβρίου 2014	Οικονομικών	Κοινοποιήθηκε σε όλους τους βουλευτές.

και για το έτος 2015, με ημερομηνία 14 Ιουνίου 2017, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (3) του άρθρου 9 του περί του Ανεξάρτητου Φορέα Κοινωνικής Στήριξης Νόμου του 2014 [N.156(I)/2014]. (Αρ. Φακ. 13.28.002).

18.	Ετήσια Έκθεση της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για το 2015, με ημερομηνία 15 Ιουνίου 2017, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 των περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμων του 1960-2014 (Κεφ. 171). (Αρ. Φακ. 10.01.001.008).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Κοινοποιήθηκε σε όλους τους βουλευτές.
19.	Οικονομικές καταστάσεις και έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2017, για το έτος 2016 για τους πιο κάτω οργανισμούς:
α. Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου.
β. Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου.
γ. Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.
δ. Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού.
ε. Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών.
στ. Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς.
(Αρ. Φακ. 10.01.002).	Οικονομικών	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν από

Παραπέμπονται στις επιτροπές

1.	Ο περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.02.058.060-2017).	Κώστα Κωνσταντίνου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας	Υγείας
2.	Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.02.058.061-2017).	Παύλο Μυλωνά, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού	Εσωτερικών
3.	Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.02.058.062-2017).	Χριστιάνα Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Νομικών
4.	Ο περί Φορολογίας των Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.02.058.063-2017).	Σκεύη Κούτρα Κουκουμά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης κάτι θέλει να πει.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως αναφέρθηκε πριν και στην ομιλία του κ. Στυλιανίδη και αναφέρθηκε και σε ομιλίες πολλών ευρωβουλευτών την Τετάρτη στο Ευρωκοινοβούλιο, η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη, πολλά κοινοβούλια και οργανώσεις εκφράζουν δημόσια την αντίδρασή τους στην απόφαση του Προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών, του κ. Τραμπ, να αποσυρθούν οι Ηνωμένες Πολιτείες από τη Συμφωνία των Παρισίων για τον περιορισμό των κλιματικών αλλαγών.

Κατέθεσα ένα σχετικό ψήφισμα πριν από μία εβδομάδα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ήθελα να είχαμε τη συγκυρία τη σημερινή, με τον κ. Στυλιανίδη, να το ψηφίζαμε, αλλά, εάν υπάρχει διάθεση να το δούμε την ερχόμενη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ νομίζω ότι θα αδικήσουμε την ίδια την πρότασή σας, αν το κάνουμε μέσα σε αυτόν τον...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Συμφωνώ, κύριε Πρόεδρε. Έχουμε κουραστεί ήδη και μπορούμε να το δούμε πιο σφαιρικά, πιο σοβαρά, πιο μελετημένα και να μιλήσουμε κιάλας κατά τη διάρκεια της συνεδρίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.939, ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αρκετοί δήμοι και κοινότητες αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία τους λόγω της δυσχερούς οικονομικής κατάστασης που βρίσκονται εξαιτίας υπερδανεισμού, που στις πλείστες περιπτώσεις έγινε με τη συγκατάθεση του κράτους, χωρίς να μελετηθούν ιδιαίτερα οι δυνατότητες αποπληρωμής των δανείων αυτών.

Ως εκ τούτου, καλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς προσεγγίζει τα προβλήματα αυτά, καθώς και πώς αντιμετωπίζει τα αιτήματα των δήμων και κοινοτήτων για ελάφρυνση των δανειακών τους υποχρεώσεων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.940, ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς έχει διακυμανθεί τα τελευταία τριάντα χρόνια το δάνειο του δημοσίου από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και ποιο ήταν το ετήσιο επιτόκιο επιβάρυνσης του δανεισμού αυτού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.941, ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει τα προβλήματα που παρουσιάζονται στη λειτουργία των διαχειριστικών επιτροπών σε κοινόχρηστες οικοδομές (πολυκατοικίες κτλ.) από την έλλειψη σχετικής νομοθεσίας, καθώς και λόγω της παράλειψης καταρτισμού μητρώου διαχειριστικών επιτροπών από το Κτηματολόγιο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.942, ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χριστάκη Τζιοβάνη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τι πρόκειται να γίνει με τα βιομηχανικά υποστατικά στην περιοχή Τσακιλερού, που είναι ανεκμετάλλευτα και εγκαταλελειμμένα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.943, ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χριστάκη Τζιοβάνη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως μας ενημερώσει αναφορικά με την κωλυσιεργία που παρατηρείται όσον αφορά την έναρξη της γ' φάσης των κατασκευαστικών έργων του δρόμου 1^{ης} Απριλίου στο Παραλίμνι. Παρακαλείται όπως μας ενημερώσει επίσης για το πώς προτίθεται η κυβέρνηση να επιλύσει το κυκλοφοριακό πρόβλημα στα φώτα τροχαίας στη διασταύρωση 1^{ης} Απριλίου-Μαρίας Συγκλητικής-Σωτήρας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.944, ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2017, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να μας εξηγήσει πώς, σύμφωνα με έκθεση της Επιτρόπου Διοικήσεως, ημερομηνίας 16 Μαΐου 2017, η οποία απευθύνεται προς τον Αρχηγό Αστυνομίας, αδίκησαν

παιδιά ιδιωτικών σχολείων, των οποίων απορρίφθηκε η αίτηση για συμμετοχή στη γραπτή εξέταση για την πλήρωση 250 κενών θέσεων στην αστυνομία.

Στην προκήρυξη ετίθετο ως απαιτούμενο προσόν η καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας και ικανοποιητική γνώση μιας ξένης γλώσσας. Τα παραπονούμενα παιδιά εξασφάλισαν και απέστειλαν στην αστυνομία βεβαιώσεις των ιδιωτικών σχολείων, στις οποίες περιγράφονταν λεπτομερώς τα μαθήματα τα οποία παρακολούθησαν στην ελληνική γλώσσα, αλλά και οι διδακτικές περίοδοι (Νέα Ελληνικά, Αρχαιογνωσία, Ιστορία, Θρησκευτικά). Επιπλέον, ο ένας εκ των δυο παραπονουμένων κατέχει πτυχίο από το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, στο οποίο η γλώσσα διδασκαλίας πολλών μαθημάτων ήταν η ελληνική. Η αστυνομία έκρινε ως ανεπαρκείς τις βεβαιώσεις και δεν τους κάλεσε στη γραπτή εξέταση, η οποία θα πραγματοποιηθεί στις 10 Ιουνίου 2017.

Η επιτροπή κάνει αναφορά στην Αναθεωρητική Έφεση του Ανωτάτου Δικαστηρίου με αρ. 60/2011, Σταύρος Αμβροσίου ν. Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, ημερομηνίας 2/12/2015, και αναφέρει ότι αποφασίστηκε ότι η κατοχή γλωσσών στο απαιτούμενο επίπεδο πρέπει να τεκμηριώνεται από τους υποψηφίους είτε μέσω αποδεκτών τεκμηρίων είτε μέσω εξετάσεων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Η γνωστοποίηση αυτή έκτοτε επισημαίνεται σε όλες τις προκηρύξεις θέσεων στη δημόσια υπηρεσία, σε αντίθεση με την προκήρυξη της αστυνομίας για τις 250 θέσεις.

Η επιτροπή, ενόψει των πιο πάνω διαπιστώσεων και συμπερασμάτων, αλλά και για να αρθεί οποιαδήποτε αρνητική επίπτωση, εισηγείται όπως κληθούν οι παραπονούμενοι να λάβουν μέρος στη γραπτή εξέταση και ζητά επανεξέταση του όλου θέματος το συντομότερο δυνατόν.

Αναμένω να με ενημερώσετε κατά πόσο θα υπάρξει συμμόρφωση με την απόφαση της επιτροπής. Θα ήθελα επίσης να γνωρίζω ποιος ήταν ο αριθμός των παιδιών από ιδιωτικά σχολεία που αποκλείστηκε από τη διαδικασία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.945, ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2017, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις ενέργειες στις οποίες προτίθεται να προβεί με σκοπό τη σύσταση ομάδας ειδικών για αντιμετώπιση περιπτώσεων απαγωγής παιδιών και, εάν έχει συσταθεί, από ποιους αποτελείται.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.946, ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Σύμφωνα με ενημέρωση της οποίας έτυχα, υπάρχουν σχέδια για ανάπτυξη της ιχθυοκαλλιέργειας και της υδατοκαλλιέργειας στη θαλάσσια περιοχή μεταξύ των κοινοτήτων Αλαμινού και Μαζωτού.»

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Έχει αποφασιστεί η ανάπτυξη των πιο πάνω καλλιεργειών;
2. Έχουν ληφθεί υπόψη οι απόψεις των κοινοτικών συμβουλίων Αλαμινού και Μαζωτού;
3. Σε ποιο στάδιο βρίσκονται;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.947, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σύμφωνα με τις απόψεις πολλών ειδικών στα θέματα της υγείας, πρωταρχικό ζήτημα για τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας υγείας προκύπτει από την ανάγκη θεσμοθέτησης των πιστοποιητικών ποιότητας. Την κλινική πιστοποίηση πραγματοποιούν ειδικοί και εξειδικευμένοι οργανισμοί. Στην Κύπρο, όπως πληροφορούμαι, δεν υπάρχει υποχρέωση για κλινική πιστοποίηση. Εξ όσων γνωρίζω μάλιστα, μόνο δυο-τρία νοσοκομεία έχουν εν μέρει κλινική πιστοποίηση.»

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη σημερινή κατάσταση στον τομέα της πιστοποίησης ποιότητας για τα κυπριακά νοσοκομεία και τι θα αλλάξει σε αυτό το κρίσιμο ζήτημα με την εφαρμογή του ΓΕΣΥ.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.948, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η Τουρκία έχει εξασφαλίσει από τη Μαλαισία μία μεταχειρισμένη εξέδρα εξόρυξης πετρελαίου, προκειμένου να τη χρησιμοποιήσει στους σχεδιασμούς της για δημιουργία θερμού επεισοδίου στην κυπριακή ΑΟΖ. Λέγεται για παράδειγμα ότι η Τουρκία στοχεύει να εγκαταστήσει την πλατφόρμα γεωτρήσεων σε τεμάχιο της κυπριακής ΑΟΖ πλησίον των ακτών της Κύπρου, για το οποίο δεν έχει ενδιαφερθεί καμία ξένη εταιρεία, προκειμένου να προκαλέσει την Κυπριακή Δημοκρατία και να δηλώσει την παρουσία της στην κυπριακή ΑΟΖ.»

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ισχύουν αυτές οι πληροφορίες και για τα μέτρα που λαμβάνονται για αποτροπή του τουρκικού σχεδιασμού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.949, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σε παλαιότερη απάντηση του πρώην Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Νεοκλή Συλικιώτη, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2013, σε κοινοβουλευτική μου ερώτηση (αρ. 23.06.010.02.380) αναφορικά με υπόθεση αποπληρωμής χρεών ύψους \$8.525.556 της Λιβύης προς Κυπρίους επιχειρηματίες και την Κυπριακή Δημοκρατία πληροφορήθηκα ότι, ενώ η λιβυκή κυβέρνηση έμβασε κατόπιν διακρατικής συμφωνίας στην Κυπριακή Δημοκρατία ποσό ύψους \$3.799.905, παρέμενε σε εκκρεμότητα η αποπληρωμή του ποσού των \$3.667.282. Οι εξελίξεις στη Λιβύη δεν επέτρεψαν την πλήρη υλοποίηση της συμφωνίας και, όπως έχω πρόσφατα πληροφορηθεί, το ποσό αυτό δεν έχει μέχρι σήμερα αποπληρωθεί.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχουν οποιεσδήποτε εξελίξεις στην υπό αναφορά υπόθεση, με ποιο τρόπο προτίθεται η Κυπριακή Δημοκρατία να αντιμετωπίσει το θέμα της μη αποπληρωμής των χρεών από πλευράς της Λιβύης, αλλά και πώς θα διασφαλίσει την επιστροφή χρημάτων στα εμπλεκόμενα μέρη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.950, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Λίνου Παπαγιάννη

«Όπως έχουμε πληροφορηθεί, υπάρχει αδικαιολόγητη μείωση των απολαβών των υπαλλήλων της ΑΗΚ μετά το 2012 και μέχρι σήμερα.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως μας ενημερώσει για τα ακόλουθα:

1. Γιατί υπάρχει μείωση των απολαβών των υπαλλήλων της ΑΗΚ από το 2012, μετά τα γεγονότα στο Μαρί, η οποία συνεχίζεται μέχρι σήμερα;
2. Γιατί δεν επαναφέρουν το μισθό των υπαλλήλων;
3. Ποιος ο σκοπός αυτής της αποκοπής και σε τι εξυπηρετεί;

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τις ενέργειές σας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.951, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Χρίστου

«Αναγκαζόμαστε να έρθουμε σε επικοινωνία μαζί σας για ένα σημαντικό πρόβλημα που παρατηρείται σχετικά με την επικινδυνότητα και ακαταλληλότητα ορεινών δρόμων της επαρχίας Λεμεσού, πριν θρηνήσουμε θύματα. Ευελπιστούμε στην καίρια παρέμβασή σας για επίλυση του συγκεκριμένου προβλήματος, που ταλαιπωρεί τους κατοίκους της περιοχής Αρακαπά-Διερώνας-Αρκούντας-Συκόπετρας και οδηγεί τις κοινότητες στο μαρασμό, αφού αρκετοί κάτοικοι αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τα χωριά λόγω της ακαταλληλότητας των δρόμων, αφού, για να διανυθούν 18 χιλιόμετρα, χρειάζονται 40 λεπτά.

Καλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως μας ενημερώσει για τα εξής:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι διεργασίες για επιδιόρθωση των δρόμων αυτών;
2. Γιατί υπάρχει κωλυσιεργία, αφού από το 2014 που έπρεπε να κατασκευαστούν οι δρόμοι μέχρι σήμερα δεν έγινε απολύτως τίποτα;

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τις ενέργειές σας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.952, ημερομηνίας 19 Ιουνίου 2017, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Σε συνέχεια επίσημων ανακοινωθέντων του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, παρακαλώ πολύ τον αρμόδιο υπουργό να απαντήσει ποιος είναι ο εποπτικός έλεγχος που ασκείται για ακατάλληλα προϊόντα. Σύμφωνα με πληροφορίες μας, γεννήτριες κινεζικής προέλευσης, οι οποίες στη βάση ανακοίνωσης, ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 2009, είχαν αποσυρθεί, εξακολουθούσαν να πωλούνται και να κυκλοφορούν στην αγορά. Ως αποτέλεσμα αυτού, επήλθε ο θάνατος ενός νέου παιδιού στις 17 Ιουλίου 2015.

Δεδομένου ότι το κοινό δεν είναι δυνατό να ενημερωθεί αποτελεσματικά από μια και μόνο ανακοίνωση μέσω του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, πώς ενεργείτε, ούτως ώστε να είστε βέβαιοι πως η ενημέρωση φτάνει στον καταναλωτή και πώς διασφαλίζετε με συνεχείς ελέγχους ότι όλα τα ακατάλληλα προϊόντα αποσύρονται ή καταστρέφονται;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.953, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Οι κλειστές σχολικές αίθουσες πολλαπλής χρήσης πληρούν τις αναγκαίες προδιαγραφές που απαιτούνται από την Αρχή Αδειοδότησης Σταδίων;
2. Έχουν αδειοδοτηθεί οποιεσδήποτε από αυτές τις αίθουσες και, αν ναι, ποιες είναι αυτές;
3. Για ποιους λόγους, όταν οι αίθουσες αυτές χρησιμοποιούνται από αθλητές σωματείων, απαιτείται η άδεια από την εν λόγω Αρχή, ενώ, όταν χρησιμοποιούνται από μαθητές, δεν υπάρχει η αντίστοιχη υποχρέωση;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.954, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σε απάντηση του Υπουργού Οικονομικών, ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 2016, σε κοινοβουλευτική μου ερώτηση (αρ. 23.06.011.01.281) αναφορικά με την πρόθεση της κυβέρνησης να εξασφαλίσει πρόσβαση στους φακέλους των Panama Papers κατόπιν πληρωμής ενός χρηματικού ποσού, όπως έπραξε και η κυβέρνηση της Δανίας, πληροφορήθηκα ότι το θέμα της πρόσβασης στους φακέλους πιθανόν να εξεταζόταν σε μεταγενέστερο στάδιο της διερεύνησης των υποθέσεων. Υπενθυμίζεται ότι το θέμα της επίσημης πρόσβασης στους φακέλους των Panama Papers έθεσε από τον Απρίλιο του 2016 η ΜΟΚΑΣ προς το Υπουργείο Οικονομικών, εξ όσων προκύπτει από τα πρακτικά της ειδικής συνάντησης της Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας για τα Panama Papers στα γραφεία της ΜΟΚΑΣ στις 18 Απριλίου 2016. Ετέθη επίσης επανειλημμένα και κατά τη διάρκεια των σχετικών συνεδριάσεων της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως. Σύμφωνα με την απάντηση του υπουργού, έχει ήδη ταυτοποιηθεί ένας μεγάλος αριθμός προσώπων από τους πιο πάνω φακέλους και έχει ξεκινήσει εις βάθος φορολογικός έλεγχος.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διερεύνηση της υπόθεσης των φακέλων και αν το παρόν στάδιο της διαδικασίας δικαιολογεί το αίτημα για περαιτέρω πρόσβαση στους φακέλους των Panama Papers, όπως έκαναν και άλλες χώρες (π.χ. Δανία).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.955, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέφανου Στεφάνου

Σημείωση: Η ερώτηση του βουλευτή είναι εμπιστευτική.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.956, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέφανου Στεφάνου

Σημείωση: Η ερώτηση του βουλευτή είναι εμπιστευτική.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.957, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέφανου Στεφάνου

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό να αποστείλει στη Βουλή των Αντιπροσώπων το συντομότερο δυνατό την επιστολή του ιδίου προς τη γενική διευθύντρια του Υπουργείου Υγείας, με αρ. φακέλου ΥΔΔΤ 21.02.001/3Ε και ημερομηνίας 16 Μαΐου 2017, η οποία είναι σχετική με την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη του κρατούμενου Παναγιώτη Νεοκλέους.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό όπως έχουμε την εν λόγω επιστολή το συντομότερο δυνατό, και δη πριν από τη διεξαγωγή της συνεδρίας της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, η οποία προγραμματίζεται περί τα μέσα Ιουνίου 2017.

Παρακαλούμε όπως τα εν λόγω έγγραφα αποσταλούν υπό τη μορφή εμπιστευτικής απάντησης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.958, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2017, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ελένης Μαύρου

«Έχουμε πληροφορηθεί ότι το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης αρνείται την παραχώρηση άδειας εισόδου στην Κυπριακή Δημοκρατία σε Σύρους υπηκόους που είναι μέλη οικογενειών Κυπρίων πολιτών.

Καλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως μας ενημερώσει για την πολιτική του υπουργείου στο θέμα αυτό και πώς προτίθεται να εκπληρώσει την υποχρέωση της Κυπριακής Δημοκρατίας για διευκόλυνση της επανένωσης οικογενειών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.959, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σε απάντηση του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Μάριου Δημητριάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.449 αναφορικά με τις κεραίες κινητής τηλεφωνίας που υπάρχουν σε όλη την ελεύθερη Κύπρο παρατίθεται πίνακας με τον αριθμό των κεραιών κινητής τηλεφωνίας που έχουν εξασφαλίσει πολεοδομική άδεια. Ωστόσο, στον αριθμό των αδειοδοτημένων σταθμών βάσης συμπεριλαμβάνονται και οι σταθμοί για τους οποίους οι πολεοδομικές αρχές δεν έχουν ακόμη διεκπεραιώσει την εξέταση των αιτήσεων χορήγησης πολεοδομικής άδειας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. πόσοι και ποιοι σταθμοί έχουν ήδη εξασφαλίσει πολεοδομική άδεια και για πόσους και ποιους σταθμούς δεν έχουν ακόμα διεκπεραιωθεί οι αιτήσεις χορήγησης πολεοδομικής άδειας από τις πολεοδομικές αρχές και
2. πόσοι και ποιοι σταθμοί έχουν μέχρι σήμερα εξασφαλίσει οικοδομική άδεια από τις οικοδομικές αρχές (δήμοι, επαρχιακές διοικήσεις κ.λπ.).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.960, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι κάποιοι έχουν χαράξει αναρριχητικές διαδρομές στο βράχο Επισκοπής στην επαρχία Πάφου, χωρίς να έχουν την άδεια του Τμήματος Περιβάλλοντος και χωρίς να ελεγχθεί η ασφάλεια των διαδρομών αυτών. Παρόμοιο περιστατικό είχαμε διαπιστώσει πριν λίγα χρόνια και στους βράχους της Ίνειας, στη γνωστή τοποθεσία “Αετόπετρες”. Οι περιοχές όπου υπάρχουν απότομα και υψηλά βράχια είναι γνωστό ότι συνήθως αποτελούν βιότοπους για τα πουλιά, ιδιαίτερα τα αρπακτικά. Προκύπτουν λοιπόν ζητήματα που αφορούν την ενόχληση των πουλιών, ιδιαίτερα εάν υπάρχουν φωλιές. Επίσης, προκύπτουν και θέματα ασφάλειας για τους αναρριχητές, αφού δε φαίνεται να υπάρχει κάποιος υπεύθυνος φορέας που να πιστοποιεί την εγκυρότητα αυτών των αναρριχητικών διαδρομών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει στοιχεία για αυτές τις δραστηριότητες, ποιοι ευθύνονται για αυτές τις πράξεις, πόσο επικίνδυνα είναι για τους αθλητές και για τη φύση και ποια μέτρα λαμβάνονται για αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.961, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει απορρίψει το αίτημα του συγγραφέα Αδάμου Κόμπου για συμπερίληψη του βιβλίου του “Η μάχη του Προεδρικού: 15^η Ιουλίου 1974” στον κατάλογο των προτεινόμενων βιβλίων για εμπλουτισμό των σχολικών βιβλιοθηκών, με τη δικαιολογία ότι “θίγονται ευαίσθητα πολιτικά ζητήματα και υπάρχει πιθανότητα να ενοχλήσει”.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιος έχει πάρει αυτή την απόφαση, ποια είναι εκείνα τα στοιχεία του βιβλίου που πιθανόν “να ενοχλήσουν” και ποιους “θα ενοχλήσουν”.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.962, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι μεγάλος αριθμός εργαζομένων στην ΑΤΗΚ βρίσκεται υπό το καθεστώς του ωρομίσθιου, χωρίς να απολαύει των μισθολογικών ωφελημάτων των αντίστοιχων ωρομίσθιων εργαζομένων στο δημόσιο.

Αρκετοί από τους εργαζομένους αυτούς βρίσκονται στην υπηρεσία της ΑΤΗΚ πολλά χρόνια, χωρίς να έχουν πάρει μισθολογική αύξηση, γεγονός που συνιστά κατάφωρη αδικία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια είναι η θέση του για το θέμα που αφορά τους ωρομίσθιους που εργάζονται στην ΑΤΗΚ.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.963, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέφανου Στεφάνου

«Παρακαλούμε το Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου να αποστείλει στη Βουλή των Αντιπροσώπων συνολική ενημέρωση σχετικά με αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου από το 2013 και εντεύθεν βάσει των οποίων λήφθηκε απόφαση που καλούσε σε σύγκληση ιατροσυμβουλίου για συγκεκριμένες περιπτώσεις. Παρακαλούμε επίσης όπως σταλούν αυτούσιες οι εν λόγω αποφάσεις. Τέλος, ζητούμε να υποδειχθεί η νομοθεσία από την οποία έλκει την αρμοδιότητα το Υπουργικό Συμβούλιο να αποφασίζει για θέματα σύγκλησης ιατροσυμβουλίων.

Ζητούμε όπως έχουμε όλα τα πιο πάνω στοιχεία το συντομότερο δυνατό και δη πριν τη διεξαγωγή της συνεδρίας της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησης Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, η οποία προγραμματίζεται περί τα τέλη Ιουνίου 2017.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.964, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, κάθε πρόσωπο που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα υποχρεούται να εκδίδει νόμιμα τιμολόγια και αποδείξεις είσπραξης, όπως προβλέπεται στον περί Βεβαιώσεων και Εισπράξεως Φόρων Νόμο και στον περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμο. Παράλληλα, για την ηλεκτρονική έκδοση τιμολογίων και αποδείξεων είσπραξης είναι απαραίτητη η εφαρμογή και λειτουργία φορολογικού ηλεκτρονικού μηχανισμού, ο οποίος να είναι εγκεκριμένος από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών.

Παρακαλώ τους αρμόδιους υπουργούς όπως ενημερώσουν τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Υπάρχει κάποια σήμανση στην ταμειακή μηχανή, ούτως ώστε να γνωρίζει ο καταναλωτής ότι η μηχανή που θα του εκδώσει την απόδειξη είναι νόμιμη; Έχει γίνει ποτέ εκστρατεία για έλεγχο των μηχανών;
2. Έχουν πραγματοποιηθεί έλεγχοι στα ηλεκτρονικά στοιχεία που κατακρατούν οι χιλιάδες ταμειακές μηχανές;
3. Υπάρχει σύστημα στις αρμόδιες υπηρεσίες που είναι έτοιμο να εισάγει όλες αυτές τις ηλεκτρονικές πληροφορίες για έλεγχο και ποιος είναι ο προγραμματισμός για τη διαχείριση όλων αυτών των στοιχείων;
4. Σκοπεύουν οι αρμόδιες υπηρεσίες να προχωρήσουν με άλλες λύσεις βασισμένες σε προηγμένης τεχνολογίας συστήματα;
5. Εξετάζεται η εισαγωγή συστήματος αμοιβών σε πολίτες που καταγγέλλουν παρανομίες, εφόσον δεν υπάρχουν αρκετοί δημόσιοι λειτουργοί για διεξαγωγή των ελέγχων;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.965, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2017, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις ενέργειες στις οποίες προβαίνει για τον έλεγχο συγκεκριμένων ιστοσελίδων που ασχολούνται με την πώληση σκύλων/κουταβιών και που σε αυτές συμπεριλαμβάνονται ράτσες σκύλων απαγορευμένες στην Κύπρο.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2017 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.147, ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 2016, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.147 και ημερομηνία 15.9.2016, που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους και αποστάληκε στο Υπουργείο Εσωτερικών και επιθυμώ να σας πληροφορήσω για τα ακόλουθα:

- (α) Σε ό,τι αφορά το αίτημα της κοινότητας Περιστερώνας να δοθεί οικονομική βοήθεια για να μετακινήσει τους αγωγούς του Αρδευτικού Τμήματος «Νέα Ζωή», από τη μέση των δρόμων παραπλεύρως αυτών, και να καλύψει τις ζημιές που έχει υποστεί το αρδευτικό από τα εν λόγω προβλήματα, αναφέρεται ότι δεν μπορεί να ικανοποιηθεί γιατί, σύμφωνα με σχετική εγκύκλιο επιστολή του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, η παραχώρηση οικονομικής βοήθειας σε Αρδευτικά Τμήματα/Συνδέσμους θεωρείται κρατική ενίσχυση και δεν επιτρέπεται με βάση τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες.
- (β) Για την ένταξη του Αρδευτικού Τμήματος στο Κυβερνητικό Ύδατικό Έργο Χρυσοχούς, έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα από την Αρδευτική Επιτροπή και το Κοινοτικό Συμβούλιο Περιστερώνας στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, λόγω αρμοδιότητας, το οποίο εξετάζεται.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2017 του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Μάριου Δημητριάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.405, ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2017, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Η πρόθεση για επαναδιαπραγμάτευση των προνοιών της Σύμβασης με τις Ανάδοχες εταιρείες υφίσταται όσον αφορά το θέμα του εύλογου κέρδους, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αρ. 1370/2007. Σημειώνεται ότι, μέσω των νενομισμένων διαδικασιών γίνονται τροποποιήσεις σε πρόνοιες των Συμβάσεων με σκοπό να καταστούν περισσότερο λειτουργικές.

- (β) Ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων των Ανάδοχων εταιρειών για τα έτη για τα οποία έχουν προσκομίσει τα απαιτούμενα έγγραφα, αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος Ιουλίου 2017, εξαιρουμένης μιας Ανάδοχης εταιρείας.
- (γ) Ο φυσικός έλεγχος των Ανάδοχων εταιρειών αναφορικά με την υπηρεσία μεταφοράς των επιβατών, επιτελείται από την Αναθέτουσα Αρχή, η οποία σύμφωνα με το άρθρο 16Γ, εδάφιο 7(α) του περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα Νόμου [Ν. 101(1)/2001], όπως τροποποιήθηκε έως σήμερα, εποπτεύει τους Ανάδοχους φορείς ή/και τους εργοδοτούμενους τους σχετικά με τη συνεχή τήρηση των υποχρεώσεων που έχουν δυνάμει του εν λόγω Νόμου. Σύμφωνα με τις Συμβάσεις, η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να αναθέσει σε εξουσιοδοτημένους από αυτήν Ελεγκτές ή/και Επόπτες μεταφορών ή/και πραγματογνώμονες τον έλεγχο της διαχείρισης και λειτουργίας του Αναδόχου. Για τη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, οι Ανάδοχοι οφείλουν να ικανοποιούν τους Βασικούς Δείκτες Απόδοσης οι οποίοι καταγράφονται ρητά στη Σύμβαση. Στις περιπτώσεις όπου η Αναθέτουσα Αρχή διαπιστώσει μη συμμόρφωση του Αναδόχου με τους Βασικούς Δείκτες Απόδοσης μέσω του φυσικού ελέγχου της μεταφορικής δραστηριότητας ή/και καταγγελιών που εξετάζει, επιβάλλει στον Ανάδοχο ανάλογους Βαθμούς Ποινής, οι οποίοι συνεπάγονται με την αφαίρεση ποσού από ποσά που οφείλονται ή θα οφείλονται στον Ανάδοχο.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2017 του Υπουργού Υγείας κ. Γιώργου Παμπορίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.448, ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 2017, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Γιώργου Τ. Γεωργίου και Αδάμου Αδάμου

«Η απάντηση στο ερώτημα που εγείρετε είναι η ακόλουθη:

- (α) Το Υπουργείο Υγείας προκειμένου να διασφαλίσει τη βέλτιστη ρύθμιση του επαγγέλματος του Διατροφολόγου στα πλαίσια του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου το οποίο μέχρι σήμερα ρυθμίζει μόνο τα επαγγέλματα των Διαιτολόγων, Επιστημόνων Τροφίμων και Διαιτολόγων, συνεχίζει τις διαβουλεύσεις με τους εμπλεκόμενους φορείς ώστε να ολοκληρωθεί το τελικό προσχέδιο τροποποιητικού νομοσχεδίου που τιτλοφορείται “Ο περί εγγραφής Επιστημόνων Τροφίμων Τεχνολόγων Τροφίμων και Διαιτολόγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017”.
- (β) Με την ολοκλήρωση του πιο πάνω τροποποιητικού νομοσχεδίου, αυτό θα σταλεί στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνική επεξεργασία και στη συνέχεια θα υποβληθεί προς το Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση ώστε να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2017 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.510, ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω ότι, όπως μας έχει πληροφορήσει ο Γενικός Διευθυντής του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (ΡΙΚ) με επιστολή του ημερ. 2/5/2017 και αρ. φακ. R62, RS25, RS62, η τηλεοπτική κάλυψη των προγραμμάτων του ΡΙΚ (ΡΙΚ1, ΡΙΚ2 και ERTWorld) είναι ικανοποιητικότερη στις περιοχές Πωμού και Παχυάμμου, όπως διαπιστώθηκε από μετρήσεις που διεξήγαγαν οι Τεχνικές Υπηρεσίες του ΡΙΚ στις 25/4/2017.

2. Περαιτέρω αναφέρεται ότι, σε συνέχεια επικοινωνίας που είχαν οι τεχνικοί του ΡΙΚ με κατοίκους των περιοχών, διαφάνηκε ότι το πρόβλημα που προέκυψε στην περιοχή αφορά τη λήψη ιδιωτικών τηλεοπτικών οργανισμών, οι οποίοι εκπέμπονται από την πλατφόρμα της Velister, για την οποία το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο είναι το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.
3. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες ή/και διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2017 του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Μάριου Δημητριάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.512, ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Κατασκευή πεζοδρομίων στην Κοινότητα Πωμού

Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Για το θέμα της κατασκευής πεζοδρομίων μήκους 2,8 χλμ. ανατέθηκε μελέτη σε Ιδιώτη Μελετητή από το Κοινοτικό Συμβούλιο Πωμού, η οποία αποστάληκε στο Τμήμα Δημοσίων Έργων στις 13/10/2016 για απόψεις. Οι απόψεις/παρατηρήσεις του Επαρχιακού Μηχανικού Πάφου διαβιβάστηκαν στην Κοινότητα στις 22/11/2016. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων αναμένει τη διορθωμένη μελέτη που θα πρέπει να περιλαμβάνει και το σύστημα απορροής ομβρίων.

Σημειώνεται ότι έχουν ήδη κατασκευαστεί πεζοδρόμια σε αρκετό μήκος, τόσο από το Τμήμα Δημοσίων Έργων, όσο και από την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου. Η κατασκευή των υπολοίπων, περιλαμβανομένου και του συστήματος απορροής ομβρίων, θα γίνει σταδιακά ανάλογα με τις διαθέσιμες πιστώσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2017 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.542, ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 2017, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στη πιο πάνω ερώτησή σας προς τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- α. Οι Τεχνικές Υπηρεσίες (ΤΥ) του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) έχουν επιδιορθώσει την υφιστάμενη περίφραξη στο γήπεδο του σχολείου.
 - β. Το αίτημα για τοποθέτηση ψηλής περίφραξης δεν μπορεί να εγκριθεί, γιατί η συγκεκριμένη πρόνοια δεν περιλαμβάνεται στο κτηριολογικό πρόγραμμα των σχολείων. Το ίδιο ισχύει και για το αίτημα τοποθέτησης συστήματος ελέγχου στην είσοδο του σχολείου.
 - γ. Οι ΤΥ σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης και το Γραφείο Ασφάλειας και Υγείας του ΥΠΠ παρακολουθούν και επιλαμβάνονται των ζητημάτων ασφάλειας των μαθητών στο σχολείο.
 - δ. Δεν μελετάται στο παρόν, τουλάχιστον, στάδιο το θέμα ανέγερσης νέου Δημοτικού Σχολείου στην κοινότητα Βορόκληνης. Το έργο το οποίο, σύμφωνα με τους σχεδιασμούς των ΤΥ του ΥΠΠ, έχει τροχοδρομηθεί είναι η ανέγερση Αίθουσας Πολλαπλής Χρήσης.
2. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2017 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.581, ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεрдίκη

«Αναφέρομαι στο πιο πάνω ερώτημα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Σε ό,τι αφορά το θέμα του πολεοδομικού καθεστώτος της περιοχής όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης πετρελαιοειδών και υγραερίου στην αστική περιοχή των Δήμων Λάρνακας και Λειβαδιών, αναφέρονται τα ακόλουθα:
 - α. Σήμερα ισχύουν οι πρόνοιες του Τοπικού Σχεδίου Λάρνακας (2013) και συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων και των πολεοδομικών Ζωνών ΕΔ (Ειδική Ζώνη Διυλιστηρίων), Βαα2 (Βιομηχανική Ζώνη περιορισμένου βαθμού οχληρίας) και Βε1 (Ζώνη Οικονομικών Δραστηριοτήτων) (βλ. συνημμένα Σχέδια Χρήσης Γης και Πολεοδομικών Ζωνών και σχετικές πρόνοιες, παρ. 14.15 Τοπικού Σχεδίου Λάρνακας).
 - β. Επιπρόσθετα σημειώνεται ότι στην παρούσα φάση εκπονείται για την ίδια περιοχή Σχέδιο Περιοχής με σκοπό τον καθορισμό νέων πολεοδομικών Ζωνών και γενικά νέου πλαισίου ανάπτυξης. Στα πλαίσια του Άρθρου 12Ε (Πρώτο Στάδιο) του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου και αφού έχουν υποβληθεί οι λεπτομερείς απόψεις/εισηγήσεις του κοινού, Φορέων και Τμημάτων καθώς και των δύο εμπλεκόμενων Τοπικών Αρχών (Δήμου Λάρνακας, Δήμου Λειβαδιών), αρμόδια Τριμελής Επιτροπή του Πολεοδομικού Συμβουλίου προβαίνει στην αξιολόγηση/σύνθεση των προτάσεων που έχουν υποβληθεί, ώστε στη συνέχεια αυτές να τεθούν ενώπιον της ολομέλειας του Πολεοδομικού Συμβουλίου με σκοπό την ετοιμασία των τελικών προτάσεων για το Σχέδιο Ανάπτυξης (Περιοχής) το οποίο θα περιλαμβάνει νέες Πολεοδομικές Ζώνες, Χρήσεις Γης και Πρόνοιες Πολιτικής. Επί του παρόντος το ακριβές νέο πολεοδομικό καθεστώς στην υπό αναφορά περιοχή δεν έχει ακόμη οριστικοποιηθεί. Πρόθεση της αρμόδιας Επιτροπής είναι να εισηγηθεί την πλήρη κατάργηση των οχληρών χρήσεων και διαφοροποίηση του βιομηχανικού και αποθηκευτικού χαρακτήρα της περιοχής, με την υιοθέτηση χρήσεων και λειτουργιών τέτοιων που θα αναβαθμίζουν την περιοχή και θα την εντάξουν αρμονικά στον ιστό της πόλης.
3. Όσον αφορά τη δεύτερη πτυχή του ερωτήματος σε σχέση με τη διαχείριση της γης που θα απελευθερωθεί από τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης καυσίμων και υγραερίου, σημειώνεται ότι δεν υπάρχει σχέδιο διαχείρισης της γης. Η ευθύνη ωστόσο διερεύνησης του αν και σε ποιο βαθμό έχει ρυπανθεί η γη και η διενέργεια απορρύπανσης/αποκατάστασης της γης που ενδεχομένως έχει επηρεαστεί, θα βαρύνει κατά κύριο λόγο τους ιδιοκτήτες οι οποίοι πριν από την ανάπτυξη/χρήση των τεμαχίων τους θα πρέπει να υποβάλουν προς το σκοπό αυτό τις αναγκαίες μελέτες με τους ενδεδειγμένους τρόπους αποκατάστασης για έγκριση από τις αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2017 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.595, ημερομηνίας 1^{ης} Μαρτίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεрдίκη

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.595 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή Λευκωσίας κ. Γιώργο Πεردίκη και επιθυμώ να σας πληροφορήσω για τα ακόλουθα:

- (α) Το πρόβλημα που αντιμετωπίζει η περιοχή του κέντρου Λευκωσίας δεν είναι εύκολο να μελετηθεί και τα όποια ευρήματα ή συμπεράσματα να αποδοθούν αποκλειστικά στο έργο της Ανάπλασης της Πλατείας Ελευθερίας. Για να γίνει μια τέτοια μελέτη, θα πρέπει καταρχάς να οριστεί η επηρεαζόμενη περιοχή. Εάν οριστεί ως περιοχή το Αστικό Εμπορικό Κέντρο της πόλης, επιβάλλεται να προσμετρηθούν και άλλοι παράγοντες που επηρέασαν και ακόμη επηρεάζουν την οικονομική δραστηριότητα, όπως η άτακτη οριζόντια εξάπλωση της πόλης, η αλλαγή των Πολεοδομικών Ζωνών, η δημιουργία μεγάλων εμπορικών κέντρων εκτός του εμπορικού κέντρου, η οικονομική κρίση, κλπ.
 - (β) Κατά την κατασκευή έργων τέτοιας εμβέλειας, η περιβάλλουσα περιοχή επηρεάζεται ως αποτέλεσμα κυκλοφοριακών και άλλων ρυθμίσεων. Με την ολοκλήρωση όμως των έργων αυτών, εκείνοι που επωφελούνται περισσότερο από την αύξηση της αξίας των ακινήτων και των επιχειρήσεων τους, είναι οι ιδιοκτήτες και οι επιχειρηματίες των επηρεαζόμενων περιοχών.
 - (γ) Σημειώνεται ότι, ο Δήμος Λευκωσίας στην προσπάθεια του να ισορροπήσει πιθανές επιπτώσεις από την κατασκευή του έργου της Ανάπλασης της Πλατείας Ελευθερίας, σχεδίασε και εξήγγειλε κίνητρα για νέες και υφιστάμενες επιχειρήσεις στην περιοχή του Κέντρου με απαλλαγή από τα πιο κάτω τέλη και άδειες, για περίοδο 2 χρόνων:
 - 1. Δημοτικό τέλος σκυβάλων
 - 2. Τέλος Επαγγελματικής άδειας
 - 3. Τέλος άδειας επαγγελματικού υποστατικού
 - 4. Απαλλαγή από την εξαγορά χώρων στάθμευσης (για νέες επιχειρήσεις), ενώ αιτήσεις μπορούσαν να υποβληθούν μέχρι και το τέλος Μαρτίου, 2017.
 - (δ) Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης του έργου της Ανάπλασης της Πλατείας Ελευθερίας και του Περιβάλλοντα Χώρου έχει εξεταστεί από την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΚΕΑΑ) και έχει εγκριθεί δικαιολογημένη παράταση χρόνου, χωρίς αποζημιώσεις στον εργολάβο, μέχρι τις 3 Ιανουαρίου 2018.
2. Σημειώνεται ότι η πιο πάνω πληροφόρηση προήλθε από το Δήμαρχο Λευκωσίας, δεδομένου ότι το έργο εκτελείται στα πλαίσια των Διαρθρωτικών Ταμείων και τη διαχείριση την έχει ο Δήμος ως τελικός Δικαιούχος.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2017 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.614, ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ζημιές που προκλήθηκαν σε δασικές περιοχές (π.χ. Σαϊτά, Μοσφιλωτή)

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη και σας πληροφορώ ότι σύμφωνα με την ενημέρωση που είχε το Υπουργείο από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ):

- 2. Η πυρκαγιά που ξέσπασε το 2007 στην περιοχή Σαϊτά, πλησίον γραμμής μεταφοράς, κατέκαψε μεγάλες εκτάσεις δασικής γης. Σημειώνεται όμως ότι ουδέποτε τέθηκε θέμα αποζημίωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας από την ΑΗΚ για τις ζημιές που προκλήθηκαν στη δασική περιοχή.
- 3. Σχετικά με το θέμα της πιο πάνω δασικής πυρκαγιάς, η ΑΗΚ κάλεσε εμπειρογνώμονες από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο για να εξετάσουν τα αίτια πρόκλησης της πυρκαγιάς. Οι εν λόγω εμπειρογνώμονες κατέληξαν στο συμπέρασμα πέραν κάθε εύλογης αμφιβολίας ότι η πυρκαγιά δεν είχε ξεκινήσει από τη γραμμή μεταφοράς. Στο ίδιο συμπέρασμα είχε καταλήξει και η Επιτροπή της ΑΗΚ που είχε συσταθεί για να διερευνήσει το περιστατικό. Οι δύο αυτές Επιτροπές στήριξαν τα συμπεράσματά τους, ανάμεσα σε άλλα, και στις ενδείξεις που καταγράφηκαν στους ηλεκτρονόμους των συστημάτων προστασίας της γραμμής, γεγονός που κρίνεται σημαντικό αφού οι ενδείξεις αυτές κατέγραφαν ουσιαστικά την κατάσταση του συστήματος μεταφοράς κατά τη στιγμή της λειτουργίας του συστήματος προστασίας.
- 4. Σε ό,τι αφορά την περίπτωση της περιοχής Μοσφιλωτής, η πυρκαγιά είχε επισυμβεί κατά ή περί την ίδια χρονική περίοδο και αφορούσε μικρής έκτασης πυρκαγιά πλησίον γραμμής μέσης τάσης, η οποία είχε προκαλέσει πολύ περιορισμένης έκτασης καταστροφή. Τόσο στην περίπτωση αυτή, όπως στην περίπτωση του Σαϊτά, ουδέποτε τέθηκε θέμα καταβολής αποζημίωσης στην Κυπριακή Δημοκρατία από την ΑΗΚ.
- 5. Πρόσθετα με τα πιο πάνω, διευκρινίζεται σχετικά ότι δεν εκκρεμούν από μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας εναντίον της ΑΗΚ αγωγές ή άλλες απαιτήσεις για αποζημίωση λόγω δασικών πυρκαγιών.

6. Διευκρινίζεται εντούτοις ότι εκκρεμούν κατά της ΑΗΚ, αγωγές από τρίτους ενάγοντες, οι οποίοι αξιώνουν αποζημιώσεις για ζημιές που υπέστη περιουσία τους λόγω πυρκαγιών.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2017 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.640, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας υποβάλλω τα ακόλουθα με βάση και τη συνεισφορά του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ):

- α. Αναφορικά με τη δυνατότητα οικονομικής στήριξης από τον ΚΟΑ για κατασκευή κερκίδων και τοποθέτηση χλοοτάπητα στο κοινοτικό γήπεδο Τάλας, σας ενημερώνω ότι πρέπει να γίνει σχετική αίτηση και να ακολουθηθεί η διαδικασία επιχορήγησης έργων από τον ΚΟΑ.
- β. Σύμφωνα με την πιο πάνω διαδικασία επιχορήγησης έργων, ο αιτητής πρέπει να υποβάλει στον Οργανισμό σχετικό αίτημα, το οποίο να συνοδεύεται από αντίγραφο του τίτλου ιδιοκτησίας ή του ενοικιαστηρίου εγγράφου μισθώματος γης, αντίγραφα της Πολεοδομικής και της Οικοδομικής Άδειας, αρχιτεκτονικά σχέδια καθώς και εκτίμηση κόστους εργασιών από μελετητή εγγεγραμμένο στο ΕΤΕΚ. Το σχετικό έντυπο επισυνάπτεται ως Παράρτημα 1.
- γ. Παράλληλα, ο αιτητής θα πρέπει να υποβάλει, συμπληρωμένο το “Έντυπο Αυτοελέγχου”, το οποίο και επισυνάπτεται ως Παράρτημα 2.
- δ. Σημειώνεται ότι πρέπει να γνωστοποιηθούν στον ΚΟΑ και τα σωματεία, τα οποία έχουν δεσμευτεί ότι θα χρησιμοποιούν το εν λόγω γήπεδο ως έδρα, δεδομένου ότι αυτά διαθέτουν αγωνιστική δραστηριότητα, τουλάχιστον, τα 5 τελευταία χρόνια.
- ε. Τέλος, αφότου συμπληρωθεί η πιο πάνω διαδικασία, το αίτημα θα εξεταστεί και θα προωθηθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού για λήψη απόφασης. Νοείται ότι, η απόφαση αυτή εξαρτάται από την ύπαρξη διαθέσιμων πιστώσεων στον Προϋπολογισμό του ΚΟΑ.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2017 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.660, ημερομηνίας 17 Μαρτίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Σε σχέση με το φαινόμενο της ανόδου της στάθμης της θάλασσας και τα μέτρα που λαμβάνονται από τα αρμόδια Υπουργεία σας πληροφορώ για τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού σε επίπεδο τυπικής, μη-τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης, προσεγγίζει το συγκεκριμένο ζήτημα ολιστικά και στη βάση της συστημικής σχέσης που έχει η συγκεκριμένη διάσταση, με το σύνολο των ζητημάτων της αιφόρου ανάπτυξης, δίνοντας έμφαση στη θαλάσσια εκπαίδευση με στόχο την ανάπτυξη της θαλάσσιας συνείδησης. Ειδικότερα επισημαίνονται τα πιο κάτω:

- Στο πλαίσιο του νέου Αναλυτικού Προγράμματος για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση/Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη, το ζήτημα της ανόδου της στάθμης της θάλασσας εξετάζεται μέσα από τη θεματική ενότητα των κλιματικών αλλαγών και σε συνάρτηση με το σύνολο των κοινωνικών, πολιτικών και οικονομικών επιπτώσεων που αυτή συνεπάγεται, όπως η διάσπαση της κοινωνικής συνοχής, η φτώχεια, οι μετακινήσεις πληθυσμών, η ανεργία, η πολιτική αστάθεια, η οικονομική κρίση.
- Παράλληλα, η συγκεκριμένη διάσταση προσεγγίζεται μέσα από διάφορες θεματικές ενότητες στο πλαίσιο των μαθημάτων, όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων, κατά τη συνεξέταση θεμάτων παγκόσμιου, περιφερειακού και εθνικού ενδιαφέροντος. Μέσα από αυτά εξετάζονται διάφορες πτυχές της θάλασσας, όπως η θαλάσσια βιοποικιλότητα, η μόλυνση και ρύπανση των θαλασσών, το λιώσιμο των πάγων κ.λπ.
- Σημειώνεται ότι τα σχετικά με τη θάλασσα θέματα εξετάζονται στο πλαίσιο διαφόρων περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, κυρίως στη Μέση Εκπαίδευση, όπου δεν έχει ενσωματωθεί ακόμη το Αναλυτικό Πρόγραμμα της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη. Τέτοια προγράμματα αποτελούν το ευρωπαϊκό πρόγραμμα “Οικολογικά Σχολεία”, το πρόγραμμα SEMEP (South Eastern Mediterranean Europe) κ.λπ., όπου τα θέματα της θάλασσας εξετάζονται διαθεματικά στη βάση διερευνητικών διαδικασιών.
- Παράλληλα με την τυπική εκπαίδευση, στο πλαίσιο της μη-τυπικής εκπαίδευσης το θέμα θάλασσα, εξετάζεται στο πλαίσιο ειδικά σχεδιασμένων περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, μέσα από το Κρατικό Δίκτυο Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΚΠΕ) και ειδικότερα μέσα από τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της Κοινότητας Ακρωτηρίου και του Κάβο Γκρέκο. Ως προς το περιεχόμενο των συγκεκριμένων περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων σημειώνεται, ότι στην

παρούσα φάση διερευνώνται ζητήματα σε σχέση με τη θαλάσσια βιοποικιλότητα, τις απειλές και τους κινδύνους που αντιμετωπίζει το θαλάσσιο περιβάλλον, την προστασία και διατήρηση των ακτών. Τα προγράμματα καλύπτουν το σύνολο των εκπαιδευτικών βαθμίδων και στο πλαίσιο αυτών κατά τρόπο ολιστικό, διαθεματικό και συστημικό εγείρονται ευρύτερα ζητήματα σχετικά με την θάλασσα, μεταξύ των οποίων και η άνοδος της στάθμης της θάλασσας, όπως επίσης και οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η Μεσόγειος Θάλασσα από τις ανθρώπινες δραστηριότητες.

- Είναι σημαντικό βέβαια να αναγνωρισθεί ότι παρά το γεγονός ότι η Κύπρος είναι μια νησιωτική χώρα, εν τούτοις τα θέματα της θαλάσσιας εκπαίδευσης δεν έχουν προωθηθεί επαρκώς και στο βαθμό που έχουν εφαρμοσθεί τα άλλα ζητήματα του περιβάλλοντος και της αιφόρου ανάπτυξης στην εκπαιδευτική διαδικασία. Για το σκοπό αυτό και σε μια προσπάθεια ανάδειξης των θεμάτων της θαλάσσιας εκπαίδευσης, αλλά και ουσιαστικής και αποτελεσματικής ενασχόλησης των μαθητών/τριών με τα θέματα αυτά, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, μέσω της Ομάδας Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη, που αποτελεί και τον φορέα συντονισμού του ΥΠΠ για την χάραξη, υλοποίηση και επικαιροποίηση της πολιτικής στα σχετικά θέματα, με τη συνεργασία του Τμήματος Αλιείας, αλλά και άλλων ενδιαφερομένων μερών όπως το Ωκεανογραφικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Κύπρου, το Πτηνολογικό Σύνδεσμο, το Τμήμα Αρχαιοτήτων του Πανεπιστημίου Κύπρου, το Σύνδεσμο Ναυαγοσωστών κ.λπ. σχεδιάζει ένα ολοκληρωμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τη θαλάσσια εκπαίδευση, το οποίο θα εφαρμοσθεί τη νέα χρονιά. Το πρόγραμμα θα απευθύνεται στους/στις μαθητές/τριες του συνόλου των εκπαιδευτικών βαθμίδων και θα καλύπτει διάφορα ζητήματα που αφορούν τη θάλασσα, όπως οι ακτές, η αλιεία, η ναυτιλία, οι κλιματικές αλλαγές και οι επιδράσεις τους στο θαλάσσιο περιβάλλον, η διαχείριση και προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των θαλάσσιων οργανισμών, οι θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές και τα προστατευόμενα θαλάσσια είδη. Τα ζητήματα αυτά θα αναπτυχθούν με τη μορφή περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, θα είναι διαβαθμισμένα με βάση το ηλικιακό επίπεδο των μαθητών/τριών κάθε εκπαιδευτικής βαθμίδας, θα εφαρμόζονται στο πεδίο μέσα από ποικιλία εμπειρικών και βιωματικών δραστηριοτήτων και θα προσφέρονται από τα Κέντρα του Κρατικού Δικτύου ΚΠΕ, όπως επίσης και σε άλλα πεδία θαλάσσιου ενδιαφέροντος. Δεδομένου ότι η εφαρμογή των προγραμμάτων αυτών προϋποθέτει την εκπαίδευση και κατάρτιση τόσο των εκπαιδευτικών όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων όσο και των εκπαιδευτών που σχεδιάζουν και υλοποιούν τα προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στο Κρατικό Δίκτυο ΚΠΕ, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο με τη συνεργασία του συνόλου των πιο πάνω φορέων διεξήγαγε στις 10 Ιουνίου 2017, σεμινάριο επαγγελματικής ανάπτυξης για τη θάλασσα, το οποίο πέρα από τον βιωματικό και εμπειρικό του χαρακτήρα ως προς την εξέταση διαφόρων ζητημάτων της θάλασσας, επικεντρώθηκε στη γνωριμία του εκπαιδευτικού κόσμου με τους φορείς που ασχολούνται με τη θάλασσα.
- Αναφορικά με την εκπαίδευση και την ευαισθητοποίηση ευρύτερα της κοινωνίας των πολιτών, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού στηρίζει πρωτοβουλίες και εκστρατείες οι οποίες αφορούν την προστασία των ακτών και των θαλασσών, όπως επίσης συμμετέχει σε ημερίδες, εργαστήρια και συνέδρια, παρέχοντας διαλέξεις, στα σχετικά θέματα, προς το ευρύ κοινό.

Ως προς την ενσωμάτωση του συγκεκριμένου ζητήματος στις ισχύουσες πολιτικές για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, μέσω του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου συντονίζει την Υπό-Επιτροπή για την “Ανάπτυξη Εθνικής Θαλάσσιας Συνείδησης”, η οποία αποτελεί άξονα της Εθνικής Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Στρατηγικής. Το κείμενο έχει ήδη υποβληθεί στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Δημόσιων Μεταφορών που είναι το αρμόδιο Υπουργείο για την υποβολή της Εθνικής Στρατηγικής. Στον συγκεκριμένο άξονα “Ανάπτυξη Εθνικής Θαλάσσιας Συνείδησης”, στην οποία συμμετέχει το σύνολο των σχετικών με τη θάλασσα, φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, επιδιώκεται η διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου και συνεκτικού κειμένου δράσεων για τη θαλάσσια εκπαίδευση και συνείδηση στη βάση των πιο κάτω κεντρικών δράσεων, οι υποδράσεις των οποίων περιλαμβάνουν την εξέταση της ανόδου της στάθμης της θάλασσας και των κινδύνων που απειλούν τη Μεσόγειο:

- Ενημέρωση και πληροφόρηση του κοινού σε θέματα προστασίας και διατήρησης του θαλάσσιου περιβάλλοντος.
- Ενδυνάμωση των ζητημάτων που άπτονται του θαλάσσιου περιβάλλοντος στο εκπαιδευτικό μας σύστημα και ανάπτυξη της θαλάσσιας συνείδησης σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες.
- Ενίσχυση των ικανοτήτων των εκπαιδευτικών να προσεγγίσουν τα θέματα του θαλάσσιου περιβάλλοντος στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Εκπαίδευση και κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα ανάπτυξης θαλάσσιας συνείδησης.
- Ενσωμάτωση και ενίσχυση των θεμάτων της θαλάσσιας εκπαίδευσης στην ανώτερη εκπαίδευση.
- Αξιοποίηση της μη-τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης στα θέματα του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

- Αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων προς την κατεύθυνση και ενίσχυση της εκπαίδευσης σε θέματα θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Σημειώνεται επίσης ότι στο πλαίσιο της εφαρμογής των “Στόχων της Αειφόρου Ανάπτυξης” των Ηνωμένων Εθνών, μέχρι το 2030, η Κύπρος τον Ιούλιο του 2017, θα παρουσιάσει την έκθεση προόδου της στα Ηνωμένα Έθνη, επιλέγοντας, ως ένα από τους θεματικούς στόχους της αειφόρου ανάπτυξης που θα παρουσιάσει, την “θάλασσα και τις ακτές”. Στο πλαίσιο του στόχου αυτού και σε συνδυασμό με την επιλογή του στόχου της “εκπαίδευσης”, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και το Γραφείο Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, βρίσκεται σε στενή συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών για να ενσωματώσει την πτυχή της θαλάσσιας εκπαίδευσης και των θεμάτων που αφορούν τη θάλασσα, στο κείμενο της συγκεκριμένης έκθεσης.

Ως προς το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Δράσης για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση με επίκεντρο την Αειφόρο Ανάπτυξη, το οποίο συνιστά και την επίσημη πολιτική της Κύπρου για την προώθηση της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη στην τυπική, μη-τυπική και άτυπη εκπαίδευση (Αρ. Αποφ. 67/145), το θέμα της θαλάσσιας εκπαίδευσης με όλα τα συνεπαγόμενα ζητήματα, πτυχές και διαστάσεις της διαχέεται, παράλληλα με τους υπόλοιπους στόχους της Αειφόρου Ανάπτυξης, σε όλες τις κεντρικές δράσεις που το δομούν και ενσωματώνεται οριζόντια σε όλες τις παρεμφερείς εθνικές πολιτικές.

Τέλος, σε επίπεδο περιφερειακών πολιτικών και με πρωτοβουλία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, η Κύπρος φιλοξένησε τη Μεσογειακή Υπουργική Σύνοδο (Δεκέμβριο 2016) για την “Υιοθέτηση του Μεσογειακού Στρατηγικού Σχεδίου Δράσης για την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη”. Στο πλαίσιο της Μεσογειακής Στρατηγικής για την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη μια βασική δράση που συμπεριελήφθη είναι “η προστασία των θαλασσών και των ακτών”, με έμφαση τη δράση για την προστασία της Μεσογείου Θάλασσας, τη διατήρηση του θαλάσσιου πλούτου, τη λήψη μέτρων για την προστασία των παραθαλάσσιων και νησιωτικών περιοχών από τους κινδύνους που διατρέχουν, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνεται και η άνοδος της στάθμης της θάλασσας. Το συγκεκριμένο Μεσογειακό Σχέδιο Δράσης το οποίο υιοθετήθηκε στην Κύπρο και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού ηγείται αυτής της πρωτοβουλίας και προεδρεύει της Μεσογειακής Επιτροπής για την υλοποίησή του, αποτελεί τη συνέργεια των χωρών της Μεσογείου για ανάληψη κοινής δράσης για την προώθηση των στόχων της αειφόρου ανάπτυξης, στο σύνολο των χωρών που βρέχονται από τη Μεσόγειο θάλασσα.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2017 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.674, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.674 και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

2. Η διαδικασία και οι όροι αδειοδότησης για δημιουργία οργανωμένων παραλιών λουομένων σε όλη την ακτογραμμή της Κύπρου διέπονται από τον περί Προστασίας της Παραλίας Νόμο.
3. Πιο συγκεκριμένα, άδειες για παροχή διευκολύνσεων (τοποθέτηση ακάτων, θαλάσσιων αθλημάτων κλπ.) και υπηρεσιών (τοποθέτηση κρεβατιών θάλασσας και ομπρελών) παραχωρούνται από τις οικείες Τοπικές Αρχές, μόνο σε σημεία της παραλίας που καθορίζονται από το εγκριμένο σχέδιο χρήσης της παραλίας. Το σχέδιο χρήσης της παραλίας ετοιμάζεται από την Τοπική Επιτροπή Παραλιών για κάθε δήμο ή κοινότητα και ακολούθως εγκρίνεται από την Κεντρική Επιτροπή Παραλιών, με ή χωρίς τροποποιήσεις (Άρθρο 5Z του Νόμου).
4. Με την έγκριση του σχεδίου από την Κεντρική Επιτροπή Παραλιών και τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, η οικεία Τοπική Αρχή, εάν δεν επιθυμεί να παρέχει η ίδια υπηρεσίες, προβαίνει στην προκήρυξη προσφορών για χορήγηση αδειών για παροχή υπηρεσιών/διευκολύνσεων σε τρίτα πρόσωπα, σύμφωνα με τις διατάξεις των Άρθρων 5Η και 5Θ της οικείας Νομοθεσίας. Η άδεια για παροχή υπηρεσιών ισχύει για δύο έτη, ενώ η άδεια για παροχή διευκολύνσεων ισχύει για πέντε έτη.
5. Επισημαίνεται ότι τα έντυπα υποβολής των προσφορών, τα ανώτατα και κατώτατα δικαιώματα έκδοσης αδειών και τα ανώτατα δικαιώματα για παροχή υπηρεσιών/διευκολύνσεων ρυθμίζονται από την Κεντρική Επιτροπή Παραλιών, η οποία, επίσης, μελετά οποιαδήποτε Ιεραρχική Προσφυγή υποβληθεί αναφορικά με τη διαδικασία των προσφορών της οικείας Τοπικής Αρχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2017 του Υπουργού Υγείας κ. Γιώργου Παμπορίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011. 01.716, ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2017, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Η απάντηση στα ερωτήματα που εγείρετε στην επιστολή σας με αρ. ερ. 23.06.011.01.716 είναι η ακόλουθη:

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με Απόφασή του ημερ. 26.04.17, ενέκρινε πρόταση του Υπουργού Υγείας για την παραχώρηση στον Αντικαρκινικό Σύνδεσμο Κύπρου και στον Παγκύπριο Σύνδεσμο Καρκινοπαθών και Φίλων πρόσθετης χορηγίας ύψους €25.000, στον κάθε ένα, για κάλυψη μέρους του κόστους των καυσίμων για μεταφορά ασθενών από όλες τις επαρχίες της Κύπρου προς τα Ογκολογικά Κέντρα της Λευκωσίας, στο πλαίσιο του Σχεδίου Κρατικών Ενισχύσεων του Υπουργείου Υγείας για το 2017, νοουμένου ότι οι αιτήσεις των εν λόγω Συνδέσμων θα πληρούν τα κριτήρια αξιολόγησης και τις προϋποθέσεις του Σχεδίου.

Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2017 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.755, ημερομηνίας 4 Απριλίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Άριστου Δαμιανού

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτησή σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- α. Η Αστυνομία από την 1^η Μαρτίου 2013 μέχρι σήμερα έχει αγοράσει δέκα (10) οχήματα KIA Ceed, συνολικού κόστους €259.800 (συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.), τα οποία παραχωρήθηκαν στο Τμήμα Τροχαίας Αρχηγείου.
- β. Για την προμήθεια των υπό αναφορά οχημάτων προκηρύχθηκε ο Διαγωνισμός της Αστυνομίας Δ.Ο. 22/2015 με βάση τον Περί Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμήθειες και Υπηρεσιών Νόμο του 2006 (Ν.12(1)/2006). Σύμφωνα με την Κατηγορία Β των εγγράφων του διαγωνισμού ορίστηκε ως αντικείμενο της σύμβασης η προμήθεια δέκα (10) οχημάτων με αμάξωμα τύπου Estate (Touring/Tourer/Station Wagon) κανονικής ισχύος.
- γ. Στο Διαγωνισμό υπέβαλαν προσφορά δύο οικονομικοί φορείς, ο ένας από τους οποίους προσέφερε την τιμή των €14.290,00 χωρίς Φ.Π.Α. για έκαστο όχημα και ο άλλος ο οποίος προσέφερε την τιμή των €16.682,00 χωρίς Φ.Π.Α. για έκαστο όχημα. Η προσφορά κατακυρώθηκε με απόφαση του Συμβουλίου Προσφορών στις 24/7/2015, στον προσφοροδότη με την πιο συμφέρουσα προσφορά που είναι ο προμηθευτής των οχημάτων KIA.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2017 του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Μάριου Δημητριάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.757, ημερομηνίας 4 Απριλίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Παύλου Μυλωνά

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτησή και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Η Ανάδοξη εταιρεία ΟΣΕΛ έχει υποβάλει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις μέχρι το οικονομικό έτος 2014, οι εταιρείες ΕΜΕΛ και ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΑ μέχρι το 2013, η εταιρεία ΖΗΝΩΝΑΣ μέχρι το 2016 και οι εταιρείες ΟΣΥΠΑ και ΟΣΕΑ μέχρι το 2015.
- (β) Ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων των Ανάδοχων εταιρειών για τα έτη για τα οποία έχουν προσκομίσει οι Ανάδοχοι τα απαιτούμενα έγγραφα, αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος Ιουλίου 2017, εξαιρουμένης μιας Ανάδοχης εταιρείας. Σημειώνεται ότι, οι οικονομικές καταστάσεις των Ανάδοχων εταιρειών έχουν σταλεί στην ad - hoc Επιτροπή για τελικό σχολιασμό.
- (γ) Οι οικονομικές απαιτήσεις από τρίτους ή από μετόχους των Ανάδοχων εταιρειών οι οποίοι έχουν εντάξει τα λεωφορεία τους στο στόλο των Αναδόχων, παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις ως έξοδα. Ο έλεγχος των εξόδων που γίνεται από πλευράς του Υπουργείου αφορά το κατά πόσο τα έξοδα αυτά είναι λογικά και αποδεκτά. Όσον αφορά ποσά που δεν έχουν καταβληθεί από τους Ανάδοχους σε τρίτα πρόσωπα ή/και μετόχους, η διευθέτησή τους εναπόκειται στις αρμοδιότητες της Ανάδοχης εταιρείας και όχι του Υπουργείου.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2017 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.782, ημερομηνίας 21^{ης} Απριλίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην ερώτησή σας με αριθμό φακέλου Ερ. 23.06.011.01.782 και ημερομηνία 8 Μαΐου 2017 με την οποία ο κ. Γιώργος Πεردίκης, βουλευτής της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, ζήτησε από τον Υπουργό Οικονομικών να πληροφορήσει την Βουλή των Αντιπροσώπων, κατά πόσο παρακολουθεί την εξέλιξη της διαχείρισης των δανειακών χαρτοφυλακίων της Τράπεζας Κύπρου και της Λαϊκής Τράπεζας, που παραχωρήθηκαν στην Τράπεζα Πειραιώς και αν έχει αποκρυσταλλώσει άποψη κατά πόσο η Τράπεζα Πειραιώς επωφελήθηκε σκανδαλωδώς από τη συμφωνία του 2013.

2. Με βάση τη δική μας αξιολόγηση, η Τράπεζα Πειραιώς πραγματοποίησε σημαντικές προβλέψεις έναντι των δανείων που απέκτησε από τις κυπριακές τράπεζες, και ως εκ τούτου έχει εκμηδενιστεί το όποιο όφελος είχε αποκομίσει.

3. Περαιτέρω, επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι το θέμα έτυχε χειρισμού και από το Γενικό Ελεγκτή.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2017 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.804, ημερομηνίας 28 Απριλίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεрдίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω Ερώτηση επιθυμώ να σας ενημερώσω τα ακόλουθα:

2. Η Παγκύπρια Οργάνωση Αποκατάστασης Αναπήρων Λεμεσού (ΠΟΑΑ) υπέβαλε αίτηση στα πλαίσια του Σχεδίου Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας βάσει του Κανονισμού 360/2012, για τελευταία φορά το έτος 2014. Το αίτημα αφορούσε στο πρόγραμμα “Κέντρο Πληροφόρησης ΑΜΕΑ”, οι δράσεις του οποίου αφορούν ως επί το πλείστον ενημέρωση ατόμων με αναπηρίες για εξασφάλιση των δικαιωμάτων τους, καθώς και διοργάνωση δραστηριοτήτων ψυχαγωγικού περιεχομένου. Οι υπηρεσίες που προσφέρει το πρόγραμμα αφορούν στον Τομέα της Πληροφόρησης/Ενημέρωσης και δεν εμπίπτουν στις υπηρεσίες που επιχορηγούνται από το Σχέδιο. Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με το Σχέδιο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας, Κρατικές Ενισχύσεις, παραχωρούνται σε Φορείς που λειτουργούν προγράμματα που εμπίπτουν στον τομέα Κοινωνικής Φροντίδας (όπως Στέγες Ηλικιωμένων και Αναπήρων, Βρεφοπαιδοκομικούς Σταθμούς, Κέντρα Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών και Κέντρα Ενηλίκων). Επιπρόσθετα, η οργάνωση το έτος 2014 διατηρούσε αποθεματικό το οποίο υπερέβαινε το 40% των ετήσιων δαπανών του προηγούμενου έτους και συνεπώς οι οικονομικές ανάγκες του προγράμματος μπορούσαν να καλυφθούν από τους πόρους της οργάνωσης. Κατά συνέπεια, το αίτημα δεν πληρούσε την προϋπόθεση που ορίζεται στο άρθρο 5.4 του αναφερόμενου Σχεδίου.
3. Για τα έτη 2015 και 2016, η ΠΟΑΑ δεν υπέβαλε αίτηση για κρατική χορηγία στα πλαίσια του Σχεδίου Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας και, κατά συνέπεια, δεν υπήρξε οποιαδήποτε απόφαση για απόρριψη αιτήματος.
4. Ενημερωτικά αναφέρεται ότι, μετά από τις συστάσεις των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, η Παγκύπρια Οργάνωση Αποκατάστασης Αναπήρων Λεμεσού έλαβε για τα έτη 2014 και 2015, χορηγία ύψους €4.000 για κάθε έτος από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρία.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2017 του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Μάριου Δημητριάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.814, ημερομηνίας 3 Μαΐου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεрдίκη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Οι Ανάδοχοι εταιρείες λεωφορείων παρέχουν πληροφόρηση για τα δρομολόγια σε επιβάτες μειωμένης κινητικότητας, εφόσον ζητηθεί, σε εκτύπωση με μεγαλύτερα γράμματα καθώς και στη γλώσσα των τυφλών Braille. Η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει για κάθε σημείο όπου εξυπηρετείται το κοινό, αλλά ο Ανάδοχος οφείλει να ανταποκριθεί και να ικανοποιήσει το αίτημα του επιβάτη σε οποιοδήποτε σημείο εξυπηρέτησης, τηλεφωνικώς, μέσω διαδικτύου, ή γραπτώς με αποστολή ή παράδοση των εντύπων εντός 72 ωρών από τη στιγμή που έγινε το αίτημα.
- (β) Η ηχητική και οπτική πληροφόρηση για την επόμενη στάση τόσο σε σταθμούς λεωφορείων, κύριες στάσεις αλλά και εντός του λεωφορείου, θα τεθεί σε εφαρμογή με τη λειτουργία του ολοκληρωμένου συστήματος τηλεματικής για τις δημόσιες επιβατικές μεταφορές σε τακτικές γραμμές. Το σύστημα έχει ήδη εγκατασταθεί σε ορισμένα λεωφορεία και λειτουργεί πιλοτικά. Η καταληκτική περίοδος υλοποίησης του εν λόγω έργου υπολογίζεται περί τα τέλη Μαρτίου του 2018.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2017 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.823, ημερομηνίας 5 Μαΐου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεрдίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Ο σχεδιασμός της αναδιάρθρωσης των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και των προτάσεων που απαιτούνται για την υλοποίησή της βρίσκονται σε τελικό στάδιο. Με την ολοκλήρωση του σχεδιασμού, θα αρχίσει η σταδιακή εφαρμογή σχετικών δράσεων στη βάση ιεράρχησης προτεραιοτήτων.
3. Με την εφαρμογή της Νομοθεσίας περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, κρίθηκε επιτακτικός ο επαναπροσδιορισμός και η οριοθέτηση των στρατηγικών επιδιώξεων των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, μέσω δράσεων που στοχεύουν στην παροχή αποτελεσματικών και αποδοτικών προσωπικών κοινωνικών υπηρεσιών, οι οποίες να ανταποκρίνονται στις ανάγκες του ατόμου και της οικογένειας σε συνέργεια με άλλους φορείς του ιδιωτικού τομέα (κερδοσκοπικούς και μη), στην οργανωτικό-λειτουργική αναδιοργάνωση των Υπηρεσιών και στην εισαγωγή σύγχρονων μεθόδων και τεχνικών εργασίας, συμβάλλοντας έτσι στην αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση του πολίτη.

4. Στο πλαίσιο αυτό έχουν αξιολογηθεί τα κενά και οι αδυναμίες του υφιστάμενου συστήματος και μελετώνται συγκεκριμένες παρεμβάσεις, οι οποίες περιβάλλονται στους ακόλουθους άξονες:
 - i. Ενδυνάμωση της πρόσβασης του πολίτη στις κοινωνικές υπηρεσίες, μέσω δραστηριοποίησης συγκεκριμένης ομάδας Λειτουργών για τον σκοπό αυτό.
 - ii. Ενδυνάμωση της συνεργασίας με τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, μέσω δράσεων που αφορούν στην ανάπτυξη συνεργιών στον τομέα των κοινωνικών προγραμμάτων και στη δραστηριοποίηση ομάδας Λειτουργών.
 - iii. Ενδυνάμωση και αποτελεσματικότερη διαχείριση των συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών, παρέχοντας διεπιστημονική παρέμβαση, μέσω βελτιωμένων τεχνικών εργασίας και συνεργιών με τον ιδιωτικό τομέα.
 - iv. Ενισχυτικά/συνοδευτικά μέτρα που αφορούν στην ενδυνάμωση των δεξιοτήτων και τεχνικών των Λειτουργών των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας καθώς επίσης και μέτρα που να υποστηρίζουν τις εργασίες των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.
5. Περαιτέρω πληροφόρηση θα είναι διαθέσιμη με την οριστικοποίηση και ολοκλήρωση των προτάσεων αναδιάρθρωσης και τη σχετική ενημέρωση του Υπουργικού Συμβουλίου.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση δεν υπάρχουν σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να κάνω μια έκκληση πριν κλείσουμε τη συνεδρία. Την ερχόμενη Πέμπτη διοργανώνεται εδώ στη Βουλή το πρωί, αλλά και το βράδυ στις οκτώ, όσοι δεν μπορείτε να συμμετάσχετε το πρωί, μία συζήτηση για την τέταρτη βιομηχανική επανάσταση. Είναι ένα θέμα το οποίο θα θέλαμε να θέσουμε προς συζήτηση στην κυπριακή κοινωνία, ξεκινώντας από τη Βουλή. Η Βουλή δηλαδή να δώσει το έναυσμα σε όλα τα επίπεδα, ακαδημαϊκούς, δημοσιογράφους, κοινωνία, συντεχνίες, για ενημέρωση για πράγματα που συμβαίνουν γύρω μας και για πράγματα τα οποία πρέπει και να τα συζητήσουμε και να τα γνωρίσουμε -και προληπτικά ίσως να δράσουμε εκεί που μπορούμε- και θα ήταν καλό όσοι μπορείτε από εσάς να παρευρεθείτε.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Παρασκευή, 23 Ιουνίου 2017, στις 11.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.02.058.017-2017). (Αναπομπή).
2. Ο περί Κτηματομεσιτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017. (Πρόταση νόμου της κ. Ελένης Μαύρου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών). (Αρ. Φακ. 23.02.058.026-2017).
3. Ο περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για άλλα Συναφή Θέματα Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.01.056.045-2015).
4. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017. (Αρ. Φακ. 23.03.054.023-2017).
5. Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016. (Αρ. Φακ. 23.01.057.081-2016).
6. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2014. (Αρ. Φακ. 23.01.055.162-2014).
7. Ο περί της Συμφωνίας Ευρωπαϊκού Συνεργαζόμενου Κράτους Μέλους μεταξύ της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Κύπρου και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος (Κυρωτικός) Νόμος του 2017.

- (Αρ. Φακ. 23.01.058.089-2017).
8. Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.088-2017).
 9. Ο περί Δημοσίων Δανείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.014-2017).
 10. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2016.
(Αρ. Φακ. 23.01.057.079-2016).
 11. Οι περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Καθίδρυση Εφοριακού Συμβουλίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.090-2016).
 12. Ο περί της Σύστασης και Λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.090-2017).
 13. Ο περί της Εναλλακτικής Επίλυσης Καταναλωτικών Διαφορών Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.078-2017).
 14. Ο περί της Έκδοσης Δικαστικών Διαταγμάτων για την Προστασία των Συλλογικών Συμφερόντων των Καταναλωτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.079-2017).
 15. Ο περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
(Πρόταση νόμου του κ. Κώστα Κωνσταντίνου, προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας).
(Αρ. Φακ. 23.02.058.060-2017).
 16. Ο περί Εγγραφής Οδοντιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.077-2017).
 17. Οι περί Οδοντιάτρων (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.035-2017).
 18. Ο περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.093-2017).
 19. Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.099-2017).
 20. Οι περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.052-2017).
 21. Οι περί Καζεϊνών και Καζεϊνικών Αλάτων Κανονισμοί του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.047-2017).
 22. Έγκριση σχεδίου ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων σχετικά με την απόφαση των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής να αποχωρήσουν από τη Συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή.
 23. Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Νίκου Νουρή και Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.057.057-2016).

Αποσύρσεις

24. Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2016.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Νίκου Νουρή και Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.057.058-2016).
25. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2016.
(Πρόταση νόμου των κ. Χρίστου Χρίστου και Λίνου Παπαγιάννη εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου).
(Αρ. Φακ. 23.02.057.087-2016).
26. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2016.
(Πρόταση νόμου των κ. Χρίστου Χρίστου και Λίνου Παπαγιάννη εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου).
(Αρ. Φακ. 23.02.057.088-2016).
27. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016.
(Πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Περδίκη, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.057.021-2016).
28. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημόσιων Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.034-2017).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

.....

(Ωρα λήξης: 3:17 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αδάμου Αδάμος	Λεωνίδου Πανίκος
Αριστείδου Μαριέλλα	Λιλλήκας Γιώργος
Βότσης Άγγελος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Γεώργιος	Μαυρίδης Μάριος
Γεωργίου Κ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μουσιούπτας Μαρίνος
Γιωργάλλας Μιχάλης	Μυλωνάς Παύλος
Δαμιανού Άριστος	Μυριάνθους Ηλίας
Δημητρίου Αννίτα	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δημητρίου Δημήτρης	Νουρής Νίκος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Ορφανίδης Χρίστος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Παπαγιάννης Λίνος
Ευσταθίου Κωστής	Παπαδόπουλος Νικόλας
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Περδίκης Γιώργος
Θεολόγου Άννα	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Προκοπίου Γεώργιος
Καυκαλιάς Αντρέας	Σάββα Ευανθία
Κέττηρος Νίκος	Σιζόπουλος Μαρίνος

Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Σταύρου Ελένη
Κουλίας Ζαχαρίας	Στεφάνου Στέφανος
Κουλλά Ονούφριος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κυπριανού Ανδρέας	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Φακοντής Αντρέας
Κυριακίδου Στέλλα	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κώστα Κώστας	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης

Μαντοβάνη Αντωνέλλα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ομιλία του Προέδρου της Βουλής και προσφώνηση της ολομέλειας από τον Επίτροπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Διαχείρισης Κρίσεων κ. Χρήστο Στυλιανίδη.
2. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην εικοστή τρίτη επέτειο από την υιοθέτηση της Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Ερημοποίησης και της Ξηρασίας από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και στην Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων.
3. Ενημέρωση από τον Πρόεδρο της Βουλής για την επίσημη επίσκεψή του στη Σουηδία.
4. Εκθέσεις για τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς:
 - α. «Ο περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμος του 2016»,
 - β. «Οι περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2017»,
 - γ. «Ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016»,
 αγορεύσεις (Κ. Κωνσταντίνου, Πρόεδρος, Π. Μυλωνάς, Χρ. Χρίστου, Γ. Περδίκης, Μ. Γιωργάλλας, Γ. Λιλήκας, Γ. Προκοπίου, Ει. Χαραλαμπίδου, Ο. Κουλλά, Μ. Μουσιούττας, Γιώργος Τ. Γεωργίου, Ν. Νουρής, Ά. Βότσης, Α. Αδάμου, Μ. Μαυρίδης, Στ. Κυριακίδου, Μ. Σιζόπουλος, Ν. Παπαδόπουλος, Γ. Λουκαΐδης), ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους και έγκριση των κανονισμών.
5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ευκολιών Υποδοχής και Απαγόρευσης Απόρριψης στη Θάλασσα Αποβλήτων Πλοίου και Καταλοίπων Φορτίου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017» και έγκρισή τους.
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα (Ετήσια Ανώτατα Όρια Εκπομπών για Ορισμένους Ατμοσφαιρικούς Ρύπους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017» και έγκρισή τους.
7. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016» και ψήφισή της σε νόμο.
8. Έκθεση για τους κανονισμούς:
 - α. «Οι περί Σπόρων (Κτηνοτροφικά Φυτά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017»,
 - β. «Οι περί Σπόρων (Σιτηρά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017»,
 - γ. «Οι περί Σπόρων (Λαχανικά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017»,
 - δ. «Οι περί Σπόρων (Ελαιούχα και Κλωστικά Φυτά) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2017»,
 - ε. «Οι περί Παραγωγής και Εμπορίας του Πατατοσπόρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017» και έγκρισή τους.
9. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου:
 - α. «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2017»,
 - β. «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017»,

γ. «Ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017»

και ψήφισή τους σε νόμους, της δεύτερης με (αρ. 2).

10. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

11. Ερωτήσεις βουλευτών:

Δυσχερής οικονομική κατάσταση δήμων και κοινοτήτων εξαιτίας υπερδανεισμού - Το δάνειο του δημοσίου από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Διαχειριστικές επιτροπές σε κοινόκτητες οικοδομές - Βιομηχανικά υποστατικά στην περιοχή Τσακιλερού - Κατασκευαστικά έργα και κυκλοφοριακό πρόβλημα σε δρόμο στο Παραλίμνι - Αποκλεισμός αποφοίτων ιδιωτικών σχολών από εξετάσεις της αστυνομίας - Ομάδα ειδικών για αντιμετώπιση απαγωγών παιδιών - Ιχθυοκαλλιέργεια και υδατοκαλλιέργεια σε Αλαμινό και Μαζωτό - Πιστοποίηση ποιότητας των κυπριακών νοσηλευτριών - Πληροφορίες για τουρκικές προκλήσεις στην κυπριακή ΑΟΖ - Η μη αποπληρωμή χρεών από τη Λιβύη - Η μείωση των απολαβών των υπαλλήλων της ΑΗΚ - Ακαταλληλότητα ορεινών δρόμων της επαρχίας Λεμεσού - Ακατάλληλα προϊόντα στην αγορά - Η αδειοδότηση σχολικών αιθουσών πολλαπλής χρήσης - Ενδεχόμενη πρόσβαση της κυβέρνησης στους φακέλους των Panama Papers - Αλληλογραφία Υπουργείου Υγείας για την περίθαλψη κρατουμένου (εμπιστευτική ερώτηση) - Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου για σύγκληση ιατροσυμβουλίου για την περίθαλψη κρατουμένου (εμπιστευτική ερώτηση) - Επιστολή για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη κρατουμένου - Μη παραχώρηση άδειας εισόδου στη Δημοκρατία σε Σύρους - Σταθμοί βάσης κινητής τηλεφωνίας - Παράνομη χάραξη αναρριχητικών διαδρομών σε βράχους - Μη συμπερίληψη βιβλίου για τη 15^η Ιουλίου 1974 στις σχολικές βιβλιοθήκες - Τα μισθολογικά ωφελήματα των ωρομισθίων στην ΑΤΗΚ - Οι αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου για σύγκληση ιατροσυμβουλίων - Έλεγχοι για την έκδοση τιμολογίων και αποδείξεων και του φορολογικού ηλεκτρονικού μηχανισμού - Ιστοσελίδες με απαγορευμένες στην Κύπρο ράτσες σκύλων προς πώληση.

12. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Προβλήματα στο αρδευτικό της κοινότητας Περιστερώννας της επαρχίας Πάφου - Δημόσιες επιβατικές μεταφορές, ανάδοχοι εταιρείες και σχετικά συμβόλαια - Το νομοσχέδιο "Ο περί Εγγραφής Επιστημόνων Τροφίμων και Διαιτολόγων Νόμος" - Αναμετάδοση του σήματος του ΡΙΚ στον Πομό και στον Παχύαμμο - Κατασκευή πεζοδρομίων στον Πομό - Προβλήματα ασφάλειας στο Δημοτικό Σχολείο Βορόκληνης και ανέγερση νέου κτίριου - Μετακίνηση των εγκαταστάσεων πετρελαιοειδών Λάρνακας και διαχείριση της γης - Η καθυστέρηση ανακατασκευής της πλατείας Ελευθερίας - Αποζημίωση ΚΔ από ΑΗΚ για ζημιές σε δασικές περιοχές - Αίτημα Τάλας για επιχορήγηση βελτιωτικών έργων στο κοινοτικό γήπεδο - Η άνοδος της στάθμης της Μεσογείου - Αίτημα Πέγειας για δημιουργία οργανωμένων παραλιών - Κάλυψη εξόδων μεταφοράς καρκινοπαθών - Αγορά οχημάτων για το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως - Έλεγχος οικονομικών καταστάσεων των αναδόχων λεωφορείων - Παραχώρηση δανειακών χαρτοφυλακίων κυπριακών τραπεζών στην Τράπεζα Πειραιώς - Απόρριψη αιτήματος ενίσχυσης της Παγκύπριας Οργάνωσης Αποκατάστασης Αναπήρων Λεμεσού - Λεωφορεία προσβάσιμα σε άτομα με οπτική και ακουστική αναπηρία - Η αναδιάρθρωση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

Τιμή: €3,50